

Šis dokuments ir tikai informatīvs, un tam nav juridiska spēka. Eiropas Savienības iestādes neatbild par tā saturu. Attiecīgo tiesību aktu un to preambulu autentiskās versijas ir publicētas Eiropas Savienības “Oficiālajā Vēstnesī” un ir pieejamas datubāzē “Eur-Lex”. Šie oficiāli spēkā esošie dokumenti ir tieši pieejami, noklikšķinot uz šajā dokumentā iegultajām saitēm

►B **EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2018/1972**
(2018. gada 11. decembris)
par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi
(pārstrādāta redakcija)
(Dokuments attiecas uz EEZ)
(OV L 321, 17.12.2018., 36. lpp.)

Labota ar:

- C1 Kļūdu labojums, OV L 334, 27.12.2019., 164. lpp. (2018/1972)
- C2 Kļūdu labojums, OV L 195, 19.6.2020., 118. lpp. (2018/1972)
- C3 Kļūdu labojums, OV L 419, 11.12.2020., 36. lpp. (2018/1972)

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES)
2018/1972**

(2018. gada 11. decembris)

par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi

(pārstrādāta redakcija)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

I DAĻA

**SATVARS (VISPĀRĪGI NOTEIKUMI PAR NOZARES
ORGANIZĀCIJU)**

I SADAĻA

DARBĪBAS JOMA, MĒRĶIS UN UZDEVUMI, DEFINĪCIJAS

I NODAĻA

priekšmets, mērķis un definīcijas

1. pants

Priekšmets, darbības joma un mērķi

1. Šī direktīva izveido saskaņotu satvaru elektronisko sakaru tīklu, elektronisko sakaru pakalpojumu, saistīto iekārtu un saistīto pakalpojumu, kā arī konkrētu galiekārtu aspektu regulēšanai. Tā nosaka valsts regulatīvo iestāžu un attiecīgā gadījumā citu kompetento iestāžu uzdevumus un izveido procedūru kopumu, lai nodrošinātu tiesiskā regulējuma saskaņotu piemērošanu visā Savienībā.

2. Šīs direktīvas mērķi ir:

a) ieviest tādu iekšējo tirgu elektronisko sakaru tīklos un pakalpojumos, kas rada ļoti augstas veikspējas tīklu izvērsanu un ieviešanu, noturīgu konkurenci, elektronisko sakaru pakalpojumu sadarbību, pieejamību, tīklu un pakalpojumu drošību un labumu galalietotājam; un

b) ar pilnvērtīgas konkurences un izvēles palīdzību visā Savienībā nodrošināt kvalitatīvus, lētus, publiski pieejamus pakalpojumus, novērst apstākļus, kuros tirgus nepietiekami apmierina galalietotāju vajadzības, tostarp galalietotāju ar invaliditāti vajadzības, lai viņi varētu piekļūt pakalpojumiem vienlīdzīgi ar citiem, un noteikt nepieciešamās galalietotāju tiesības.

3. Šī direktīva neskar:

a) pienākumus, ko uzliek valstu tiesību akti saskaņā ar Savienības tiesību normām vai ko uzliek Savienības tiesību normas, kuras attiecas uz pakalpojumiem, ko sniedz, izmantojot elektronisko sakaru tīklus un pakalpojumus;

▼B

- b) Savienības vai valsts līmenī saskaņā ar Savienības tiesību aktiem veiktos pasākumus, kuru mērķis ir sasniegt vispārēju interešu mērķus, it īpaši attiecībā uz personas datu un privātuma aizsardzību, satura reglamentēšanas un audiovizuālo politiku;
- c) darbības, ko dalībvalstis veic sabiedriskās kārtības un sabiedriskās drošības nolūkos un aizsardzībai;
- d) Regulas (ES) Nr. 531/2012 un (ES) 2015/2120 un Direktīvu 2014/53/ES.

4. Komisija, Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestāde (“BEREC”) un attiecīgās iestādes nodrošina to veiktās personas datu apstrādes atbilstību Savienības datu aizsardzības noteikumiem.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “elektronisko sakaru tīkls” ir pārraides sistēmas, kas var būt un var nebūt bāzētas pastāvīgā infrastruktūrā vai centralizētas administrācijas jaudās, un attiecīgos gadījumos komutācijas vai maršrutēšanas ierīces un citi resursi, tostarp tīkla pasīvie elementi, kas neatkarīgi no pārvadītās informācijas veida ļauj signālus pārvadīt ar vadiem, radioviļņiem, optiskiem vai citādiem elektromagnētiskiem līdzekļiem, ieskaitot satelītsakaru tīklus, fiksētos (ķēžu un pakešu komutācijas, ieskaitot internetu) un mobilos tīklus, elektrības kabeļu sistēmas, ciktāl tās izmanto signālu pārraidīšanai, tīklus, ko izmanto radio un televīzijas apraidei, un kabeļtelevīzijas tīklus;
- 2) “ļoti augstas veiktspējas tīkls” ir vai nu elektronisko sakaru tīkls, kas pilnībā sastāv no optiskās šķiedras elementiem vismaz līdz sadales punktam apkalpojamajā vietā, vai arī elektronisko sakaru tīkls, kas spēj parastos maksimumstundas apstākļos nodrošināt līdzīgu tīkla darbību pieejamā lejuplīnijas un augšuplīnijas joslas platuma, darbnoturības, ar kļūdām saistīto parametru, latentuma un tā mainības ziņā; tīkla darbību var uzskatīt par līdzīgu, neievērojot to, vai galalietotāja pieredze mainās tādēļ, ka līdzeklim, caur kuru tīkls galu galā savienojas ar tīkla pieslēgumpunktu, ir būtībā atšķirīgas īpatnības;
- 3) “transnacionāli tirgi” ir tirgi, kas noteikti saskaņā ar 65. pantu un aptver Savienību vai ievērojamu tās daļu, kura ir vairāk nekā vienā dalībvalstī;

▼B

- 4) “elektronisko sakaru pakalpojums” ir pakalpojums, ko parasti nodrošina elektronisko sakaru tīklos par atlīdzību un kas – izņemot pakalpojumus, ar kuriem nodrošina vai veic redakcionālu uzraudzību saturam, kas tiek pārraidīts, izmantojot elektronisko sakaru tīklus un pakalpojumus – aptver šādus pakalpojumu veidus:
 - a) “interneta piekļuves pakalpojumu”, kā tas definēts Regulas (ES) 2015/2120 2. panta otrās daļas 2. punktā,
 - b) starppersonu sakaru pakalpojumu; un
 - c) pakalpojumus, kas pilnīgi vai galvenokārt sastāv no signālu pārvades, piemēram, pārraidīšanas pakalpojumus, ko izmanto mašīnas-mašīnas pakalpojumu sniegšanai un apraidei;
- 5) “starppersonu sakaru pakalpojums” ir pakalpojums, ko parasti sniedz par atlīdzību, kas dod iespēju galīgām personu skaitam elektronisko sakaru tīklos tieši savā starpā interaktīvi dalīties informācijā un kur saziņas sākējas vai dalībnieces personas nosaka saņēmējus, un kurā neietilpst pakalpojumi, kuros interaktīva starppersonu saziņa ir tikai ar citu pakalpojumu saistīta sīka palīgfunckcija;
- 6) “numuratkārīgs starppersonu sakaru pakalpojums” ir starppersonu sakaru pakalpojums, kas savienojas ar publiski piešķirtiem numerācijas resursiem, proti, numuru vai numuriem valsts vai starptautiskos numerācijas plānos, vai kas iespējo sakarus ar numuru vai numuriem valsts vai starptautiskos numerācijas plānos;
- 7) “numurneatkarīgs starppersonu sakaru pakalpojums” ir starppersonu sakaru pakalpojums, kas nesavienojas ar publiski piešķirtiem numerācijas resursiem, proti, numuru vai numuriem valsts vai starptautiskos numerācijas plānos, vai kas neiespējo sakarus ar numuru vai numuriem valsts vai starptautiskos numerācijas plānos;
- 8) “publisks elektronisko sakaru tīkls” ir elektronisko sakaru tīkls, ko pilnībā vai galvenokārt izmanto, lai nodrošinātu publiski pieejamus elektronisko sakaru pakalpojumus, kuri atbalsta informācijas pārnesi starp tīkla pieslēgumpunktiem;
- 9) “tīkla pieslēgumpunkts” ir fiziskais punkts, kurā galalietotājam tiek nodrošināta piekļuve publiskam elektronisko sakaru tīklam, kas gadījumā, ja tīkli ietver komutēšanu vai maršrutēšanu, tiek noteikts, izmantojot īpašu tīkla adresi, kura var būt saistīta ar galalietotāja numuru vai vārdu;

▼B

- 10) “saistītās iekārtas” ir saistītie pakalpojumi, fiziskā infrastruktūra un citas iekārtas vai elementi, kas saistīti ar elektronisko sakaru tīklu vai ar elektronisko sakaru pakalpojumu un kas pieļauj vai atbalsta pakalpojumu nodrošināšanu ar minēto tīklu vai pakalpojumu, vai kam ir minētajām darbībām vajadzīgais potenciāls, un tās ietver ēkas vai ievadus ēkās, ēku instalāciju, antenas, torņus un citas balsta konstrukcijas, kabelkanālus, kabeltuneļus, mastus, kabelakas un kabelu sadales skapjus;
- 11) “saistītais pakalpojums” ir pakalpojums, kas saistīts ar elektronisko sakaru tīklu vai ar elektronisko sakaru pakalpojumu un kas pieļauj vai atbalsta pakalpojumu nodrošināšanu, pašnodrošināšanu vai automatizēto nodrošināšanu ar minētā tīkla vai pakalpojuma palīdzību, vai kam ir minētajām darbībām vajadzīgais potenciāls; tie ietver numuru translācijas sistēmas vai līdzvērtīgas funkcionalitātes sistēmas, nosacītās piekļuves sistēmas un elektroniskus raidījumu aprakstus (*EPG*), kā arī citus pakalpojumus, piemēram, identifikācijas, atrašanās vietas noteikšanas un klātbūtnes noteikšanas pakalpojumus;
- 12) “nosacītās piekļuves sistēma” ir jebkādi tehniski pasākumi, autentifikācijas sistēma un/vai noteikumi, ar kuriem piekļuvei aizsargātiem radio vai televīzijas apraides pakalpojumiem nepārprotami izvirza nosacījumu abonēt vai saņemt citu iepriekšēju individuālu atļauju;
- 13) “lietotājs” ir fiziska vai juridiska persona, kas izmanto vai pieprasa publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu;
- 14) “galalietotājs” ir lietotājs, kas nenodrošina publiskos elektronisko sakaru tīklus vai publiski pieejamus elektronisko sakaru pakalpojumus;
- 15) “patērētājs” ir fiziska persona, kas izmanto vai pieprasa publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu nolūkam, kas nav saistīts ar viņa tirdzniecību, uzņēmējdarbību, arodu vai profesiju;
- 16) “elektronisko sakaru tīkla nodrošināšana” ir šāda tīkla izveide, ekspluatācija, vadība vai padarīšana par pieejamu;
- 17) “ciparu televīzijas papildierīces” ir pievienošanai televizoriem vai integrētiem ciparu televizoriem domātas pierīces, kas spēj saņemt interaktīvās ciparu televīzijas pakalpojumus;
- 18) “lietojumprogrammu saskarne” jeb “*API*” ir programmatūras saskarnes starp lietotnēm, ko raidorganizācijas vai pakalpojumu sniedzēji dara pieejamas, un resursi ciparu televīzijas papildierīcēs ciparu televīzijas un radio pakalpojumiem;
- 19) “radiofrekvenču spektra sadalīšana” ir radiofrekvenču spektra joslas atvēlēšana lietošanai vienam vai vairākiem radiosakaru pakalpojumu veidiem, vajadzības gadījumā ar īpašiem nosacījumiem;

▼ B

- 20) “kaitīgi traucējumi” ir traucējumi, kas apdraud radionavigācijas pakalpojuma vai citu drošības pakalpojumu sniegšanu vai kas citādi nopietni pasliktina, traucē vai vairākkārt pārtrauc radiosakaru pakalpojumu, kuru sniedz saskaņā ar piemērojamajiem starptautiskiem, Savienības vai valsts tiesību aktiem;
- 21) “tīklu un pakalpojumu drošība” ir elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu spēja noteiktā uzticamības līmenī pretoties jebkurām darbībām, kas apdraud minēto tīklu un pakalpojumu, glabājamo vai pārraidāmo, vai apstrādājamo datu pieejamību, autentiskumu, integritāti vai konfidencialitāti vai minēto elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu piedāvāto vai caur tiem pieejamo saistīto pakalpojumu pieejamību, autentiskumu, integritāti vai konfidencialitāti;
- 22) “vispārējā atļauja” ir tiesiskais regulējums, ko saskaņā ar šo direktīvu izveidojusi dalībvalsts, paredzot tiesības nodrošināt elektronisko sakaru tīklus vai pakalpojumus un nosakot nozarei specifiskus pienākumus, kas var attiekties uz visiem vai uz atsevišķiem elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu veidiem;
- 23) “tuvas darbības bezvadu piekļuves punkts” ir maza darbības attāluma mazjaudas bezvadu piekļuves iekārta, kas izmanto licencētu radiofrekvenču spektru vai no licencēšanas atbrīvotu radiofrekvenču spektru vai abu apvienojumu un ko var izmantot kā daļu no publiska elektronisko sakaru tīkla, kas var būt apgādāta ar vienu vai vairākām vizuāli neuzkrītošām antenām un kas sniedz lietotājiem bezvadu piekļuvi elektronisko sakaru tīkliem, lai kāda būtu tīkla topoloģija – mobila vai fiksēta;
- 24) “lokālais radiotīkls” jeb “*RLAN*” ir mazas jaudas un maza darbības attāluma bezvadu piekļuves sistēma ar zemu traucējumu risku attiecībā uz citām šādām sistēmām, ko tuvumā izvērsuši citi lietotāji, neekskluzīvi lietojot harmonizētu radiofrekvenču spektru;
- 25) “harmonizēts radiofrekvenču spektrs” ir radiofrekvenču spektrs, kuram ar tehniskiem īstenošanas pasākumiem saskaņā ar Lēmuma Nr. 676/2002/EK 4. pantu ir noteikti harmonizēti nosacījumi attiecībā uz tā pieejamību un lietderīgu izmantošanu;
- 26) “radiofrekvenču spektra koplietošana” ir divu vai vairāku lietotāju piekļuve vienām radiofrekvenču spektra joslām noteiktā koplietošanas kārtībā, ko atļauj uz vispārējās atļaujas, individuālu radiofrekvenču lietošanas tiesību vai to apvienojuma pamata, ieskaitot tādas regulatīvas pieejas kā licencēta koppiekļuve ar mērķi atvieglināt radiofrekvenču spektra joslas koplietošanu, pēc saistošas visu iesaistīto vienošanās saskaņā ar koplietošanas noteikumiem, kas iekļauti to radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībās, lai garantētu visiem lietotājiem paredzamu un uzticamu koplietošanas kārtību, un neskarot konkurences noteikumu piemērošanu;

▼B

- 27) “piekļuve” ir ar konkrētiem nosacījumiem saistītas ekskluzīvas vai neekskluzīvas tiesības citam uzņēmumam piekļūt iekārtām vai pakalpojumiem, lai sniegtu elektronisko sakaru pakalpojumus, tostarp, ja tos izmanto informācijas sabiedrības pakalpojumu vai apraides satura pakalpojumu izplatīšanai; tajā cita starpā ietilpst: piekļuve tīkla elementiem un saistītām iekārtām, ieskaitot iekārtu vadu vai bezvadu savienojumus (te galvenokārt ietilpst piekļuve vietējai sakaru līnijai un iekārtām un pakalpojumiem, kas nepieciešami pakalpojumu nodrošināšanai vietējā sakaru līnijā); piekļuve fiziskajai infrastruktūrai, ieskaitot ēkas, kabelkanālus un mastus; piekļuve attiecīgām programmatūras sistēmām, tostarp operacionālām atbalstsistēmām; piekļuve informācijas sistēmām vai datubāzēm priekšpasūtīšanas, piegādes, pasūtīšanas, apkopes un labošanas pieprasījumiem un rēķiniem; piekļuve numuru translācijai vai sistēmām, kas piedāvā līdzīgas funkcionālās iespējas; piekļuve fiksēto un mobilo sakaru tīkliem, jo īpaši viesabonēšanas vajadzībām; piekļuve nosacītās piekļuves sistēmām ciparu televīzijas pakalpojumiem un piekļuve virtuālā tīkla pakalpojumiem;
- 28) “starpsavienojums” ir īpašs piekļuves veids, kas tiek īstenots starp publisko sakaru tīklu operatoriem, izmantojot publisko elektronisko sakaru tīklu fizisku un loģisku savienojumu, ko izmanto viens uzņēmums vai dažādi uzņēmumi, lai ļautu viena uzņēmuma lietotājiem sazināties ar tā paša vai cita uzņēmuma lietotājiem vai piekļūt cita uzņēmuma nodrošinātiem pakalpojumiem, ja šādus pakalpojumus nodrošina iesaistītās personas vai citas personas, kam ir piekļuve tīklam
- 29) “operators” ir uzņēmums, kas nodrošina vai ir pilnvarots nodrošināt publisko elektronisko sakaru tīklu vai ar to saistītu iekārtu;
- 30) “vietējā sakaru līnija” ir elektronisko sakaru signālu izmantotais fiziskais trakts, kas savieno tīkla pieslēgumpunktu ar galveno komutatoru vai līdzvērtīgu iekārtu fiksētajā publiskā elektronisko sakaru tīklā;
- 31) “izsaukums” ir savienojums, kuru nodrošina ar publiski pieejamu starppersonu sakaru pakalpojumu, kas dara iespējamu abpusēju balss saziņu;
- 32) “balss sakaru pakalpojums” ir publiski pieejams elektronisko sakaru pakalpojums, tiešu vai netiešu vietēju vai vietēju un starptautisku izsaukumu veikšanai un saņemšanai, ar numuru vai numuriem valsts vai starptautiskā numerācijas plānā;
- 33) “ģeogrāfisks numurs” ir numurs valsts numerācijas plānā, ja tā ciparu kombinācijas daļa raksturo ģeogrāfisku iezīmi, ko izmanto, lai izsaukumus maršrutētu uz tīkla pieslēgumpunkta fizisku atrašanās vietu;
- 34) “neģeogrāfisks numurs” ir numurs valsts numerācijas plānā, kas nav ģeogrāfisks numurs, – piemēram, mobila, bezmaksas telefona un īpašu pakalpojumu numurs;

▼B

- 35) “vispusīgās sarunas pakalpojums” ir multimedīāls reāllaika sarunas pakalpojums, kas nodrošina video, reāllaika teksta un balss divvirzienu simetrisku reāllaika pārsūtīšanu starp lietotājiem divās vai vairākās atrašanās vietās;
- 36) “ārkārtas izsaukumu centrāle” jeb “ĀIC” ir dalībvalsts atzītas publiskas iestādes vai privātas organizācijas pārziņā esoša fiziska vieta, kas pirmā saņem ārkārtas gadījuma paziņojumu;
- 37) “vispiemērotākā ĀIC” ir atbildīgo iestāžu noteikta ĀIC konkrētas teritorijas vai konkrēta veida ārkārtas gadījuma paziņojumu pieņemšanai;
- 38) “ārkārtas gadījuma saziņa” ir saziņa starp galalietotāju un ĀIC ar starppersonu sakaru pakalpojumiem nolūkā ārkārtas gadījumā pieprasīt un saņemt palīdzību no neatliekamās palīdzības dienestiem;
- 39) “neatliekamās palīdzības dienests” ir dalībvalsts par tādu atzīts dienests, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem sniedz tūlītēju un ātru palīdzību situācijās, kurās jo īpaši ir tieši apdraudēta dzīvība vai veselība, indivīda vai sabiedrības veselība vai drošība, privātais vai valsts īpašums vai vide;
- 40) “informācija par zvanītāja atrašanās vietu” publiskā mobilo sakaru tīklā ir apstrādāti dati, kas iegūti no tīkla infrastruktūras vai mobilā tālruņa un kas norāda galalietotāja mobilās termināliekārtas ģeogrāfisko atrašanās vietu, un publiskā fiksētā tīklā – dati par tīkla pieslēgumpunkta fizisko adresi;
- 41) “termināliekārtā” ir termināliekārtā, kā definēta Komisijas Direktīvas 2008/63/EK ⁽¹⁾ 1. panta 1. punktā;
- 42) “drošības incidents” ir notikums, kas faktiski nelabvēlīgi ietekmē elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu drošību.

*II NODAĻA**Mērķi**3. pants***Vispārējie mērķi**

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka, veicot šajā direktīvā noteiktos regulatīvos uzdevumus, valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes veic visus pamatotos pasākumus, kas ir nepieciešami un proporcionāli 2. punktā izklāstīto mērķu sasniegšanai. Dalībvalstis, Komisija, Radiofrekvenču spektra politikas grupa (RSPG) un BEREC arī piedalās minēto mērķu sasniegšanā.

⁽¹⁾ Komisijas Direktīva 2008/63/EK (2008. gada 20. jūnijs) par konkurenci telekomunikāciju termināliekārtu tirgos (OV L 162, 21.6.2008, 20. lpp.).

▼B

Valsts regulatīvās iestādes un citas kompetentās iestādes savas kompetences robežās sekmē tādas politikas īstenošanu, kuras mērķis ir vārda un informācijas brīvības, kultūras un valodu daudzveidības, kā arī mediju plurālisma veicināšana.

2. Šīs direktīvas sakarā valsts regulatīvās iestādes un citas kompetentās iestādes, kā arī *BEREC*, Komisija un dalībvalstis cenšas sasniegt ikvienu no šādiem vispārējiem mērķiem, kuri nav uzskaitīti prioritārā kārtībā:

- a) veicina ļoti augstas veiktspējas tīklu, tostarp fiksēto, mobilo un bezvadu tīklu, savienojamību, pieejamību un lietošanas uzsākšanu visu Savienības iedzīvotāju un uzņēmumu vidū;
- b) veicina konkurenci elektronisko sakaru tīklu un saistīto iekārtu nodrošināšanā, ieskaitot lietderīgu infrastruktūrā balstītu konkurenci, un elektronisko sakaru pakalpojumu un saistīto iekārtu nodrošināšanā;
- c) veicina iekšējā tirgus attīstību, likvidējot atlikušos šķēršļus un veicinot konverģējošus nosacījumus ieguldīšanai elektronisko sakaru tīklos, elektronisko sakaru pakalpojumos, saistītajās iekārtās un saistītajos pakalpojumos un to nodrošināšanā visā Savienībā, izstrādājot vienotas normas un paredzamas regulatīvās pieejas, atbalstot efektīvu, lietderīgu un koordinētu radiofrekvenču spektra lietošanu, atvērtu inovāciju, Eiropas sakaru tīklu izveidi un attīstību, Eiropas mēroga pakalpojumu nodrošināšanu, pieejamību un sadarbību un gala-gala savienojamību;
- d) veicina Savienības pilsoņu interešu apmierināšanu, nodrošinot ļoti augstas veiktspējas tīklu, tostarp fiksēto, mobilo un bezvadu tīklu, un elektronisko sakaru pakalpojumu savienojamību un plašu pieejamību un lietošanas uzsākšanu, iespējot maksimālu ieguvumu izvēles, cenas un kvalitātes ziņā uz efektīva konkurences pamata, uzturot tīklu un pakalpojumu drošību, nodrošinot galalietotājiem augstu un vienotu aizsardzības pakāpi ar nepieciešamajiem specifiskajiem nozares noteikumiem un risinot vajadzības, piemēram, pēc pieņemamām cenām, kādas ir īpašām sociālajām grupām, it sevišķi galalietotājiem ar invaliditāti, vecākiem galalietotājiem un galalietotājiem ar īpašām sociālajām vajadzībām, un nodrošinot izvēli un līdzvērtīgu piekļuvi galalietotājiem ar invaliditāti.

3. Kad Komisija nosaka etalonus un sniedz ziņojumus attiecībā uz to, cik efektīvi ir dalībvalsts pasākumi nolūkā sasniegt 2. punktā minētos mērķus, tai vajadzības gadījumā palīdz dalībvalstis, valsts regulatīvās iestādes, *BEREC* un *RSPG*.

4. Valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes, īstenojot 2. punktā minētos un šajā punktā noteiktos politikas mērķus, *inter alia*:

▼B

- a) veicina regulatīvo noteikumu paredzamību, attiecīgos pārskata periodos nodrošinot konsekventu regulatīvo pieeju, un sadarbojoties savā starpā, ar *BEREC*, ar *RSPG* un ar Komisiju;
- b) nodrošina, ka līdzīgos apstākļos nepastāv diskriminācija attieksmē pret elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu sniedzējiem;
- c) Savienības tiesību normas piemēro tehnoloģiski neitrāli, ciktāl tas atbilst 1. punktā noteikto mērķu sasniegšanai;
- d) veicina efektīvus ieguldījumus un inovāciju jaunā un uzlabotā infrastruktūrā, tostarp nodrošinot, ka jebkādos piekļuves nodrošināšanas pienākumos ir pienācīgi ņemts vērā risks, kas rodas ieguldītājiem uzņēmumiem, un atļaujot dažādus sadarbības pasākumus starp ieguldītājiem un personām, kas vēlas iegūt piekļuvi, lai tādējādi diversificētu ieguldījumu risku, vienlaikus nodrošinot konkurenci tirgū un nediskriminēšanas principa ievērošanu;
- e) pienācīgi ņem vērā dažādos nosacījumus, kas ir saistīti ar infrastruktūru, konkurenci, galalietotāju un jo īpaši patērētāju apstākļiem dažādās dalībvalsts ģeogrāfiskajās zonās, tostarp ar vietējo infrastruktūru, ko pārvalda fiziskas personas bezpeļņas nolūkā;
- f) uzliek *ex ante* regulatīvus pienākumus tikai tādā mērā, kāds nepieciešams, lai galalietotāju interesēs nodrošinātu efektīvu un noturīgu konkurenci, un atvieglo vai atceļ šādus pienākumus, tiklīdz minētais nosacījums ir izpildīts.

Dalībvalstis nodrošina, ka valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes rīkojas neatkarīgi, objektīvi, pārskatāmi, nediskriminējoši un samērīgi.

4. pants

Radiofrekvenču spektra politikas stratēģiskā plānošana un koordinēšana

1. Dalībvalstis sadarbojas gan savā starpā, gan ar Komisiju radiofrekvenču spektra lietošanas stratēģiskajā plānošanā, koordinēšanā un harmonizēšanā Savienībā saskaņā ar Savienības politiku attiecībā uz elektronisko sakaru iekšējā tirgus izveidi un darbību. Minētajā nolūkā tās cita starpā ņem vērā arī Savienības politikas tautsaimnieciskos, drošības, veselības, sabiedrības interešu, vārda brīvības, kultūras, zinātnes, sociālos un tehniskos aspektus, kā arī radiofrekvenču spektra lietotāju kopienu dažādās intereses, lai optimizētu radiofrekvenču spektra lietošanu un izvairītos no kaitīgiem traucējumiem.

▼B

2. Sadarbojoties savā starpā un ar Komisiju, dalībvalstis veicina radiofrekvenču spektra politikas pieeju koordinēšanu Savienībā un, attiecīgā gadījumā, harmonizētus nosacījumus attiecībā uz radiofrekvenču spektra pieejamību un efektīvu izmantošanu, kas vajadzīga elektronisko sakaru iekšējā tirgus izveidei un darbībai.

3. Dalībvalstis, izmantojot *RSPG*, sadarbojas savā starpā un ar Komisiju saskaņā ar 1. punktu, un, pēc to pieprasījuma, ar Eiropas Parlamentu un Padomi, lai atbalstītu radiofrekvenču spektra politikas pieeju stratēģisko plānošanu un koordinēšanu Savienībā, proti:

- a) izstrādājot labāko praksi ar radiofrekvenču spektru saistītos jautājumos nolūkā īstenot šo direktīvu;
- b) atvieglojot koordināciju starp dalībvalstīm, lai īstenotu šo direktīvu un citus Savienības tiesību aktus un lai veicinātu iekšējā tirgus attīstību;
- c) koordinējot savas pieejas attiecībā uz radiofrekvenču spektra piešķiršanu un lietošanas atļauju izsniegšanu un publicējot ziņojumus vai atzinumus par jautājumiem radiofrekvenču spektra jomā.

BEREC iesaistās jautājumos, kas skar tās kompetenci attiecībā uz tirgus regulējumu un konkurētspēju saistībā ar radiofrekvenču spektru.

4. Komisija, maksimāli ņemot vērā atzinumu, ko sniegusi *RSPG*, var iesniegt Eiropas Parlamentam un Padomei tiesību aktu priekšlikumus nolūkā izveidot radiofrekvenču spektra politikas daudzgadu programmas, saskaņā ar šo direktīvu izklāstīt politikas ievirzes un mērķus attiecībā uz radiofrekvenču spektra lietošanas stratēģisko plānošanu un harmonizēšanu, kā arī nolūkā nodrošināt harmonizēta radiofrekvenču spektra pieejamību koplietošanai vai izmantošanai, kas nav pakļauta individuālām tiesībām.

II DAĻA

IESTĀŽU SISTĒMA UN PĀRVALDE

I NODAĻA

valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes

5. pants

Valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes

1. Dalībvalstis nodrošina, ka katru uzdevumu, kas noteikts šajā direktīvā, uzņemas kompetenta iestāde.

Atbilstīgi šīs direktīvas darbības jomai valsts regulatīvās iestādes atbild vismaz par šādiem uzdevumiem:

▼B

- a) īstenot tirgus *ex ante* regulēšanu, tostarp piekļuves un starpsavienojuma nodrošināšanas pienākumu uzlikšanu;
- b) nodrošināt strīdu izšķiršanu starp uzņēmumiem;
- c) pārvaldīt un pieņemt lēmumus par radiofrekvenču spektru, vai ja minētie uzdevumi uzticēti citām kompetentajām iestādēm – sniegt padomus par tirgus veidošanu un par konkurences elementiem valstu procesos, kuri attiecas uz radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām elektronisko sakaru tīklos un pakalpojumos;
- d) sekmēt galalietotāju tiesību aizsardzību elektronisko sakaru nozarē, attiecīgā gadījumā saskaņojot ar citām kompetentajām iestādēm;
- e) izvērtēt un cieši pārraudzīt tirgus veidošanas un konkurences jautājumus attiecībā uz piekļuvi atvērtam internetam;
- f) novērtēt netaisnīgu apgrūtinājumu un aprēķināt universālā pakalpojuma sniegšanas tīrās izmaksas;
- g) nodrošināt numura pārnēsamību starp pakalpojumu sniedzējiem;
- h) pildīt citus uzdevumus, ko šī direktīva paredz valsts regulatīvajām iestādēm.

Dalībvalstis var uzdot valsts regulatīvajām iestādēm citus šajā direktīvā un citos Savienības tiesību aktos noteiktos uzdevumus, jo īpaši tos, kas saistīti ar tirgus konkurenci vai ienākšanu tirgū, piemēram, vispārēju atļauju, un tos, kas saistīti ar jebkādu *BEREC* uzticētu uzdevumu. Ja minētie uzdevumi, kas attiecas uz tirgus konkurenci vai ienākšanu tirgū, tiek uzticēti citām kompetentajām iestādēm, tās pirms kāda lēmuma pieņemšanas cenšas apspriesties ar valsts regulatīvo iestādi. Lai sekmētu *BEREC* uzdevumu izpildi, valsts regulatīvās iestādes ir tiesīgas vākt vajadzīgos datus un citu informāciju no tirgus dalībniekiem.

Dalībvalstis var arī uzticēt valsts regulatīvajām iestādēm citus uzdevumus, pamatojoties uz valsts tiesību aktiem, tostarp tiem valsts tiesību aktiem, ar kuriem īsteno Savienības tiesību aktus.

Dalībvalstis jo īpaši veicina valsts regulatīvo iestāžu kompetences stabilitāti, kad šī direktīva tiek transponēta attiecībā uz uzdevumu piešķiršanu, kas izriet no Savienības elektronisko sakaru tiesiskā regulējuma, kā tas grozīts 2009. gadā.

2. Vienas dalībvalsts vai dažādu dalībvalstu regulatīvās un citas kompetentās iestādes vajadzības gadījumā savstarpēji slēdz vienošanās par sadarbību, lai veicinātu sadarbību regulēšanas jomā.

▼B

3. Uzdevumus, kas jāuzņemas valsts regulatīvajām un citām kompetentajām iestādēm dalībvalstīs publicē viegli pieejamā veidā, it īpaši, ja uzdevumi tiek noteikti vairāk nekā vienai iestādei. Attiecīgos gadījumos dalībvalstis nodrošina apspriešanos un sadarbību kopīgu interešu jautājumos starp minētajām iestādēm, kā arī starp minētajām iestādēm un valsts iestādēm, kurām uzticēta konkurences tiesību vai patērētāju tiesību īstenošana. Ja šo jautājumu risināšana ir vairāku iestāžu kompetencē, dalībvalstis nodrošina, ka katras iestādes attiecīgie uzdevumi tiek darīti zināmi viegli pieejamā veidā.

4. Dalībvalstis paziņo Komisijai par visām valsts regulatīvajām un citām kompetentajām iestādēm, kurām noteikti uzdevumi saskaņā ar šo direktīvu, un par to attiecīgajām atbildības jomām, kā arī katru izmaiņu tajās.

*6. pants***Valsts regulatīvo un citu kompetento iestāžu neatkarība**

1. Dalībvalstis garantē valsts regulatīvo un citu kompetento iestāžu neatkarību, nodrošinot, ka tās ir juridiski patstāvīgas un funkcionāli neatkarīgas no jebkuras fiziskas vai juridiskas personas, kas nodrošina elektronisko sakaru tīklus, ierīces vai pakalpojumus. Dalībvalstis, kas patur īpašumtiesības uz uzņēmumiem, kas nodrošina elektronisko sakaru tīklus vai pakalpojumus, vai kontroli pār tiem, nodrošina regulēšanas funkcijas efektīvu strukturālu nošķiršanu no darbībām, kas saistītas ar īpašumtiesībām vai kontroli.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes savas pilnvaras īsteno objektīvi, pārredzami un savlaicīgi. Dalībvalstis nodrošina tām pienācīgus tehniskos, finanšu un cilvēku resursus tām uzticēto uzdevumu izpildei.

*7. pants***Valsts regulatīvo iestāžu amatpersonu iecelšana un atlaišana**

1. Valsts regulatīvās iestādes vadītāju vai attiecīgā gadījumā tās koleģiālās struktūras locekļus, kura pilda šo funkciju valsts regulatīvajā iestādē, vai viņu aizstājējus no personām ar labu slavu un profesionālu pieredzi pēc viņu nopelniem, prasmēm, zināšanām un pieredzes pēc atklāta un pārredzama konkursa iecel uz vismaz trim gadiem. Dalībvalstis nodrošina lēmumu pieņemšanas nepārtrauktību.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts regulatīvās iestādes vadītāju vai attiecīgā gadījumā tās koleģiālās struktūras locekļus, kura pilda šo funkciju valsts regulatīvajā iestādē, vai viņu aizstājējus var pilnvaru termiņa laikā atlaist tikai tad, ja viņi vairs neatbilst nosacījumiem, kas vajadzīgi, lai pildītu pienākumus, kuri valsts tiesību aktos noteikti pirms viņu iecelšanas.

▼B

3. Lēmumu par attiecīgās valsts regulatīvās iestādes vadītāja vai attiecīgā gadījumā tās koleģiālās struktūras locekļu, kura pilda šo funkciju, atlaišanu publicē atlaišanas dienā. Atlaistajam valsts regulatīvās iestādes vadītājam vai attiecīgā gadījumā tās koleģiālās struktūras locekļiem, kura pilda šo funkciju, sniedz atlaišanas pamatojumu. Gadījumā, ja pamatojums nav publicēts, tas jāpublicē pēc minētās personas pieprasījuma. Dalībvalstis nodrošina, ka lēmuma faktisko un tiesiskos apstākļus var pārsūdzēt tiesā.

*8. pants***Valsts regulatīvās iestādes politiskā neatkarība un pārskatbildība**

1. Neskarot 10. pantu, valsts regulatīvās iestādes rīkojas neatkarīgi un objektīvi – arī tad, kad tās izstrādā iekšējās procedūras un pārvalda personālu, – pārredzamā un pārskatatbildīgā veidā saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, un neprasa un nepieņem norādījumus no citām struktūrām, īstenojot uzdevumus, kas tai uzticēti ar valsts tiesību aktiem, kuri īsteno Savienības tiesības. Tas neliedz veikt pārraudzību saskaņā ar valsts konstitucionālajām tiesībām. Tikai pārsūdzības iestādēm, kas izveidotas saskaņā ar 31. pantu, ir vara apturēt vai atcelt valsts regulatīvo iestāžu lēmumus.

2. Valsts regulatīvās iestādes reizi gadā cita starpā ziņo par stāvokli elektronisko sakaru tirgū, izdotajiem lēmumiem, cilvēku un finanšu resursiem un par to, kā minētie resursi tiek izlietoti, kā arī par nākotnes plāniem. Ziņojumus publisko.

*9. pants***Valsts regulatīvo iestāžu regulatīvās spējas**

1. Dalībvalstis nodrošina valsts regulatīvajām iestādēm atsevišķus gada budžetus un patstāvību piešķirtā budžeta izpildē. Minētos budžetus publisko.

2. Neskarot pienākumu nodrošināt valsts regulatīvajām iestādēm tām doto uzdevumu izpildei atbilstošus finanšu un cilvēku resursus, finansiālā patstāvība nekavē uzraudzību vai kontroli saskaņā ar valsts konstitucionālajām tiesībām. Valsts regulatīvās iestādes budžeta kontrole veicama pārredzami un rezultāti publiskojami.

3. Dalībvalstis arī nodrošina, ka valsts regulatīvo iestāžu rīcībā ir pietiekami finanšu un cilvēku resursi, lai tās varētu aktīvi iesaistīties un sniegt ieguldījumu *BEREC* darbā.

▼B*10. pants***Valsts regulatīvo iestāžu piedalīšanās BEREC darbā**

1. Dalībvalstis nodrošina, ka attiecīgās valsts regulatīvās iestādes aktīvi atbalsta BEREC mērķus veicināt labāku regulatīvo koordinēšanu un konsekvenci.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts regulatīvās iestādes, pieņemot lēmumus par savas valsts tirgu, maksimāli ņem vērā BEREC pieņemtās pamatnostādnes, atzinumus, ieteikumus, kopējās nostājas, paraugpraksi un metodoloģiju.

*11. pants***Sadarbība ar valsts iestādēm**

Valsts regulatīvās iestādes, citas saskaņā ar šo direktīvu kompetentās iestādes un valsts konkurences iestādes cita citu nodrošina ar informāciju, kas nepieciešama šīs direktīvas piemērošanai. Attiecībā uz informācijas apmaiņu piemēro Savienības datu aizsardzības noteikumus, un informācijas saņēmēja iestāde nodrošina tādu pašu konfidencialitāti, kādu informācijas nosūtītāja iestāde.

*II NODAĻA***Vispārēja atļauja****1. Iedaļa****Vispārīgi noteikumi***12. pants***Elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu vispārēja atļauja**

1. Dalībvalstis nodrošina brīvību nodrošināt elektronisko sakaru tīklus un pakalpojumus saskaņā ar šajā direktīvā paredzētajiem noteikumiem. Tālab dalībvalstis neliedz uzņēmumam nodrošināt elektronisko sakaru tīklus vai pakalpojumus, izņemot gadījumus, kad tas ir nepieciešams LESD 52. panta 1. punktā minēto iemeslu dēļ. Ikkatrs tāds ierobežojums brīvībai nodrošināt elektronisko sakaru tīklus un pakalpojumus ir pienācīgi pamatojams un paziņojams Komisijai.

2. Elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošināšana, kas nav numurējamā starppersonu sakaru pakalpojumi, neskarot 13. panta 2. punktā minētos īpašos pienākumus vai 46. un 94. pantā minētās lietošanas tiesības, var notikt tikai ar vispārēju atļauju.

3. Ja dalībvalsts uzskata, ka ir pamatoti uzņēmumiem, uz kuriem attiecas vispārēja atļauja, piemērot prasību paziņot, tā drīkst likt šādiem uzņēmumiem tikai iesniegt paziņojumu valsts regulatīvajai vai citai kompetentajai iestādei. Dalībvalsts šādiem uzņēmumiem neliek pirms vispārējās atļaujas doto tiesību lietošanas iegūt nepārprotamu lēmumu vai citādu administratīvu aktu no šādas iestādes vai citas iestādes.

▼B

Pēc paziņojuma, ja tāds tiek prasīts, uzņēmums var sākt darbību, nepieciešamības gadījumā ievērojot noteikumus par lietošanas tiesībām saskaņā ar šo direktīvu.

4. Paziņojums, kas minēts 3. punktā, nav vairāk kā fiziskas vai juridiskas personas deklarācija valsts regulatīvajai vai citai kompetentajai iestādei par nodomu sākt elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošināšanu un minimālās informācijas sniegšana, kas nepieciešama, lai ļautu *BEREC* un minētajai iestādei vest elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu nodrošinātāju reģistru vai sarakstu. Minētajā informācijā ir tikai:

- a) pakalpojumu sniedzēja nosaukums;
- b) pakalpojumu sniedzēja juridiskais statuss, forma un reģistrācijas numurs, ja pakalpojumu sniedzējs ir reģistrēts komercreģistrā vai citā līdzīgā publiskā reģistrā Savienībā;
- c) pakalpojumu sniedzēja galvenā darbībmācības vieta Savienībā, ja tāda ir, un jebkādas iespējamās filiāles dalībvalstīs;
- d) pakalpojumu sniedzēja tīmekļa vietnes adrese, kas, ja tāda pastāv, saistīta ar elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošināšanu;
- e) kontaktpersona un kontaktinformācija;
- f) īss to tīklu vai pakalpojumu apraksts, ko paredzēts nodrošināt;
- g) attiecīgās dalībvalstis; un
- h) plānotā darbības sākuma diena.

Dalībvalstis neuzliek nekādas papildu prasības vai atsevišķas paziņošanas prasības.

Lai tuvinātu prasības par paziņošanu, *BEREC* publicē pamatnostādnes, kas attiecas uz paziņojuma veidlapu, un uztur Savienības datubāzi, kurā tiek glabāti kompetentajām iestādēm nosūtītie paziņojumi. Tādēļ kompetentās iestādes bez liekas kavēšanās, izmantojot elektroniskus līdzekļus, *BEREC* pārsūta katru saņemto paziņojumu. Paziņojumus, kas kompetentajām iestādēm iesniegti pirms 2020. gada 21. decembra, pārsūta *BEREC* vēlākais līdz 2021. gada 21. decembrim.

13. pants

Nosacījumi, kas piesaistīti vispārējai atļaujai un radiofrekvenču spektra un numuru resursu lietošanas tiesībām, un īpaši pienākumi

1. Izsniegto vispārējo atļauju elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošināšanai un radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības un numuru resursu lietošanas tiesības, drīkst piemērot tikai I pielikumā uzskaitītos nosacījumus. Šādi nosacījumi ir nediskriminējoši, samērīgi un pārredzami. Radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību gadījumā šādi nosacījumi nodrošina tā efektīvu un lietderīgu izmantošanu un ir saskaņā ar 45. un 51. pantu, bet numuru resursu lietošanas tiesību gadījumā – saskaņā ar 94. pantu.

▼B

2. Īpaši pienākumi, kas var būt uzlikti uzņēmumiem, kuri nodrošina elektronisko sakaru tīklus un pakalpojumus saskaņā ar 61. panta 1. un 5. punktu un 62., 68. un 83. pantu, vai uzņēmumiem, kas izraudzīti nodrošināt universālo pakalpojumu saskaņā ar šo direktīvu, ir juridiski atdalīti no vispārējās atļaujas tiesībām un pienākumiem. Lai panāktu pārredzamību, kritērijus un procedūras šādu īpašu pienākumu uzlikšanai atsevišķiem uzņēmumiem norāda vispārējā atļaujā.

3. Vispārējā atļaujā ir tikai nosacījumi, kas ir specifiski minētajai nozarei un ir izklāstīti I pielikuma A, B un C daļā, un tā nedublē nosacījumus, kas uzņēmumiem ir piemērojami ar citiem valsts tiesību aktiem.

4. Dalībvalstis nedublē vispārējās atļaujas nosacījumus, ja tās piešķir tiesības lietot radiofrekvenču spektru vai numuru resursus.

*14. pants***Deklarācijas iekārtu uzstādīšanas tiesību un starpsavienojuma tiesību lietošanas veicināšanai**

Kompetentās iestādes vienas nedēļas laikā pēc uzņēmuma pieprasījuma izsniedz standartizētas deklarācijas, kas attiecīgos gadījumos apstiprina, ka uzņēmums saskaņā ar 12. panta 3. punktu ir iesniedzis paziņojumu. Minētajās deklarācijās sīki izklāsta to, kādos apstākļos uzņēmumam, kas nodrošina elektronisko sakaru tīklus vai pakalpojumus saskaņā ar vispārējo atļauju, ir tiesības pieprasīt tiesības uzstādīt iekārtas, veikt pārrunas par starpsavienojumu un iegūt piekļuvi vai starpsavienojumu, lai veicinātu šo tiesību izmantošanu, piemēram, citos pārvaldes līmeņos vai attiecībā uz citiem uzņēmumiem. Attiecīgos gadījumos šādas deklarācijas var izdot arī kā automātisku atbildi pēc 12. panta 3. punktā minētā paziņojuma.

*2. Iedaļa***Vispārējās atļaujas tiesības un pienākumi***15. pants***Vispārējās atļaujas doto tiesību minimuma saraksts**

1. Uzņēmumiem, uz kuriem attiecas vispārējā atļauja saskaņā ar 12. pantu, ir tiesības:

- a) nodrošināt elektronisko sakaru tīklus un pakalpojumus;
- b) uz iekārtu uzstādīšanas nepieciešamo tiesību pieteikuma izskatīšanu saskaņā ar 43. pantu;
- c) ievērojot 13., 46. un 55. pantu, izmantot radiofrekvenču spektru saistībā ar elektronisko sakaru pakalpojumiem un tīkliem;
- d) uz numuru resursu lietošanas nepieciešamo tiesību pieteikuma izskatīšanu saskaņā ar 94. pantu.

▼B

2. Ja šādi uzņēmumi nodrošina elektronisko sakaru tīklus vai pakalpojumus publikai, vispārējā atļauja tiem dod tiesības:

- a) veikt pārrunas par starpsavienojumu ar citiem vispārējās atļaujas aptvertu publisko elektronisko sakaru tīklu vai publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu nodrošinātājiem un vajadzības gadījumā iegūt starpsavienojumu vai piekļuvi tiem Savienībā saskaņā ar šo direktīvu;
- b) uz iespēju tikt izraudzītam nodrošināt dažādus universālā pakalpojuma elementus vai darboties dažādās valsts teritorijas daļās saskaņā ar 86. vai 87. pantu.

*16. pants***Administratīvās nodevas**

1. Administratīvās nodevas, ko uzliek uzņēmumiem, kuri nodrošina elektronisko sakaru tīklus vai pakalpojumus saskaņā ar vispārējo atļauju vai kuriem ir piešķirtas lietošanas tiesības:

- a) kopsummā sedz tikai administratīvās izmaksas, kas radušās 13. panta 2. punktā minētās vispārēju atļauju izsniegšanas sistēmas, lietošanas tiesību un īpašu pienākumu pārvaldē, kontrolē un ieviešanā, kas var iekļaut izmaksas starptautiskai sadarbībai, saskaņošanai un standartizēšanai, tirgus analīzei, izpildes pārraudzībai un citādi tirgus kontrolei, kā arī reglamentējošo darbu, kas saistīts ar sekundāro tiesību aktu un administratīvo lēmumu, kā lēmumu par piekļuvi un starpsavienojumu sagatavošanu un ieviešanu; un
- b) tiek uzlikta atsevišķiem uzņēmumiem objektīvi, pārredzami un proporcionāli, samazinot papildu administratīvās izmaksas un ar tām saistītās nodevas.

Dalībvalstis drīkst nepiemērot administratīvās nodevas uzņēmumiem, kuru apgrozījums ir mazāks par noteiktu robežvērtību vai kuru darbība neaptver minimālo tirgus daļu vai ir teritoriāli ļoti šaura.

2. Ja valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes uzliek administratīvās nodevas, tās publicē savu administratīvo izmaksu un ievāktu nodevu kopsummas gada pārskatu. Ja ir atšķirības starp nodevu kopsummu un administratīvajām izmaksām, izdara attiecīgas korekcijas.

*17. pants***Atsevišķa uzskaite un finanšu pārskati**

1. Uzņēmumiem, kas nodrošina publisku elektronisko sakaru tīklu vai publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumus, ar īpašām vai ekskluzīvām tiesībām sniegt pakalpojumus citās nozarēs tajā pašā vai citā dalībvalstī, dalībvalstis liek:

▼B

- a) vest atsevišķu uzskaiti par darbībām, kas saistītas ar elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošināšanu tiktāl, ciktāl tas būtu nepieciešams, ja minētās darbības veiktu juridiski neatkarīgas vienības, lai noteiktu visus izmaksu un ieņēmumu elementus, pamatojoties uz izmantotajām to aprēķināšanas un detalizētas attiecināšanas metodēm, attiecībā uz šādām darbībām, ietverot fiksēto aktīvu un strukturālo izdevumu detalizētu sadali; vai
- b) strukturāli nošķirt darbības, kas saistītas ar elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošināšanu.

Dalībvalstis var pirmajā daļā minētās prasības nepiemērot uzņēmumiem, kuru gada apgrozījums darbībās, kas saistītas ar elektronisko sakaru tīkliem vai pakalpojumiem Savienībā, ir mazāks par 50 miljoniem EUR.

2. Ja uzņēmumi, kas nodrošina publisko elektronisko sakaru tīklu vai publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumus, nav pakļauti uzņēmējdarbības tiesību aktu prasībām un neatbilst maza vai vidēja uzņēmuma kritērijiem Savienības tiesību aktu grāmatvedības noteikumos, to finanšu pārskatus izstrādā, nodod neatkarīgai revīzijai un publisko. Revīziju veic saskaņā ar attiecīgajiem Savienības un valsts noteikumiem.

Šā punkta pirmā daļa attiecas arī uz atsevišķo uzskaiti, kas paredzēta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā.

3. Iedaļa

Grozīšana un atcelšana

18. pants

Tiesību un pienākumu grozījumi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka tiesības, nosacījumus un procedūras attiecībā uz radiofrekvenču spektra vai numuru resursu vispārējām atļaujām un lietošanas tiesībām vai tiesībām uzstādīt iekārtas var grozīt tikai objektīvi pamatotos gadījumos un samērīgā veidā, vajadzības gadījumā ņemot vērā īpašos nosacījumus, kas piemērojami nododamām radiofrekvenču spektra vai numuru resursu lietošanas tiesībām.

2. Ja vien ierosinātie grozījumi nav nebūtiski un par tiem panākta vienošanās ar tiesību subjektu vai vispārējās atļaujas turētāju, atbilstīgā veidā sniedz paziņojumu par nolūku izdarīt minētos grozījumus. Interesētajām pusēm, tostarp lietotājiem un patērētājiem, piešķir pietiekamu laikposmu, lai tās varētu izteikt savus viedokļus par ierosinātajiem grozījumiem. Minētais laikposms nav īsāks par četrām nedēļām, izņemot ārkārtas gadījumus.

Grozījumus publicē kopā ar to pamatojumu.

▼B

19. pants

Tiesību ierobežošana vai atņemšana

1. Neskarot 30. panta 5. un 6. punktu, dalībvalstis neierobežo vai neatņem iekārtu uzstādīšanas tiesības vai radiofrekvenču spektra vai numerācijas resursu lietošanas tiesības pirms tā laikposma beigām, uz kuru tās ir piešķirtas, izņemot tad, ja tas ir pamatoti, ievērojot šā panta 2. punktu un attiecīgā gadījumā saskaņā ar I pielikumu un atbilstīgos valsts noteikumus par tiesību atņemšanas kompensāciju.

2. Atbilstīgi vajadzībai nodrošināt radiofrekvenču spektra efektīvu un lietderīgu izmantošanu vai atbilstīgi to tehnisko īstenošanas pasākumu īstenošanai, kas pieņemti ar Lēmuma Nr. 676/2002/EK 4. pantu, dalībvalstis var atļaut ierobežot vai atņemt radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības, tostarp šīs direktīvas 49. pantā minētās tiesības, balstoties uz iepriekš noteiktām un skaidri definētām procedūrām, saskaņā ar proporcionalitātes un nediskriminācijas principiem. Šādos gadījumos, tiesību subjekti var piemērotos gadījumos un saskaņā ar Savienības tiesību aktiem un atbilstīgiem valsts noteikumiem saņemt pienācīgu kompensāciju.

3. Tikai radiofrekvenču spektra lietošanas pārveidojums 45. panta 4. vai 5. punkta piemērojuma dēļ neattaisno radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību atņemšanu.

4. Katrs nodoms bez tiesību subjekta piekrišanas ierobežot vai atņemt tiesības saskaņā ar vispārējo atļauju vai individuālas radiofrekvenču spektra vai numerācijas resursu lietošanas tiesības ir apspriežams ar ieinteresētajām personām saskaņā ar 23. pantu.

III NODAĻA

Informēšana, apsekošana un konsultēšanās mehānisms

20. pants

Informācijas pieprasījums uzņēmumiem

1. Dalībvalstis gādā, lai uzņēmumi, kas nodrošina elektronisko sakaru tīklus un pakalpojumus, ar tiem saistītas iekārtas vai saistītus pakalpojumus, nodrošinātu visu informāciju, ieskaitot finansiālo informāciju, kura nepieciešama valsts regulatīvajām iestādēm, citām kompetentajām iestādēm un BEREC, lai tās varētu panākt atbilstību šīs direktīvas un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1971 ⁽¹⁾ noteikumiem vai saskaņā ar tām pieņemtiem lēmumiem vai atzinumiem. Jo īpaši valsts regulatīvajām iestādēm un citām kompetentajām iestādēm, ja tas nepieciešams, lai tās varētu pildīt savus uzdevumus, ir

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1971 (2018. gada 11. decembris), ar ko izveido Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādi (BEREC) un BEREC atbalsta aģentūru (BEREC birojs), groza Regulu (ES) 2015/2120 un atceļ Regulu (EK) Nr. 1211/2009 (skatīt šā *Oficiālā Vēstneša* 1. lpp.).

▼B

tiesības pieprasīt, lai šie uzņēmumi sniedz informāciju par tīklu vai pakalpojumu turpmāku attīstību, kas varētu ietekmēt vairumtirdzniecības pakalpojumus, kurus tie dara pieejamus konkurentiem, kā arī tādu informāciju par elektronisko sakaru tīkliem un ar tiem saistītajām iekārtām, kas nav apkopota vietējā līmenī un ir pietiekami detalizēta, lai spētu veikt ģeogrāfisku apsekošanu un apzīmēt zonas saskaņā ar 22. pantu.

Ja ar informāciju, ko vāc saskaņā ar šā punkta pirmo daļu, nepietiek, lai valsts regulatīvās iestādes, citas kompetentās iestādes un *BEREC* varētu veikt savus regulatīvos uzdevumus saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, šādu informāciju var lūgt no citiem attiecīgiem uzņēmumiem, kas darbojas elektronisko sakaru nozarē vai cieši saistītās nozarēs.

Uzņēmumiem, kas atzīti par tādiem, kam ir būtiska tirgus ietekme vairumtirdzniecības tirgos, var arī pieprasīt sniegt grāmatvedības datus par mazumtirdzniecības tirgiem, kas ir saistīti ar minētajiem vairumtirdzniecības tirgiem.

Valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes var pieprasīt informāciju no vienotajiem informācijas punktiem, kas nodibināti, ievērojot Direktīvu 2014/61/ES.

Jebkurš informācijas pieprasījums ir proporcionāls uzdevuma izpildei, un ir pamatots.

Uzņēmumi pieprasīto informāciju sniedz nekavējoties, ievērojot noteiktos termiņus un prasīto detalizētību.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes pēc pamatota pieprasījuma sniedz Komisijai informāciju, kas tai nepieciešama tās uzdevumu veikšanai saskaņā ar LESD. Komisijas pieprasītā informācija ir proporcionāla minēto uzdevumu izpildei. Ja sniegtā informācija attiecas uz informāciju, ko pēc iestādes pieprasījuma iepriekš snieguši uzņēmumi, tad šādus uzņēmumus par to informē. Tiktāl, ciktāl tas nepieciešams un izņemot gadījumu, kad iestāde, kas nodrošina informāciju, ir skaidri un pamatoti pieprasījusi pretējo, Komisija sniegto informāciju padara pieejamu citai šādai iestādei citā dalībvalstī.

Saskaņā ar 3. punkta prasībām dalībvalstis nodrošina to, ka vienai iestādei iesniegto informāciju var padarīt pieejamu citai šādai iestādei un *BEREC* tajā pašā vai citā dalībvalstī pēc pamatota pieprasījuma, lai nepieciešamības gadījumā ļautu abām iestādēm vai *BEREC* pildīt savus pienākumus saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.

▼B

3. Ja valsts regulatīvā vai cita kompetentā iestāde saskaņā ar Savienības un valsts tiesību normām par komercnoslēpumu atbilstīgi 1. punktam ievāko informāciju, tostarp ģeogrāfiskā apsekojuma kontekstā savāko informāciju, uzskata par konfidencialu, Komisija, *BEREC* un jebkura cita attiecīgā kompetentā iestāde nodrošina šādu konfidencialitāti. Šāds komercnoslēpums nekavē informācijas savlaicīgu apmaiņu starp kompetento iestādēm, Komisiju, *BEREC* un jebkuru citu attiecīgo kompetento iestādi šīs direktīvas piemērošanas pārskatīšanas, uzraudzības un pārraudzības nolūkos.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka, darbojoties saskaņā ar valsts noteikumiem par publisku piekļuvi informācijai un ievērojot Savienības un valsts noteikumus par komercnoslēpumu un personas datu aizsardzību, valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes publicē informāciju, kas veicina atvērtu un konkurējošu tirgu.

5. Valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes noteikumus par publisku piekļuvi informācijai publicē tā, kā noteikts 4. punktā, iekļaujot procedūras šādas piekļuves iegūšanai.

21. pants

Informācija, kas tiek prasīta saistībā ar vispārējo atļauju, lietošanas tiesības un īpašie pienākumi

1. Neskarot jebkādu informāciju, kas prasīta saskaņā ar 20. pantu, un informācijas un ziņošanas pienākumus, kas ir uzlikti saskaņā ar valsts tiesību aktiem, kuri neattiecas uz vispārējo atļauju izsniegšanu, valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes no uzņēmumiem var pieprasīt tādu informāciju saistībā ar vispārējo atļauju, lietošanas tiesībām vai 13. panta 2. punktā minētajiem īpašiem pienākumiem, kas ir samērīga un objektīvi pamatota, jo īpaši nolūkā:

- a) sistemātiski vai katrā atsevišķā gadījumā pārbaudīt I pielikuma A daļas 1. nosacījuma, D daļas 2. un 6. nosacījuma un E daļas 2. un 7. nosacījuma izpildi un 13. panta 2. punktā minēto pienākumu izpildi;
- b) katrā atsevišķā gadījumā pārbaudīt I pielikumā paredzēto nosacījumu izpildi, ja ir saņemta sūdzība vai ja kompetentajai iestādei ir citi iemesli uzskatīt, ka nosacījums nav izpildīts, vai gadījumā, kad kompetentā iestāde pēc savas iniciatīvas veikusi izmeklēšanu;
- c) veikt lietošanas tiesību pieteikumu iesniegšanas un novērtēšanas procedūras;
- d) publicēt salīdzinošus pārskatus par pakalpojumu kvalitāti un cenām patērētāju interesēs;
- e) salīdzināt skaidri noteiktu statistiku, ziņojumus vai pētījumus;

▼B

- f) šīs direktīvas vajadzībām veikt tirgus analīzi, tostarp datus par lejupejiem vai mazumtirdzniecības tirgiem, kas saistīti ar tirgus analīzes aptvertajiem tirgiem vai uz tiem attiecas;
- g) aizsargāt radiofrekvenču spektra un numerācijas resursu lietderīgu izmantošanu un nodrošināt to efektīvu pārvaldību;
- h) izvērtēt tīklu vai pakalpojumu tādu turpmāku attīstību, kas varētu ietekmēt vairumtirdzniecības pakalpojumus, ko dara pieejamus konkurentiem, teritoriālo pārklājumu, galalietotājiem pieejamo savienojamību vai zonu apzīmēšanu saskaņā ar 22. pantu;
- i) veikt ģeogrāfiskos apsekojumus;
- j) atbildēt uz pamatotiem *BEREC* informācijas pieprasījumiem.

Šā punkta pirmās daļas a) un b), un d) līdz j) apakšpunktā minēto informāciju neprasa pirms piekļuves tirgum vai kā tās nosacījumu.

Vajadzības gadījumā *BEREC* var izstrādāt informācijas pieprasījumu veidnes, lai atvieglotu iegūtās informācijas konsolidētu izklāstu un analīzi.

2. Spektra lietošanas tiesību aspektā, 1. punktā minētā informācija attiecas galvenokārt uz radiofrekvenču spektra efektīvu un lietderīgu izmantošanu, kā arī uz jebkuru radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām piesaistīto pārklājuma un pakalpojuma kvalitātes nodrošināšanas prasību izpildi un pārbaudi.

3. Ja valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes pieprasa no uzņēmumiem informāciju tā, kā noteikts 1. punktā, tās tos informē, kādam konkrētam nolūkam informāciju domāts izmantot.

4. Valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes nedublē informācijas pieprasījumus, ko jau iesniegusi *BEREC* atbilstoši Regulas (ES) 2018/1971 40. pantam, ja *BEREC* saņemto informāciju ir darījusi pieejamu minētajām iestādēm.

22. pants

Tīkla izvērsuma ģeogrāfiskā apsekošana

1. Līdz 2023. gada 21. decembrim valsts regulatīvās un/vai citas kompetentās iestādes apseko, kur ģeogrāfiski iesniedzas elektronisko sakaru tīkli, kas spēj nodrošināt platjoslu ("platjoslas tīkli"), un pēc tam atjaunina ne retāk kā reizi trijos gados.

Ģeogrāfiskais apsekojums ietver apsekojumu par platjoslas tīklu pašreizējo ģeogrāfisko aptvērumu savā teritorijā, kas nepieciešams to uzdevumu izpildei, kas šajā direktīvā paredzēti valsts regulatīvajām un/vai citām kompetentajām iestādēm, un to apsekojumu veikšanai, kuri vajadzīgi valsts atbalsta normu piemērošanai.

▼B

Ģeogrāfiskajā apsekojumā var ietvert arī savas teritorijas platjoslas tīklu, tostarp ļoti augstas veiktspējas tīklu, aptvēruma prognozi attiecīgās iestādes noteiktam laikposmam.

Šādā prognozē iekļauj visu attiecīgo informāciju, tostarp informāciju par jebkura uzņēmuma vai publiskas iestādes plānotu ļoti augstas veiktspējas tīklu izvēršanu un tīklu nozīmīgiem pilnveidojumiem vai paplašinājumiem vismaz līdz 100 Mbiti/s lejupielādes ātrumam. Tādēļ valsts regulatīvās un/vai citas kompetentās iestādes prasa no uzņēmumiem un publiskām iestādēm šādu informāciju, ciktāl tā ir pieejama un var tikt sniegta bez pārmērīgiem pūliņiem.

Valsts regulatīvā iestāde attiecībā uz uzdevumiem, kas tai konkrēti uzticēti saskaņā ar šo direktīvu, pieņem lēmumu par to, ciktāl ir lietderīgi paļauties uz visu informāciju, kas savākta saistībā ar šādu prognozi, vai daļu no tās.

Ja ģeogrāfisko apsekojumu neveic valsts regulatīvā iestāde, to īsteno sadarbībā ar minēto iestādi, ciktāl tas var attiekties uz tās uzdevumiem.

Ģeogrāfiskajā apsekojumā savāktajai informācijai jābūt pietiekami detalizētai un jāsaturs pietiekamas ziņas par pakalpojuma kvalitāti un tās parametriem, un to apstrādā saskaņā ar 20. panta 3. punktu.

2. Valsts regulatīvās un/vai citas kompetentās iestādes var apzīmēt teritoriāli skaidri norobežotu zonu, kurā, pamatojoties uz informāciju, kas savākta, un jebkādu prognozi, kas sagatavota, ievērojot 1. punktu, tiek konstatēts, ka attiecīgajā prognozes periodā neviens uzņēmums vai publiska iestāde nav izvēršusi un neplāno izvērst ļoti augstas veiktspējas tīklu vai ievērojami pilnveidot vai paplašināt savu tīklu vismaz līdz 100 Mbiti/s lejupielādes ātrumam. Valsts regulatīvās un/vai citas kompetentās iestādes publicē apzīmētās zonas.

3. Apzīmētajā zonā attiecīgās iestādes var aicināt uzņēmumus un publiskas iestādes deklarēt nodomu attiecīgajā prognozes periodā izvērst ļoti augstas veiktspējas tīklus. Ja šā aicinājuma rezultātā kāds uzņēmums vai publiska iestāde deklarē nodomu to darīt, attiecīgā iestāde var prasīt, lai citi uzņēmumi un publiskas iestādes deklarētu jebkādus nodomus šajā zonā izvērst ļoti augstas veiktspējas tīklus vai ievērojami pilnveidot vai paplašināt savu tīklu vismaz līdz 100 Mbiti/s lejupielādes ātrumam. Attiecīgā iestāde nosaka, kādas ziņas iekļaujams šādā pieteikumā, lai nodrošinātu vismaz tādu pašu detalizācijas pakāpi, kāda ievērota jebkurā 1. punktā paredzētajā prognozē. Katram uzņēmumam vai publiskai iestādei, kas pauž interesi, tā arī dara zināmu, vai apzīmēto zonu aptver vai varētu aptvert nākamās paaudzes piekļuves tīkls, kas pēc atbilstoši 1. punktam savāktajām ziņām piedāvā lejupielādes ātrumu zem 100 Mbiti/s.

▼B

4. Pasākumus saskaņā ar 3. punktu īsteno saskaņā ar iedarbīgu, objektīvu, pārredzamu un nediskriminējošu procedūru, no kuras *a priori* netiek izslēgts neviens uzņēmums.

5. Dalībvalstis gādā, lai valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes, un pašvaldības, reģionu un valsts pārvaldes iestādes, kas atbild par publiskā sektora līdzekļu piešķiršanu elektronisko sakaru tīklu izvēršanai, valsts platjoslas plānu izstrādi, radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām piesaistāmo pārklājuma nodrošināšanas pienākumu definēšanu un vispārējā pakalpojuma nodrošināšanas pienākumā ietilpstošo pakalpojumu pieejamību to teritorijā, ņemtu vērā saskaņā ar 1., 2. un 3. punktu veiktā ģeogrāfiskā apsekojuma rezultātus un visas apzīmētās zonas.

Dalībvalstis nodrošina, ka iestādes, kas veic ģeogrāfisko apsekojumu, piegādā minētos rezultātus tā, ka saņēmēja iestāde nodrošina tādu pašu komercnoslēpuma pakāpi kā nosūtītāja iestāde, un informētu puses, kas sniedza šādu informāciju. Minētos rezultātus ar tādiem pašiem nosacījumiem dara zināmus arī *BEREC* un Komisijai pēc to pieprasījuma.

6. Ja attiecīgā informācija nav pieejama tirgū, kompetentās iestādes iegūst datus no ģeogrāfiskajiem apsekojumiem, uz kuriem neattiecas komercnoslēpums un kuri ir tieši pieejami saskaņā ar Direktīvu 2003/98/EK, kas ļauj tos izmantot atkārtoti. Ja šādi rīki tirgū nav pieejami, tās arī dara pieejamus informācijas rīkus, kas galalietotājiem dod iespēju noteikt savienojamības pieejamību atšķirīgās zonās tādā detalizācijas pakāpē, kas ir noderīga, lai palīdzētu izvēlēties operatoru vai pakalpojumu sniedzēju.

7. Lai veicinātu ģeogrāfiskās apsekošanas un prognozēšanas konsekvētu piemērošanu, *BEREC* pēc apspriešanās ar ieinteresētām personām un ciešā sadarbībā ar Komisiju un attiecīgajām valsts iestādēm līdz 2020. gada 21. jūnijam izdod pamatnostādnes, kam jāpalīdz valsts regulatīvajām un/vai citām kompetentajām iestādēm atbilstoši šim pantam konsekventi īstenot savus pienākumus.

23. pants

Apspriešanas un pārredzamības mehānisms

1. Izņemot gadījumus, uz kuriem attiecas 26. pants vai 27. pants, vai 32. panta 10. punkts, dalībvalstis nodrošina, ka valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes, ja tās plāno veikt pasākumus saskaņā ar šo direktīvu vai saskaņā ar 45. panta 4. un 5. punktu noteikt ierobežojumus, kam ir būtiska ietekme uz konkrēto tirgu, dod ieinteresētajām personām iespēju izteikt piezīmes par pasākuma projektu pietiekamā termiņā, ko nosaka pēc jautājuma sarežģītības, bet katrā gadījumā ne īsāku par 30 dienām, izņemot ārkārtas apstākļus.

▼B

2. Direktīvas 35. panta nolūkos kompetentās iestādes publicēšanas brīdī informē *RSPG* par jebkādu pasākuma projektu, kas ietilpst salīdzinošas atlases procedūras vai konkursa darbības jomā saskaņā ar 55. panta 2. punktu un saistās ar radiofrekvenču spektra lietošanu, attiecībā uz kuru saskaņā ar Lēmumu Nr. 676/2002/EK ar tehniskiem īstenošanas pasākumiem ir noteikti harmonizēti nosacījumi, lai ļautu to lietot bezvadu platjoslas elektronisko sakaru tīklos un pakalpojumos (“bezvadu platjoslas tīkls un pakalpojumi”).

3. Valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes publicē savas valsts apspriešanas procedūras.

Dalībvalstis nodrošina vienota informācijas centra izveidi, no kura ir pieejamas visas notiekošās apspriešanas.

4. Apspriešanas rezultātus publisko, izņemot gadījumus, kad informācija ir konfidenciāla saskaņā ar Savienības un valsts noteikumiem par komercnoslēpumu.

24. pants

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

1. Dalībvalstis attiecīgi nodrošina, ka kompetentās iestādes, vajadzības gadījumā koordinējot ar valsts regulatīvajām iestādēm, ņem vērā galalietotāju, jo īpaši patērētāju, un patērētāju ar invaliditāti, ražotāju un elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošinātāju uzņēmumu viedokļus jautājumos, kas saistās ar visu galalietotāju un patērētāju tiesībām, tostarp līdzvērtīgu piekļuvi un izvēli galalietotājiem ar invaliditāti, attiecībā uz publiski pieejamiem elektronisko sakaru pakalpojumiem, jo īpaši, ja tiem ir būtiska ietekme uz tirgu.

Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes, vajadzības gadījumā koordinējot ar valsts regulatīvajām iestādēm, izveido apspriešanās mehānismu, kurš ir pieejams galalietotājiem ar invaliditāti un kurš nodrošina, ka lēmumu pieņemšanas procesā par jautājumiem, kas ir saistīti ar galalietotāju un patērētāju tiesībām saistībā ar publiski pieejamiem elektronisko sakaru pakalpojumiem, pietiekami tiek ņemtas vērā patērētāju intereses elektronisko sakaru jomā.

2. Ieinteresētās personas kompetento iestāžu vadībā, kas vajadzības gadījumā koordinē ar valsts regulatīvajām iestādēm, var izveidot mehānismus, iesaistot patērētājus, lietotāju grupas un pakalpojumu sniedzējus, lai uzlabotu pakalpojumu sniegšanas vispārējo kvalitāti, cita starpā izveidojot un pārbaudot uzvedības kodeksus un darbības standartus.

▼B

3. Neskarot valstu noteikumus, kas ir saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, kuri veicina kultūras un mediju politikas mērķu sasniegšanu, piemēram, kultūras un valodu daudzveidību un mediju plurālismu, kompetentās iestādes, vajadzības gadījumā koordinējot ar valsts regulatīvajām iestādēm, var veicināt uzņēmumu, kas nodrošina elektronisko sakaru tīklus vai pakalpojumus, sadarbību ar nozarēm, kas ir ieinteresētas veicināt likumīgu saturu elektronisko sakaru tīklos un pakalpojumos. Pie minētās sadarbības var piederēt arī tādas informācijas koordinācija, kas skar sabiedrības intereses un kas ir jādara pieejama saskaņā ar 103. panta 4. punktu.

25. pants

Strīdu alternatīva izšķiršana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts regulatīvā vai cita kompetentā iestāde, kas ir atbildīga par šīs direktīvas 102.–107. panta un 115. panta piemērošanu, vai vismaz viena neatkarīga struktūra ar pierādītu ekspertīzi minēto pantu piemērošanā, ir minēta kā strīdu alternatīvas izšķiršanas vienība saskaņā ar Direktīvas 2013/11/ES 20. panta 2. punktu, lai risinātu strīdus starp pakalpojumu sniedzējiem un patērētājiem, kas radušies saistībā ar šo direktīvu un kas attiecas uz līgumsaistību izpildi. Dalībvalstis var paplašināt piekļuvi minētās iestādes vai struktūras sniegtajām strīdu alternatīvas izšķiršanas procedūrām, attiecinot to uz galalietotājiem, kas nav patērētāji, jo īpaši mikrouzņēmumiem un mazajiem uzņēmumiem.

2. Neskarot Direktīvu 2013/11/ES, ja šādos strīdos ir iesaistītas personas dažādās dalībvalstīs, dalībvalstis koordinē spēkus, lai panāktu strīda izšķiršanu.

26. pants

Uzņēmumu strīdu izšķiršana

1. Ja saistībā ar spēkā esošajiem pienākumiem, kas noteikti saskaņā ar šo direktīvu, rodas strīds starp elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu sniedzējiem kādā dalībvalstī, vai starp šādiem uzņēmumiem un citiem uzņēmumiem kādā dalībvalstī, kurā ir ieguvums no piekļuves vai starpsavienojuma nodrošināšanas pienākuma, vai starp elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu sniedzējiem kādā dalībvalstī un ar tiem saistīto iekārtu nodrošinātājiem, attiecīgā valsts regulatīvā iestāde pēc jebkuras puses pieprasījuma, neskarot 2. punktu, pieņem saistošu lēmumu, lai strīdu izšķirtu, pamatojoties uz skaidrām un efektīvām procedūrām un visīsākajā iespējamā termiņā un jebkurā gadījumā četros mēnešos, izņemot ārkārtas apstākļus. Attiecīgā dalībvalsts pieprasa visām pusēm pilnībā sadarbīties ar valsts regulatīvo iestādi.

2. Dalībvalstis var paredzēt, ka valsts regulatīvās iestādes var atteikties izšķirt strīdu, ja pastāv citi mehānismi, ieskaitot starpniecību, kas labāk veicinātu strīda savlaicīgu izšķiršanu saskaņā ar 3. pantā noteiktajiem mērķiem. Valsts regulatīvās iestādes par to nekavējoties informē puses. Ja pēc četriem mēnešiem strīds nav izšķirts un prasītāja puse strīda atrisināšanu nav nodevusi tiesai, valsts regulatīvā iestāde pēc jebkuras puses pieprasījuma pieņem saistošu lēmumu izšķirt strīdu visīsākajā iespējamā termiņā un jebkurā gadījumā četros mēnešos.

▼B

3. Izšķirot strīdu, valsts regulatīvā iestāde pieņem lēmumus, kas vērsti uz 3. pantā minēto mērķu sasniegšanu. Pienākumi, ko valsts regulatīvā iestāde uzlikusi uzņēmumam, izšķirot strīdu, atbilst šai direktīvai.

4. Valsts regulatīvās iestādes lēmumu nodod atklātībai, ievērojot komercnoslēpuma glabāšanas prasības. Valsts regulatīvā iestāde attiecīgajām pusēm sniedz pilnīgu pārskatu par apsvērumiem, ar kuriem lēmums pamatots.

5. Procedūra, kas minēta 1., 3. un 4. punktā, neliedz pusēm celt prasību tiesā.

*27. pants***Pārrobežu strīdu izšķiršana**

1. Ja saistībā ar šo direktīvu izceļas strīds starp uzņēmumiem dažādās dalībvalstīs, piemēro šā panta 2., 3. un 4. punktu. Minētie noteikumi neattiecas uz strīdiem par radiofrekvenču spektra koordināciju, ko aptver 28. pants.

2. Katra no pusēm var lietu nodot izskatīšanai attiecīgajā valsts regulatīvajā iestādē vai attiecīgās valsts regulatīvajās iestādēs. Ja strīds skar tirdzniecību starp dalībvalstīm, kompetentā valsts regulatīvā iestāde vai kompetentās valsts regulatīvās iestādes par strīdu paziņo *BEREC*, lai panāktu konsekventu strīda izšķiršanu saskaņā ar 3. pantā izvirzītajiem mērķiem.

3. Ja šāds paziņojums ir sniegts, *BEREC* visīsākajā iespējamā termiņā un jebkurā gadījumā četros mēnešos, izņemot ārkārtas apstākļos, izdod atzinumu, kurā attiecīgā valsts regulatīvā iestāde vai iestādes tiek aicinātas veikt konkrētas darbības, kas atrisinātu strīdu, vai atturēties no darbības.

4. Valsts regulatīvā iestāde vai attiecīgās iestādes sagaida *BEREC* atzinumu un tikai pēc tam ķeras pie strīda izšķiršanas. Ārkārtas apstākļos, kad vajadzīgs steidzami rīkoties, lai nosargātu konkurenci vai aizsargātu galalietotāju intereses, jebkura kompetentā valsts regulatīvā iestāde var pēc pušu pieprasījuma vai savas iniciatīvas pieņemt pagaidu pasākumus.

5. Visi pienākumi, ko valsts regulatīvā iestāde ir uzlikusi uzņēmumam strīda izšķiršanas ietvaros, atbilst šai direktīvai un maksimāli ņem vērā *BEREC* pieņemto atzinumu, un tos pieņem mēneša laikā pēc šāda atzinuma izdošanas.

6. Šā panta 2. punktā norādītā procedūra neliedz pusēm celt prasību tiesā.

▼B

28. pants

Radiofrekvenču spektra koordinācija starp dalībvalstīm

1. Dalībvalstis un to kompetentās iestādes nodrošina, lai to teritorijā radiofrekvenču spektra lietošana būtu organizēta tā, ka neviena cita dalībvalsts netiek kavēta, jo īpaši ar kaitīgiem pārobežu traucējumiem starp dalībvalstīm, savā teritorijā atļaut harmonizētu radiofrekvenču spektru izmantot saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.

Dalībvalstis veic visus tam nepieciešamos pasākumus, neskarot starptautiskajās tiesībās un attiecīgos starptautiskos nolīgumos, piemēram, *ITU* Radionoteikumos un *ITU* reģionālajos radiofrekvenču nolīgumos, noteiktos pienākumus.

2. Dalībvalstis savā starpā un attiecīgos gadījumos izmantojot *RSPG*, sadarbojas radiofrekvenču spektra lietošanas pārobežu koordinēšanas jautājumos, lai:

a) nodrošinātu 1. punkta izpildi;

b) atrisinātu starp dalībvalstīm, kā arī ar trešām valstīm, visas problēmas vai strīdus saistībā ar pārobežu koordināciju vai kaitīgiem pārobežu traucējumiem, kas kavē dalībvalstīm savā teritorijā izmantot harmonizētu radiofrekvenču spektru.

3. Lai nodrošinātu atbilstību 1. punktam, jebkura skartā dalībvalsts var lūgt *RSPG* izmantot oficiālo stāvokli, lai risinātu visas problēmas vai strīdus saistībā ar pārobežu koordināciju vai kaitīgiem pārobežu traucējumiem. Attiecīgā gadījumā *RSPG* var izdot atzinumu, kurā iesaka koordinētu risinājumu šādai problēmai vai strīdam.

4. Ja 2. un 3. punktā minētās darbības nav atrisinājušas problēmu vai strīdu, un pēc jebkuras skartās dalībvalsts lūguma, Komisija var – maksimāli ņemot vērā jebkuru *RSPG* atzinumu, kurā ierosināts koordinēts risinājums, ievērojot 3. punktu, – ar īstenošanas aktiem pieņemt lēmumus, ko adresē tām dalībvalstīm, uz kurām attiecas neatrisinātais kaitīgo traucējumu jautājums nolūkā atrisināt kaitīgu pārobežu traucējumu starp divām vai vairāk dalībvalstīm, kas tās kavē savā teritorijā izmantot harmonizētu radiofrekvenču spektru.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 118. panta 4. punktā minēto pārbaudes procedūru.

5. Savienība pēc jebkuras skartās dalībvalsts pieprasījuma sniedz juridisko, politisko un tehnisko atbalstu, lai risinātu radiofrekvenču spektra koordinācijas jautājumus ar Savienības kaimiņvalstīm, tostarp kandidātvalstīm un valstīm, kas pievienojas, tādā veidā, ka attiecīgās dalībvalstis var ievērot savus pienākumus, kas noteikti Savienības tiesību aktos. Sniedzot šādu palīdzību, Savienība veicina Savienības politikas īstenošanu.

III SADAĻA ĪSTENOŠANA

29. pants

Sankcijas

1. Dalībvalstis izklāsta noteikumus par sankcijām, tostarp vajadzības gadījumā par naudas sodiem un iepriekš noteiktām vai regulārām sankcijām, kuras nav kriminālsodi, kas piemērojami par valsts tiesību normu pārkāpumiem, kuras pieņemtas atbilstoši šai direktīvai, vai par jebkuru tādu saistošu lēmumu pārkāpumiem, ko, ievērojot šo direktīvu, pieņēmusi Komisija, valsts regulatīvā vai cita kompetentā iestāde, un veic visus pasākumus, kas nepieciešami to īstenošanas nodrošināšanai. Valsts regulatīvajām un citām kompetentajām iestādēm ir pilnvaras uzlikt tādas sankcijas valsts tiesību aktu robežās. Paredzētās sankcijas ir pienācīgas, iedarbīgas, samērīgas un atturošas.

2. Dalībvalstis paredz sankcijas 22. panta 3. punktā minētās procedūras kontekstā tikai tad, ja uzņēmums vai publiska iestāde apzināti vai kļaidīgas nolaidības dēļ ir sniegusi maldinošu, kļūdainu vai nepilnīgu informāciju.

Nosakot naudas sodu vai regulāras sankcijas, ko uzliek uzņēmumam vai publiskai iestādei par apzināti vai kļaidīgas nolaidības dēļ sniegtu maldinošu, kļūdainu vai nepilnīgu informāciju saistībā ar 22. panta 3. punktā minēto procedūru, cita starpā ņem vērā to, vai uzņēmuma vai publiskas iestādes rīcībai ir bijusi negatīva ietekme uz konkurenci un jo īpaši to, vai – pretēji sākotnēji sniegtai informācijai vai jebkādiem tās atjauninājumiem – uzņēmums vai publiska iestāde ir vai nu izvērсуši, paplašinājuši vai atjauninājuši tīklu, vai arī nav izvērсуši tīklu un nav varējuši sniegt objektīvu pamatojumu šādam plāna maiņai.

30. pants

Atbilstība vispārējās atļaujas vai radiofrekvenču spektra un numerācijas resursu lietošanas tiesību nosacījumiem un atbilstība īpašiem pienākumiem

1. Dalībvalstis nodrošina, lai to attiecīgās kompetentās iestādes novēro un uzrauga atbilstību vispārējās atļaujas vai radiofrekvenču spektra un numerācijas resursu lietošanas tiesību nosacījumiem, 13. panta 2. punktā minētajiem īpašajiem pienākumiem un pienākumam spektru izmantot efektīvi un lietderīgi saskaņā ar 4. pantu, 45. panta 1. punktu un 47. pantu.

Kompetentās iestādes saskaņā ar 21. pantu ir pilnvarotas uzņēmumiem, uz kuriem attiecas vispārējā atļauja vai kuri izmanto radiofrekvenču spektra vai numerācijas resursu lietošanas tiesības, pieprasīt visu informāciju, kas nepieciešama vispārējās atļaujas vai radiofrekvenču spektra un numerācijas resursu lietošanas tiesību nosacījumu ievērošanas un 13. panta 2. punktā vai 47. pantā minēto īpašo pienākumu izpildes pārbaudei.

▼B

2. Ja kompetentā iestāde konstatē, ka uzņēmums neievēro vienu vai vairākus vispārējās atļaujas vai radiofrekvenču spektra un numerācijas resursu lietošanas tiesību nosacījumus vai nepilda 13. panta 2. punktā minētos īpašos pienākumus, tā par konstatēto informē uzņēmumu un dod tam iespēju pieņemtamā termiņā izklāstīt savu viedokli.

3. Kompetentā iestāde ir pilnvarota pieprasīt uzņēmumam tūlīt vai pieņemamā termiņā novērst 2. punktā minēto pārkāpumu, un tā veic piemērotus un samērīgus pasākumus, kuru mērķis ir izpildes nodrošināšana.

Šajā sakarā dalībvalstis var pilnvarot kompetentās iestādes:

- a) vajadzības gadījumā uzlikt preventīvas finansiālas sankcijas, kas var ietvert regulāras sankcijas ar atpakaļejošu spēku; un
- b) izdot rīkojumus izbeigt vai pārtraukt tāda pakalpojuma vai pakalpojuma komplekta sniegšanu, kura turpināšana būtiski kaitētu konkurencei, līdz tiek nodrošināta to piekļuves nodrošināšanas pienākumu izpilde, kuri uzlikti pēc tam, kad saskaņā ar 67. pantu ir veikta tirgus analīze.

Kompetentās iestādes pasākumus un iemeslus, ar kuriem tie ir pamatoti, nekavējoties paziņo attiecīgajam uzņēmumam, un nosaka pieņemamu termiņu, kurā uzņēmums var izpildīt pasākumus.

4. Neatkarīgi no šā panta 2. un 3. punkta, dalībvalstis pilnvaro kompetento iestādi vajadzības gadījumā uzlikt uzņēmumiem finansiālas sankcijas par to, ka tie pieņemamā laikposmā, ko noteikusi kompetentā iestāde, nav snieguši informāciju saskaņā ar pienākumiem, kas uzlikti atbilstīgi 21. panta 1. punkta pirmās daļas a) vai b) apakšpunktam un 69. pantam.

5. Smaga vispārējās atļaujas vai radiofrekvenču spektra un numerācijas resursu lietošanas tiesību nosacījumu vai 13. panta 2. punktā vai 47. panta 1. vai 2. punktā minēto īpašo pienākumu pārkāpuma vai vairākkārtīgu pārkāpumu gadījumā, kad šā panta 3. punktā minētie pasākumi, kuru mērķis ir izpildes nodrošināšana, nav izrādījušies efektīvi, dalībvalstis pilnvaro kompetentās iestādes liegt uzņēmumam turpināt nodrošināt elektronisko sakaru tīklus vai pakalpojumus vai apturēt vai atņemt minētās lietošanas tiesības. Dalībvalstis pilnvaro kompetento iestādi uzlikt sankcijas, kas ir iedarbīgas, samērīgas un atturošas. Šādas sankcijas var piemērot par visu pārkāpuma laiku, pat ja pārkāpums pēc tam ir novērsts.

▼B

6. Neatkarīgi no šā panta 2., 3. un 5. punkta, kompetentā iestāde var pieņemt steidzamus pagaidu pasākumus, lai labotu situāciju pirms galīgā lēmuma pieņemšanas, ja tai ir pierādījums par vispārējās atļaujas, radiofrekvenču spektra un numerācijas resursu lietošanas tiesību nosacījumu vai 13. panta 2. punktā vai 47. panta 1. vai 2. punktā minēto īpašo pienākumu pārkāpumu, kas rada tūlītējus un nopietnus draudus sabiedrības aizsardzībai un sabiedriskajai drošībai vai sabiedrības veselībai, vai riskē radīt nopietnas ekonomiskas vai funkcionālas problēmas citiem elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošinātājiem vai lietotājiem vai radiofrekvenču spektra lietotājiem. Kompetentā iestāde attiecīgajam uzņēmumam dod pietiekamu iespēju izteikt savu viedokli un ierosināt tiesiskās aizsardzības līdzekļus. Vajadzības gadījumā kompetentā iestāde var apstiprināt pagaidu pasākumus, kas ir spēkā ne ilgāk kā trīs mēnešus, bet kuru darbību var pagarināt uz vēl ne vairāk par trim mēnešiem, ja izpildes nodrošināšanas procedūras nav pabeigtas.

7. Pasākumus, kas noteikti atbilstoši šim pantam, uzņēmumiem ir tiesības pārsūdzēt saskaņā ar 31. pantā minēto procedūru.

*31. pants***Apstrīdēšanas tiesības**

1. Dalībvalstis nodrošina, ka valstī darbojas efektīvs mehānisms, kurā jebkuram lietotājam vai uzņēmumam, kas nodrošina elektronisko sakaru tīklus vai pakalpojumus vai saistītās iekārtas un ko skar kompetentās iestādes lēmums, ir tiesības pārsūdzēt minēto lēmumu pārsūdzības iestādē, kas ir neatkarīga no iesaistītajām pusēm un ārējas iejaukšanās vai politiska spiediena, kas varētu apdraudēt tās spēju neatkarīgi izsvērt tai risināmos jautājumus. Šai iestādei, kas var būt tiesa, ir attiecīga lietpratība, lai tā varētu efektīvi pildīt savas funkcijas. Dalībvalstis nodrošina, ka tiek pienācīgi ņemti vērā lietas apstākļi.

Kamēr nav zināms pārsūdzības rezultāts, kompetentās iestādes lēmums paliek spēkā, ja vien saskaņā ar valsts tiesību aktiem netiek noteikti pagaidu pasākumi.

2. Ja šā panta 1. punktā minētā pārsūdzības iestāde nav tiesu iestāde, tā vienmēr sniedz sava lēmuma rakstisku pamatojumu. Turklāt šādos gadījumos tās lēmums ir pakļauts tiesas vai tribunāla pārskatei saskaņā ar LESD 267. pantu.

Dalībvalstis nodrošina, ka pārsūdzības mehānisms ir efektīvs.

3. Dalībvalstis apkopo informāciju par pārsūdzību vispārējo būtību, iesniegto pārsūdzību skaitu, pārsūdzības procesu ilgumu un to lēmumu skaitu, ar ko nosaka pagaidu pasākumus. Minēto informāciju, kā arī lēmumus vai spriedumus dalībvalstis iesniedz Komisijai un *BEREC* pēc to pamatota lūguma.

▼B

IV SADAĻA

IEKŠĒJĀ TIRGUS PROCEDŪRAS

I NODAĻA

32. pants

Elektronisko sakaru iekšējā tirgus konsolidācija

1. Pildot uzdevumus saskaņā ar šo direktīvu, valsts regulatīvās iestādes maksimāli ņem vērā 3. pantā izklāstītos mērķus.

2. Valsts regulatīvās iestādes, pārredzami sadarbojoties savā starpā un ar Komisiju un *BEREC*, veicina iekšējā tirgus attīstību, lai nodrošinātu šīs direktīvas konsekventu piemērošanu visās dalībvalstīs. Tālab tās jo īpaši sadarbojas ar Komisiju un *BEREC*, lai noteiktu instrumentus un tiesiskās aizsardzības līdzekļus, kas ir vislabāk piemēroti konkrētu situāciju risināšanai tirgū.

3. Izņemot gadījumus, kad saskaņā ar 34. pantu pieņemtajos ieteikumos vai pamatnostādnēs ir paredzēts citādi, ja valsts regulatīvā iestāde pēc tam, kad saskaņā ar 23. pantu ir pabeigta sabiedriskā apspriešana, ja tāda vajadzīga, plāno veikt pasākumu, kurš:

a) ir 61., 64., 67., 68. vai 83. panta darbības jomā; un

b) ietekmētu tirdzniecību starp dalībvalstīm,

tā saskaņā ar 20. panta 3. punktu pasākuma projektu publicē un vienlaikus par to paziņo Komisijai, *BEREC* un valsts regulatīvajām iestādēm citās dalībvalstīs, norādot pasākuma pamatojumu. Valsts regulatīvās iestādes, *BEREC* un Komisija viena mēneša laikā var iesniegt piezīmes par minēto pasākuma projektu. Viena mēneša termiņu nepagarina.

4. Pasākuma projektu, kas minēts šā panta 3. punktā, nepieņem vēl divus mēnešus, ja minētā pasākuma mērķis ir:

a) definēt konkrētu tirgu, kas nav viens no tirgiem, kuri definēti 64. panta 1. punktā minētajā ieteikumā; vai

▼C1

b) lemt par to, vai saskaņā ar 67. panta 3. vai 4. punktu uzņēmumu atzīt vai neatzīt par tādu, kam atsevišķi vai kopā ar citiem ir būtiska ietekme tirgū;

▼B

un pasākums ietekmētu tirdzniecību starp dalībvalstīm, un ja Komisija ir norādījusi valsts regulatīvajai iestādei, ka uzskata, ka plānotais pasākums radītu šķēršļus iekšējam tirgum, vai tai ir radušās nopietnas šaubas par tā saderību ar Savienības tiesību aktiem, jo īpaši 3. pantā norādītajiem mērķiem. Minēto divu mēnešu laikposmu nepagarina. Komisija šādā gadījumā informē *BEREC* un valsts regulatīvās iestādes par savām iebildēm un tās vienlaicīgi publisko.

▼B

5. *BEREC* publicē atzinumu par 4. punktā minētajām Komisijas iebildēm, norādot, vai tā uzskata, ka pasākuma projekts būtu jāuztur, jāgroza vai jāatsauc, un attiecīgā gadījumā iesniedz konkrētus priekšlikumus šajā sakarā.

6. Šā panta 4. punktā minētajā divu mēnešu laikposmā Komisija var vai nu:

a) pieņemt lēmumu, kurā liek attiecīgajai valsts regulatīvajai iestādei atsaukt pasākuma projektu; vai

b) pieņemt lēmumu atcelt 4. punktā minētās iebildes.

Komisija pirms lēmuma pieņemšanas maksimāli ņem vērā *BEREC* atzinumu.

Šā punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minētajiem lēmumiem pievieno sīki izstrādātu un objektīvu analīzi par to, kāpēc Komisija uzskata, ka pasākuma projekts nav pieņemams, pievienojot konkrētus priekšlikumus par tā grozīšanu.

7. Ja Komisija saskaņā ar šā panta 6. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu ir pieņēmusi lēmumu, ar ko attiecīgajai valsts regulatīvajai iestādei pieprasa atsaukt pasākuma projektu, valsts regulatīvā iestāde sešos mēnešos pēc Komisijas lēmuma pieņemšanas dienas groza vai atsauc minēto pasākuma projektu. Ja pasākuma projektu groza, valsts regulatīvā iestāde saskaņā ar 23. pantu organizē sabiedrisku apspriešanu un saskaņā ar šā panta 3. punktu paziņo Komisijai grozīto pasākuma projektu.

8. Attiecīgā valsts regulatīvā iestāde maksimāli ņem vērā citu valsts regulatīvo iestāžu, *BEREC* un Komisijas piezīmes, un, izņemot 4. punktā un 6. punkta a) apakšpunktā minētos gadījumus, tā var pieņemt grozīto pasākuma projektu un, ja tā pasākuma projektu pieņem, tā par to paziņo Komisijai.

9. Valsts regulatīvā iestāde paziņo Komisijai un *BEREC* visus pieņemtos galīgos pasākumus, uz ko attiecas 3. punkta a) un b) apakšpunkts.

10. Ja ārkārtas apstākļos valsts regulatīvā iestāde uzskata, ka ir steidzama vajadzība rīkoties, lai nodrošinātu konkurenci un aizsargātu lietotāju intereses, tā, atkāpjoties no 3. un 4. punktā izklāstītās procedūras, var nekavējoties pieņemt samērīgus pagaidu pasākumus. Tā tūlīt paziņo Komisijai, citām valsts regulatīvajām iestādēm un *BEREC* par minētajiem pasākumiem, izklāstot to pilnīgu pamatojumu. Uz valsts regulatīvās iestādes lēmumu šādus pasākumus padarīt par pastāvīgiem vai pagarināt laikposmu, kādā tie ir piemērojami, attiecas 3. un 4. punkts.

11. Valsts regulatīvā iestāde var jebkurā laikā atsaukt pasākuma projektu.

33. pants

Tiesiskās aizsardzības līdzekļu konsekventas piemērošanas procedūra

1. Ja plānotā pasākuma, uz kuru attiecas 32. panta 3. punkts, mērķis ir uzlikt, grozīt vai atcelt kādu uzņēmuma pienākumu, piemērojot šīs direktīvas 61. vai 67. pantu saistībā ar 69.– 76. pantu un 83. pantu, Komisija var 32. panta 3. punktā minētajā viena mēneša laikposmā darīt zināmu attiecīgajai valsts regulatīvajai iestādei un *BEREC* iemeslus, kāpēc tā uzskata, ka pasākuma projekts radītu šķēršļus iekšējam tirgum, vai savas nopietnās bažas par tā atbilstību Savienības tiesību aktiem. Šādā gadījumā pasākuma projektu nepieņem vēl trīs mēnešus pēc Komisijas paziņojuma.

Ja šāds paziņojums netiek sniegts, attiecīgā valsts regulatīvā iestāde var pieņemt pasākuma projektu, maksimāli ņemot vērā visas piezīmes, ko izteikusi Komisija, *BEREC* vai kāda cita valsts regulatīvā iestāde.

2. Šā panta 1. punktā minētajā trīs mēnešu laikposmā Komisija, *BEREC* un attiecīgā valsts regulatīvā iestāde cieši sadarbojas, lai identificētu vispiemērotākos un visefektīvākos pasākumus saistībā ar 3. pantā noteiktajiem mērķiem, vienlaikus pienācīgi ņemot vērā tirgus dalībnieku viedokļus un vajadzību nodrošināt konsekventas regulatīvās prakses izstrādi.

3. Sešās nedēļās no 1. punktā minētā triju mēnešu laikposma sākuma *BEREC* sniedz atzinumu par 1. punktā minēto Komisijas paziņojumu, norādot, vai tā uzskata, ka pasākuma projekts būtu jāgroza vai jāatsauc, un attiecīgā gadījumā iesniedz konkrētus priekšlikumus šajā sakarā. Minētais atzinums ir pamatots, un to dara publiski pieejamu.

4. Ja *BEREC* savā atzinumā piekrīt Komisijas nopietnajām bažām, tā cieši sadarbojas ar attiecīgo valsts regulatīvo iestādi nolūkā noteikt, kāds pasākums ir vispiemērotākais un visefektīvākais. Pirms 1. punktā minētā trīs mēnešu laikposma beigām valsts regulatīvā iestāde var vai nu:

a) grozīt vai atsaukt pasākuma projektu, maksimāli ņemot vērā 1. punktā minēto Komisijas paziņojumu un *BEREC* atzinumu; vai

b) uzturēt pasākuma projektu.

5. Viena mēneša laikā pēc 1. punktā minētā trīs mēnešu laikposma beigām un maksimāli ņemot vērā *BEREC* atzinumu, ja tāds ir, Komisija var:

a) sniegt ieteikumu, prasot attiecīgajai valsts regulatīvajai iestādei grozīt vai atsaukt pasākuma projektu, kopā ar konkrētiem priekšlikumiem šajā sakarā un sniedzot sava ieteikuma pamatojumu, sevišķi, ja *BEREC* nepiekrīt Komisijas nopietnajām bažām;

▼B

b) pieņemt lēmumu atcelt atrunas, kas norādītas saskaņā ar 1. punktu; vai

c) attiecībā uz pasākumu projektu saskaņā ar 61. panta 3. punkta otro daļu vai 76. panta 2. punktu – pieņemt lēmumu, prasot attiecīgajai valsts regulatīvajai iestādei atsaukt pasākuma projektu, ja *BEREC* piekrīt Komisijas nopietnajām bažām, pievienojot sīki izstrādātu un objektīvu analīzi par to, kāpēc Komisija uzskata, ka pasākuma projektu nav pieņemams, un konkrētus priekšlikumus par pasākuma projekta grozīšanu, ievērojot 32. panta 7. punktā minēto procedūru, ko piemēro *mutatis mutandis*.

6. Viena mēneša laikā pēc tam, kad Komisija sniegusi ieteikumu saskaņā ar 5. punkta a) apakšpunktu vai atcēlusi atrunas saskaņā ar 5. punkta b) apakšpunktu, attiecīgā valsts regulatīvā iestāde informē Komisiju un *BEREC* par pieņemto galīgo pasākumu.

Minēto laikposmu var pagarināt, lai valsts regulatīvā iestāde varētu sarīkot sabiedrisku apspriešanu saskaņā ar 23. pantu.

7. Ja valsts regulatīvā iestāde nolemj negrozīt un neatsaukt pasākuma projektu, pamatojoties uz ieteikumu, kas sniegts saskaņā ar 5. punkta a) apakšpunktu, tā to pamato.

8. Valsts regulatīvā iestāde var atsaukt pasākuma projektu jebkurā procedūras posmā.

*34. pants***Īstenošanas noteikumi**

Komisija pēc sabiedriskās apspriešanas un konsultēšanās ar valsts regulatīvajām iestādēm, maksimāli ņemot vērā *BEREC* atzinumu, var pieņemt ieteikumus vai pamatnostādnes saistībā ar 32. pantu, kurās noteikta paziņojumu forma, saturs un detalizētība saskaņā ar 32. panta 3. punktu, apstākļi, kādos šādi paziņojumi netiktu pieprasīti, un termiņu aprēķins.

*II NODAĻA****Radiofrekvenču spektra piešķiršanas konsekventums****35. pants***Salīdzinošas izvērtēšanas process**

1. Ja valsts regulatīvā vai cita kompetentā iestāde paredz sākt atlases procedūru saskaņā ar 55. panta 2. punktu saistībā ar radiofrekvenču spektru, attiecībā uz kuru saskaņā ar Lēmumu Nr. 676/2002/EK ar tehniskiem īstenošanas pasākumiem ir noteikti harmonizēti nosacījumi, kas ļauj to lietot bezvadu platjoslas tīklos un pakalpojumos, tā saskaņā ar 23. pantu informē *RSPG* par jebkuru pasākumu projektu, uz ko saskaņā ar 55. panta 2. punktu attiecas salīdzinošā atlases procedūra vai konkurss, un norāda, vai un kad tai jāprasa *RSPG* sasaukt salīdzinošas izvērtēšanas forumu.

▼B

Kad tai tiek prasīts to darīt, *RSPG* organizē salīdzinošas izvērtēšanas forumu, lai apspriestu iesniegtos pasākumu projektus un apmainītos viedokļiem par tiem, un veicina pieredzes un labākās prakses apmaiņu par minētajiem pasākumu projektiem.

Salīdzinošas izvērtēšanas foruma sastāvā ir *RSPG* locekļi, un to organizē un vada *RSPG* pārstāvis.

2. Ja *RSPG* uzskata, ka pasākuma projekts ievērojami skartu valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes spēju sasniegt 3., 45., 46. un 47. pantā noteiktos mērķus, vēlākais sabiedriskās apspriešanas laikā, kas notiek saskaņā ar 23. pantu, tā var izņēmuma kārtā uzņemties iniciatīvu sasaukt salīdzinošas izvērtēšanas forumu atbilstīgi procedūras noteikumiem par tā organizēšanu, lai apmainītos ar pieredzi un labāko praksi par pasākuma projektu saistībā ar atlases procedūru.

3. *RSPG* iepriekš definē un publisko objektīvus kritērijus salīdzinošas izvērtēšanas foruma sasaukšanai izņēmuma kārtā.

4. Salīdzinošas izvērtēšanas foruma laikā valsts regulatīvā iestāde vai cita kompetentā iestāde nodrošina paskaidrojumu, kā pasākuma projekts:

a) veicina iekšējā tirgus attīstību, pakalpojumu pārrobežu sniegšanu, kā arī konkurenci, un maksimalizē patērētāju ieguvumu, un kopumā sasniedz šīs direktīvas 3., 45., 46. un 47. pantā, kā arī Lēmumos Nr. 676/2002/EK un Nr. 243/2012/ES izklāstītos mērķus;

b) nodrošina radiofrekvenču spektra efektīvu un lietderīgu izmantošanu; un

c) nodrošina stabilus un paredzamus ieguldīšanas nosacījumus esošajiem un topošajiem radiofrekvenču spektra lietotājiem, kad tie izvērsīs tīklus, lai varētu sniegt elektronisko sakaru pakalpojumus, kas balstās uz radiofrekvenču spektru.

5. Salīdzinošas izvērtēšanas forumā var brīvprātīgi piedalīties speciālisti no citām kompetentajām iestādēm un no *BEREC*.

6. Salīdzinošas izvērtēšanas forumu sasauk tikai vienu reizi vienas atlases procedūras vispārēja valsts sagatavošanas un apspriešanas procesa laikā attiecībā uz vienu vai vairākām radiofrekvenču spektra joslām, ja vien valsts regulatīvā vai cita kompetentā iestāde neprasa, lai tas tiek sasaukts.

7. Pēc tās valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes lūguma, kas pieprasīja sasaukt sanāksmi, *RSPG* var pieņemt ziņojumu par to, kā pasākuma projekts sasniedz 4. punktā paredzētos mērķus, atspoguļojot salīdzinošas izvērtēšanas forumā notikušo viedokļu apmaiņu.

▼B

8. *RSPG* katru gadu februārī publicē ziņojumu par saskaņā ar 1. un 2. punktu apspriestajiem pasākumu projektiem. Ziņojumā ir izklāstīta konstatētā pieredze un labākā prakse.

9. Pēc salīdzinošas izvērtēšanas foruma pēc tās valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes lūguma, kas pieprasīja sasaukt sanāksmi, *RSPG* var pieņemt atzinumu par pasākuma projektu.

*36. pants***Radiofrekvenču spektra saskaņota piešķiršana**

Ja ir saskaņota radiofrekvenču spektra lietošana, ja ir panākta vienošanās par piekļuves nosacījumiem un procedūrām, un uzņēmumi, kuriem piešķir radiofrekvenču spektru, ir atlasīti saskaņā ar starptautiskiem nolīgumiem un Savienības noteikumiem, dalībvalstis piešķir šāda radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības saskaņā ar tālāk noteikto. Ar noteikumu, ka visi valsts nosacījumi, kas pievienoti tiesībām izmantot attiecīgo radiofrekvenču spektru, ir izpildīti kopējās atlases procedūras gadījumā, dalībvalstis neuzliek citus nosacījumus, papildu kritērijus vai procedūras, kas ierobežotu, mainītu vai kavētu pareizu šādu radiofrekvenču spektra kopīgas piešķiršanas īstenošanu.

*37. pants***Individuālo radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību piešķiršanas vienota atļaušana**

Divas vai vairākas dalībvalstis var sadarboties savā starpā un ar *RSPG*, ņemot vērā tirgus dalībnieku jebkādu pausto interesi, vienoti nosakot atļaujas došanas kopīgos aspektus un attiecīgā gadījumā arī vienoti vadot atlases procesu, kurā piešķir individuālas spektra lietošanas tiesības.

Kad dalībvalstis nosaka vienoto atļaujas došanu, tās var ņemt vērā šādus kritērijus:

- a) kompetentās iestādes individuālās valsts atļaujas došanas procedūras sāk un īsteno saskaņā ar kopīgi saskaņotu grafiku;
- b) piemērotos gadījumos tā nosaka attiecīgajām dalībvalstīm kopīgus nosacījumus un procedūras atlasei un radiofrekvenču spektra lietošanas individuālo tiesību piešķiršanai;
- c) piemērotos gadījumos tā nosaka attiecīgajām dalībvalstīm kopīgus vai salīdzināmus nosacījumus, kas piesaistāmi individuālajām radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām, cita starpā ļaujot piešķirt lietotājiem līdzīgus radiofrekvenču spektra blokus;
- d) līdz vienotas atļaujas došanas procedūras pabeigšanai tā katru brīdi ir atvērta citām dalībvalstīm.

▼B

Ja, neraugoties uz tirgus dalībnieku pausto interesi, dalībvalstis nerīkojas vienoti, tās par sava lēmuma pamatā esošajiem iemesliem informē minētos tirgus dalībniekus.

*III NODAĻA****Harmonizācijas procedūras****38. pants***Harmonizācijas procedūras**

1. Ja Komisija konstatē, ka atšķirīga to valsts regulatīvo vai citu kompetento iestāžu regulatīvo uzdevumu īstenošana, kas konkrēti norādīti šajā direktīvā, varētu radīt šķēršļus iekšējam tirgum, Komisija, maksimāli ņemot vērā *BEREC* vai attiecīgā gadījumā *RSPG* atzinumu, var pieņemt ieteikumus vai – ievērojot šā panta 3. punktu – ar īstenošanas aktiem pieņemt lēmumus, lai nodrošinātu šīs direktīvas saskaņotu piemērošanu un lai tuvinātu 3. pantā noteikto mērķu sasniegšanu.

2. Dalībvalstis nodrošina, lai valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes, veicot savus uzdevumus, maksimāli ņemtu vērā 1. punktā minētos ieteikumus. Ja valsts regulatīvā vai cita kompetentā iestāde pieņem lēmumu neievērot ieteikumu, tā informē Komisiju, pamatojot savu nostāju.

3. Atbilstoši 1. punktam pieņemtajos lēmumos identificē vienīgi harmonizētu vai koordinētu pieeju šādu jautājumu risināšanā:

a) vispārīgo regulatīvo pieeju nekonsekventa īstenošana valsts regulatīvajās iestādēs attiecībā uz elektronisko sakaru tirgu regulēšanu, 64. un 67. panta piemērošanā, ja tā rada šķēršļus iekšējam tirgum; šādi lēmumi neatsaucas uz īpašajiem paziņojumiem, ko valsts regulatīvās iestādes sniegušas saskaņā ar 32. pantu; tādā gadījumā Komisija ierosina lēmuma projektu vienīgi:

i) vismaz divus gadus pēc tam, kad pieņemts Komisijas ieteikums par šo pašu jautājumu; un

ii) maksimāli ņemot vērā *BEREC* atzinumu par šāda lēmuma pieņemšanu, kuru *BEREC* sniedz trīs mēnešos pēc Komisijas pieprasījuma saņemšanas;

b) numerācija, ieskaitot numuru diapozonus, numuru un identifikatoru pārnesamība, numuru un adrešu translācijas sistēmas un piekļuve neatliekamās palīdzības dienestiem, izmantojot vienoto Eiropas neatliekamās palīdzības dienesta numuru “112”.

▼B

4. Šā panta 1. punktā minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 118. panta 4. punktā minēto pārbaudes procedūru.

5. *BEREC* pēc savas iniciatīvas var sniegt Komisijai ieteikumu par to, vai būtu jāpieņem pasākums atbilstoši 1. punktam.

6. Ja Komisija nav pieņēmusi ieteikumu vai lēmumu viena gada laikā pēc *BEREC* atzinuma pieņemšanas dienas, kurā norādīts, ka atšķirīga to valsts regulatīvo vai citu kompetento iestāžu regulatīvo uzdevumu īstenošana, kas konkrēti norādīti šajā direktīvā, varētu radīt šķēršļus iekšējam tirgum, tā informē Eiropas Parlamentu un Padomi par šādas rīcības iemesliem un minētos iemeslus publisko.

Ja Komisija ir pieņēmusi ieteikumu saskaņā ar 1. punktu, bet nekonsekventa īstenošana, kas rada šķēršļus iekšējam tirgum, saglabājas vēl divus gadus pēc tam, Komisija, ievērojot 3. punktu, ar īstenošanas aktiem pieņem lēmumu saskaņā ar 4. punktu.

Ja Komisija nav pieņēmusi lēmumu nākamajā gadā pēc jebkāda ieteikuma, kas pieņemts, ievērojot otro daļu, tā informē Eiropas Parlamentu un Padomi par šādas rīcības iemesliem un minētos iemeslus publisko.

*39. pants***Standartizācija**

1. Komisija izstrādā obligātu standartu vai specifikāciju sarakstu un publicē to Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī, lai, pamatojoties uz to, veicinātu elektronisko sakaru tīklu, elektronisko sakaru pakalpojumu un saistīto iekārtu un saistīto pakalpojumu saskaņotu nodrošināšanu. Ja nepieciešams, Komisija, apspriedusies ar Komiteju, kas izveidota ar Direktīvu (ES) 2015/1535, var pieprasīt, lai Eiropas standartizācijas organizācijas (Eiropas Standartizācijas komiteja (*CEN*), Eiropas Elektrotehniskās standartizācijas komiteja (*Cenelec*) un Eiropas Elektro-sakaru standartizācijas institūts (*ETSI*)) izstrādā standartus.

2. Dalībvalstis veicina 1. punktā minēto standartu vai specifikāciju izmantošanu pakalpojumu, tehnisku pieslēgumu vai tīkla darbību nodrošināšanā tādā mērā, kas noteikti vajadzīgs, lai nodrošinātu pakalpojumu sadarbību, gala-gala savienojamību, pakalpojumu sniedzēja maiņas un numuru un identifikatoru pārnēsamības veicināšanu un uzlabotu izvēles brīvību lietotājiem.

Ja standarti vai specifikācijas nav darītas zināmas saskaņā ar 1. punktu, dalībvalstis veicina to standartu vai specifikāciju ieviešanu, ko pieņēmušas Eiropas standartizācijas organizācijas.

Ja šādu standartu vai specifikāciju nav, dalībvalstis veicina Starptautiskās Telesakaru savienības (*ITU*), Eiropas Pasta un telesakaru administrāciju konferences (*CEPT*), Starptautiskās standartizācijas organizācijas (*ISO*) un Starptautiskās elektrotehniskās komisijas (*IEC*) pieņemto starptautisko standartu vai rekomendāciju īstenošanu.

▼B

Ja pastāv starptautiski standarti, dalībvalstis mudina Eiropas standartizācijas organizācijas izmantot tos vai attiecīgās to daļas par bāzi standartiem, ko tās veido, izņemot gadījumus, kad šādi starptautiski standarti vai to attiecīgās daļas nebūtu efektīvas.

Neviens no 1. punktā vai šajā punktā minētajiem standartiem vai specifikācijām neliedz piekļuvi, kas var tikt lūgta saskaņā ar šo direktīvu, ja tas ir iespējams.

3. Ja 1. punktā minētie standarti vai specifikācijas nav atbilstīgi īstenošanas tādā, ka pakalpojumu sadarbību vienā vai vairākās dalībvalstīs nevar nodrošināt, šādu standartu vai specifikāciju īstenošanu var padarīt par obligātu saskaņā ar 4. punktā noteikto procedūru tādā mērā, kas noteikti vajadzīgs, lai nodrošinātu šādu sadarbību un uzlabotu izvēles brīvību lietotājiem.

4. Ja Komisija plāno konkrētu standartu vai specifikāciju ieviešanu padarīt obligātu, tā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicē paziņojumu un aicina visas attiecīgās personas publiski izteikt savu viedokli. Komisija ar īstenošanas aktiem padara attiecīgo standartu ieviešanu obligātu, *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicētajā standartu vai specifikāciju sarakstā ievietojot atsauci uz tiem kā uz obligātiem standartiem.

5. Ja Komisija uzskata, ka 1. punktā minētie standarti vai specifikācijas vairs neveicina saskaņotu elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanu, vairs neatbilst patērētāju vajadzībām vai kavē tehnoloģijas attīstību, tā izslēdz tos no šā panta 1. punktā minētajiem standartu vai specifikāciju saraksta.

6. Ja Komisija uzskata, ka 4. punktā minētie standarti vai specifikācijas vairs neveicina saskaņotu elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanu, vairs neatbilst patērētāju vajadzībām vai kavē tehnoloģiju attīstību, tā ar īstenošanas aktiem izsvītro minētos standartus vai specifikācijas no 1. punktā minētajiem standartu vai specifikāciju saraksta.

7. Šā panta 4. un 6. punktā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 118. panta 4. punktā minēto pārbaudes procedūru.

8. Šis pants neattiecas ne uz vienu no būtiskajām prasībām, pieslēguma specifikācijām vai harmonizētajiem standartiem, uz ko attiecas Direktīva 2014/53/ES.

V SADAĻA

DROŠĪBA

40. pants

Tīklu un pakalpojumu drošība

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka publisko elektronisko sakaru tīklu vai publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji veic piemērotus un samērīgus tehniskus un organizatoriskus pasākumus, lai atbilstīgi pārvarētu tīklu un pakalpojumu drošības apdraudējumus. Ņemot vērā jaunākos tehniskos sasniegumus, minētajiem pasākumiem jānodrošina radītajam riskam atbilstošas pakāpes tīklu un pakalpojumu drošība. Jo īpaši veic pasākumus, tostarp attiecīgā gadījumā šifrēšanu, lai novērstu un mazinātu drošības incidentu ietekmi uz lietotājiem un citiem tīkliem un pakalpojumiem.

Eiropas Savienības Tīklu un informācijas drošības aģentūra (*ENISA*) saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 526/2013 ⁽¹⁾ veicina dalībvalstu koordinēšanu, lai novērstu to, ka valstīs tiek noteiktas atšķirīgas prasības, kuras varētu radīt drošības apdraudējumu un šķēršļus iekšējam tirgum.

2. Dalībvalstis nodrošina to, ka publisko elektronisko sakaru tīklu vai publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji bez liekas kavēšanās paziņo kompetentajai iestādei par drošības incidentiem, kas ir būtiski ietekmējuši tīklu darbību vai pakalpojumu sniegšanu.

Lai noteiktu starpgadījumu ietekmes būtiskumu, ņem vērā jo īpaši šādus rādītājus, ja tie ir pieejami:

- a) drošības incidenta skarto lietotāju skaits;
- b) drošības incidenta ilgums;
- c) drošības incidenta ietekmētās teritorijas ģeogrāfiskā platība;
- d) cik lielā mērā ir skarta tīkla vai pakalpojuma darbība;
- e) cik liela ir ietekme uz saimnieciskajām un sabiedriskajām darbībām.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 526/2013 (2013. gada 21. maijs) par Eiropas Savienības Tīklu un informācijas drošības aģentūru (*ENISA*) un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 460/2004 (OV L 165, 18.6.2013., 41.lpp.).

▼B

Vajadzības gadījumā attiecīgā kompetentā iestāde informē citu dalībvalstu kompetentās iestādes un *ENISA*. Attiecīgā kompetentā iestāde var informēt sabiedrību vai prasīt, lai to darītu sniedzēji, ja tā konstatē, ka drošības incidenta fakta publiskošana ir sabiedrības interesēs.

Attiecīgā kompetentā iestāde iesniedz Komisijai un *ENISA* kopsavilkuma ziņojumu par saņemtajiem paziņojumiem un saskaņā ar šo punktu veikto rīcību.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad attiecībā uz publisko elektronisko sakaru tīkliem vai publiski pieejamiem elektronisko sakaru pakalpojumiem pastāv konkrēts un nozīmīgs drošības incidenta apdraudējums, šādu tīklu vai pakalpojumu sniedzēji savus lietotājus, kurus šāds apdraudējums varētu skart, informē par iespējamajiem aizsardzības pasākumiem vai aizsardzības līdzekļiem, ko lietotāji var izmantot. Vajadzības gadījumā pakalpojumu sniedzējiem savi lietotāji jāinformē arī par pašu apdraudējumu.

4. Šis pants neskar Regulu (ES) 2016/679 un Direktīvu 2002/58/EK.

5. Komisija, maksimāli ņemot vērā *ENISA* atzinumu, var pieņemt īstenošanas aktus, kuros precizē 1. punktā minētos tehniskos un organizatoriskos pasākumus, kā arī apstākļus, veidu un procedūras, ko piemēro paziņošanas prasībām saskaņā ar 2. punktu. To pamatā pēc iespējas lielākā mērā ir Eiropas un starptautiskie standarti, un tie neliedz dalībvalstīm pieņemt papildu prasības, tiecoties sasniegt 1. punktā izklāstītos mērķus.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 118. panta 4. punktā minēto pārbaudes procedūru.

41. pants

Īstenošana un izpilde

1. Dalībvalstis nodrošina, ka 40. panta īstenošanas nolūkos kompetentās iestādes ir pilnvarotas publisko elektronisko sakaru tīklu vai publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem dot saistošus norādījumus – arī par to, kā novērst drošības incidentu vai to nepieļaut, ja ir konstatēts ievērojams apdraudējums, – un noteikt īstenošanas termiņus.

2. Dalībvalstis nodrošina to, ka kompetentās iestādes ir pilnvarotas pieprasīt, lai publisko elektronisko sakaru tīklu vai publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji:

a) sniegtu informāciju, kas vajadzīga to tīklu un pakalpojumu drošības novērtēšanai, tostarp informē par dokumentētu drošības politiku; un

▼B

b) īstenotu drošības revīziju, ko veic kvalificēta neatkarīga struktūra vai kompetenta iestāde, un par tās rezultātiem informētu kompetento iestādi; revīzijas izmaksas sedz pakalpojumu sniedzējs.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentajām iestādēm ir visas vajadzīgās pilnvaras izmeklēt noteikumu neievērošanas gadījumus un to iespaidu uz tīklu un pakalpojumu drošību.

4. Dalībvalstis gādā, lai 40. panta īstenošanas vajadzībām kompetentajām iestādēm būtu pilnvaras saņemt palīdzību no datordrošības incidentu reaģēšanas vienības (*CSIRT*), kas izraudzīta, ievērojot Direktīvas (ES) 2016/1148 9. pantu, par jautājumiem, kas ietilpst *CSIRT* uzdevumos atbilstoši minētās direktīvas I pielikuma 2. punktam.

5. Valsts kompetentās iestādes piemērotos gadījumos un saskaņā ar valsts tiesību aktiem konsultējas un sadarbojas ar attiecīgām valsts tiesībsaizsardzības iestādēm, kompetentajām iestādēm Direktīvas (ES) 2016/1148 8. panta 1. punkta nozīmē, un valsts datu aizsardzības iestādēm.

II DAĻA**TĪKLI****I SADAĻA****IEKĻŪŠANA TIRGŪ UN IZVĒRŠANA****I NODAĻA****Maksa****42. pants****Maksa par radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām un iekārtu uzstādīšanas tiesībām**

1. Dalībvalstis var ļaut kompetentajai iestādei uzlikt maksu par tiesībām izmantot radiofrekvenču spektru vai par tiesībām uz, virs vai zem publiska vai privāta īpašuma uzstādīt iekārtas, kuras izmanto elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošināšanai, un saistītās iekārtas, kas nodrošina minēto resursu optimālu izmantošanu. Dalībvalstis nodrošina to, ka šādas maksas ir objektīvi pamatotas, pārredzamas, nediskriminējošas un samērīgas attiecībā uz to paredzēto mērķi, un ņem vērā šīs direktīvas vispārējos mērķus.

2. Attiecībā uz radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām dalībvalstis cenšas nodrošināt, ka piemērojamās maksas tiek noteiktas līmenī, kas nodrošina radiofrekvenču spektra lietderīgu piešķiršanu un izmantošanu, tostarp ar šādām darbībām:

- a) nosakot rezerves cenas kā minimālo maksu par radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām, ņemot vērā minēto tiesību vērtību to iespējamās alternatīvas izmantošanas gadījumos;
- b) ņemot vērā izmaksas, ko rada minētajām tiesībām piesaistītie nosacījumi; un

▼B

- c) cik vien iespējams, piemērojot maksāšanas kārtību, kas saistīta ar attiecīgā radiofrekvenču spektra lietošanas faktisko pieejamību.

*II NODAĻA****Pieļuve zemei****43. pants***Tiesības piekļūt infrastruktūrai**

1. Dalībvalstis nodrošina, ka, kompetentai iestādei izskatot pieteikumu uz tiesībām:

- uzstādīt iekārtas uz, virs vai zem publiska vai privāta īpašuma uzņēmumam, kas pilnvarots nodrošināt publiskos elektronisko sakaru tīklus, vai
- uzstādīt iekārtas uz, virs vai zem publiska īpašuma uzņēmumam, kas pilnvarots nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, kuri nav publiski,

minētā kompetentā iestāde:

- a) rīkojas, pamatojoties uz vienkāršām, lietderīgām, pārskatāmām un atklātībai pieejamām procedūrām, ko piemēro bez diskriminācijas un nekavējoties, un katrā ziņā pieņem lēmumu sešos mēnešos pēc pieteikuma iesniegšanas, izņemot ekspropriācijas gadījumā; un
- b) ievēro pārredzamības un nediskriminēšanas principus, piesaistot šādām tiesībām nosacījumus.

Procedūras, kas minētas a) un b) apakšpunktā, var atšķirties atkarībā no tā, vai pieteikuma iesniedzējs nodrošina publiskus elektronisko sakaru tīklus vai ne.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad valsts vai pašvaldības iestādes saglabā īpašumtiesības vai kontroli pār tādiem uzņēmumiem, kas nodrošina publiskos elektronisko sakaru tīklus vai publiski pieejamus elektronisko sakaru pakalpojumus, tiek ievērots efektīvs strukturāls nodalījums starp 1. punktā minēto pienākumu piešķirt tiesības un darbībām, kas saistītas ar īpašumtiesībām vai kontroli.

*44. pants***Elektronisko sakaru tīklu sniedzēju tīkla elementu un ar to saistīto iekārtu kopvietošana un koplietošana**

1. Ja operators saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir izmantojis tiesības uzstādīt iekārtas uz, virs vai zem publiska vai privāta īpašuma vai savā labā izmantojis īpašuma ekspropriācijas vai izmantošanas procedūru, kompetentās iestādes – nolūkā aizsargāt vidi, sabiedrības veselību, sabiedrisko drošību vai nolūkā izpildīt teritoriālās plānošanas mērķus – var uzlikt kopvietošanas un koplietošanas pienākumus attiecībā uz tīkla elementiem un uz minētā pamata uzstādītām ar tiem saistītām iekārtām.

▼B

Tikla elementu un uzstādīto ar tiem saistīto iekārtu kopvietošānu vai īpašuma koplietošānu var uzlikt tikai pēc atbilstīga sabiedriskas apspriešanas termiņa, kurā visām ieinteresētajām personām tiek dota iespēja izteikt viedokli, un tikai konkrētajās teritorijās, ja šāda koplietošana tiek uzskatīta par nepieciešamu pirmajā daļā noteikto mērķu sasniegšanai. Kompetentās iestādes var noteikt šādu iekārtu vai īpašuma, ieskaitot zemes, ēku, ievadu ēkās, ēku instalācijas, mastu, antenu, torņu un citu balsta konstrukciju, kabeļkanālu, kabeļtuneļu, kabeļu aku, kabeļu sadales skapju koplietošānu vai pasākumus, kas atviegļina būvdarbu koordinēšanu. Vajadzības gadījumā dalībvalsts var izraudzīties valsts regulatīvo vai citu kompetento iestādi vienam vai vairākiem šādiem uzdevumiem:

- a) koordinēt procesu, kas paredzēta šajā pantā;
- b) darboties kā vienotam informācijas punktam;
- c) paredzēt noteikumus par iekārtu vai īpašuma koplietošanas un inženiertehnisko darbu izmaksu sadali.

2. Pasākumi, ko kompetentā iestāde veic saskaņā ar šo pantu, ir objektīvi, pārredzami, nediskriminējoši un proporcionāli. Minētos pasākumus attiecīgos gadījumos veic sadarbībā ar valsts regulatīvajām iestādēm.

III NODAĻA

Pieklūve radiofrekvenču spektram

1. Iedaļa

Atļauju piešķiršana

45. pants

Radiofrekvenču spektra pārvaldība

1. Pienācīgi ievērojot, ka radiofrekvenču spektrs ir sabiedrības resurss, kam ir svarīga sociālā, kultūras un ekonomiskā vērtība, dalībvalstis savā teritorijā nodrošina elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem izmantojamā radiofrekvenču spektra pilnvērtīgu pārvaldību saskaņā ar 3. un 4. pantu. Tās nodrošina, ka kompetento iestāžu veiktā radiofrekvenču spektra lietošanas sadalīšana elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu vajadzībām, vispārēju atļauju izdošana un individuālu lietošanas tiesību piešķiršana tiek pamatota ar objektīviem, pārredzamiem, konkurenci veicinošiem, nediskriminējošiem un samērīgiem kritērijiem.

Piemērojot šo pantu, dalībvalstis respektē attiecīgos starptautiskos nolīgumus, ieskaitot ITU Radionoteikumus un citas ITU darbā pieņemtās vienošanās, kas piemērojamas radiofrekvenču spektram, piemēram, vienošanās, kas panākta 2006. gada Reģionālajā radiosakaru konferencē, un var ņemt vērā sabiedriskās kārtības apsvērumus.

▼B

2. Dalībvalstis veicina radiofrekvenču spektra lietošanas saskaņošanu elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu vajadzībām visā Savienībā, atbilstīgi vajadzībai nodrošināt tā faktisku un efektīvu izmantošanu un nodrošināt izdevīgumu patērētājiem, piemēram, konkurenci, apjomradītus ietaupījumus un tīklu un pakalpojumu sadarbību. Tas veicams saskaņā ar šīs direktīvas 4. pantu un Lēmumu Nr. 676/2002/EK, tostarp:

- a) turpinot savā teritorijā un saviem iedzīvotājiem nodrošināt kvalitatīvu un ātru bezvadu platjoslas pārklājumu, kā arī pārklājumu uz svarīgākajām valsts un Eiropas mēroga satiksmes maģistrālēm, ieskaitot Eiropas transporta tīklu, kā minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1315/2013 ⁽¹⁾;
- b) atvieglinot jaunu bezvadu sakaru tehnoloģiju un lietojumu strauju attīstību Savienībā, attiecīgo gadījumos izmantojot starpnozaru pieeju;
- c) nodrošinot paredzamību un konsekveni attiecībā uz radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību piešķiršanu, atjaunošanu, grozīšanu, ierobežošanu un atņemšanu, lai veicinātu ilgtermiņa ieguldījumus;
- d) nodrošinot kaitīgu pārrobežu vai iekšzemes traucējumu novēršanu saskaņā ar attiecīgi 28. un 46. pantu un šim nolūkam nosakot profilaktiskus pasākumus un pasākumus stāvokļa uzlabošanai;
- e) veicinot radiofrekvenču spektra koplietošanu līdzīgiem vai atšķirīgiem radiofrekvenču spektra lietojumiem saskaņā ar konkurences tiesībām;
- f) piemērojot vispiemērotākās un vismazāk apgrūtināšās atļauju sistēmas saskaņā ar 46. pantu tādā veidā, lai maksimizētu radiofrekvenču spektra lietošanas elastību, koplietošanu un lietderību;
- g) piemērojot tādus noteikumus par spektra lietošanas tiesību piešķiršanu, nodošanu, atjaunošanu, pārveidošanu un atņemšanu, kas tiek skaidri un pārredzami noteikti ar nolūku garantēt regulējuma noteiktību, konsekventumu un paredzamību;
- h) turpinot radiofrekvenču spektra lietošanas atļauju piešķiršanā visā Savienībā nodrošināt konsekventumu un paredzamību jautājumā par sabiedrības veselības aizsargāšanu, ņemot vērā lēmumu 1999/519/EK.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1315/2013 (2013. gada 11. decembris) par Savienības pamatnostādnēm Eiropas transporta tīkla attīstībai un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 661/2010/ES (OV L 348, 20.12.2013., 1. lpp.).

▼B

Pirmās daļas nolūkā un ņemot vērā tehnisko īstenošanas pasākumu attīstību attiecībā uz radiofrekvenču spektra joslu saskaņā ar Lēmumu Nr. 676/2002/EK, Komisija var lūgt *RSPG* izdot atzinumu, ar kuru iesaka vispiemērotākos atļauju piešķiršanas režīmus radiofrekvenču spektra lietošanai minētajā joslā vai tās daļās. Attiecīgā gadījumā un maksimāli ņemot vērā šādu atzinumu, Komisija var pieņemt ieteikumu ar mērķi veicināt konsekventu pieeju Savienībā attiecībā uz atļauju piešķiršanas režīmiem minētās joslas izmantošanai.

Ja Komisija apsver pasākumu pieņemšanu saskaņā ar 39. panta 1., 4., 5. un 6. punktu, tā var lūgt *RSPG* atzinumu sakarā ar šāda standarta vai specifikācijas ietekmi uz radiofrekvenču spektra koordinēšanu, harmonizēšanu un pieejamību. Visās tālākajās darbībās Komisija maksimāli ņem vērā *RSPG* atzinumu.

3. Ja valstī vai reģionā trūkst tirgus pieprasījuma pēc harmonizētās radiofrekvenču spektra joslas izmantošanas, dalībvalstis drīkst atļaut visas minētās joslas vai tās daļas alternatīvu izmantošanu, ietverot pastāvošo izmantojumu, saskaņā ar šā panta 4. un 5. punktu, ar noteikumu, ka:

- a) šādas joslas izmantošanas tirgus pieprasījuma trūkums konstatēts pēc sabiedriskas apspriešanas saskaņā ar 23. pantu, cita starpā ņemot vērā tālredzīgu tirgus pieprasījuma novērtējumu;
- b) šāda alternatīva izmantošana neliedz un nekavē šādas joslas pieejamību vai izmantošanu citās dalībvalstīs; un
- c) attiecīgā dalībvalsts pienācīgi ņem vērā šādas joslas ilgtermiņa pieejamību vai izmantošanu Savienībā un iekārtu apjomradītos ietaupījumus, ko dod harmonizētā radiofrekvenču spektra lietošana Savienībā.

Jebkurš lēmums izņēmuma kārtā atļaut alternatīvu izmantošanu ir regulāri pārskatāms un jebkurā gadījumā tiek pārskatīts tūlīt pēc topoša lietotāja pienācīgi pamatota pieteikuma kompetentajai iestādei uz joslas izmantošanu saskaņā ar tehnisko īstenošanas pasākumu. Attiecīgā dalībvalsts dara zināmu Komisijai un pārējām dalībvalstīm pieņemto lēmumu un tā iemeslus, kā arī jebkuras pārskatīšanas iznākumu.

4. Neskarot otro daļu, dalībvalstis nodrošina, ka visu veidu tehnoloģijas, ko lieto elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošināšanā, var izmantot radiofrekvenču spektrā, kas attiecīgās valsts radiofrekvenču sadalījuma plānā saskaņā ar Savienības tiesību aktiem pasludināts par pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumiem.

▼B

Tomēr dalībvalstis var paredzēt samērīgus un nediskriminējošus ierobežojumus attiecībā uz elektronisko sakaru pakalpojumiem izmantotajiem radiotīklu vai bezvadu piekļuves tehnoloģiju veidiem, ja šādi ierobežojumi ir vajadzīgi, lai:

- a) novērstu kaitīgus traucējumus;
- b) pasargātu sabiedrības veselību no elektromagnētiskā lauka, maksimāli ņemot vērā Ieteikumu 1999/519/EK;
- c) nodrošinātu pakalpojuma tehnisko kvalitāti;
- d) nodrošinātu radiofrekvenču spektra koplietošanas maksimizāciju;
- e) nodrošinātu radiofrekvenču spektra lietderīgu izmantošanu; vai
- f) nodrošinātu vispārēju interešu mērķa sasniegšanu saskaņā ar 5. punktu.

5. Neskarot otro daļu, dalībvalstis nodrošina, ka visu veidu elektronisko sakaru pakalpojumus var sniegt radiofrekvenču spektrā, kas attiecīgās valsts radiofrekvenču sadalījuma plānā saskaņā ar Savienības tiesību aktiem pasludināts par pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumiem. Tomēr dalībvalstis var paredzēt samērīgus un nediskriminējošus ierobežojumus attiecībā uz sniedzamo elektronisko sakaru pakalpojumu veidiem, tostarp vajadzības gadījumā nolūkā izpildīt kādu *ITU* Radio-noteikumu prasību.

Pasākumi, ar ko nosaka, ka elektronisko sakaru pakalpojuma sniegšanai jāizmanto konkrēta josla, kas pieejama elektronisko sakaru pakalpojumiem, ir pamatoti, ja ar to palīdzību īsteno kādu vispārējo interešu mērķi, ko dalībvalstis nosaka saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, tostarp, bet ne tikai:

- a) cilvēku dzīvības aizsardzība;
- b) sociālās, reģionālās vai teritoriālās kohēzijas veicināšana;
- c) radiofrekvenču spektra nelietderīgas izmantošanas novēršana; vai
- d) kultūru un valodu daudzveidības un mediju plurālisma veicināšana, piemēram, radio un televīzijas apraides pakalpojumu nodrošināšana.

Pasākumu, ar ko aizliedz sniegt jebkādu citu elektronisko sakaru pakalpojumu konkrētā spektrā, var noteikt vienīgi tad, ja to pamato vajadzība nodrošināt cilvēku dzīvības aizsardzības pakalpojumus. Dalībvalstis izņēmuma kārtā var arī paplašināt šādu pasākumu, lai sasniegtu citus vispārējo interešu mērķus, ko dalībvalstis nosaka saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.

▼B

6. Dalībvalstis regulāri pārskata 4. un 5. punktā minēto ierobežojumu nepieciešamību un nodod atklātībai minētās pārskates rezultātus.

7. Pirms 2011. gada 25. maija noteiktiem ierobežojumiem no 2018. gada 20. decembra jāatbilst 4. un 5. punktam.

*46. pants***Radiofrekvenču spektra lietošanas atļauja**

1. Dalībvalstis ar vispārējām atļaujām atvieglo radiofrekvenču spektra lietošanu, tostarp koplietošanu, un individuālo radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību izdošanu ierobežo līdz situācijām, kad tādas ir nepieciešamas, lai maksimizētu lietderīgu izmantošanu atbilstoši pieprasījumam, ņemot vērā otrajā daļā noteiktos kritērijus. Visos citos gadījumos tās radiofrekvenču spektra lietošanas nosacījumus iekļauj vispārējā atļaujā.

Tālab dalībvalstis lemj par piemērotāko radiofrekvenču spektra lietošanas atļaušanas režīmu, ņemot vērā:

- a) attiecīgā radiofrekvenču spektra specifiku;
- b) vajadzību aizsargāt pret kaitīgiem traucējumiem;
- c) attiecīgā gadījumā – uzticamu radiofrekvenču spektra koplietošanas nosacījumu attīstību;
- d) nepieciešamību nodrošināt sakaru vai pakalpojuma tehnisko kvalitāti;
- e) vispārējo interešu mērķus, ko dalībvalstis nosaka saskaņā ar Savienības tiesību aktiem;
- f) nepieciešamību nodrošināt radiofrekvenču spektra lietderīgu lietošanu.

Kad dalībvalstis apsver, vai izdot harmonizēta radiofrekvenču spektra joslas vispārējas atļaujas vai piešķirt individuālas lietošanas tiesības, ņemot vērā saskaņā ar Lēmuma Nr. 676/2002/EK 4. pantu noteiktos tehniskos īstenošanas pasākumus, tās cenšas minimalizēt kaitīgo traucējumu problēmas, arī gadījumos, kad radiofrekvenču spektrs tiek koplietots uz vispārējas atļaujas un individuālās lietošanas tiesību apvienojuma pamata.

Attiecīgā gadījumā dalībvalstis apsver iespēju atļaut lietot radiofrekvenču spektru, pamatojoties uz vispārējas atļaujas un individuālu lietošanas tiesību apvienojumu, ņemot vērā dažādu minēto apvienojumu un pakāpeniskas pārejas no vienas kategorijas uz citu iespējamo ietekmi uz konkurenci, inovāciju un ienākšanu tirgū.

▼B

Dalībvalstis cenšas minimizēt ierobežojumus radiofrekvenču spektra lietošanai, pienācīgi ņemot vērā tehnoloģiskos risinājumus, ar ko novērš kaitīgos traucējumus, lai piemērotu pēc iespējas mazāk ierobežojošu atļauju režīmu.

2. Pieņemot lēmumu saskaņā ar 1. punktu nolūkā atvieglināt radiofrekvenču spektra koplietošanu, kompetentās iestādes nodrošina, lai radiofrekvenču spektra koplietošanas nosacījumi tiktu skaidri izklāstīti. Šādi nosacījumi veicina efektīvu radiofrekvenču spektra lietošanu, konkurētspēju un inovāciju.

*47. pants***Individuālajām radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām piesaistītie nosacījumi**

1. Kompetentās iestādes piesaista nosacījumus individuālajām tiesībām lietot radiofrekvenču spektru saskaņā ar 13. panta 1. punktu tā, lai nodrošinātu radiofrekvenču spektra lietošanu optimālā un pašā efektīvākajā un lietderīgākajā veidā. Lai nodrošinātu minēto nosacījumu īstenošanu saskaņā ar 30. pantu, tās pirms šādu tiesību piešķiršanas vai atjaunošanas skaidri nosaka jebkādos šādos nosacījumus, tostarp prasīto lietojuma apmēru un iespēju minēto prasību īstenot ar tirdzniecību vai iznomāšanu. Radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību atjaunošanai piesaistīti nosacījumi esošajiem minēto tiesību subjektiem nedod nepelnītas priekšrocības.

Šādos nosacījumos norāda piemērojamos parametrus, – tostarp jebkurus termiņus, kādos tiesības jāizmanto, – kuru neievērošanas gadījumā kompetentajai iestādei būtu tiesības atņemt lietošanas tiesības vai piemērot citus pasākumus.

Kompetentās iestādes laikus un pārredzamā veidā apspriežas ar ieinteresētajām personām un tās informē par individuālajām lietošanas tiesībām piesaistītajiem nosacījumiem pirms to uzlikšanas. Tās iepriekš nosaka šo nosacījumu izpildes novērtēšanas kritērijus un par minētajiem nosacījumiem pārredzami informē ieinteresētās personas.

2. Piesaistot individuālām radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām nosacījumus, kompetentās iestādes, jo īpaši gādājot par radiofrekvenču spektra efektīvu un lietderīgu lietošanu vai pārklājuma veicināšanu, var nodrošināt šādas iespējas:

- a) pasīvās vai aktīvās infrastruktūras, kas balstās uz radiofrekvenču spektru, koplietošanu;
- b) komerciālus viesabonēšanas piekļuves nolīgumus;
- c) kopīgi izvērst infrastruktūras tādu tīklu vai pakalpojumu nodrošināšanai, kuri balstās uz radiofrekvenču spektra lietošanu.

▼B

Kompetentās iestādes neliedz radiofrekvenču spektra koplietošanu nosacījumos, kas ir piesaistīti radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām. Uz atbilstoši šim punktam piesaistīto nosacījumu īstenošanu uzņēmumos turpina attiekties konkurences tiesības.

2. Iedaļa**Lietošanas tiesības***48. pants***Radiofrekvenču spektra individuālo lietošanas tiesību piešķiršana**

1. Ja ir nepieciešams piešķirt individuālas radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības, dalībvalstis šādas tiesības pēc pieprasījuma piešķir jebkuram uzņēmumam elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošināšanai saskaņā ar 12. pantā norādīto vispārējo atļauju, ievērojot 13. pantu, 21. panta 1. punkta c) apakšpunktu un 55. pantu un jebkurus citus noteikumus, kas nodrošina minēto resursu lietderīgu lietošanu saskaņā ar šo direktīvu.

2. Neskarot specifiskus kritērijus un procedūras, ko dalībvalstis noteikušas, lai piešķirtu radiofrekvenču spektra individuālās lietošanas tiesības radio vai televīzijas apraides satura pakalpojumu sniedzējiem vispārējo interešu mērķu īstenošanai saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, radiofrekvenču spektra individuālās lietošanas tiesības piešķir atvērtās, objektīvās, pārredzamās, nediskriminējošās un samērīgās procedūrās un saskaņā ar 45. pantu.

3. Izņēmums no prasības pēc atvērtas procedūras ir iespējams, ja radiofrekvenču spektra lietošanas individuālo tiesību piešķiršana radio vai televīzijas apraides satura pakalpojumu sniedzējiem ir nepieciešama vispārējo interešu mērķa sasniegšanai, ko dalībvalstis nosaka saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.

4. Pieteikumus uz individuālām radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām kompetentās iestādes izskata atlases procedūrās pēc objektīviem, pārredzamiem, proporcionāliem un nediskriminējošiem tiesīguma kritērijiem, kas ir noteikti iepriekš un atspoguļo šādām tiesībām piesaistāmos nosacījumus. Kompetentās iestādes var no iesniedzējiem pieprasīt visas ziņas, kas vajadzīgas, lai pēc minētajiem kritērijiem novērtētu viņu spēju izpildīt minētos nosacījumus. Ja kompetentā iestāde nāk pie slēdziena, ka iesniedzējam trūkst prasītās spējas, tā sniedz pienācīgi pamatotu lēmumu par to.

5. Piešķirot radiofrekvenču spektra individuālās lietošanas tiesības, dalībvalstis norāda, vai un ar kādiem nosacījumiem tiesību subjekts minētās tiesības var nodot vai iznomāt. Piemēro 45. un 51. pantu.

▼B

6. Kompetentā iestāde lēmumu par radiofrekvenču spektra individuālo lietošanas tiesību piešķiršanu pieņem, paziņo un publisko iespējami drīz pēc pilnīga pieteikuma saņemšanas un sešās nedēļās gadījumā, ja radiofrekvenču spektrs ir izziņots par pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumiem to valsts radiofrekvenču sadalījuma plānā. Minētais termiņš neskar 55. panta 7. punktu un piemērojamos starptautiskos nolīgumus par radiofrekvenču spektra vai orbitālo pozīciju lietošanu.

*49. pants***Tiesību ilgums**

1. Ja dalībvalstis radiofrekvenču spektru lietot atļauj ar individuālām laikā ierobežotām lietošanas tiesībām, tās nodrošina, lai lietošanas tiesības tiktu piešķirtas uz laiku, kas ir piemērots, ņemot vērā saskaņā ar 55. panta 2. punktu izvirzītos mērķus, pienācīgi ņemot vērā vajadzību nodrošināt konkurenci, kā arī jo īpaši efektīvu un lietderīgu radiofrekvenču spektra lietošanu un veicināt inovāciju un produktīvus ieguldījumus, arī dodot pietiekamu laiku ieguldījuma amortizācijai.

2. Kad dalībvalstis uz ierobežotu laikposmu piešķir individuālās radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības, attiecībā uz kurām saskaņā ar Lēmumu Nr. 676/2002/EK ar tehniskiem īstenošanas pasākumiem ir noteikti harmonizēti nosacījumi, lai ļautu to lietot bezvadu platjoslas elektronisko sakaru pakalpojumos ("bezvadu platjoslas pakalpojumi"), tās nodrošina regulējuma paredzamību tiesību subjektiem vismaz 20 gadus attiecībā uz nosacījumiem ieguldījumiem infrastruktūrā, kas balstās uz šādu radiofrekvenču spektra lietošanu, ņemot vērā šā panta 1. punktā minētās prasības. Vajadzības gadījumā uz šo pantu attiecas jebkāds grozījums minētajām lietošanas tiesībām piesaistītajos nosacījumos saskaņā ar 18. pantu.

Šādā nolūkā dalībvalstis nodrošina, kas šādas tiesības ir derīgas vismaz 15 gadus un vajadzības gadījumā ietver piemērotu to pagarinājumu atbilstīgi pirmajai daļai, ievērojot šajā punktā noteiktos nosacījumus.

Dalībvalstis vispārējos kritērijus lietošanas tiesību ilguma pagarinājumam pārredzamā veidā dara pieejamus visām ieinteresētajām pusēm pirms lietošanas tiesību piešķiršanas, kā daļu no 55. panta 3. un 6. punktā paredzētajiem nosacījumiem. Šādi vispārēji kritēriji attiecas uz:

a) nepieciešamību nodrošināt attiecīgā radiofrekvenču spektra efektīvu un lietderīgu lietošanu, panākt 45. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā noteiktos mērķus vai nepieciešamību sasniegt vispārējo interešu mērķus saistībā ar cilvēka dzīvības, sabiedriskās kārtības, sabiedrības drošības vai aizsardzības nodrošināšanu; un

b) nepieciešamību nodrošināt neizkropļotu konkurenci.

▼B

Vēlākais divus gadus pirms individuālo lietošanas tiesību sākotnējā termiņa beigām kompetentā iestāde veic objektīvu un tālredzīgu to vispārējo kritēriju novērtējumu, kas noteikti minēto lietošanas tiesību ilguma pagarinājumam, ņemot vērā 45. panta 2. punkta c) apakšpunktu. Ja kompetentā iestāde nav sākusī piespiedu pasākumu par 30. pantā paredzēto lietošanas tiesību nosacījumu neievērošanu, tā piešķir lietošanas tiesību ilguma pagarinājumu, izņemot, ja tā secina, ka šāds pagarinājums neatbilstu vispārējiem kritērijiem, kas noteikti šā punkta trešās daļas a) vai b) punktā.

Pamatojoties uz minēto novērtējumu, kompetentā iestāde paziņo tiesību subjektam, vai tiks piešķirts lietošanas tiesību ilguma pagarinājums.

Ja šāds pagarinājums piešķirts netiks, kompetentā iestāde piemēro 48. pantu, lai piešķirtu lietošanas tiesības šādai konkrētai radiofrekvenču spektra joslai.

Visi pasākumi saskaņā ar šo punktu ir samērīgi, nediskriminējoši, pārredzami un pamatoti.

Atkāpjoties no 23. panta, ieinteresētajām personām ir iespēja komentēt jebkuru pasākuma projektu saskaņā ar šā punkta trešo un ceturto daļu vismaz trīs mēnešus ilgā laikposmā.

Šis punkts neskar 19. un 30. panta piemērošanu.

Nosakot lietošanas tiesību maksu, dalībvalstis ņem vērā šajā punktā paredzēto mehānismu.

3. Dalībvalstis var atkāpties no šā panta 2. punkta, ja ir pienācīgs pamatojums šādos gadījumos:

a) ierobežotos ģeogrāfiskos apgabalos, kur piekļuve augstas veiktspējas tīkliem ir ļoti traucēta vai neiespējama, un tas ir nepieciešams, lai nodrošinātu 45. panta 2. punktā minētos mērķus;

b) konkrētiem īstermiņa projektiem;

c) eksperimentālai lietošanai;

d) radiofrekvenču spektra lietošanai saskaņā ar 45. panta 4. un 5. punktu, kas var pastāvēt līdzās bezvadu platjoslas pakalpojumiem; vai

e) radiofrekvenču spektra alternatīvai lietošanai saskaņā ar 45. panta 3. punktu.

4. Dalībvalstis var pielāgot šajā pantā noteikto lietošanas tiesību ilgumu, lai vienā vai vairākās joslās nodrošinātu vienlaicīgu tiesību ilguma izbeigšanos.

▼B

50. pants

Harmonizēta radiofrekvenču spektra lietošanas individuālo tiesību atjaunošana

1. Valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes pieņem lēmumu atjaunot individuālās harmonizēta radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības savlaicīgi pirms minēto tiesību ilguma izbeigšanās, izņemot ja piešķiršanas brīdī atjaunošanas iespēja ir skaidri izslēgta. Šādā nolūkā minētās iestādes izvērtē tādas atjaunošanas nepieciešamību pēc iestādes iniciatīvas vai tiesību subjekta pieprasījuma, otrā gadījumā — ne agrāk kā 5 gadus pirms attiecīgo tiesību ilguma izbeigšanās. Tas neskar klauzulas par atjaunošanu, ko piemēro esošajām tiesībām.

2. Pieņemot lēmumu saskaņā ar šā panta 1. punktu, kompetentās iestādes cita starpā apsver šādus aspektus:

- a) kā izpildīti 3. panta, 45. panta 2. punkta un 48. panta 2. punkta uzdevumi, kā arī Savienības vai valsts tiesību aktos noteiktie uzdevumi;
- b) kā īstenots tehniskais īstenošanas pasākums, kas pieņemts saskaņā ar Lēmuma 676/2002/EK 4. pantu;
- c) pārskatu par attiecīgajām tiesībām piesaistīto nosacījumu īstenošanu;
- d) vajadzību saskaņā ar 52. pantu sekmēt konkurenci vai novērst tās kropļošanu;
- e) vajadzību uzlabot radiofrekvenču spektra lietošanas lietderību, ņemot vērā tehnoloģiju vai tirgus attīstību;
- f) vajadzību nepieļaut smagu pakalpojuma pārtraukumu.

3. Apsverot iespējamu individuālu harmonizēta radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību atjaunošanu tad, ja lietošanas tiesību skaits, ievērojot šā panta 2. punktu, ir ierobežots, kompetentās iestādes rīko atklātu, pārredzamu un nediskriminējošu procedūru un cita starpā:

- a) dod visām ieinteresētajām personām iespēju izteikties sabiedriskā apspriešanā saskaņā ar 23. pantu; un
- b) skaidri paziņo iespējamās atjaunošanas iemeslus.

Kad valsts regulatīvā vai cita kompetentā iestāde lemj par to, vai atjaunot lietošanas tiesības vai rīkot jaunu atlases procedūru, lai piešķirtu lietošanas tiesības, ievērojot 55. pantu, tā ņem vērā jebkādas pierādījumus, kas izriet no atbilstoši šā punkta pirmajai daļai sarīkotās apspriešanas un kas liecina par tirgus pieprasījumu, un ko snieguši uzņēmumi, kuri attiecīgajā joslā nav radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību subjekti.

▼B

4. Lēmumam atjaunot harmonizēta radiofrekvenču spektra individuālās lietošanas tiesības var pievienot pārskatu par tām piesaistītajām maksām, kā arī citiem noteikumiem un nosacījumiem. Attiecīgā gadījumā valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes maksu par lietošanas tiesībām var pielāgot saskaņā ar 42. pantu.

*51. pants***Individuālo radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību nodošana vai iznomāšana**

1. Dalībvalstis nodrošina, ka uzņēmumi var nodot vai iznomāt citiem uzņēmumiem individuālās radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības.

Dalībvalstis var noteikt, ka šis punkts neattiecas uz gadījumiem, kad uzņēmuma individuālās tiesības lietot radiofrekvenču spektru sākotnēji ir piešķirtas par brīvu vai piešķirtas apraidei.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka uzņēmuma nodoms nodot vai iznomāt radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības, kā arī nodošanas fakts saskaņā ar valsts procedūrām tiek paziņots kompetentajai iestādei un publiskots. Harmonizēta radiofrekvenču spektra gadījumā katrā šādā nodošanā jāievēro šāda harmonizētā lietošana.

3. Dalībvalstis atļauj nodot vai iznomāt radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības, ja tiek uzturēti spēkā sākotnējie lietošanas tiesībām piesaistītie nosacījumi. Neskarot vajadzību nodrošināt konkurences neizkropļošanu, jo īpaši saskaņā ar 52. pantu, dalībvalstis:

- a) nodošanai un iznomāšanai piemēro iespējami vismazāk apgrūtināso procedūru;
- b) neatsaka radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību iznomāšanu, ja iznomātājs apņemas paturēt atbildību par lietošanas tiesībām piesaistīto sākotnējo nosacījumu izpildi;
- c) neatsaka radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību nodošanu, ja vien nav skaidra risks, ka jaunais tiesību subjekts nav spējīgs izpildīt lietošanas tiesību sākotnējos nosacījumus.

Visas administratīvās nodevas, kas uzliktas uzņēmumiem saistībā ar tāda pieteikuma izskatīšanu, kurš attiecas uz radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību nodošanu vai iznomāšanu, ir atbilstīgas 16. pantam.

Pirmās daļas a) līdz c) apakšpunkts neskar dalībvalstu kompetenci panākt atbilstību lietošanas tiesībām piesaistītajiem nosacījumiem jebkurā brīdī attiecībā gan uz iznomātāju, gan nomnieku, saskaņā ar valsts tiesību normām.

Kompetentās iestādes atviegloja radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību nodošanu vai iznomāšanu, laikus izskatot katru pieprasījumu koriģēt tiesībām piesaistītos nosacījumus un gādājot, lai minētās tiesības vai attiecīgais radiofrekvenču spektrs būtu vislielākā iespējamā mērā sadalāmi vai lietojami atsevišķi.

▼B

Ņemot vērā katru radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību nodošanu vai iznomāšanu, kompetentās iestādes standartizētā veidā elektroniski nodod atklātībai attiecīgās detaļas, kas attiecas uz tirgojamām individuālajām tiesībām, kad tās tiek radītas, un saglabā šīs detaļas, kamēr tiesības pastāv.

Komisija var pieņemt īstenošanas pasākumus, lai precizētu minētās attiecīgās detaļas.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 118. panta 4. punktā minēto pārbaudes procedūru.

*52. pants***Konkurence**

1. Kad valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes saskaņā ar šo direktīvu lemj par radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību piešķiršanu, grozīšanu vai atjaunošanu elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem, tās iekšējā tirgū veicina efektīvu konkurenci un nepieļauj konkurences izkropļošanu.

2. Kad dalībvalstis piešķir, groza vai atjauno radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības, to valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes pēc valsts regulatīvās iestādes sniegta padoma var veikt piemērotus pasākumus, piemēram:

- a) ierobežot radiofrekvenču spektra joslu apjomu, kura lietošanas tiesības tiek piešķirtas uzņēmumam, vai, pamatotos apstākļos, piesaistīt nosacījumus šādām lietošanas tiesībām, kā vairumtirdzniecības piekļuves nodrošināšana, viesabonēšana valstī vai reģionā, noteiktās joslās vai noteiktās joslu grupās ar līdzīgām īpašībām;
- b) rezervēt konkrētu daļu radiofrekvenču spektra joslas vai joslu grupu piešķiršanai jauniem tirgus dalībniekiem, ja tas ir piemēroti un pamatoti, ņemot vērā konkrētu situāciju valsts tirgū;
- c) atteikties piešķirt jaunas radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības vai atļaut jaunu radiofrekvenču spektra lietošanu konkrētās joslās, vai piesaistīt nosacījumus jaunu radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību piešķiršanai vai jaunai radiofrekvenču spektra lietošanas atļaujai, lai izvairītos no konkurences kropļošanas lietošanas tiesību piešķiršanas, nodošanas vai uzkrāšanas rezultātā;
- d) ietvert nosacījumus, ar kuriem aizliedz radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību nodošanu, kura nav pakļauta Savienības vai valsts uzņēmumu apvienošanās kontrolei, ja tāda nodošana varētu būtiski kaitēt konkurencei, vai arī izvirzīt nosacījumus attiecībā uz minēto nodošanu;
- e) grozīt esošās tiesības saskaņā ar šo direktīvu, ja tas ir nepieciešams, lai pēc notikušā novērstu konkurences izkropļojumu, ko izraisījusi radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību nodošana vai uzkrāšana.

▼B

Valsts regulatīvā un citas kompetentās iestādes, ņemot vērā tirgus nosacījumus un pieejamos etalonus, balsta savus lēmumus uz objektīvu un tālredzīgu novērtējumu par tirgus konkurences nosacījumiem, par to, vai pasākumi ir nepieciešami, lai saglabātu vai sasniegtu efektīvu konkurenci, un par to, kāda varētu būt pasākumu ietekme uz tirgus dalībnieku esošajiem un nākamajiem ieguldījumiem, jo īpaši tīkla izvēršanas gadījumā. To darot, tās ņem vērā 67. panta 2. punktā izklāstīto pieeju tirgus analīzei.

3. Piemērojot šā panta 2. punktu, valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes rīkojas 18., 19., 23. un 35. pantā noteiktajā kārtībā.

3. Iedaļa

Procedūras

53. pants

Piešķiršanas laika koordinēšana

1. Dalībvalstis sadarbojas, lai koordinētu harmonizētā radiofrekvenču spektra lietošanu elektronisko sakaru tīklos un pakalpojumos Savienībā, pienācīgi ņemot vērā atšķirīgo situāciju valstu tirgos. Tas var ietvert viena vai attiecīgi vairāku vienotu termiņu noteikšanu, kuros jādod konkrēta harmonizētā radiofrekvenču spektra lietošanas atļauja.

2. Ja saskaņā ar Lēmumu Nr. 676/2002/EK ar tehniskiem īstenošanas pasākumiem ir noteikti harmonizēti nosacījumi, lai radiofrekvenču spektru ļautu lietot bezvadu platjoslas tīklos un pakalpojumos, dalībvalstis atļauj minēto radiofrekvenču spektru lietošanu pēc iespējas drīz un vēlākais 30 mēnešus pēc minētā pasākuma pieņemšanas vai pēc iespējas drīz pēc jebkāda lēmuma atcelšanas, kurā atļauj alternatīvu lietošanu izņēmuma kārtā, ievērojot šīs direktīvas 45. panta 3. punktu. Tas neskar Lēmumu (ES) 2017/899 un Komisijas iniciatīvas tiesības ierosināt likumdošanas aktus.

3. Dalībvalsts var atlikt šā panta 2. punktā paredzēto termiņu konkrētai joslai šādos apstākļos:

- a) ciktāl to pamato šīs joslas lietošanas ierobežojums, balstoties uz vispārējo interešu mērķi, kas noteikts 45. panta 5. punkta a) vai d) apakšpunktā;
- b) neatrisinātu pārrobežas koordinācijas jautājumu gadījumā, kas izraisa kaitīgus traucējumus ar trešām valstīm, ar noteikumu, ka skartā dalībvalsts attiecīgā gadījumā ir lūgusi Savienības atbalstu saskaņā ar 28. panta 5. punktu;
- c) valsts drošības un aizsardzības aizsargāšana; vai
- d) nepārvarama vara.

Attiecīgā dalībvalsts pārskata šādu atlikšanu vismaz reizi divos gados.

▼B

4. Dalībvalsts var atlikt 2. punktā paredzēto termiņu konkrētai joslai, ciktāl tas nepieciešams un līdz 30 mēnešiem šādos gadījumos:

- a) neatrisinātu pārrobežas koordinācijas jautājumu gadījumā, kas izraisa kaitīgus traucējumus starp dalībvalstīm, ar noteikumu, ka skartā dalībvalsts laikus īsteno visus vajadzīgos pasākumus saskaņā ar 28. panta 3. un 4. punktu;
- b) nepieciešamība nodrošināt šīs joslas esošo lietotāju tehnisko migrāciju un nodrošināšanas sarežģītība.

5. Ja termiņš tiek atlikts saskaņā ar 3. vai 4. punktu, attiecīgā dalībvalsts – laikus un norādot pamatojumu – informē pārējās dalībvalstis un Komisiju.

*54. pants***Piešķiršanas laika koordinēšana konkrētām 5G joslām**

1. Līdz 2020. gada 31. decembrim attiecībā uz tādām zemes sistēmām, kas spēj nodrošināt bezvadu platjoslas pakalpojumus, dalībvalstis vajadzības gadījumā nolūkā atvieglot 5G izvēršanu veic visus vajadzīgos pasākumus, lai:

- a) reorganizētu un atļautu lietot pietiekami lielu daļu 3.4 līdz 3.8 GHz joslas;
- b) atļautu lietot vismaz 1 GHz no 24.25 līdz 27.5 GHz joslas, ar noteikumu, kas ir skaidri pierādījumi par tirgus pieprasījumu un nav būtisku ierobežojumu esošo lietotāju migrācijai vai joslas atļaujai.

2. Dalībvalstis tomēr var pagarināt šā panta 1. punktā noteikto termiņu, ja tas ir pamatoti, saskaņā ar 45. panta 3. punktu vai 53. panta 2., 3. vai 4. punktu.

3. Saskaņā ar šā panta 1. punktu īstenotie pasākumi atbilst harmonizētiem nosacījumiem, kas saskaņā ar Lēmuma Nr. 676/2002/EK 4. pantu noteikti ar tehniskiem īstenošanas pasākumiem.

*55. pants***Procedūras piešķiramo radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību daudzuma ierobežošanai**

1. Neskarot 53. pantu, ja dalībvalstis secina, ka uz kādām tiesībām lietot radiofrekvenču spektru nevar attiecināt vispārējo atļauju, un ja tā apsver, vai ierobežot piešķiramo radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību daudzumu, tā cita starpā:

- a) skaidri nosaka lietošanas tiesību ierobežošanas iemeslus, jo īpaši pienācīgi akcentējot vajadzību maksimizēt lietotāju ieguvumu un atvieglināt konkurences attīstību, un vajadzības gadījumā ierobežojumu pārskata regulāri vai pēc skarto uzņēmumu pamatota pieprasījuma;

▼B

b) dod visām ieinteresētajām personām, tostarp lietotājiem un patērētājiem, iespēju izteikties par ierobežojumiem sabiedriskā apspriešanā saskaņā ar 23. pantu.

2. Ja dalībvalsts secina, ka lietošanas tiesību skaits ir jāierobežo, tā skaidri nosaka un pamato mērķus, ko vēlas sasniegt konkursa kārtā veiktas vai salīdzinošas atlases procedūrā saskaņā ar šo pantu, un, ja iespējams, tos izsaka skaitļos, pienācīgu nozīmi piešķirot vajadzībai sasniegt valsts un iekšējā tirgus mērķus. Veidojot konkrēto atlases procedūru, papildus mērķim veicināt konkurenci dalībvalstis var izvirzīt tikai vienu vai vairākus no šādiem mērķiem:

a) pārklājuma veicināšana;

b) pakalpojuma prasītās kvalitātes nodrošināšana;

c) radiofrekvenču spektra efektīvas lietošanas veicināšana, tostarp ņemot vērā lietošanas tiesībām piesaistītos nosacījumus un maksu līmeņus;

d) inovācijas un uzņēmējdarbības veicināšana.

Valsts regulatīvā iestāde vai cita kompetentā iestāde skaidri definē un pamato atlases procedūras izvēli, ieskaitot jebkādu priekšatlasi dalībai atlases procedūrā. Tā arī skaidri paziņo katras attiecīgas tirgus konkurences, tehniskās un ekonomiskās situācijas novērtēšanas iznākumu un pamato iespējamo pasākumu izmantošanu un izvēli atbilstīgi 35. pantam.

3. Dalībvalstis publicē visus lēmumus par izraudzīto atlases procedūru un ar to saistītos noteikumus, skaidri paziņojot, kādi bijuši izraudzīšanās iemesli. Tai arī jāpublicē lietošanas tiesībām piesaistāmie nosacījumi.

4. Pēc atlases procedūras noteikšanas dalībvalsts uzaicina iesniegt pieteikumus uz lietošanas tiesībām.

5. Ja dalībvalsts secina, ka var piešķirt papildu radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības vai vispārējās atļaujas un individuālo lietošanas tiesību apvienojumu, tā šo secinājumu publicē un sāk šādu tiesību piešķiršanas procesu.

6. Ja radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību piešķiršana ir jāierobežo, dalībvalstis piešķir šādas tiesības, pamatojoties uz atlases kritērijiem un atlases procedūru, kas ir objektīvi, pārredzami, nediskriminējoši un samērīgi. Atlases kritērijos pienācīga vieta jāatvēl 3., 4., 28. un 45. panta mērķu sasniegšanai un prasībām.

▼B

7. Ja jāizmanto konkursa kārtā veiktas vai salīdzinošas atlases procedūra, dalībvalstis var pagarināt 48. panta 6. punktā minēto maksimālo sešu nedēļu periodu tik ilgi, cik nepieciešams, lai nodrošinātu, ka šādas procedūras ir taisnīgas, pārdomātas, atklātas un pārredzamas visām ieinteresētajām personām, bet ne vairāk kā par astoņiem mēnešiem, atbilstoši īpašam grafikam, kāds izveidots saskaņā ar 53. pantu.

Šie termiņi neskar jebkādas piemērojamos starptautiskos nolīgumus par radiofrekvenču spektra lietošanu un satelītsakaru koordinēšanu.

8. Šis pants neskar radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību nodošanu saskaņā ar 51. pantu.

*IV NODAĻA****Bezvadu tīkla iekārtu izvietošana un lietošana****56. pants***Pieklūve lokālajiem radiotīkliem**

1. Kompetentās iestādes ļauj, izmantojot *RLAN*, nodrošināt piekļuvi publiskajam elektronisko sakaru tīklam, kā arī lietot harmonizētu radiofrekvenču spektru šādas piekļuves nodrošināšanai, uz ko attiecas tikai piemērojamie vispārējās atļaujas nosacījumi saistībā ar radiofrekvenču spektra lietojumu, kā minēts 46. panta 1. punktā.

Ja šāda piekļuves nodrošināšana nav saimnieciskas darbības daļa vai notiek papildus saimnieciskai darbībai vai sabiedriskā pakalpojuma sniegšanai, kas nav atkarīga no signālu pārraides minētajos tīklos, nevienam uzņēmumam, publiskai iestādei vai galalietotājam, kas nodrošina šādu piekļuvi, nav piemērojama ne prasība saņemt jebkādu vispārēju atļauju elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošināšanai saskaņā ar 12. pantu, ne pienākumi attiecībā uz galalietotāju tiesībām saskaņā ar III daļas II sadaļu, ne arī 61. panta 1. punktā noteiktais pienākums savstarpēji savienot savus tīklus.

2. Piemēro Direktīvas 2000/31/EK 12. pantu.

3. Kompetentās iestādes neliedz publisko elektronisko sakaru tīklu vai publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem atļaut sabiedrībai piekļūt to tīkliem, izmantojot *RLAN*, kas var būt izvietoti galalietotāja telpās, attiecībā uz ko jāizpilda piemērojamie vispārējās atļaujas nosacījumi un jāsaņem informēta galalietotāja iepriekšēja piekrišana.

4. Jo īpaši saskaņā ar Regulas (ES) 2015/2120 3. panta 1. punktu kompetentās iestādes nodrošina, ka publisko elektronisko sakaru tīklu vai publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji vienpusēji neierobežo galalietotājus vai tiem neliedz:

a) piekļūt pašu izvēlētiem *RLAN*, kurus nodrošina trešās personas; vai

▼B

b) atļaut citiem galalietotājiem savstarpēji vai vispārīgāk piekļūt šādu sniedzēju tīkliem, izmantojot *RLAN*, tostarp, pamatojoties uz trešās personas iniciatīvām, kam atbilstīgi tiek apvienoti un padarīti publiski pieejami dažādu galalietotāju *RLAN*.

5. Kompetentās iestādes neierobežo galalietotājus vai neliedz tiem atļaut citiem galalietotājiem – savstarpēji vai citā veidā – piekļūt saviem *RLAN*, tostarp pamatojoties uz trešās personas iniciatīvām, kas apvieno un padara publiski pieejamus dažādu galalietotāju *RLAN*.

6. Kompetentās iestādes nepamatoti neierobežo tādu *RLAN* piekļuves nodrošināšanu sabiedrībai:

a) ko īsteno publiskā sektora struktūras vai publiskās vietās tuvu telpām, kur šādas publiskā sektora struktūras atrodas, ja šāda piekļuve tiek nodrošināta papildus minētajās telpās sniegtajiem sabiedriskajiem pakalpojumiem;

b) ar nevalstisko organizāciju vai publiskā sektora struktūru iniciatīvām, kuru nolūks ir apvienot un padarīt savstarpēji vai vispārīgāk pieejamus dažādu galalietotāju *RLAN*, tostarp, attiecīgā gadījumā, *RLAN*, kam publiska piekļuve tiek nodrošināta saskaņā ar a) apakšpunktu.

57. pants

Tuvas darbības bezvadu piekļuves punktu izvietošana un ekspluatācija

1. Kompetentās iestādes nepamatoti neierobežo tuvas darbības bezvadu piekļuves punktu izvietošana. Dalībvalstis cenšas nodrošināt, lai visi noteikumi, ar kuriem reglamentē tuvas darbības bezvadu piekļuves punktu izvietošana, būtu saskaņoti valsts līmenī. Šādus noteikumus publicē pirms to piemērošanas.

Jo īpaši, kompetentās iestādes nepiemēro atsevišķu pilsētplānošanas atļauju vai citas atsevišķas iepriekšējas atļaujas tuvas darbības bezvadu piekļuves punktu izvietošanai, kas atbilst kritērijiem, kuri noteikti, ievērojot 2. punktu.

Atkāpjoties no šā punkta otrās daļas, kompetentās iestādes var prasīt atļaujas attiecībā uz tuvas darbības bezvadu piekļuves punktu izvietošana uz tādām ēkām vai tādās vietās, kurām piemīt arhitektoniska, vēsturiska vai dabas vērtība un kuras ir aizsargātas saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai, vajadzības gadījumā sabiedrības drošības nolūkos. Uz minēto atļauju piešķiršanu attiecas Direktīvas 2014/61/ES 7. pants.

2. Komisija, izmantojot īstenošanas aktu, precizē fiziskos un tehniskos raksturlielumus, piemēram, tuvas darbības bezvadu piekļuves punktu maksimālo izmēru, svaru un attiecīgā gadījumā izstarojuma jaudu.

▼B

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 118. panta 4. punktā minēto pārbaudes procedūru.

Pirmos šādus īstenošanas aktus pieņem līdz 2020. gada 30. jūnijam.

3. Šis pants neskar ne Direktīvas 2014/53/ES pamatprasības, ne atļauju režīmu, kas piemērojams attiecīgā radiofrekvenču spektra lietojumam.

4. Dalībvalstis, attiecīgā gadījumā piemērojot saskaņā ar Direktīvu 2014/61/ES pieņemtās procedūras, nodrošina, ka operatoriem ir tiesības piekļūt jebkurai fiziskai infrastruktūrai, tai skaitā ielu aprīkojumam, piemēram, apgaismes stabiem, ceļazīmēm, satiksmes signālgaismām, stendiem, autobusu un tramvaju pieturām un metro stacijām, ko kontrolē valsts, reģionālās vai vietējās publiskās iestādes un kas ir tehniski piemērota, lai tur izvietotu tuvas darbības bezvadu piekļuves punktus, vai kas ir nepieciešama, lai šādus piekļuves punktus sasaistītu pamattīklā. Publiskās iestādes apmierina visus pamatotos piekļuves pieprasījumus saskaņā ar taisnīgiem, samērīgiem, pārredzamiem un nediskriminējošiem noteikumiem un nosacījumiem, ko publisko vienotā informācijas punktā.

5. Neskarot komercīgumus, tuvas darbības bezvadu piekļuves punktu izvietošanai nepiemēro nekādas maksas vai nodevas, kas pārsniedz administratīvās nodevas saskaņā ar 16. pantu.

58. pants

Tehniskie noteikumi par elektromagnētiskiem laukiem

Procedūras, kas noteiktas Direktīvā (ES) 2015/1535, piemēro jebkuram tāda dalībvalsts pasākuma projektam, ar kuru tuvas darbības bezvadu piekļuves punktu izvietošanai attiecībā uz elektromagnētiskiem laukiem tiktu noteiktas prasības, kas atšķiras no tām, kas paredzētas Ieteikumā 1999/519/EK.

III SADAĻA

PIEKĻUVE

I NODAĻA

Vispārīgie noteikumi, piekļuves principi

59. pants

Vispārīgie noteikumi piekļuvei un starpsavienojumam

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka nepastāv ierobežojumi, kas kavē uzņēmumiem tajā pašā dalībvalstī vai citās dalībvalstīs savstarpēji pārrunāt nolīgumus par tehniskiem vai komerciāliem pasākumiem piekļuvei vai starpsavienojumam, saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Uzņēmumam, kas pieprasa piekļuvi vai starpsavienojumu, nav jābūt atļaujai darboties tajā dalībvalstī, kurā ir pieprasīta piekļuve vai starpsavienojums, ja tas nesniedz pakalpojumus vai nepārvalda tīklu šajā dalībvalstī.

▼B

2. Neskarot 114. pantu, dalībvalstis nesaglabā juridiskus vai administratīvus pasākumus, kas uzņēmumiem, piešķirot piekļuvi vai starpsavienojumu, liek piedāvāt dažādus noteikumus un nosacījumus dažādiem uzņēmumiem par līdzvērtīgiem pakalpojumiem, vai pasākumus, ar ko uzliek pienākumus, kas nav saistīti ar faktiskajiem piekļuves un starpsavienojuma pakalpojumiem, ko sniedz, neskarot nosacījumus, kas izklāstīti šīs direktīvas I pielikumā.

*60. pants***Uzņēmumu tiesības un pienākumi**

1. Publisko elektronisko sakaru tīklu operatori ir tiesības un – ja to pieprasa citi uzņēmumi, kas ir pilnvaroti tā rīkoties saskaņā ar 15. pantu – pienākums veikt pārrunas par starpsavienojumu publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanai, lai nodrošinātu pakalpojumu sniegšanu un sadarbību visā Savienībā. Operatori piedāvā piekļuvi un starpsavienojumu citiem uzņēmumiem ar noteikumiem un nosacījumiem, kas saskan ar pienākumiem, ko valsts regulatīvā iestāde uzlikusi, ievērojot 61., 62. un 68. pantu.

2. Neskarot 21. pantu, dalībvalstis pieprasa, lai uzņēmumi, kas saņem informāciju no cita uzņēmuma pirms, pēc vai pārrunu procesa par piekļuves vai starpsavienojuma nosacījumiem laikā, izmanto šo informāciju tikai tam nolūkam, kuram tā ir sniegta, un vienmēr ievēro nosūtītās vai uzglabātās informācijas konfidencialitāti. Šādi uzņēmumi saņemto informāciju nenodod citām personām, jo īpaši citām struktūrvienībām, meitasuzņēmumiem vai partneriem, kam šāda informācija sniegtu konkurences priekšrocības.

3. Dalībvalstis var paredzēt, ka sarunas notiek ar neitrālu starpnieku palīdzību, ja tas ir vajadzīgs konkurences nosacījumu dēļ.

*II NODAĻA****Piekļuve un starpsavienojums****61. pants***Valsts regulatīvo un citu kompetento iestāžu tiesības un pienākumi attiecībā uz piekļuvi un starpsavienojumu****▼C1**

1. Valsts regulatīvās iestādes vai šā panta 2. punkta pirmās daļas b) un c) apakšpunktā minētajā gadījumā valsts regulatīvās iestādes vai citas kompetentās iestādes, darbojoties saskaņā ar 3. pantā noteiktajiem mērķiem, veicina un attiecīgā gadījumā nodrošina, saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem, atbilstīgu piekļuvi pakalpojumiem un to starpsavienojumu un sadarbību, veicot savus pienākumus, veicinot efektivitāti, noturīgu konkurenci, ļoti augstas veikspējas tīklu izvietošanu, efektīvus ieguldījumus un inovācijas un sniedzot maksimālu labumu galalietotājiem.

▼B

Tās sniedz norādes un publisko procedūras, kas piemērojamas, lai iegūtu piekļuvi un starpsavienojumu, nolūkā nodrošināt, ka mazie un vidējie uzņēmumi un operatori ar ierobežotu ģeogrāfisko tvērumu var gūt labumu no uzliktajiem pienākumiem.

▼C1

2. Jo īpaši, neskarot pasākumus, kurus var veikt attiecībā uz uzņēmumiem, kas atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū, saskaņā ar 68. pantu, valsts regulatīvās iestādes vai šā punkta pirmās daļas b) un c) apakšpunktā minētajā gadījumā valsts regulatīvās iestādes vai citas kompetentās iestādes var uzlikt:

▼B

- a) ciktāl tas vajadzīgs, lai nodrošinātu gala-gala savienojamību, – pienākumus uzņēmumiem, kuriem jāsaņem vispārējā atļauja un kuri kontrolē piekļuvi galalietotājiem, pamatotos gadījumos arī pienākumu savstarpēji savienot to tīklus, ja tas jau nav izdarīts;
- b) pamatotos gadījumos un ciktāl tas vajadzīgs – pienākumus uzņēmumiem, kuriem jāsaņem vispārējā atļauja un kuri kontrolē lietotāju piekļuvi, ar mērķi padarīt to pakalpojumus sadarbspējīgus;
- c) pamatotos gadījumos, ja gala-gala savienojamība starp galalietotājiem ir apdraudēta tāpēc, ka starppersonu sakaru pakalpojumi nav sadarbspējīgi, un ciktāl tas vajadzīgs, lai nodrošinātu gala-gala savienojamību starp galalietotājiem, – pienākumus tiem numur neatkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem, kuriem ir būtiska līmeņa pārklājums un liels lietotāju skaits, padarīt savus pakalpojumus sadarbspējīgus;
- d) ciktāl tas vajadzīgs, lai nodrošinātu galalietotājiem piekļuvi ciparu radio un televīzijas apraides pakalpojumiem un saistītiem papildu pakalpojumiem, ko precizējusi dalībvalsts, – pienākumus operatoriem nodrošināt piekļuvi citām iekārtām, kas minētas II pielikuma II daļā, ar taisnīgiem, samērīgiem un nediskriminējošiem noteikumiem.

Pirmās daļas c) apakšpunktā minētos pienākumus var noteikt tikai:

- i) ciktāl tas vajadzīgs starppersonu sakaru pakalpojumu sadarbspējas nodrošināšanai, un tie var ietvert proporcionālus pienākumus starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem publicēt un ļaut izmantot, pārveidot un pārraidīt iestāžu un citu sniedzēju attiecīgu informāciju vai pienākumu izmantot un ievērot 39. panta 1. punktā norādītos standartus vai specifikācijas vai jebkurus citus attiecīgos Eiropas vai starptautiskos standartus;

▼B

- ii) ja Komisija, pēc apspriešanās ar *BEREC* un maksimāli ņemot vērā tā atzinumu, ir konstatējusi, ka visā Savienībā vai vismaz trīs dalībvalstīs ir ievērojami apdraudēta gala-gala savienojamība starp galalietotājiem, un ir pieņēmusi īstenošanas pasākumus, kuros noteikta jebkādu iespējamo uzliekamo pienākumu būtība un darbības joma.

Otrās daļas ii) punktā minētos īstenošanas pasākumus pieņem saskaņā ar 118. panta 4. punktā minēto pārbaudes procedūru.

3. Jo īpaši un neskarot 1. un 2. punktu, valsts regulatīvās iestādes var uzlikt pienākumus pēc pamatota pieprasījuma dot piekļuvi vadojumam un kabeļiem, un ar tiem saistītajām iekārtām ēkās vai līdz pirmajam koncentrācijas vai sadales punktam, kā noteikusi valsts regulatīvā iestāde, ja minētais punkts atrodas ārpus ēkas. Pamatojoties uz to, ka šādu tīkla elementu replicēšana būtu ekonomiski neefektīva vai fiziski neiespējama, šādus pienākumus var uzlikt elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem vai šāda vadojuma un kabeļu, un saistīto iekārtu īpašniekiem, ja minētie īpašnieki nav elektronisko sakaru tīklu nodrošinātāji. Noteiktie piekļuves nosacījumi var ietvert īpašus noteikumus par piekļuvi šādiem tīkla elementiem un ar tiem saistītām iekārtām un saistītiem pakalpojumiem, par pārredzamību un nediskrimināciju un par piekļuves izmaksu dalīšanu, paredzot, ka piekļuves izmaksas attiecīgā gadījumā var pielāgot, lai ņemtu vērā riska faktorus.

Ja valsts regulatīvā iestāde secina, attiecīgā gadījumā ņemot vērā no jebkādas attiecīgas tirgus analīzes izrietošus pienākumus, ka ar pienākumiem, kas uzlikti saskaņā ar pirmo daļu, netiek pietiekami labi novērsti lieli un ilglaicīgi replicēšanas fiziskie vai ekonomiskie šķēršļi, ko rada esošā vai no jauna radusies tirgus situācija, kas ievērojami ierobežo konkurētspējīgu iznākumu galalietotāju interesēs, tā var uzlikt pienākumu ar taisnīgiem un samērīgiem noteikumiem nodrošināt šādu piekļuvi arī aiz pirmā koncentrācijas vai sadales punkta, līdz punktam, ko tā nosaka par vistuvāko galalietotājiem un kas spēj izmitināt pietiekamu skaitu galalietotāju savienojumu, lai būtu komerciāli dzīvotspējīgs efektīviem piekļuves prasītājiem. Nosakot to, ciktāl piekļuve jānodrošina arī aiz pirmā koncentrācijas vai sadales punkta, valsts regulatīvā iestāde maksimāli ņem vērā attiecīgas *BEREC* pamatnostādnes. Ja tas ir pamatoti tehnisku vai ekonomisku iemeslu dēļ, valsts regulatīvās iestādes var uzlikt pienākumus nodrošināt aktīvu vai virtuālu piekļuvi.

Valsts regulatīvās iestādes neuzliek elektronisko sakaru tīklu sniedzējiem pienākumus saskaņā ar otro daļu, ja tās konstatē, ka:

▼B

- a) pakalpojumu sniedzējs atbilst 80. panta 1. punktā minētajām raksturīgām iezīmēm un jebkuram uzņēmumam dara pieejamus darbspējīgus un līdzīgus alternatīvus līdzekļus, ar ko sasniegt galalietotājus, ar taisnīgiem, nediskriminējošiem un samērīgiem noteikumiem sniedzot piekļuvi ļoti augstas veiktspējas tīklam; valsts regulatīvās iestādes minēto atbrīvojumu var piemērot arī citiem sniedzējiem, kas ar taisnīgiem, nediskriminējošiem un samērīgiem noteikumiem un nosacījumiem piedāvā piekļuvi ļoti augstas veiktspējas tīklam; vai
- b) pienākumu uzlikšana apdraudētu jauna tīkla izvietojuma ekonomisko vai finansiālo dzīvotspēju, jo īpaši mazu vietēju projektu gadījumā.

Atkāpjoties no trešās daļas a) punkta, valsts regulatīvās iestādes var uzlikt pienākumus elektronisko sakaru tīklu sniedzējiem, kas atbilst minētajā punktā minētajiem kritērijiem, ja attiecīgais tīkls tiek finansēts publiski.

Līdz 2020. gada 21. decembrim *BEREC* publisko pamatnostādnes ar mērķi sekmēt konsekventu šā punkta piemērošanu, paredzot attiecīgus kritērijus, pēc kuriem nosaka:

- a) pirmo koncentrācijas vai sadales punktu;
- b) punktu, kurš atrodas aiz pirmā koncentrācijas vai sadales punkta un kurā ir pietiekams galalietotāju savienojumu skaits, lai ļautu efektīvam uzņēmumam pārvarēt konstatētos ievērojamus replicēšanas šķēršļus;
- c) kādu tīkla izvietojumu var uzskatīt par jaunu;
- d) kādus projektus var uzskatīt par maziem; un
- e) kuri ekonomiskie un fiziskie replicēšanas šķēršļi ir lieli un ilglaicīgi.

4. Neskarot 1. un 2. punktu, dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes ir pilnvarotas uzņēmumiem, kuri nodrošina vai kuriem ir atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, noteikt pienākumus saistībā ar pasīvās infrastruktūras koplietošanu vai pienākumus noslēgt lokalizētus viesabonēšanas piekļuves līgumus, abos gadījumos, ja tieši vajadzīgs, lai uz vietas sniegtu pakalpojumus, kuri balstīti uz radiofrekvenču spektra lietošanu saskaņā ar Savienības tiesību aktiem un ar noteikumu, ka nevienam uzņēmumam saskaņā ar taisnīgiem un samērīgiem noteikumiem un nosacījumiem nav darīti pieejami darbspējīgi un līdzīgi alternatīvi līdzekļi, ar ko nodrošina piekļuvi galalietotājiem. Kompetentās iestādes šādus pienākumus var uzlikt tikai tad, ja šī iespēja ir skaidri paredzēta, piešķirot radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības, un ja tas ir pamatoti, ņemot vērā to, ka teritorijā, uz ko attiecas šādi pienākumi, tirgus sekmēta infrastruktūras izvēršana tādu tīklu vai pakalpojumu nodrošināšanai, kuri balstās uz radiofrekvenču spektra lietošanu, saskaras ar nepārvaramiem ekonomiskiem vai fiziskiem šķēršļiem, kuru dēļ galalietotāju piekļuve tīkliem vai pakalpojumiem ir būtiski traucēta vai tās nav vispār. Šādos apstākļos, kad piekļuve pasīvajai infrastruktūrai un tās koplietošana nevar pietiekamā mērā atrisināt situāciju, valsts regulatīvās iestādes var noteikt pienākumus attiecībā uz aktīvās infrastruktūras koplietošanu.

▼B

Kompetentās iestādes ņem vērā:

- a) nepieciešamību visā Savienībā maksimāli uzlabot savienojamību uz galvenajām transporta maģistrālēm un konkrētos teritoriālos apgabalos un iespēju ievērojami palielināt galalietotāju izvēli un augstāku pakalpojumu kvalitāti galalietotājiem;
- b) radiofrekvenču spektra lietderīgu lietošanu;
- c) koplietošanas un ar to saistīto nosacījumu tehnisko pamatojumu;
- d) konkurences apstākļus infrastruktūras un pakalpojumu aspektā;
- e) tehnoloģisko inovāciju;
- f) primāro nepieciešamību atbalstīt infrastruktūras saimnieka motivāciju izvērst infrastruktūru.

Strīda izšķiršanas gadījumā kompetentās iestādes var cita starpā uzņēmumam, kas gūst labumu no koplietošanas vai piekļuves pienākuma, noteikt pienākumu koplietot radiofrekvenču spektru ar infrastruktūras saimnieku attiecīgajā apgabalā.

5. Pienākumi un nosacījumi, kas uzlikti saskaņā ar šā panta 1. līdz 4. punktu, ir objektīvi, pārredzami, samērīgi un nediskriminējoši, tos īsteno saskaņā ar procedūrām, kas minētas 23., 32. un 33. pantā. Valsts regulatīvās un citas kompetentās iestādes, kas ir uzlikušas šādus pienākumus un nosacījumus, novērtē to rezultātus piecus gadus pēc tāda iepriekšējā pasākuma pieņemšanas, kas pieņemts attiecībā uz tiem pašiem uzņēmumiem, un novērtē, vai būtu lietderīgi tos atcelt vai grozīt, ņemot vērā situācijas attīstību. Minētās iestādes paziņo sava novērtējuma rezultātus saskaņā ar procedūrām, kas minētas 23., 32. un 33. pantā.

6. Šā panta 1. un 2. punkta nolūkā, dalībvalstis nodrošina to, ka valsts regulatīvā iestāde ir pilnvarota iejaukties pēc savas iniciatīvas — pamatotos gadījumos, lai nodrošinātu politikas mērķus, kas minēti 3. pantā, saskaņā ar šo direktīvu un jo īpaši ar procedūrām, kas minētas 23. un 32. pantā.

7. Līdz 2020. gada 21. jūnijam nolūkā veicināt to, ka valsts regulatīvās iestādes konsekventi nosaka tīkla pieslēgumpunktu atrašanās vietu, *BEREC* pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām un ciešā sadarbībā ar Komisiju pieņem pamatnostādnes par kopēju pieeju tīkla pieslēgumpunktu identificēšanai dažādās tīkla topoloģijās. Valsts regulatīvās iestādes maksimāli ņem vērā minētās pamatnostādnes, kad tās nosaka tīkla pieslēgumpunktu atrašanās vietu.

▼B*62. pants***Nosacītās piekļuves sistēmas un citas iekārtas**

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka II pielikuma I daļā minētos nosacījumus piemēro attiecībā uz nosacītu piekļuvi ciparu televīzijas un radio pakalpojumiem, kas sniegti skatītājiem un klausītājiem Savienībā neatkarīgi no pārraides līdzekļiem.

2. Ja saskaņā ar 67. panta 1. punktu veiktas tirgus analīzes rezultātā valsts regulatīvā iestāde atklāj, ka vienam vai vairākiem uzņēmumiem nav būtiskas ietekmes attiecīgajā tirgū, tā var grozīt vai atcelt nosacījumus attiecībā uz minētajiem uzņēmumiem, saskaņā ar 23. un 32. pantā minētajām procedūrām, tikai tādā līmenī, ka:

- a) galalietotāju piekļuve radio un televīzijas pārraidēm, apraides kanāliem un pakalpojumiem, kas precizēti saskaņā ar 114. pantu, netiktu nelabvēlīgi ietekmēta ar šādu grozīšanu vai atcelšanu; un
- b) perspektīvas efektīvai konkurencei šādos tirgos netiktu nelabvēlīgi ietekmētas ar šādu grozīšanu vai atcelšanu attiecībā uz:
 - i) mazumtirdzniecības ciparu televīzijas un radio apraides pakalpojumiem; un
 - ii) nosacītās piekļuves sistēmām un citām saistītām iekārtām.

Personām, kuras ietekmējusi šāda nosacījumu grozīšana vai atcelšana, nosaka atbilstīgu paziņošanas termiņu.

3. Nosacījumi, kas piemēroti saskaņā ar šo pantu, neskar dalībvalstu spēju uzlikt pienākumus attiecībā uz elektroniskas raidījumu programmas un līdzīgu sarakstu, un navigācijas iekārtu izpildījuma aspektiem.

4. Neatkarīgi no šā panta 1. punkta dalībvalstis var ļaut savām valsts regulatīvajām iestādēm cik vien drīz iespējams pēc 2018. gada 20. decembra un pēc tam periodiski pārskatīt nosacījumus, kas piemēroti saskaņā ar šo pantu, veicot tirgus analīzi saskaņā ar 67. panta 1. punktu, lai noteiktu, vai saglabāt, grozīt vai atcelt piemērotos nosacījumus.

*III NODAĻA****Tirgus analīze un būtiska ietekme tirgū****63. pants***Uzņēmumi, kam ir būtiska ietekme tirgū**

1. Ja šajā direktīvā ir prasība valsts regulatīvajām iestādēm noteikt, vai uzņēmumiem ir būtiska ietekme tirgū, saskaņā ar 67. pantā minēto procedūru, piemēro šā panta 2. punktu.

▼B

2. Uzņēmums uzskatāms par tādu, kam ir būtiska ietekme tirgū, ja tas individuāli vai kopā ar citiem bauda stāvokli, kas ir līdzvērtīgs dominējošam stāvoklim, proti, ekonomisku spēku, kas tam līdz zināmam līmenim ļauj rīkoties neatkarīgi no konkurentiem, klientiem un gala patērētājiem.

Jo īpaši valsts regulatīvās iestādes, izvērtējot, vai divi vai vairāki uzņēmumi kopā bauda dominējošu stāvokli tirgū, darbojas saskaņā ar Savienības tiesību aktiem un maksimāli ņem vērā pamatnostādnes par tirgus analīzi un būtiskas ietekmes tirgū novērtējumu, ko Komisija publicējusi, ievērojot 64. pantu.

3. Ja uzņēmumam ir būtiska ietekme konkrētā tirgū, to var arī uzskatīt par būtisku ietekmi cieši saistītā tirgū, ja saikne starp šiem diviem tirgiem ļauj konkrētajā tirgū esošo ietekmi izmantot cieši saistītajā tirgū, tādējādi stiprinot uzņēmuma kopējo ietekmi tirgū. Līdz ar to aizsardzības līdzekļus, kuru mērķis ir novērst šādu ietekmes izmantošanu, var piemērot cieši saistītajā tirgū saskaņā ar 69., 70., 71. un 74. pantu.

64. pants

Procedūra tirgu norādīšanai un noteikšanai

1. Pēc sabiedriskās apspriešanas, tostarp ar valsts regulatīvajām iestādēm, kā arī maksimāli ņemot vērā *BEREC* atzinumu Komisija pieņem Ieteikumu par attiecīgajiem produktu un pakalpojumu tirgiem (ieteikums). Ieteikumā norāda tos produktu un pakalpojumu tirgus elektronisko sakaru nozarē, kuru iezīmes var būt par pamatu, lai regulatīvā nolūkā uzliktu šajā direktīvā minētos pienākumus, neskarot tirgus, kurus konkrētos gadījumos var noteikt saskaņā ar konkurences tiesībām. Komisija nosaka tirgus saskaņā ar konkurences tiesību principiem.

Komisija produktu un pakalpojumu tirgus ietver ieteikumā, ja, novērojusi vispārējās tendences Savienībā, tā konstatē, ka ir izpildīts katrs no 67. panta 1. punktā norādītajiem trim kritērijiem.

Komisija ieteikumu pārskata līdz 2020. gada 21. decembrim un pēc tam regulāri.

2. Pēc apspriešanās ar *BEREC* Komisija publicē pamatnostādnes tirgus analīzei un būtiskas ietekmes tirgū novērtēšanai ("BIT pamatnostādnes"), kas ir saskaņā ar attiecīgajiem konkurences tiesību principiem. BIT pamatnostādnes ietver valsts regulatīvajām iestādēm adresētas norādes par to, kā būtiskas ietekmes tirgū jēdzienu piemērot specifiskajam elektronisko sakaru tirgu *ex-ante* regulējuma kontekstam, ņemot vērā 67. panta 1. punktā norādītos trīs kritērijus.

▼B

3. Valsts regulatīvās iestādes, maksimāli ņemot vērā ieteikumu un BIT pamatnostādnes, saskaņā ar konkurences tiesību principiem un atbilstīgi apstākļiem valstī nosaka konkrētus tirgus, jo īpaši konkrētus ģeogrāfiskos tirgus, kas atrodas to teritorijā, tostarp, ņemot vērā infrastruktūras konkurences pakāpi minētajos apgabalos. Valsts regulatīvās iestādes attiecīgā gadījumā arī ņem vērā saskaņā ar 22. panta 1. punktu veiktā ģeogrāfiskā apsekojuma rezultātus. Pirms to tirgu noteikšanas, kas nav ieteikumā norādītie tirgi, tās veic 23. un 32. pantā minētās procedūras.

*65. pants***Transnacionālu tirgu noteikšanas procedūra**

1. Ja Komisija vai vismaz divas attiecīgās valsts regulatīvās iestādes iesniedz pamatotu pieprasījumu, tostarp attiecīgus pierādījumus, *BEREC* veic iespējamā transnacionālā tirgus analīzi. Pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām un maksimāli ņemot vērā *BEREC* veikto analīzi, Komisija var pieņemt lēmumus, ar ko nosaka transnacionālus tirgus saskaņā ar konkurences tiesību aktu principiem un maksimāli ņemot vērā ieteikumu un BIT pamatnostādnes, kas pieņemtas saskaņā ar 64. pantu.

2. Ja transnacionāli tirgi ir noteikti saskaņā ar šā panta 1. punktu, attiecīgās valsts regulatīvās iestādes kopā veic tirgus analīzi, maksimāli ņemot vērā BIT pamatnostādnes, un saskaņoti lemj par 67. panta 4. punktā minēto reglamentējošo pienākumu piemērošanu, uzturēšanu spēkā, grozīšanu vai atcelšanu. Attiecīgās valsts regulatīvās iestādes kopīgi paziņo Komisijai savu pasākumu projektus attiecībā uz tirgus analīzi un visiem reglamentējošajiem pienākumiem saskaņā ar 32. un 33. pantu.

Divas vai vairākas valsts regulatīvās iestādes var arī kopīgi paziņot savu pasākumu projektu attiecībā uz tirgus analīzi un visiem reglamentējošajiem pienākumiem gadījumā, kad nav transnacionālā tirgus, ja šīs iestādes uzskata, ka tirgus apstākļi to attiecīgajā jurisdikcijā ir pietiekami viendabīgi.

*66. pants***Transnacionāla pieprasījuma noteikšanas procedūra**

1. *BEREC* analizē galalietotāju transnacionālo pieprasījumu pēc produktiem un pakalpojumiem, ko piedāvā Savienībā vienā vai vairākos ieteikumā norādītajos tirgos, ja tā no Komisijas vai vismaz divām attiecīgajām valsts regulatīvajām iestādēm ir saņēmusi pamatotu pieprasījumu, kurā sniegti attiecīgi pierādījumi, kas liecina par to, ka jārisina nopietna ar pieprasījumu saistīta problēma. *BEREC* šādu analīzi var veikt arī tad, ja tā no tirgus dalībniekiem ir saņēmusi pamatotu pieprasījumu, kurā sniegti pietiekami pierādījumi, un ja tā uzskata, ka pastāv nopietna ar pieprasījumu saistīta problēma, kura ir jārisina. *BEREC* veiktā analīze neskar nekādus konstatējumus par transnacionālajiem tirgiem saskaņā ar 65. panta 1. punktu un nekādus valsts regulatīvo iestāžu konstatējumus par valsts vai vietējiem ģeogrāfiskajiem tirgiem saskaņā ar 64. panta 3. punktu.

▼B

Minētajā galalietotāju transnacionālā pieprasījuma analīzē var ietvert produktus un pakalpojumus, ko piedāvā produktu vai pakalpojumu tirgos, kurus viena vai vairākas valsts regulatīvās iestādes noteikušas dažādos veidos, ņemot vērā apstākļus valstī, ja ar minētajiem produktiem un pakalpojumiem var aizstāt produktus un pakalpojumus, ko piedāvā ieteikumā norādītajos tirgos.

2. Ja *BEREC* secina, ka galalietotāju transnacionālais pieprasījums pastāv, ir ievērojams un nav pietiekami apmierināts ar piedāvājumu, ko nodrošina uz komerciāla vai regulēta pamata, *BEREC* pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām un ciešā sadarbībā ar Komisiju izdod valsts regulatīvajām iestādēm paredzētas pamatnostādnes par kopējo pieeju konstatētā transnacionālā pieprasījuma apmierināšanai, tostarp attiecīgā gadījumā tad, kad tās nosaka tiesiskās aizsardzības līdzekļus saskaņā ar 68. pantu. Valsts regulatīvās iestādes, pildot regulatora pienākumus savā jurisdikcijā, maksimāli ņem vērā minētās pamatnostādnes. Minētās pamatnostādnes var nodrošināt pamatu vairumtirdzniecības piekļuves produktu sadarbībai visā Savienībā un var ietvert norādes, lai harmonizētu tādu vairumtirdzniecības piekļuves produktu tehniskās specifikācijas, kuri spēj apmierināt šo konstatēto transnacionālo pieprasījumu.

*67. pants***Tirgus analīzes procedūra**

1. Valsts regulatīvās iestādes nosaka, vai attiecīgais tirgus, kas noteikts saskaņā ar 64. panta 3. punktu, ir tāds, kas pamato šajā direktīvā paredzēto reglamentējošo pienākumu uzlikšanu. Dalībvalstis nodrošina to, ka analīze attiecīgā gadījumā tiek veikta sadarbībā ar valsts konkurences iestādēm. Valsts regulatīvās iestādes, veicot šo analīzi, maksimāli ņem vērā BIT pamatnostādnes un izpilda 23. un 32. pantā minētās procedūras.

Tirgu var uzskatīt par tādu, kas pamato šajā direktīvā paredzēto reglamentējošo pienākumu uzlikšanu, ja ir izpildīti visi šādi kritēriji:

- a) pastāv lieli un ilglaicīgi strukturāli, juridiski vai regulatīvi šķēršļi iekļūšanai tirgū;
- b) tirgus struktūra nav vērsta uz efektīvu konkurenci attiecīgajā laikposmā, ņemot vērā to, kāds ir uz infrastruktūru balstītās un cita veida konkurences stāvoklis, kas ir šķēršļu iekļūšanai tirgū pamatā;
- c) konkurences tiesību piemērošana vien ir nepietiekams pasākums, lai pienācīgi labotu konstatētās tirgus nepilnības.

Kad valsts regulatīvā iestāde veic ieteikumā ietverta tirgus analīzi, tā uzskata, ka ir izpildīts otrās daļas a), b) un c) punkts, ja vien valsts regulatīvā iestāde nav noteikusi, ka viens vai vairāki no šiem kritērijiem konkrētās valsts apstākļos nav izpildīti.

▼B

2. Ja valsts regulatīvā iestāde veic 1. punktā prasīto analīzi, tā turpmākā perspektīvā apsver tādas situācijas attīstību, kad attiecīgajā tirgū nav noteikts regulējums uz šā panta pamata, un ņem vērā visu turpmāk minēto:

- a) tirgus tendences, kuras ietekmē varbūtību, ka attiecīgajā tirgū veidosies efektīva konkurence;
- b) visus attiecīgos konkurences ierobežojumus vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības līmenī neatkarīgi no tā, vai par šādu ierobežojumu avotu uzskata elektronisko sakaru tīklus, elektronisko sakaru pakalpojumus vai citu veidu pakalpojumus vai lietotnes, kas ir salīdzināmas no galalietotāja viedokļa, un neatkarīgi no tā, vai šādi ierobežojumi ir daļa no attiecīgā tirgus;
- c) citu veidu regulējumu vai pasākumus, kas attiecīgajā laikposmā ir noteikti attiecīgajā tirgū vai saistītajā mazumtirdzniecības tirgū vai tirgos un ietekmē šos tirgus, tostarp – bez ierobežojumiem – saskaņā ar 44., 60. un 61. pantu noteiktos pienākumus; un
- d) regulējumu, kas noteikts citos attiecīgajos tirgos, pamatojoties uz šo pantu.

3. Ja valsts regulatīvā iestāde secina, ka attiecīgais tirgus nepamato reglamentējošo pienākumu uzlikšanu saskaņā ar šā panta 1. un 2. punktā paredzēto procedūru, vai ja nav izpildīti šā panta 4. punktā izklāstītie nosacījumi, tā neuzliek vai nepatur spēkā nekādus īpašos reglamentējošos pienākumus saskaņā ar 68. pantu. Ja nozarei īpaši reglamentējoši pienākumi jau ir uzlikti saskaņā ar 68. pantu, tā atsauc šādus pienākumus, kas uzlikti uzņēmumiem attiecīgajā tirgū.

Valsts regulatīvās iestādes nodrošina, ka personām, kuras skar šāda pienākumu atcelšana, tiek atvēlēts atbilstīgs paziņošanas termiņš, kuru nosaka, līdzsvarojošot vajadzību nodrošināt noturīgu pāreju personām, kuras gūst labumu no minētajiem pienākumiem, un galalietotājiem, galalietotāju izvēli un to, ka regulējums netiek piemērots ilgāk, kā tas nepieciešams. Nosakot šādu paziņošanas termiņu, valsts regulatīvās iestādes var paredzēt īpašus nosacījumus un paziņošanas termiņus attiecībā uz esošajiem piekļuves līgumiem.

4. Ja valsts regulatīvā iestāde nosaka, ka attiecīgajā tirgū reglamentējošo pienākumu uzlikšana saskaņā ar šā panta 1. un 2. punktu ir pamatota, tā nosaka visus uzņēmumus, kam atsevišķi vai kopā ir būtiska ietekme minētajā attiecīgajā tirgū saskaņā ar 63. pantu. Valsts regulatīvā iestāde šādiem uzņēmumiem uzliek atbilstīgus īpašus reglamentējošus pienākumus saskaņā ar 68. pantu vai uztur spēkā vai groza šādus pienākumus, ja tādi jau pastāv, gadījumā, kad tā uzskata, ka attiecībā uz galalietotājiem iznākums nebūtu efektīva konkurence, ja šādu pienākumu nebūtu.

▼B

5. Uz saskaņā ar šā panta 3. un 4. punktu veiktajiem pasākumiem attiecas 23. un 32. pantā minētās procedūras. Valsts regulatīvās iestādes veic attiecīgo tirgu analīzi un saskaņā ar 32. pantu paziņo par atbilstīgā pasākuma projektu:

- a) piecos gados pēc iepriekšējā pasākuma pieņemšanas, ja valsts regulatīvā iestāde ir noteikusi attiecīgo tirgu un secinājusi, kuriem uzņēmumiem ir būtiska ietekme tirgū; izņēmuma kārtā minēto piecu gadu laikposmu var pagarināt uz, ilgākais, vēl vienu gadu, ja valsts regulatīvā iestāde ne vēlāk kā četrus mēnešus pirms šā piecu gadu laikposma beigām Komisijai ir paziņojusi pamatotu ierosinājumu par pagarinājumu un Komisija nav to noraidījusi mēneša laikā pēc tam, kad pagarinājums paziņots;
- b) attiecībā uz tirgiem, par kuriem Komisijai nav iepriekš paziņots, trīs gados pēc tam, kad pieņemts pārskatītais ieteikums par attiecīgajiem tirgiem; vai
- c) attiecībā uz dalībvalstīm, kas nesen pievienojušās Savienībai, trīs gadu laikā pēc to pievienošanās.

6. Ja valsts regulatīvā iestāde uzskata, ka tā nevar pabeigt, vai nav pabeigusi ieteikumā norādītā attiecīgā tirgus analīzi laikposmā, kas paredzēts šā panta 5. punktā, *BEREC* pēc pieprasījuma palīdz attiecīgajai valsts regulatīvajai iestādei pabeigt analīzi par konkrēto tirgu un konkrētiem pienākumiem, ko paredzēts uzlikt. Šādas palīdzības gadījumā attiecīgā valsts regulatīvā iestāde sešos mēnešos pēc šā panta 5. punktā noteiktā termiņa saskaņā ar 32. pantu paziņo Komisijai pasākuma projektu.

IV NODAĻA

Piekluves tiesiskās aizsardzības līdzekļi, ko uzliek uzņēmumiem, kam ir būtiska ietekme tirgū

*68. pants***Pienākumu uzlikšana, grozīšana vai atcelšana**

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka valsts regulatīvās iestādes ir pilnvarotas uzlikt pienākumus, kas izklāstīti 69.–74. pantā un 76.–81. pantā.

2. Ja uzņēmums saskaņā ar 67. pantu veiktās tirgus analīzes rezultātā ir patzīts par tādu, kam ir būtiska ietekme konkrētā tirgū, valsts regulatīvās iestādes attiecīgi uzliek jebkuru no pienākumiem, kas minēti 69.–74. pantos un 76. un 80. pantā. Saskaņā ar proporcionalitātes principu valsts regulatīvā iestāde izvēlas veidu, kā ar vismazāko iejaukšanos risināt tirgus analīzē konstatētās problēmas.

▼B

3. Valsts regulatīvās iestādes 69. līdz 74. pantā un 76. un 80. pantā minētos pienākumus uzliek tikai tiem uzņēmumiem, kas ir atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū, saskaņā ar šā panta 2. punktu, neskarot:

a) 61. un 62. pantu;

b) šīs direktīvas 44. un 17. pantu, I pielikuma D daļas 7. nosacījumu, kas piemērots saskaņā ar šīs direktīvas 13. panta 1. punktu, šīs direktīvas 97. un 106. pantu un Direktīvas 2002/58/EK attiecīgos noteikumus, kas iekļauj pienākumus uzņēmumiem, kas nav atzīti kā tādi uzņēmumi, kuriem ir būtiska ietekme tirgū; vai

c) nepieciešamību ievērot starptautiskās saistības.

Izņēmuma apstākļos, ja valsts regulatīvā iestāde uzņēmumiem, kuri atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū, gatavojas uzlikt piekļuves un starpsavienojuma pienākumus, kas nav šīs direktīvas 69. līdz 74. pantā un 76. un 80. pantā minētie pienākumi, tā pieprasījumu iesniedz Komisijai.

Komisija, maksimāli ņemot vērā *BEREC* atzinumu, pieņem lēmumus ar īstenošanas aktiem, ar ko valsts regulatīvajai iestādei atļauj vai liedz veikt šādus pasākumus.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 118. panta 3. punktā minēto konsultēšanās procedūru.

4. Saskaņā ar šo pantu uzliktie pienākumi ir:

a) pamatoti ar tās problēmas raksturu, ko valsts regulatīvā iestāde konstatējusi savā tirgus analīzē, attiecīgā gadījumā ņemot vērā transnacionālā pieprasījuma noteikšanu, ievērojot 66. pantu;

b) samērīgi, ja iespējams, ņemot vērā izmaksas un ieguvumus;

c) attaisnojami, ņemot vērā mērķus, kas noteikti 3. pantā; un

d) uzlikti pēc apspriešanās saskaņā ar 23. un 32. pantu.

5. Attiecībā uz šā panta 3. punktā minēto nepieciešamību ievērot starptautiskās saistības, valsts regulatīvās iestādes paziņo par lēmumiem uzlikt, grozīt vai atcelt pienākumus attiecībā uz uzņēmumiem Komisijai saskaņā ar 32. pantā minēto procedūru.

6. Valsts regulatīvās iestādes ņem vērā jaunu tirgus attīstības tendenču ietekmi, piemēram, saistībā ar komerciāliem, tostarp kolektīvā ieguldījuma līgumiem, kas ietekmē konkurences dinamiku.

▼B

Ja minētās tendences nav pietiekami nozīmīgas, lai pieprasītu jaunu tirgus analīzi saskaņā ar 67. pantu, valsts regulatīvās iestādes nekavējoties novērtē, vai ir nepieciešams pārskatīt pienākumus, kas uzlikti uzņēmumiem, kuri atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū, un groza jebkādos iepriekšējos lēmumus, tostarp atceļot pienākumus vai uzliekot jaunus pienākumus, nolūkā nodrošināt šādu pienākumu nepārtrauktu atbilstību šā panta 4. punktā izklāstītajiem nosacījumiem. Šādus grozījumus uzliek tikai pēc apspriešanās saskaņā ar 23. un 32. pantu.

*69. pants***Pārredzamības pienākums**

1. Valsts regulatīvās iestādes saskaņā ar 68. pantu var noteikt pārredzamības pienākumus attiecībā uz starpsavienojumu vai piekļuvi, pieprasot uzņēmumiem publiskot konkrētu informāciju, piemēram, grāmatvedības informāciju, cenas, tehniskās specifikācijas, tīkla raksturojumu un tā sagaidāmās tendences, kā arī noteikumus nodrošināšanai un lietošanai, tostarp jebkādos nosacījumus, kas maina piekļuvi pakalpojumiem un lietotnēm vai to izmantošanu, jo īpaši attiecībā uz pāreju no vēsturiskās infrastruktūras, ja šādi nosacījumi dalībvalstīs ir atļauti saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.

2. Jo īpaši, ja uzņēmumam ir nediskriminācijas pienākums, valsts regulatīvās iestādes var pieprasīt minētajam uzņēmumam publiskot standartpiedāvājumu, kas ir pietiekami atdalīts, lai nodrošinātu to, ka uzņēmumiem nav jāmaksā par iekārtām, kas nav nepieciešamas pieprasītajam pakalpojumam. Minētajā piedāvājumā ietver attiecīgo piedāvājumu aprakstu, to sadalot komponentos atbilstīgi tirgus vajadzībām, un saistītos noteikumus un nosacījumus, tostarp cenas. Valsts regulatīvā iestāde *inter alia* var noteikt izmaiņas standartpiedāvājumos, lai īstenotu pienākumus, kas uzlikti saskaņā ar šo direktīvu.

3. Valsts regulatīvās iestādes var noteikt precīzu sniedzamo informāciju, nepieciešamo informācijas līmeni un publicēšanas veidu.

4. Lai veicinātu pārredzamības pienākumu saskaņotu piemērošanu, līdz 2019. gada 21. decembrim *BEREC* pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām un ciešā sadarbībā ar Komisiju pieņem pamatnostādnes par standartpiedāvājuma minimālajiem kritērijiem un, ja nepieciešams, pārskata tās, lai pielāgotu tehnoloģiju un tirgus attīstībai. Nosakot šādus minimālos kritērijus, *BEREC* tiecas īstenot 3. pantā izvirzītos mērķus un ņem vērā to piekļuves pienākumu izmantotāju un galalietotāju vajadzības, kuri darbojas vairāk nekā vienā dalībvalstī, kā arī *BEREC* pamatnostādnes, ar ko nosaka transnacionālo pieprasījumu saskaņā ar 66. pantu, un visus saistītos Komisijas lēmumus.

▼B

Neatkarīgi no šā panta 3. punkta, ja uzņēmumam saskaņā ar 72. vai 73. pantu ir pienākums attiecībā uz piekļuvi vairumtirdzniecības tīkla infrastruktūrai, valsts regulatīvās iestādes nodrošina standartpiedāvājuma publicēšanu, maksimāli ņemot vērā *BEREC* pamatnostādnes par standartpiedāvājuma minimālajiem kritērijiem, nodrošina, ka vajadzības gadījumā tiek noteikti galvenie veikspējas rādītāji, kā arī attiecīgais pakalpojumu līmenis, un tos cieši pārrauga un nodrošina atbilstību tiem. Turklāt valsts regulatīvās iestādes var vajadzības gadījumā iepriekš noteikt saistītas finansiālas sankcijas saskaņā ar Savienības un valsts tiesību aktiem.

*70. pants***Nediskriminācijas pienākums**

1. Valsts regulatīvā iestāde saskaņā ar 68. pantu var uzlikt nediskriminācijas pienākumu attiecībā uz starpsavienojumu vai piekļuvi.

2. Nediskriminācijas pienākumi jo īpaši nodrošina to, ka uzņēmums piemēro līdzvērtīgus nosacījumus līdzīgos apstākļos citiem līdzvērtīgu pakalpojumu sniedzējiem un sniedz pakalpojumus un informāciju citiem saskaņā ar tiem pašiem nosacījumiem un tādā pašā kvalitātē, kāda ir viņa paša pakalpojumiem vai pakalpojumiem, ko sniedz tā meitasuzņēmumi vai partneri. Valsts regulatīvās iestādes nolūkā nodrošināt līdzvērtīgu piekļuvi var uzlikt minētajam uzņēmumam pienākumu nodrošināt piekļuves produktus un pakalpojumus visiem uzņēmumiem, arī pašam sev, tādos pašos termiņos un ar tādiem pašiem noteikumiem un nosacījumiem, tostarp attiecībā uz cenu un pakalpojumu līmeni, un ar to pašu sistēmu un procesu palīdzību.

*71. pants***Atsevišķas grāmatvedības pienākums**

1. Valsts regulatīvā iestāde saskaņā ar 68. pantu var uzlikt atsevišķas grāmatvedības pienākumus attiecībā uz noteiktām darbībām, kas saistītas ar starpsavienojumu vai piekļuvi.

Jo īpaši valsts regulatīvā iestāde var pieprasīt vertikāli integrētiem uzņēmumiem padarīt caurskatāmas tā vairumtirdzniecības cenas un tā iekšējās pārdošanas cenas, lai *inter alia* nodrošinātu atbilstību, ja ir nediskriminācijas pienākums saskaņā ar 70. pantu, vai, nepieciešamības gadījumā, lai novērstu netaisnīgas šķērssubsīdijas. Valsts regulatīvās iestādes var noteikt izmantojamo formātu un uzskaites metodoloģiju.

2. Neskarot 20. pantu, lai veicinātu atbilstības pārbaudi caurskatāmības un nediskriminācijas pienākumiem, valsts regulatīvajām iestādēm ir tiesības pieprasīt, lai grāmatvedības dati, ietverot informāciju par ieņēmumiem no trešām personām, tiek sniegti pēc pieprasījuma. Valsts regulatīvās iestādes var publicēt informāciju, kas veicinātu atvērtu konkurenciālu tirgu, vienlaikus ņemot vērā Savienības un valsts noteikumus attiecībā uz komercnoslēpumu.

▼B

72. pants

Piekļuve inženiertehniskajai infrastruktūrai

1. Valsts regulatīvā iestāde saskaņā ar 68. pantu var uzlikt uzņēmumiem pienākumu apmierināt pamatotus pieprasījumus par piekļuvi inženiertehniskajai infrastruktūrai un tās izmantošanu, ietverot arī (bet ne tikai) ēkas vai ieejas ēkās, kabeļus ēkās, tostarp vadojumu, antenas, torņus un citas balstkonstrukcijas, statņus, mastus, instalācijas caurules, kanālus, kontrolakas, lūkas un sadales skapjus, situācijās, kad pēc tirgus analīzes izvērtēšanas valsts regulatīvā iestāde secina, ka piekļuves liegšana vai piekļuves atļaušana ar nesamērīgiem noteikumiem un nosacījumiem, kuriem ir līdzīga ietekme, kavētu tāda tirgus veidošanos, kurā valdītu noturīga konkurence, un nebūtu galalietotāju interesēs.

2. Valsts regulatīvās iestādes var uzlikt uzņēmumam pienākumu nodrošināt piekļuvi saskaņā ar šo pantu neatkarīgi no tā, vai aktīvi, kurus ietekmē pienākums, ir daļa no attiecīgā tirgus saskaņā ar tirgus analīzi, ar nosacījumu, ka pienākums ir vajadzīgs un samērīgs nolūkā īstenot 3. pantā noteiktos mērķus.

73. pants

Pienākumi piekļuvei īpašiem tīkla elementiem un saistītām iekārtām un to izmantošanai

1. Valsts pārvaldes iestādes saskaņā ar 68. pantu var uzlikt uzņēmumiem pienākumu izpildīt pamatotus piekļuves un izmantošanas pieprasījumus īpašiem tīkla elementiem un saistītām iekārtām situācijās, kad valsts pārvaldes iestādes uzskata, ka piekļuves atteikums vai nesamērīgi noteikumi un nosacījumi, kuriem ir līdzīga ietekme, kavēs ilgstoša konkurences tirgus izveidi mazumtirdzniecības līmenī un nebūs galalietotāju interesēs.

Valsts pārvaldes iestādes var uzņēmumiem *inter alia* pieprasīt:

- a) nodrošināt trešām personām attiecīgu piekļuvi īpašiem fiziskiem tīkla elementiem un saistītām iekārtām un to izmantošanu, tostarp atsevišķu piekļuvi vietējai sakaru līnijai un apakšlīnijai;
- b) piešķirt trešām personām piekļuvi īpašiem aktīviem vai virtuāliem tīkla elementiem un pakalpojumiem;
- c) godprātīgi veikt pārrunas ar uzņēmumiem, kas pieprasa piekļuvi;
- d) neatsaukt piekļuvi iekārtām, kas jau piešķirta;
- e) vairumtirdzniecībā sniegt noteiktus pakalpojumus, kas paredzēti tālākpārdošanai, kuru veic trešās personas;
- f) piešķirt atvērtu piekļuvi tehniskām saskarnēm, protokolliem vai citām galvenajām tehnoloģijām, kas ir nepieciešamas pakalpojumu vai virtuālā tīkla pakalpojumu sadarbībai;
- g) nodrošināt līdzāsrašanos vai saistīto iekārtu cita veida koplietošanu;

▼B

- h) sniegt konkrētus pakalpojumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu pakalpojumu gala-gala sadarbību lietotājiem vai viesabonēšanu mobilajos tīklos;
- i) nodrošināt piekļuvi darbības atbalsta sistēmām vai līdzīgām programmatūras sistēmām, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu godīgu konkurenci pakalpojumu nodrošināšanā;
- j) savstarpēji savienot tīklus vai tīklu iekārtas;
- k) nodrošināt piekļuvi saistītiem pakalpojumiem, tādiem kā identifikācijas, vietas noteikšanas un klātbūtnes noteikšanas pakalpojumi.

Valsts regulatīvās iestādes uz minētajiem pienākumiem var attiecināt nosacījumus, kas attiecas uz taisnīgumu, samērīgumu un izpildes laiku.

2. Apsverot to, vai ir lietderīgi uzlikt kādu no iespējamajiem īpašajiem šā panta 1. punktā minētajiem pienākumiem, un jo īpaši saskaņā ar proporcionalitātes principu izvērtējot, vai un kā šādi pienākumi ir jāuzliek, valsts regulatīvās iestādes analizē, vai ar cita veida piekļuvi vairumtirdzniecības devumam vai nu tajā pašā, vai saistītā vairumtirdzniecības tirgū pietiktu, lai novērstu konstatēto problēmu, ievērojot galalietotāju intereses. Minētajā novērtējumā ietver komerciālos piekļuves piedāvājumus, [regulētu piekļuvi saskaņā ar 61. pantu] vai esošu vai plānotu regulētu piekļuvi citiem vairumtirdzniecības devumiem saskaņā ar šo pantu. Valsts regulatīvās iestādes jo īpaši ņem vērā šādus faktorus:

- a) konkurējošo iekārtu izmantošanas vai uzstādīšanas tehnisko un saimniecisko dzīvotspēju, ņemot vērā tirgus attīstības pakāpi, kā arī ņemot vērā attiecīgā starpsavienojuma vai piekļuves būtību un veidu, tostarp citu augšupējo piekļuves produktu dzīvotspēju, piemēram, kabeļu kanalizācijas pieejamību;
- b) paredzamo tehnoloģiju attīstību, kas ietekmē tīkla projektēšanu un pārvaldību;
- c) vajadzību nodrošināt tehnoloģiju neitralitāti, lai iesaistītās personas varētu projektēt un pārvaldīt savus tīklus;
- d) piedāvātās piekļuves nodrošināšanas iespējamību attiecībā uz pieejamo jaudu;
- e) iekārtas īpašnieka sākotnējo ieguldījumu, ņemot vērā veiktos publiskos ieguldījumus un riskus, kas saistīti ar ieguldījuma veikšanu, it sevišķi ņemot vērā ieguldījumus ļoti augstas veiktspējas tīklos un ar tiem saistīto riska līmeni;
- f) vajadzību nodrošināt konkurenci ilgtermiņā, īpašu uzmanību veltot ekonomiski efektīvai uz infrastruktūru balstītai konkurencei un inovatīviem uzņēmējdarbības modeļiem, ar kuriem sekmē noturīgu konkurenci, piemēram, tādus, kuru pamatā ir kolektīvie ieguldījumi tīklos;

▼B

g) attiecīgos gadījumos, attiecīgās intelektuālā īpašuma tiesības;

h) Viseiropas pakalpojumu nodrošināšanu.

Ja valsts regulatīvā iestāde saskaņā ar 68. pantu apsver uzlikt pienākumus, pamatojoties uz 72. pantu vai šo pantu, tā pārbauda, vai tikai pienākumu uzlikšana saskaņā ar 72. pantu būtu samērīgs līdzeklis, ar ko veicināt konkurētspēju un galalietotāja interesi.

3. Valsts regulatīvās iestādes, uzliekot uzņēmumam pienākumus nodrošināt piekļuvi saskaņā ar šo pantu, var noteikt tehniskus vai darbības nosacījumus, kas šādas piekļuves nodrošinātājam vai saņēmējiem jāievēro, lai garantētu normālu tīkla darbību. Pienākumi ievērot konkrētus tehniskus standartus vai specifikācijas ir saskaņā ar standartiem un specifikācijām, kas noteikti atbilstīgi 39. pantam.

74. pants

Cenu kontroles un izmaksu uzskaites pienākumi

1. Valsts regulatīvā iestāde saskaņā ar 68. pantu var uzlikt pienākumus attiecībā uz izmaksu segšanu un cenu kontroli, tostarp pienākumus par cenu orientāciju uz izmaksām un pienākumus attiecībā uz izmaksu uzskaites sistēmām, lai nodrošinātu starpsavienojuma vai piekļuves īpašus veidus, situācijās, kad tirgus analīze parāda, ka efektīvas konkurences trūkums nozīmē to, ka attiecīgais uzņēmums var paturēt cenas pārmērīgi augstā līmenī vai piemērot cenu ierobežojumus, kaitējot galalietotājiem.

Nosakot, vai cenu kontroles pienākumi būtu lietderīgi, valsts regulatīvās iestādes ņem vērā nepieciešamību veicināt konkurenci un galalietotāju ilgtermiņa intereses, kas saistītas ar nākamās paaudzes tīklu, un jo īpaši ļoti augstas veiktspējas tīklu, izvēršanu un ieviešanu. It sevišķi, lai veicinātu uzņēmuma ieguldījumus, tostarp nākamās paaudzes tīklos, valsts regulatīvās iestādes ņem vērā ieguldījumus, ko uzņēmums ir veicis. Ja valsts regulatīvās iestādes uzskata, ka cenu kontroles pienākumi ir lietderīgi, tās ļauj uzņēmumam gūt samērīgu peļņu no attiecīgā ieguldītā kapitāla, ņemot vērā jebkādu riskus, kas raksturīgi konkrētam jauno tīkla ieguldījumu projektam.

Valsts regulatīvās iestādes apsver neuzlikt vai nepaturēt spēkā pienākumus saskaņā ar šo pantu, ja tās konstatējušas, ka pastāv pierādāms mazumtirdzniecības cenu ierobežojums un ka kāds no pienākumiem, kas uzlikts saskaņā ar 69.–73. pantu, tostarp jo īpaši jebkura ekonomiskās atkārtotības pārbaude, kas noteikta saskaņā ar 70. pantu, nodrošina efektīvu un nediskriminējošu piekļuvi.

Ja valsts regulatīvās iestādes uzskata, ka ir lietderīgi noteikt cenu kontroles pienākumus attiecībā uz piekļuvi esošajiem tīkla elementiem, tās arī ņem vērā ieguvumus, ko prognozējamās un stabilas vairumtirdzniecības cenas dod, lai nodrošinātu efektīvu iekļūšanu tirgū un pietiekamus stimulus visiem uzņēmumiem izvērst jaunus un paplašinātus tīklus.

▼B

2. Valsts regulatīvās iestādes nodrošina to, ka atļauts izmaksu segšanas mehānisms vai cenu metodoloģija veicina jaunu un paplašinātu tīklu izvēršanu, efektivitāti un ilgstošu konkurenci un palielina noturīgus ieguvumus galalietotājiem. Šajā sakarā valsts regulatīvās iestādes var arī ņemt vērā cenas, kas ir pieejamas salīdzināmos konkurenciālos tirgos.

3. Ja uzņēmumam ir pienākums attiecībā uz cenu orientāciju uz to izmaksām, attiecīgais uzņēmuma pierāda, ka maksas atvasina no izmaksām, ieskaitot samērīgu peļņu par investīcijām. Lai aprēķinātu efektīvas pakalpojumu sniegšanas izmaksas, valsts regulatīvās iestādes var izmantot izmaksu uzskaites metodes neatkarīgi no tām, kuras izmanto uzņēmums. Valsts regulatīvās iestādes var pieprasīt uzņēmumam sniegt savu cenu pilnīgu pamatojumu un vajadzības gadījumā var pieprasīt koriģēt cenas.

4. Valsts regulatīvās iestādes nodrošina ka, ja cenu kontroles atbalstam ir atļauta izmaksu uzskaites sistēmas ieviešana, izmaksu uzskaites sistēmas aprakstu padara publiski pieejamu, parādot vismaz galvenās kategorijas, kurās izmaksas ir sagrupētas, un noteikumus, kurus izmanto izmaksu sadalīšanai. Kvalificēta neatkarīga struktūra pārbauda atbilstību izmaksu uzskaites sistēmai un ik gadu publicē deklarāciju par atbilstību.

75. pants

Savienojuma pabeigšanas tarifi

1. Līdz 2020. gada 31. decembrim, Komisija, maksimāli ņemot vērā *BEREC* atzinumu, pieņem deleģētu aktu saskaņā ar 117. pantu, ar ko papildina šo direktīvu, nosakot vienotu maksimālo Savienības mēroga mobilā balss savienojuma pabeigšanas tarifu un vienotu maksimālo Savienības mēroga fiksētā balss savienojuma pabeigšanas tarifu (kopā “Savienības mēroga savienojuma pabeigšanas tarifi”), kurus piemēro jebkuram mobilā balss savienojuma pabeigšanas vai fiksētā balss savienojuma pabeigšanas pakalpojumu sniedzējam jebkurā dalībvalstī.

Šajā nolūkā Komisija:

- a) nodrošina atbilstību III pielikumā noteiktajiem principiem, kritērijiem un parametriem;
- b) pirmo reizi nosakot Savienības mēroga savienojuma pabeigšanas tarifus, ņem vērā efektīvo izmaksu vidējo svērto vērtību fiksētajos un mobilajos tīklos, kas noteikta saskaņā ar III pielikumā norādītajiem principiem, kurus piemēro visā Savienībā; Savienības mēroga savienojuma pabeigšanas tarifi pirmajā deleģētajā aktā nav augstāki par visaugstāko tarifu, kas bija spēkā visās dalībvalstīs sešus mēnešus pirms minētā deleģētā akta pieņemšanas, pēc jebkādas korekcijas, kas nepieciešama saistībā ar izņēmuma apstākļiem valstī;

▼B

- c) ņem vērā galalietotāju kopējo skaitu katrā dalībvalstī, lai nodrošinātu maksimālo savienojuma pabeigšanas tarifu pienācīgu svērumu, kā arī ņem vērā apstākļus valstī, kuru rezultātā rodas ievērojamas atšķirības starp dalībvalstīm, kad tiek noteikti maksimālie savienojuma pabeigšanas tarifi Savienībā;
- d) ņem vērā informāciju par tirgu, kuru sniedz *BEREC*, valsts regulatīvās iestādes vai nepastarpināti – uzņēmumi, kuri nodrošina elektronisko sakaru tīklus un pakalpojumus; un
- e) apsver vajadzību atļaut pārejas laiku, kas nepārsniedz 12 mēnešus, lai varētu veikt pielāgojumus dalībvalstīs, kurās tie ir vajadzīgi, pamatojoties uz iepriekš noteiktiem tarifiem.

2. Maksimāli ņemot vērā *BEREC* atzinumu, Komisija reizi piecos gados pārskata saskaņā ar šo pantu pieņemto deleģēto aktu un, piemērojot 67. panta 1. punktā uzskaitītos kritērijus, katrā šādā gadījumā apsver, vai Savienības mēroga savienojuma pabeigšanas tarifu noteikšana joprojām ir nepieciešama. Ja Komisija pēc pārskatīšanas saskaņā ar šo punktu nolēmj nenoteikt maksimālo mobilā balss savienojuma pabeigšanas tarifu vai maksimālo fiksētā balss savienojuma pabeigšanas tarifu vai nevienu no tiem, valsts regulatīvās iestādes var veikt balss savienojuma pabeigšanas pakalpojumu tirgu tirgus analīzi saskaņā ar 67. pantu nolūkā izvērtēt, vai reglamentējošo pienākumu uzlikšana ir nepieciešama. Ja valsts regulatīvā iestāde šādas analīzes rezultātā attiecīgā tirgū nosaka uz izmaksām vērstus savienojuma pabeigšanas tarifus, tā ievēro principus, kritērijus un parametrus, kas izklāstīti III pielikumā, un uz tās pasākuma projektu attiecas 23., 32. un 33. pantā minētās procedūras.

3. Valsts regulatīvās iestādes veic ciešu pārraudzību un nodrošina, ka balss savienojuma pabeigšanas pakalpojumu sniedzēji piemēro Savienības mēroga savienojuma pabeigšanas tarifus. Valsts regulatīvās iestādes var balss savienojuma pabeigšanas pakalpojumu sniedzējam – ja tas neievēro 1. punktā minēto deleģēto aktu – katrā laikā pieprasīt mainīt tarifu, ko tas noteicis citiem uzņēmumiem. Valsts regulatīvās iestādes katru gadu ziņo Komisijai un *BEREC* par šā panta piemērošanu.

76. pants

Jaunu ļoti augstas veiktspējas tīkla elementu regulējums

1. Uzņēmumi, kas tikuši atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū vienā vai vairākos konkrētos tirgos saskaņā ar 67. pantu, var piedāvāt saistības saskaņā ar procedūru, kas izklāstīta 79. pantā un uz kuru attiecas šā punkta otrā daļa, lai tāda jauna ļoti augstas veiktspējas tīkla, kas sastāv no optiskās šķiedras elementiem līdz galalietotāju telpām vai bāzes stacijai, izvietojumu darītu pieejamu kolektīviem ieguldījumiem, piemēram, piedāvājot kopīpašuma tiesības vai ilgtermiņa riska dalīšanu, izmantojot līdzfinansējumu vai izmantojot pirkuma līgumus, kuros citi elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošinātāji rada īpašas strukturāla rakstura tiesības.

▼B

Kad valsts regulatīvā iestāde minētās saistības izvērtē, tā jo īpaši nosaka, vai kolektīvā ieguldījuma piedāvājums atbilst visiem šādiem nosacījumiem:

- a) tas ir pieejams jebkurā brīdī tīkla darbmūža laikā jebkuram elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošinātājam;
- b) tas ļautu citiem kolektīvajiem ieguldītājiem, kas ir elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošinātāji, efektīvi un noturīgi ilgtermiņā konkurēt lejupējos tirgos, kuros darbojas uzņēmējs, kas atzīts par tādu, kam ir būtiska ietekme tirgū, ar nosacījumiem, kas ietver:
 - i) taisnīgus, samērīgus un nediskriminējošus noteikumus, kas ļauj piekļūt visai tīkla veikspējai, ciktāl uz to attiecas kolektīvais ieguldījums;
 - ii) elastīgums attiecībā uz katra kolektīvā ieguldītāja dalības vērtību un grafiku;
 - iii) iespēja nākotnē palielināt šādu dalību; un
 - iv) tiesības, kuras kolektīvie ieguldītāji savstarpēji piešķirusi pēc tādas infrastruktūras izvietojuma, kurā veikts kolektīvais ieguldījums;
- c) uzņēmums to publisko savlaicīgi un vismaz sešus mēnešus pirms jaunā tīkla izvietojuma sākuma, ja uzņēmumam nav 80. panta 1. punktā uzskaitītās raksturīgās iezīmes; minēto laikposmu var pagarināt, pamatojoties uz apstākļiem valstī;
- d) piekļuves prasītājiem, kas nepedalās kolektīvajā ieguldījumā, jau no paša sākuma ir pieejama tāda pati kvalitāte, ātrums, nosacījumi un galalietotāju aptvērums, kādi bija pieejami pirms izvietojuma, ko papildina mehānisms, ar ko veic laika gaitā nepieciešamos pielāgojumus un ko apstiprinājusi valsts regulatīvā iestāde, ņemot vērā norises saistītajos mazumtirdzniecības tirgos, un kas saglabā stimulus piedalīties kolektīvajā ieguldījumā; šāds mehānisms nodrošina, ka piekļuves prasītājiem ir piekļuve tīkla ļoti augstas veikspējas elementiem, attiecīgā brīdī un pamatojoties uz pārredzamiem un nediskriminējošiem noteikumiem, kuri atbilstoši atspoguļo tā riska pakāpi, kas attiecīgajiem kolektīvajiem ieguldītājiem rodas dažādos izvietojuma posmos, un ņem vērā konkurences stāvokli mazumtirdzniecības tirgos;
- e) tas atbilst vismaz IV pielikumā izklāstītajiem kritērijiem un ir sniegts labticīgi.

2. Ja valsts regulatīvā iestāde, ņemot vērā saskaņā ar 79.a panta 2. punktu veiktās tirgus pārbaudes rezultātus, secina, ka piedāvātās kolektīvā ieguldījuma saistības atbilst šā panta 1. punktā izklāstītajiem nosacījumiem, tā padara minētās saistības par saistošām, ievērojot 73. panta 3. punktu, un attiecībā uz jaunā ļoti augstas veikspējas tīkla elementiem, uz ko šīs saistības attiecas, neuzliek nekādus papildu pienākumus, ievērojot 68. pantu, ja vismaz viens potenciālais kolektīvais ieguldītājs ir iesaistījies kolektīvā ieguldījuma līgumā ar uzņēmumu, kas atzīts par tādu, kam ir būtiska ietekme tirgū.

▼B

Pirmā daļa neskar tādu apstākļu regulējumu, kuri neatbilst šā panta 1. punktā izklāstītajiem nosacījumiem, ņemot vērā jebkuras saskaņā ar 79 panta 2. punktu veiktas tirgus pārbaudes rezultātus, bet kuri ietekmē konkurenci un tiek ņemti vērā piemērojot 67. un 68. pantu.

Atkāpjoties no šā punkta pirmās daļas, valsts regulatīvā iestāde pienācīgi pamatotos gadījumos var piemērot, saglabāt vai pielāgot tiesiskās aizsardzības līdzekļus saskaņā ar 68.–74. pantu attiecībā uz jaunajiem ļoti augstas veiktspējas tīkliem, lai risinātu ievērojamas konkurences problēmas konkrētos tirgos, ja valsts regulatīvā iestāde konstatē, ka, ņemot vērā šo tirgu īpatnības, minētās konkurences problēmas nebūtu citādi atrisināmas.

3. Valsts regulatīvās iestādes pastāvīgi uzrauga atbilstību 1. punktā izklāstītajiem nosacījumiem un uzņēmumam, kas atzīts par tādu, kam ir būtiska ietekme tirgū, var pieprasīt sniegt tām ikgadējus ziņojumus par atbilstību.

Šis pants neskar valsts regulatīvās iestādes pilnvaras pieņemt lēmumus, ievērojot 26. panta 1. punktu, ja rodas strīds starp uzņēmumiem saistībā ar kolektīvu ieguldījumu līgumu, kas, pēc tās ieskatiem, atbilst šā panta 1. punktā izklāstītajiem nosacījumiem.

4. *BEREC* pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām un ciešā sadarbībā ar Komisiju publisko pamatnostādnes ar mērķi sekmēt to, lai valsts regulatīvās iestādes konsekventi piemērotu 1. punktā izklāstītos nosacījumus un IV pielikumā izklāstītos kritērijus.

*77. pants***Funkcionālā nošķiršana**

1. Ja valsts regulatīvā iestāde secina, ka, nosakot saskaņā ar 69.–74. pantu attiecīgus pienākumus, nav izdevies izveidot efektīvu konkurenci un ka ir konstatētas būtiskas un pastāvīgas konkurences problēmas vai tirgus nepilnības saistībā ar dažu piekļuves produktu vairumtirdzniecības tirgu, tā izņēmuma kārtā saskaņā ar direktīvas 68. panta 3. punkta otro daļu var uzlikt vertikāli integrētiem uzņēmumiem pienākumu nodot ar minēto piekļuves produktu vairumtirdzniecības nodrošināšanu saistītas darbības neatkarīgi strādājošai uzņēmējdarbības vienībai.

Minētā uzņēmējdarbības vienība nodrošina piekļuves produktus un pakalpojumus visiem uzņēmumiem, tostarp citām uzņēmējdarbības vienībām mātesuzņēmumā, tādos pašos termiņos un ar tādiem pašiem noteikumiem un nosacījumiem, tostarp attiecībā uz cenu un pakalpojumu līmeni, un ar to pašu sistēmu un procesu palīdzību.

▼B

2. Ja valsts regulatīvā iestāde plāno noteikt pienākumu veikt funkcionālo nošķiršanu, tā iesniedz Komisijai pieprasījumu, kurā ietver:

- a) pierādījumu, kas pamato valsts regulatīvās iestādes secinājumus, kā minēts 1. punktā;
- b) pamatotu novērtējumu, kurā secināts, ka saprātīgā laikposmā nav vai nav pietiekami lielu izredžu izveidot infrastruktūras konkurenci;
- c) analīzi par gaidāmo ietekmi uz valsts regulatīvo iestādi, uz uzņēmumu, jo īpaši uz atdalītā uzņēmuma darbaspēku un elektronisko sakaru nozari kopumā, un uz stimuliem veikt tajā ieguldījumus, jo īpaši attiecībā uz vajadzību nodrošināt sociālu un teritoriālu kohēziju, un uz citām ieinteresētajām pusēm, jo īpaši norādot gaidāmo ietekmi uz infrastruktūras konkurenci un iespējamo no tās izrietošo ietekmi uz patērētājiem;
- d) analīzi par iemesliem, kas pamato to, ka šis pienākums būtu visefektīvākais līdzeklis, lai piemērotu tiesiskās aizsardzības līdzekļus, kuru mērķis ir konstatēto konkurences problēmu vai tirgus nepilnību novēršana.

3. Tiesību akta projekts ietver šādus elementus:

- a) nošķiršanas būtību un pakāpi, konkrēti norādot nošķirtās uzņēmējdarbības vienības juridisko statusu;
- b) nošķirtās uzņēmējdarbības vienības aktīvus un produktus un pakalpojumus, kas šai vienībai jāpiedāvā;
- c) pārvaldības režīmu, lai nodrošinātu nošķirtajā uzņēmējdarbības vienībā nodarbinātā personāla neatkarību un atbilstošus stimulus;
- d) noteikumus, ar ko nodrošina pienākumu pildīšanu;
- e) noteikumus, ar ko nodrošina darbības procedūru pārredzamību, jo īpaši no citu ieinteresēto personu viedokļa;
- f) uzraudzības programmu, ar ko nodrošina noteikumu ievērošanu, ietverot gada pārskata publicēšanu.

Saskaņā ar Komisijas atbilstīgi 68. panta 3. punktam pieņemtajam lēmumam par pasākuma projektu, valsts regulatīvā iestāde saskaņā ar procedūru, kas paredzēta 67. pantā, veic dažādo ar piekļuves tīklu saistīto tirgu koordinētu analīzi. Pamatojoties uz minēto analīzi, valsts regulatīvā iestāde uzliek, saglabā, groza vai atceļ pienākumu saskaņā ar 23. un 32. pantā izklāstītajām procedūrām.

▼B

4. Uzņēmumam, kam noteikts funkcionālās nošķiršanas pienākums, var piemērot ikvienu no 69. līdz 74. pantā minētajiem pienākumiem kādā no konkrētajiem tirgiem, kurā tas saskaņā ar 67. pantu atzīts par uzņēmumu, kam ir būtiska ietekme tirgū, vai citu Komisijas atļautu pienākumu saskaņā ar 68. panta 3. punktu.

78. pants

Vertikāli integrētu uzņēmumu brīvprātīga nošķiršana

1. Uzņēmumi, kuri saskaņā ar 67. pantu ir atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme vienā vai vairākos konkrētajos tirgos, informē valsts regulatīvās iestādes vismaz trīs mēnešus pirms jebkādas plānotās savu vietējās piegāves tīkla aktīvu vai to lielas daļas nodošanas atsevišķam tiesību subjektam, kas nav to īpašumā, vai atsevišķas uzņēmējdarbības vienības izveidošanas, lai visiem mazumtirdzniecības pakalpojumu sniedzējiem, tostarp šo uzņēmumu mazumtirdzniecības struktūrvienībām, nodrošinātu pilnīgi līdzvērtīgus piegāves produktus.

Minētie uzņēmumi valsts regulatīvajai iestādei ziņo arī par visām izmaiņām tādās iecerēs, kā arī par nošķiršanas procesa galarezultātu.

Lai trešām personām nodrošinātu efektīvu un nediskriminējošu piegāvi, šādi uzņēmumi var arī piedāvāt saistības attiecībā uz piegāves nosacījumiem, kuras jāpiemēro to tīklā īstenošanas periodā pēc tam, kad tiks ieviests ierosinātais nošķiršanas veids. Lai valsts regulatīvā iestāde varētu īstenot uzdevumus saskaņā ar šā panta 2. punktu, saistību piedāvājumā ietver pietiekami sīku informāciju, tostarp īstenošanas grafiku un ilgumu. Šādu saistību termiņš var pārsniegt maksimālo periodu tirgus analīzes veikšanai, kas izklāstīts 67. panta 5. punktā.

2. Valsts regulatīvā iestāde novērtē plānotās transakcijas un attiecīgā gadījumā piedāvāto saistību ietekmi uz esošajiem pienākumiem, kas regulatīvā nolūkā uzlikti saskaņā ar šo direktīvu.

Šajā nolūkā valsts regulatīvā iestāde veic dažādo, ar piegāves tīklu saistīto tirgu analīzi saskaņā ar procedūru, kas paredzēta 67. pantā.

Valsts regulatīvā iestāde ņem vērā visas uzņēmuma piedāvātās saistības, it sevišķi paturot prātā 3. pantā izklāstītos mērķus. Tālab valsts regulatīvā iestāde apspriežas ar trešām personām saskaņā ar 23. pantu un it sevišķi pievēršas tām trešām personām, kuras tieši ietekmē plānotais darījums.

Pamatojoties uz šo analīzi, valsts regulatīvā iestāde uzliek, saglabā, groza vai atceļ pienākumus saskaņā ar 23. un 32. pantā izklāstītajām procedūrām, attiecīgā gadījumā piemērojot 80. pantu. Valsts regulatīvā iestāde lēmumā var noteikt, ka dažas vai visas saistības ir pilnībā vai daļēji saistošas. Atkāpjoties no 67. panta 5. punkta, valsts regulatīvā iestāde var noteikt, ka saistības ir pilnībā vai daļēji saistošas visā laika posmā, kurā tās tiek piedāvātas.

▼B

3. Neskarot 80. pantu, juridiski vai funkcionāli nošķirtajai uzņēmējdarbības vienībai, kura ir atzīta par tādu, kam ir būtiska ietekme tirgū kādā no konkrētajiem tirgiem saskaņā ar 67. pantu, attiecīgi var piemērot ikvienu no 69. līdz 74. pantā minētajiem pienākumiem, vai jebkādu citu Komisijas atļautu pienākumu saskaņā ar 68. panta 3. punktu, ja ne ar kādām piedāvātajām saistībām nepietiktu 3. pantā izklāstīto mērķu īstenošanai.

4. Valsts regulatīvā iestāde uzrauga, kā tiek īstenotas uzņēmumu piedāvātās saistības, kuras tā padarījusi par saistošām saskaņā ar 2. punktu, un apsver iespēju pagarināt to termiņu, kad ir beidzies laiks posms, uz kuru tās sākotnēji tika piedāvātas.

*79. pants***Saistību radišanas procedūra**

1. Uzņēmumi, kuri atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū, var piedāvāt valsts regulatīvajai iestādei saistības attiecībā uz piekļuvi, kolektīvu ieguldījumu, vai abu, nosacījumiem, kas piemērojami to tīkliem, saistībā ar *inter alia*:

- a) vienošanās par sadarbību, kuras attiecas uz atbilstīgu un samērīgu pienākumu izvērtēšanu, ievērojot 68. pantu;
- b) kolektīvu ieguldījumu ļoti augstas veiktspējas tīklos, ievērojot 76. pantu; vai
- c) trešo personu efektīvu un nediskriminējošu piekļuvi, ievērojot 78. pantu, gan tad, kad tiek īstenota vertikāli integrētu uzņēmumu brīvprātīga nošķiršana, gan pēc tam, kad ir ieviests ierosinātais nošķiršanas veids.

Saistību piedāvājums ir pietiekami detalizēts, tostarp attiecībā uz saistību īstenošanas grafiku un tvērumu un to ilgumu, lai valsts regulatīvā iestāde varētu veikt novērtēšanu, ievērojot šā panta 2. punktu. Šādu saistību termiņš var pārsniegt laiku, kas noteikts 67. panta 5. punktā paredzētās tirgus analīzes veikšanai.

2. Lai novērtētu jebkuras saistības, ko uzņēmums piedāvā, ievērojot šā panta 1. punktu, valsts regulatīvā iestāde, izņemot, ja šādas saistības acīmredzami neizpilda vienu vai vairākus attiecīgus nosacījumus vai kritērijus, veic tirgus pārbaudi, jo īpaši attiecībā uz piedāvātajiem noteikumiem, rīkojot sabiedrisku apspriešanu ar ieinteresētajām pusēm, jo īpaši ar tieši skartajām trešām personām. Iespējamie kolektīvie ieguldītāji vai piekļuves prasītāji var paust viedokli par piedāvāto saistību atbilstību attiecīgi 68., 76. vai 78. pantā paredzētajiem nosacījumiem un var ierosināt izmaiņas.

▼B

Attiecībā uz saistībām, kas piedāvātas saskaņā ar šo pantu, valsts regulatīvā iestāde, kad novērtē pienākumus, ievērojot 68. panta 4. punktu, jo īpaši ņem vērā to, ka:

- a) piedāvātās saistības ir taisnīgas un samērīgas;
- b) saistības ir pieejamas visiem tirgus dalībniekiem;
- c) piekļuve ir laikus pieejama ar taisnīgiem, samērīgiem un nediskriminējošiem nosacījumiem, tostarp piekļuve ļoti augstas veikspējas tīkliem, pirms sāk sniegt ar to saistītos mazumtirdzniecības pakalpojumus; un
- d) piedāvātās saistības vispārēji atbilst tam, lai lejupējos tirgos būtu iespējama ilgtspējīga konkurence un lai sekmētu to, ka galalietotāju interesēs, pamatojoties uz sadarbību, tiek izvietoti un ieviesti ļoti augstas veikspējas tīkli.

Ņemot vērā visus apspriešanās laikā paustos viedokļus un ciktāl ar šādiem viedokļiem tiek pārstāvētas dažādas ieinteresētās personas, valsts regulatīvā iestāde uzņēmumam, kurš atzīts par tādu, kam ir būtiska ietekme tirgū, dara zināmus savus sākotnējos secinājumus par to vai piedāvātās saistības atbilst šajā pantā un attiecīgi 68., 76. vai 78. pantā izklāstītajiem mērķiem, kritērijiem un procedūrām un ar kādiem nosacījumiem tā var apsvērt iespēju saistības padarīt par saistošām. Uzņēmums var pārskatīt savu sākotnējo piedāvājumu, lai ņemtu vērā valsts regulatīvās iestādes sākotnējos secinājumus un lai izpildītu šajā pantā un attiecīgi 68., 76. vai 78. pantā izklāstītos kritērijus.

3. Neskarot 76. panta 2. punkta pirmo daļu, valsts regulatīvā iestāde var izdot lēmumu, ar ko saistības pilnībā vai daļēji padarīt saistošas.

Atkāpjoties no 67. panta 5. punkta, valsts regulatīvā iestāde var dažas vai visas saistības padarīt par saistošām uz konkrētu laiku, kas var būt viss laikposms, uz kuru tās tiek piedāvātas, un gadījumā, kad, ievērojot 76. panta 2. punkta pirmo daļu, par saistošām padara kolektīva ieguldījuma saistības, tā nosaka, ka šīs saistības ir saistošas vismaz septiņu gadu ilgu laikposmu.

Ievērojot 76. pantu, šis pants neskar tirgus analīzes procedūras piemērošanu, ievērojot 67. pantu, un pienākumu uzlikšanu, ievērojot 68. pantu.

Ja valsts regulatīvā iestāde saistības padara par saistošām, ievērojot šo pantu, tā saskaņā ar 68. pantu novērtē, kādas sekas minētajam lēmumam ir attiecībā uz tirgus attīstību un vai jebkurš pienākums, kuru lēmums ir uzlicis vai, ja minēto saistību nebūtu, būtu apsvēris uzlikt, ievērojot minēto pantu vai 69.–74. pantu, ir atbilstīgi. Paziņojot par attiecīgo pasākuma projektu atbilstoši 68. pantam saskaņā ar 32. pantu, valsts regulatīvās iestādes kopā ar paziņoto pasākuma projektu iesniedz lēmumu par saistībām.

▼B

4. Valsts regulatīvā iestāde pārrauga, uzrauga un nodrošina, ka tiek ievērotas saistības, kuras tā ir padarījusi par saistošām saskaņā ar šā panta 3. punktu, tādā pašā veidā kā tā pārrauga, uzrauga un nodrošina, ka tiek ievēroti saskaņā ar 68. pantu uzliktie pienākumi, un apsver iespēju pagarināt laikposmu, uz kuru tās padarītas par saistošām, kad ir beidzies sākotnējais laikposms. Ja valsts regulatīvā iestāde konstatē, ka kāds uzņēmums nav izpildījis saistības, kas tikušas padarītas par saistošām saskaņā ar šā panta 3. punktu, tā šādam uzņēmumam var uzlikt sankcijas saskaņā ar 29. pantu. Neskarot procedūru, ar ko nodrošina īpašu pienākumu atbilstību saskaņā ar 30. pantu, valsts regulatīvā iestāde var atkārtoti novērtēt pienākumus, ko uzliek saskaņā ar 68. panta 6. punktu.

80. pants

Uzņēmumi, kas darbojas tikai vairumtirdzniecības tirgū

1. Valsts regulatīvā iestāde, kas uzņēmumu, kurš nav iesaistījies nevienā elektronisko sakaru pakalpojumu mazumtirdzniecības tirgū, saskaņā ar 67. pantu atzīst par uzņēmumu, kam ir būtiska ietekme vienā vai vairākos vairumtirdzniecības tirgos, ņem vērā to, vai minētajam uzņēmumam ir šādas raksturīgas iezīmes:

- a) visas uzņēmēj sabiedrības un uzņēmējdarbības struktūrvienības, kuras ir šā uzņēmuma daļa, visas uzņēmēj sabiedrības, kuras kontrolē viens un tas pats galīgais īpašnieks, bet kuras ne vienmēr ir šā galīgā īpašnieka pilnīgā īpašumā un jebkurš akcionārs, kas ir spējīgs kontrolēt uzņēmumu, patlaban darbojas un plāno nākotnē darboties tikai elektronisko sakaru pakalpojumu vairumtirdzniecības tirgos, un tādējādi tās nedarbojas nevienā elektronisko sakaru pakalpojumu mazumtirdzniecības tirgū, kurā tiek sniegti pakalpojumi galalietotājiem Savienībā;
- b) uzņēmumam nav pienākuma sadarboties ar vienu un atsevišķu uzņēmumu, kas darbojas lejupēji un kas darbojas kādā elektronisko sakaru pakalpojumu mazumtirdzniecības tirgū, kurā tiek sniegti pakalpojumi galalietotājiem, jo pastāv ekskluzīvs līgums vai līgums, kas faktiski ir ekskluzīvs līgums.

2. Ja valsts regulatīvā iestāde secina, ka šā panta 1. punktā paredzētie nosacījumi ir izpildīti, tā var minētajam uzņēmumam uzlikt tikai pienākumus saskaņā ar 70. un 73. pantu vai saistībā ar taisnīgu un samērīgu cenu noteikšanu, ja tas ir pamatoti, balstoties uz tirgus analīzi, kurā iekļauts uzņēmuma, kas atzīts par tādu, kam ir būtiska ietekme tirgū, iespējamās rīcības prognozes novērtējums.

3. Valsts regulatīvā iestāde jebkurā laikā pārskata pienākumus, kas uzņēmumam uzlikti saskaņā ar šo pantu, ja tā secina, ka šā panta 1. punktā paredzētie nosacījumi vairs nav izpildīti, un tā attiecīgi piemēro 67. līdz 74. pantu. Uzņēmumi bez liekas kavēšanās informē valsts regulatīvo iestādi par jebkādam apstākļu izmaiņām, kas attiecas uz šā panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu.

▼B

4. Valsts regulatīvā iestāde pārskata pienākumus, kas uzņēmumam uzlikti saskaņā ar šo pantu, arī tad, ja, kā pierādījumu izmantojot noteikumus un nosacījumus, kurus uzņēmums piedāvā saviem lejupējiem klientiem, iestāde secina, ka ir radušās vai varētu rasties konkurences problēmas, kuras kaitē galalietotājiem, un tāpēc ir jāuzliek viens vai vairāki no 69., 71., 72. vai 74. pantā noteiktajiem pienākumiem vai jāgroza pienākumi, kas uzlikti saskaņā ar šā panta 2. punktu.

5. Pienākumus atbilstīgi šim pantam uzliek un pārskata saskaņā ar 23., 32. un 33. pantā minētajām procedūrām.

*81. pants***Pāreja no vēsturiskās infrastruktūras**

1. Uzņēmumi, kuri saskaņā ar 67. pantu ir atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme vienā vai vairākos attiecīgajos tirgos, iepriekš un laikus paziņo valsts regulatīvajai iestādei, ja tie plāno izņemt no ekspluatācijas vai aizstāt ar jaunu infrastruktūru tādas tīkla daļas, tostarp mantoto infrastruktūru, kas vajadzīga vara kabeļu tīkla ekspluatācijai, uz kurām attiecas pienākumi saskaņā ar 68.–80. pantu.

2. Valsts regulatīvā iestāde nodrošina, ka process izņemšanai no ekspluatācijas vai aizstāšanai ietver pārredzamu grafiku un nosacījumus, ietverot attiecīgu pārejas paziņošanas termiņu un noskaidro, vai ir pieejami vismaz salīdzināmas kvalitātes alternatīvi produkti, kas nodrošina piekļuvi modernizētajai tīkla infrastruktūrai, ar ko aizstāj aizstātos elementus, ja tas ir vajadzīgs, lai aizsargātu konkurenci un galalietotāju tiesības.

Valsts regulatīvā iestāde var atcelt pienākumus, kas attiecas uz aktīviem, kurus ierosināts izņemt no ekspluatācijas vai aizstāt, ja tā ir pārliecinājusies, ka piekļuves nodrošinātājs:

- a) ir izveidojis atbilstīgus apstākļus pārejai, tostarp darījis pieejamu vismaz salīdzināmas kvalitātes alternatīvu piekļuves produktu, kā tas bija iespējams, izmantojot mantoto infrastruktūru, kas piekļuves prasītājiem ļauj sasniegt tos pašus galalietotājus; un
- b) ir izpildījis nosacījumus un procesu, kas paziņoti valsts regulatīvajai iestādei saskaņā ar šo pantu.

Šādu atcelšanu īsteno saskaņā ar 23., 32. un 33. pantā minētajām procedūrām.

3. Šis pants neskar tādu regulētu produktu pieejamību, ko valsts regulatīvā iestāde noteikusi modernizētajai tīkla infrastruktūrai saskaņā ar 67. un 68. pantā izklāstītajām procedūrām.

82. pants

BEREC pamatnostādnes par ļoti augstas veiktspējas tīkliem

Līdz 2020. gada 21. decembrim *BEREC* pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām un ciešā sadarbībā ar Komisiju izdod pamatnostādnes par kritērijiem, kuriem tīklam ir jāatbilst, lai to varētu uzskatīt par ļoti augstas veiktspējas tīklu, jo īpaši lejupielādes un augšupielādes joslas platuma, darbnoturības, ar kļūdām saistīto parametru, latentuma un tā mainības ziņā. Valsts regulatīvās iestādes maksimāli ņem vērā šīs pamatnostādnes. *BEREC* līdz 2025. gada 31. decembrim un regulāri pēc tam šīs pamatnostādnes atjaunina.

V NODAĻA

Mazumtirdzniecības pakalpojumu regulatīvā kontrole

83. pants

Mazumtirdzniecības pakalpojumu regulatīvā kontrole

1. Dalībvalstis var nodrošināt, ka valsts regulatīvās iestādes uzliek atbilstīgus regulatīvos pienākumus uzņēmumiem, kuri saskaņā ar 63. pantu atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme konkrētā mazumtirdzniecības tirgū, ja:

- a) saskaņā ar 67. pantu veiktās tirgus analīzes rezultātā valsts regulatīvā iestāde konstatē, ka konkrētā mazumtirdzniecības tirgū, kas noteikts saskaņā ar 64. pantu, nepastāv efektīva konkurence; un
- b) valsts regulatīvā iestāde secina, ka saskaņā ar 69.–74. pantu uzliktie pienākumi neveicinātu 3. pantā minēto mērķu sasniegšanu.

2. Saskaņā ar šā panta 1. punktu uzliktie pienākumi balstās uz to, kāda ir apzinātā problēma, un tie ir samērīgi un pamatoti, ņemot vērā 3. pantā noteiktos mērķus. Uzliktie pienākumi var ietvert prasības, lai noteiktie uzņēmumi nepiemērotu pārmērīgas cenas, nekavētu dalību tirgū vai neierobežotu konkurenci, nositot cenas, neizrādītu labvēlīgāku attieksmi pret konkrētiem galalietotājiem vai nepamatoti neapvienotu pakalpojumus komplektos. Valsts regulatīvās iestādes šādiem uzņēmumiem var piemērot attiecīgus mazumtirdzniecības cenu griestu pasākumus, individuālu tarifu kontroles pasākumus vai pasākumus, ar ko tarifus orientē uz izmaksām vai cenām salīdzināmos tirgos, lai aizsargātu galalietotāju intereses, vienlaikus veicinot efektīvu konkurenci.

3. Valsts regulatīvās iestādes nodrošina, ja uz uzņēmumu attiecas noteikumi par mazumtirdzniecības tarifiem vai citas attiecīgas mazumtirdzniecības kontroles, īsteno vajadzīgas un pareizas izmaksu uzskaites sistēmas. Valsts regulatīvās iestādes var noteikt izmantojamo formātu un uzskaites metodoloģiju. Atbilstību izmaksu uzskaites sistēmai pārbauda kvalificēta neatkarīga struktūra. Valsts regulatīvās iestādes nodrošina to, ka ik gadu publicē ziņojumu par atbilstību.

▼B

4. Neskarot 85. un 86. pantu, valsts regulatīvās iestādes nepiemēro mazumtirdzniecības kontroles mehānismus saskaņā ar šā panta 1. punktu ģeogrāfiskiem vai mazumtirdzniecības tirgiem, ja pārliecinās, ka tajos ir efektīva konkurence.

III DAĻA PAKALPOJUMI

I SADAĻA UNIVERSĀLĀ PAKALPOJUMA SAISTĪBAS

84. pants

Universālais pakalpojums par pieņemamu cenu

1. Dalībvalstis nodrošina, ka visiem patērētājiem to teritorijās par pieņemamu cenu, ņemot vērā konkrētos apstākļus valstī, ir piekļuve pieejamam pakalpojumam, ar ko nodrošina atbilstīgu piekļuvi platjoslas internetam, un balss sakaru pakalpojumiem to teritorijās noteiktajā kvalitātē, tostarp attiecīgs savienojums, fiksētā atrašanās vietā.

2. Turklāt dalībvalstis var arī nodrošināt tādu 1. punktā minēto pakalpojumu pieejamību par pieņemamu cenu, kuri netiek sniegti fiksētajā atrašanās vietā, ja dalībvalstis uzskata, ka tas ir nepieciešams, lai nodrošinātu patērētāju pilnvērtīgu sociālo un ekonomisko līdzdalību sabiedrībā.

3. Katra dalībvalsts, ņemot vērā apstākļus valstī un minimālo joslas platumu, ko izmanto vairākums patērētāju minētās dalībvalsts teritorijā, un ņemot vērā *BEREC* ziņojumu par paraugpraksi, nosaka atbilstīgu piekļuves platjoslas internetam pakalpojumu 1. punkta nolūkā, lai nodrošinātu joslas platumu, kas vajadzīgs sociālajai un ekonomiskajai līdzdalībai sabiedrībā. Pakalpojums, ar ko nodrošina atbilstīgu piekļuvi platjoslas internetam, spēj nodrošināt tādu joslas platumu, kas varētu atbalstīt vismaz V pielikumā noteikto minimālo pakalpojumu komplektu.

Līdz 2020. gada 21. jūnijam *BEREC*, lai veicinātu konsekventu šā panta piemērošanu, pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām un ciešā sadarbībā ar Komisiju, ņemot vērā pieejamos Komisijas (*Eurostat*) datus, izstrādā ziņojumu par paraugpraksi dalībvalstīs, lai sekmētu to, ka tiek definēts pakalpojums, ar ko nodrošina atbilstīgu piekļuvi platjoslas internetam, ievērojot pirmo daļu. Minēto ziņojumu regulāri atjaunina, lai atspoguļotu tehnoloģiju attīstību un izmaiņas patērētāju rīcības modeļos.

4. Ja patērētājs pieprasa, 1. punktā un, ja piemērojams, 2. punktā minēto savienojumu var ierobežot tā, lai tas atbalstītu tikai balss sakarus.

5. Dalībvalstis var paplašināt šā panta piemērošanas jomu, attiecinot to uz galalietotājiem kas ir mikrouzņēmumi, mazie un vidējie uzņēmumi un bezpeļņas organizācijas.

85. pants

Universālā pakalpojuma sniegšana par pieņemamu cenu

1. Valsts regulatīvās iestādes koordinācijā ar citām kompetentajām iestādēm uzrauga 84. panta 1. punktā minēto, tirgū pieejamo pakalpojumu mazumtirdzniecības cenu attīstību un apmēru, it sevišķi saistībā ar cenām valstī un patērētāju ienākumiem valstī.

2. Ja dalībvalstis konstatē, ka, ņemot vērā apstākļus valstī, 84. panta 1. punktā minēto pakalpojumu mazumtirdzniecības cenas nav pieņemamas, jo patērētājiem ar zemiem ienākumiem vai īpašām sociālajām vajadzībām tās liedz piekļuvi šādiem pakalpojumiem, tās veic pasākumus, ar ko nodrošina, lai šādiem patērētājiem būtu cenu ziņā pieejami atbilstīgs piekļuves platjoslas internetam pakalpojums un balss sakaru pakalpojumi vismaz fiksētā atrašanās vietā.

Šādā nolūkā dalībvalstis var nodrošināt, ka šādiem patērētājiem tiek sniegts atbalsts saziņas nodrošināšanai, vai prasīt šādu pakalpojumu sniedzējiem, lai tie piedāvātu minētajiem patērētājiem tarifu izvēles iespējas vai tarifu paketes, kas atšķiras no tām, ko nodrošina saskaņā ar parasto komercpiedāvājumu, vai gan vienu, gan otru. Šādā nolūkā dalībvalstis var prasīt šādiem pakalpojumu sniedzējiem piemērot vienotus tarifus, tostarp ģeogrāfisko vidējo tarifu, visā tās teritorijā.

Izņēmuma apstākļos, jo īpaši, ja pienākumu uzlikšana visiem pakalpojumu sniedzējiem saskaņā ar šā punkta otro daļu radītu pierādītu pārmērīgu administratīvo vai finansiālo slogu pakalpojumu sniedzējiem vai dalībvalstij, dalībvalsts izņēmuma kārtā var pieņemt lēmumu, ka pienākums piedāvāt īpašas tarifu izvēles iespējas vai paketes tiek uzlikts tikai izraudzītiem uzņēmumiem. Uz šādu izraudzīšanos attiecinā 86. pantu *mutatis mutandis*. Ja dalībvalsts izraugās uzņēmumus, tā nodrošina, ka visiem patērētājiem ar zemiem ienākumiem vai īpašām sociālām vajadzībām ir iespēja izvēlēties no uzņēmumiem, kas piedāvā tarifu izvēles iespējas, kuras atbilst to vajadzībām, ja vien šādas izvēles nodrošināšana nav neiespējama vai neradītu pārmērīgu papildu organizatorisku vai finansiālu slogu.

Dalībvalstis nodrošina, ka patērētājiem, kuri ir tiesīgi izmantot šādas tarifu izvēles iespējas vai tarifu paketes, ir tiesības slēgt līgumu vai nu ar 84. panta 1. punktā minēto pakalpojumu sniedzēju vai arī ar uzņēmumu, kas izraudzīts saskaņā ar šo punktu, un ka viņu numurs paliek viņiem pieejams pienācīgu laikposmu un ka nenotiek nepamatota pakalpojuma atvienošana.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka uzņēmumi, kuri, ievērojot 2. punktu, piedāvā tarifu izvēles iespējas vai tarifu paketes patērētājiem ar zemiem ienākumiem vai īpašām sociālajām vajadzībām, regulāri sniedz valsts regulatīvajām un citām kompetentajām iestādēm sīku informāciju par šādiem piedāvājumiem. Valsts regulatīvās iestādes koordinācijā ar citām kompetentām iestādēm nodrošina, ka nosacījumi, ar kuriem uzņēmumi, ievērojot 2. punktu, piedāvā tarifu izvēles iespējas vai tarifu paketes, ir pilnīgi pārredzami un tiek publicēti un piemēroti saskaņā ar nediskriminēšanas principu. Valsts regulatīvās iestādes koordinācijā ar citām kompetentām iestādēm var prasīt, lai šādas tarifu izvēles iespējas vai tarifu paketes tiktu grozīti vai atcelti.

▼B

4. Dalībvalstis, ņemot vērā apstākļus valstī, nodrošina, ka patērētājiem ar invaliditāti vajadzības gadījumā tiek sniegts atbalsts, un attiecīgā gadījumā tiek veikti citi konkrēti pasākumi, lai nodrošinātu, ka saistītās galiekārtas un konkrētas iekārtas un konkrēti pakalpojumi, kas uzlabo līdzvērtīgu piekļuvi, tostarp vajadzības gadījumā vispusīgās sarunas pakalpojumi un teksta pārlūkšanas pakalpojumi, ir pieejami un cenas ziņā pieņemami.

5. Piemērojot šo pantu, dalībvalstis tiecas iespējami mazināt tirgus izkropļojumus.

6. Dalībvalstis var paplašināt šā panta piemērošanas jomu, to attiecinot arī uz galalietotājiem, kas ir mikrouzņēmumi, mazie un vidējie uzņēmumi, un bezpeļņas organizācijas.

*86. pants***Universālā pakalpojuma pieejamība**

1. Ja dalībvalsts, ņemot vērā saskaņā ar 22. panta 1. punktu veiktā ģeogrāfiskā apsekojuma rezultātus, ja tādi ir pieejami, un jebkādas papildu pierādījumus, ja tādi ir nepieciešami, ir konstatējusi, ka atbilstīgas piekļuves platjoslas internetam pakalpojuma, kas definēts saskaņā ar 84. panta 3. punktu, un balss sakaru pakalpojumu pieejamību fiksētā atrašanās vietā tās teritorijā vai dažādās teritorijas daļās nav iespējams nodrošināt parastos tirgus apstākļos vai ar citu iespējamo sabiedriskās politikas rīku palīdzību, tā var uzlikt attiecīgas universālā pakalpojuma saistības, lai apmierinātu visus pamatotos galalietotāju pieprasījumus attiecībā uz piekļuvi minētajiem pakalpojumiem tās teritorijas attiecīgajās daļās.

2. Dalībvalstis nosaka, kāda ir visefektīvākā un piemērotākā pieeja, lai nodrošinātu, ka fiksētā atrašanās vietā, vienlaikus ievērojot objektivitātes, pārredzamības, nediskriminācijas un proporcionalitātes principus, ir pieejams pakalpojums, kas definēts saskaņā ar 84. panta 3. punktu un ar ko nodrošina atbilstīgu piekļuvi platjoslas internetam, un balss sakaru pakalpojums. Dalībvalstis tiecas iespējami mazināt tirgus izkropļojumus, jo īpaši pakalpojumu sniegšanu par cenām vai saskaņā ar citiem noteikumiem un nosacījumiem, kas atšķiras no parastajiem tirgus nosacījumiem, un vienlaikus aizsargā sabiedrības intereses.

3. Ja dalībvalstis nolemj uzlikt pienākumu nodrošināt galalietotājiem pakalpojuma, kas definēts saskaņā ar 84. panta 3. punktu un ar ko nodrošina atbilstīgas piekļuves platjoslas internetam un balss sakaru pakalpojumu pieejamību fiksētā atrašanās vietā, tās it sevišķi var izraudzīties vienu vai vairākus uzņēmumus, kuru uzdevums ir garantēt šādu pieejamību visā valsts teritorijā. Dalībvalstis var izraudzīties dažādus uzņēmumus vai uzņēmumu kopumus, kuru uzdevums ir sniegt atbilstīgas piekļuves platjoslas internetam pakalpojumu un balss sakaru pakalpojumus fiksētā atrašanās vietā vai aptvert dažādas valsts teritorijas daļas.

▼B

4. Ja dalībvalstis izraugās uzņēmumus daļā valsts teritorijas vai visā valsts teritorijā, kuru pienākums ir nodrošināt pakalpojumu pieejamību saskaņā ar šā panta 3. punktu, tās izmanto efektīvu, objektīvu, pārredzamu un nediskriminējošu izraudzīšanās mehānismu, ar ko nevienam uzņēmējam *a priori* neliedz iespēju tikt izraudzītam. Šādas izraudzīšanās metodes nodrošina to, ka fiksētā atrašanās vietā pakalpojumu, ar ko nodrošina atbilstīgu piekļuvi platjoslas internetam, un balss sakaru pakalpojumus sniedz rentabli un ka tos var izmantot kā līdzekli universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu noteikšanai saskaņā ar 89. pantu.

5. Ja saskaņā ar šā panta 3. punktu izraudzīts uzņēmējs plāno nodot būtisku vietējā piekļuves tīkla aktīvu daļu vai visus šos aktīvus atsevišķai juridiskai personai, kam ir cits īpašnieks, tas jau savlaicīgi iepriekš informē valsts regulatīvo vai citu kompetento iestādi, lai minētajai iestādei būtu iespēja novērtēt, kā paredzamais darījums ietekmēs pakalpojuma, kas definēts saskaņā ar 84. panta 3. punktu un ar ko nodrošina atbilstīgu piekļuvi platjoslas internetam, un balss sakaru pakalpojumu pieejamību fiksētā atrašanās vietā. Valsts regulatīvā vai cita kompetentā iestāde var uzlikt, grozīt vai atcelt konkrētus pienākumus saskaņā ar 13. panta 2. punktu.

*87. pants***Esošā universālā pakalpojuma statuss**

Dalībvalstis var arī turpmāk nodrošināt to, ka ir pieejami vai pieejami par pieņemamu cenu citi pakalpojumi, kuri nav pakalpojums, kas definēts saskaņā ar 84. panta 3. punktu un ar ko nodrošina atbilstīgu piekļuvi platjoslas internetam, un balss sakaru pakalpojums fiksētā atrašanās vietā un kuri bija spēkā pirms 2018. gada 20. decembra, ja šādu pakalpojumu nepieciešamība ir pienācīgi pierādīta, ņemot vērā apstākļus valstī. Ja dalībvalstis minēto pakalpojumu sniegšanai izraugās uzņēmumus daļā valsts teritorijas vai visā valsts teritorijā, piemēro 86. pantu. Minētos pienākumus finansē saskaņā ar 90. pantu.

Dalībvalstis saskaņā ar šo pantu uzliktos pienākumus pārskata līdz 2021. gada 21. decembrim un pēc tam katrus trīs gadus.

*88. pants***Izdevumu kontrole**

1. Dalībvalstis nodrošina, ka, nodrošinot iespējas un sniedzot pakalpojumus papildus 84. pantā noteiktajiem, pakalpojumu sniedzēji, kuri sniedz pakalpojumu, ar ko nodrošina atbilstīgu piekļuvi platjoslas internetam, vai balss sakaru pakalpojumus saskaņā ar 84.–87. pantu, paredz noteikumus un nosacījumus tā, lai galalietotājam nav jāmaksā par pakalpojumiem vai iespējām, kas nav vajadzīgi vai nepieciešami saistībā ar pieprasīto pakalpojumu.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka pakalpojumu sniedzēji, kuri sniedz pakalpojumu, ar ko nodrošina atbilstīgu piekļuvi platjoslas internetam, un balss sakaru pakalpojumus, kas minēti 84. pantā, kuri sniedz pakalpojumus, ievērojot 85. pantu, attiecīgi piedāvā konkrētās iespējas un pakalpojumus, kas minēti VI pielikuma A daļā, lai patērētāji varētu pārraudzīt un kontrolēt izdevumus. Dalībvalstis nodrošina, ka šādi pakalpojumu sniedzēji ievieš sistēmu, lai izvairītos no nepamatota

▼B

balss sakaru pakalpojumu vai pakalpojuma, ar ko nodrošina atbilstīgu piekļuvi platjoslas internetam, atvienojuma patērētājiem kā minēts 85. pantā, tostarp pienācīgu mehānismu, ar ko pārbauda pastāvīgu ieinteresētību pakalpojuma izmantošanā.

Dalībvalstis par paplašināt šā panta piemērošanas jomu, to attiecinot arī uz galalietotājiem, kas ir mikrouzņēmumi, mazie un vidējie uzņēmumi un bezpeļņas organizācijas.

3. Katra dalībvalsts nodrošina to, ka kompetentā iestāde var atcelt 2. punkta prasību visā tās teritorijā vai tās daļā, ja kompetentā iestāde ir apmierināta, ka šī iespēja ir plaši pieejama.

*89. pants***Universālā pakalpojuma saistību izmaksas**

1. Ja valsts regulatīvās iestādes uzskata, ka saskaņā ar 84. panta 3. punktu definētā pakalpojuma, ar ko nodrošina atbilstīgu piekļuvi platjoslas internetam, un balss sakaru pakalpojumu sniegšana, kā noteikts 84., 85. un 86. pantā, vai esošā universālā pakalpojuma turpināšana, kā noteikts 87. pantā, var radīt netaisnīgu apgrūtinājumu šādu pakalpojumu sniedzējiem, kas pieprasa kompensāciju, valsts regulatīvās iestādes aprēķina šāda pakalpojuma sniegšanas tīrās izmaksas.

Šim nolūkam valsts regulatīvās iestādes:

- a) aprēķina universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas, ņemot vērā jebkuras tirgus priekšrocības, kādas ir pakalpojumu sniedzējam, kas nodrošina saskaņā ar 84. panta 3. punktu definēto pakalpojumu, ar ko nodrošina atbilstīgu piekļuvi platjoslas internetam, un balss sakaru pakalpojumu, kā noteikts 84., 85. un 86. pantā, vai turpina esošo universālo pakalpojumu, kā noteikts 87. pantā, saskaņā ar VII pielikumu; vai
- b) izmanto tādas vispārēju pakalpojumu sniegšanas tīrās izmaksas, kas saskaņā ar 86. panta 4. punktu ir noteiktas ar izraudzītās mehānismu.

2. Norēķinus un citu informāciju, kas var kalpot par pamatu 1. punkta otrās daļas a) apakšpunktā minēto universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu aprēķināšanai, auditē vai pārbauda valsts regulatīvā iestāde vai iestāde, kas ir neatkarīga no attiecīgajām pusēm, un apstiprina valsts regulatīvā iestāde. Izmaksu aprēķina un audita apkopojuma rezultāti ir publiski pieejami.

*90. pants***Universālā pakalpojuma saistību finansēšana**

1. Ja, pamatojoties uz 89. pantā minēto tīro izmaksu aprēķinu, valsts regulatīvās iestādes atklāj, ka pakalpojumu sniedzējs ir pakļauts netaisnīgam apgrūtinājumam, dalībvalstis pēc attiecīgā pakalpojumu sniedzēja pieprasījuma izlemj veikt vienu vai abus šādus pasākumus:

▼B

- a) ieviest mehānismu, ar ko no publiskā finansējuma kompensē minētajam pakalpojumu sniedzējam noteiktās tīrās izmaksas saskaņā ar pārredzamību noteikumiem;
- b) sadalīt universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas starp elektro-nisko sakaru tīklu un pakalpojumu nodrošinātājiem.

2. Ja tīrās izmaksas ir sadalītas saskaņā ar šā panta 1. punkta b) apakšpunktu, dalībvalstis nosaka sadales mehānismu, ko administrē valsts regulatīvā iestāde vai iestāde, kas ir neatkarīga no saņēmējiem, valsts regulatīvās iestādes pārraudzībā. Var finansēt tikai 84.–87. pantā minēto saistību tīrās izmaksas, kas ir noteiktas saskaņā ar 89. pantu.

Sadales mehānismā ievēro pārredzamības, minimālā tirgus izkropļojuma, nediskriminācijas un samērīguma principu saskaņā ar VII pielikuma B daļā izklāstītajiem principiem. Dalībvalstis var pieņemt lēmumu neprasiņt iemaksas no uzņēmumiem, kuru apgrozījums ir mazāks par attiecīgā valstī noteiktu limitu.

Jebkuras maksas, kas ir saistītas ar universālā pakalpojuma saistību izmaksu sadali, ir nošķirtas un noteiktas atsevišķi katram uzņēmumam. Šādas maksas neuzliek uzņēmumiem vai neiekasē no uzņēmumiem, kas nesniedz pakalpojumus tās dalībvalsts teritorijā, kas ir noteikusi sadales mehānismu.

*91. pants***Pārredzamība**

1. Ja universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas aprēķināmas saskaņā ar 89. pantu, valsts regulatīvās iestādes nodrošina to, ka tīro izmaksu aprēķināšanas principi, ietverot sīkas ziņas par izmantojamo metodiku, ir publiski pieejami.

Ja ir izveidots 90. panta 2. punktā minētais mehānisms vispārēju pakalpojumu saistību izmaksu sadalei, valsts regulatīvās iestādes nodrošina to, lai izmaksu sadalīšanas un tīro izmaksu kompensācijas principi būtu publiski pieejami.

2. Saskaņā ar Savienības un valsts noteikumiem par komercnoslēpumu, valsts regulatīvās iestādes publicē ikgadējs ziņojums, kurā sīki izklāstītas aprēķinātās universālā pakalpojuma saistību izmaksas un atklātas visu iesaistīto uzņēmumu veiktās iemaksas, tostarp visas tirgus priekšrocības, kas uzņēmumiem var būt radušās, ievērojot 84.–87. pantā noteiktās universālā pakalpojuma saistības.

*92. pants***Obligāti papildu pakalpojumi**

Dalībvalstis var izlemt savās teritorijās darīt publiski pieejamus pakalpojumus papildus tiem, kas ietilpst 84.–87. pantā minētā universālā pakalpojuma saistībās. Šādos gadījumos nepiemēro nekādu kompensācijas mehānismu, kas ietver konkrētus uzņēmumus.

II SADAĻA NUMERĀCIJAS RESURSI

93. pants

Numerācijas resursi

1. Dalībvalstis nodrošina, lai valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes kontrolētu to, kā piešķir lietošanas tiesības visiem valsts numerācijas resursiem un kā pārvalda valsts numerācijas plānus, un lai tās visiem nodrošinātu atbilstīgus numerācijas resursus publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanai. Dalībvalstis nodrošina, lai tiktu izveidotas objektīvas, pārredzamas un nediskriminējošas procedūras valsts numerācijas resursu lietošanas tiesību piešķiršanai.

2. Valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes var arī piešķirt tiesības lietot numerācijas resursus no valsts numerācijas plāniem konkrētu pakalpojumu sniegšanai uzņēmumiem, kas nav elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošinātāji, ar noteikumu, ka ir darīti pieejami atbilstīgi numerācijas resursi, lai varētu apmierināt pašreizējo un turpmāko paredzamo pieprasījumu. Minētie uzņēmumi pierāda savu spēju pārvaldīt numerācijas resursus un ievērot visas attiecīgās prasības, kas noteiktas saskaņā ar 94. pantu. Valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes var pārtraukt turpmāk šādiem uzņēmumiem piešķirt tiesības izmantot numerācijas resursus, ja ir pierādīts, ka pastāv numerācijas resursu izsmelšanas risks.

Lai veicinātu šā punkta konsekvētu piemērošanu, līdz 2020. gada 21. jūnijam *BEREC* pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām un ciešā sadarbībā ar Komisiju pieņem pamatnostādnes par kopējiem kritērijiem, saskaņā ar kuriem novērtē spēju pārvaldīt numerācijas resursus un numerācijas resursu izsmelšanas risku.

3. Valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes nodrošina, ka valsts numerācijas plānus un procedūras piemēro tā, lai būtu vienlīdzīga attieksme pret visiem publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem un uzņēmumiem, kas ir tiesīgi saskaņā ar 2. punktu. Jo īpaši dalībvalstis nodrošina, ka uzņēmums, kam ir piešķirtas tiesības lietot numerācijas resursus, nediskriminē citus elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējus attiecībā uz numerācijas resursiem, ko izmanto, lai sniegtu piekļuvi to pakalpojumiem.

4. Katra dalībvalsts nodrošina, lai valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes darītu pieejamu neģeogrāfisku numuru diapazonu, ko var izmantot tādu elektronisko sakaru pakalpojumu, kas nav starppersonu sakaru pakalpojumi, sniegšanai visā Savienības teritorijā, neskarot Regulu (ES) Nr. 531/2012 un šīs direktīvas 97. panta 2. punktu. Ja tiesības lietot numerācijas resursus saskaņā ar šā panta 2. punktu ir piešķirtas uzņēmumiem, kas nav elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošinātāji, šo punktu piemēro konkrētajiem pakalpojumiem, kuru sniegšanai lietošanas tiesības ir piešķirtas.

▼B

Valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes saskaņā ar šo direktīvu nodrošina, lai nosacījumi, kas uzskaitīti I pielikuma E daļā un kas var būt paredzēti tiesībām izmantot numerācijas resursus, ko lieto pakalpojumu sniegšanai ārpus valsts koda dalībvalsts, un to izpilde ir tikpat stingra, kā nosacījumi un izpilde, ko piemēro valsts koda dalībvalstī sniegtajiem pakalpojumiem. Valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes saskaņā ar 94. panta 6. punktu nodrošina arī to, lai pakalpojumu sniedzēji, kuri izmanto sava valsts koda numerācijas resursus citās dalībvalstīs, nodrošinātu atbilstību patērētāju aizsardzības noteikumiem un citiem ar numerācijas resursu izmantošanu saistītiem valsts noteikumiem, kas piemērojami dalībvalstīs, kurās tiek izmantoti numerācijas resursi. Šis pienākums neskar attiecīgo dalībvalstu kompetento iestāžu izpildes pilnvaras.

BEREC valsts regulatīvajām vai citām kompetentajām iestādēm pēc to lūguma palīdz koordinēt to darbības, lai nodrošinātu efektīvu pārvaldību numerācijas resursiem, attiecībā uz kuriem ir tiesības uz eksteritoriālu izmantošanu Savienībā.

Lai vienkāršotu valsts regulatīvo vai citu kompetento iestāžu veikto uzraudzību attiecībā šajā punktā noteikto prasību ievērošanu, *BEREC* izveido datubāzi numerācijas resursiem, attiecībā uz kuriem ir tiesības uz eksteritoriālu izmantošanu Savienībā. Šim nolūkam valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes sniedz *BEREC* attiecīgo informāciju. Ja valsts regulatīvās iestādes nepiešķir numerācijas resursus, attiecībā uz kuriem ir tiesības uz eksteritoriālu izmantošanu Savienībā, kompetentā iestāde, kas ir atbildīga par to piešķiršanu vai pārvaldību, konsultējas ar valsts regulatīvo iestādi.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka kods "00" ir starptautiskās piekļuves standarta kods. Var noteikt vai paturēt spēkā īpašu kārtību, kā tiek izmantoti numurātāriģi paredzētie starppersonu sakaru pakalpojumi starp blakus esošām vietām, kas atrodas katra citā pusē robežai starp dalībvalstīm.

Dalībvalstis var vienoties par kopīga numerācijas plāna koplietošanu visiem numuriem vai konkrētām numuru kategorijām.

Galalietotājus, ko skar šāda kārtība vai nolīgumi, tiek pilnībā informēti.

6. Neskarot 106. pantu, dalībvalstis, kur tehniski iespējams, veicina attālinātu nodrošināšanu, lai vienkāršotu elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošinātāju maiņu galalietotājiem, it sevišķi mašīnas-mašīnas sakaru pakalpojumu nodrošinātājiem un galalietotājiem.

7. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts numuru piešķiršanas plāni un visi sekojoši to papildinājumi vai grozījumi tiek darīti zināmi tikai saskaņā ar ierobežojumiem, kas noteikti, pamatojoties uz valsts drošību.

▼B

8. Dalībvalstis atbalsta to, ka Savienībā saskaņo konkrētus numurus vai numerācijas diapazonus, ja tas sekmē gan iekšējā tirgus darbību, gan Eiropas mēroga pakalpojumu attīstību. Ja ir jārisina jautājums par vēl neapmierinātu pārrobežu vai Eiropas mēroga pieprasījumu pēc numuru resursiem, Komisija, maksimāli ņemot vērā *BEREC* atzinumu, pieņem īstenošanas aktus, ar ko tiek harmonizēti konkrēti numuri vai numerācijas diapazoni.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 118. panta 4. punktā minēto pārbaudes procedūru.

*94. pants***Procedūra, ar kuru piešķir tiesības lietot numerācijas resursus**

1. Ja ir nepieciešams piešķirt individuālas numerācijas resursu lietošanas tiesības, valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes pēc pieprasījuma piešķir šādas tiesības jebkuram uzņēmumam elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošināšanai saskaņā ar 12. pantā minēto vispārējo atļauju, ievērojot 13. pantu un 21. panta 1. punkta c) apakšpunktu un citus noteikumus, kas nodrošina efektīvu šo numerācijas resursu izmantošanu saskaņā ar šo direktīvu.

2. Numerācijas resursu lietošanas tiesības piešķir ar atklātu, objektīvu, pārredzamu, nediskriminējošu un samērīgu procedūru palīdzību.

Piešķirot numerācijas resursu lietošanas tiesības, valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes norāda, vai un saskaņā ar kādiem nosacījumiem tiesību subjekts var nodot minētās tiesības.

Ja valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes piešķir numerācijas resursu lietošanas tiesības uz ierobežotu laikposmu, tā ilgums ir atbilstīgs attiecīgajam pakalpojumam izvirzītā mērķa ziņā, pienācīgi ņemot vērā vajadzību noteikt atbilstīgu laikposmu ieguldījuma amortizācijai.

3. Valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes lēmumus par numerācijas resursu lietošanas tiesību piešķiršanu pieņem iespējami drīz pēc pilnīga pieteikuma saņemšanas un trīs nedēļās, ja numerācijas resursi saskaņā ar valsts numerācijas plānu ir iedalīti īpašiem nolūkiem. Šādus lēmumus publicē.

4. Ja pēc apspriešanās ar ieinteresētajām pusēm saskaņā ar 23. pantu valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes ir konstatējušas, ka tiesības lietot numerācijas resursus ar sevišķu ekonomisko vērtību ir jāpiešķir, organizējot konkursa kārtā veiktas vai salīdzinošas atlases procedūru, valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes šā panta 3. punktā minēto trīs nedēļu laikposmu var pagarināt par vēl trīs nedēļām.

▼B

5. Valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes neierobežo piešķiramo individuālo lietošanas tiesību daudzumu, izņemot gadījumus, kad tas ir nepieciešams, lai nodrošinātu numerācijas resursu efektīvu izmantošanu.

6. Ja tiesības lietot numerācijas resursus ietver to eksteritoriālu izmantošanu Savienībā saskaņā ar 93. panta 4. punktu, valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes piesaista minētajām lietošanas tiesībām īpašus nosacījumus, lai nodrošinātu atbilstību visiem attiecīgajiem valsts patērētāju aizsardzības noteikumiem un ar numerācijas resursu izmantošanu saistītiem valsts noteikumiem, kas piemērojami dalībvalstīs, kurās tiek izmantoti numerācijas resursi.

Kad pieprasa tās dalībvalsts regulatīvā vai cita kompetentā iestāde, kurā tiek lietoti numerācijas resursi, un pierāda, ka tiek pārkāpti attiecīgie minētās dalībvalsts valsts patērētāju aizsardzības noteikumi vai valsts tiesību akti par numerācijas resursu izmantošanu, tās dalībvalsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes, kurā piešķirtas tiesības lietot numerācijas resursus, nodrošina saskaņā ar šā punkta pirmo daļu piesaistīto nosacījumu izpildi saskaņā ar 30. pantu, tostarp nopietnu pārkāpumu gadījumā atņemot numerācijas resursu eksteritoriālas lietošanas tiesības, kas piešķirtas attiecīgajam uzņēmumam.

BEREC vienkāršo un koordinē informācijas apmaiņu starp dažādo iesaistīto dalībvalstu kompetentajām iestādēm un nodrošina to sadarbības pienācīgu saskaņošanu.

7. Šo pantu piemēro arī tad, kad valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes saskaņā ar 93. panta 2. punktu piešķir numerācijas resursu lietošanas tiesības arī uzņēmumiem, kas nav elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošinātāji.

*95. pants***Maksas par numerācijas resursu lietošanas tiesībām**

Dalībvalstis var ļaut valsts regulatīvajām vai citām kompetentajām iestādēm uzlikt tādu maksu par tiesībām izmantot numerācijas resursus, kas atspoguļo nepieciešamību nodrošināt minēto resursu optimālo izmantošanu. Dalībvalstis nodrošina to, ka šādas maksas ir objektīvi pamatotas, caurskatāmas, nediskriminējošas un samērīgas attiecībā uz to paredzēto mērķi, un ņem vērā 3. pantā izklāstītos mērķus.

*96. pants***Palīdzības dienests pazudušu bērnu meklēšanai un bērnu uzticības tālrunis**

1. Dalībvalstis nodrošina, lai galalietotājiem bez maksas būtu pieejams dienests, kas apkalpo palīdzības līniju, pa kuru var ziņot par pazudušiem bērniem. Palīdzības līnija ir pieejama pa numuru "116000".

▼B

2. Dalībvalstis nodrošina, lai galalietotājiem ar invaliditāti vislielākajā iespējamajā mērā būtu pieejami pakalpojumi, ko sniedz pa numuru "116000". Pasākumi, ko veic nolūkā galalietotājiem ar invaliditāti vienkāršot piekļuvi šādiem pakalpojumiem, tiem ceļojot citās dalībvalstīs, ir pamatoti ar atbilstību attiecīgajiem standartiem vai specifikācijām, ko nosaka saskaņā ar 39. pantu.

3. Dalībvalstis veic pienācīgus pasākumus, ar ko tiek nodrošināts, lai tā iestāde vai uzņēmums, kam ir piešķirts numurs "116000", palīdzības līnijas darbībai piešķirtu vajadzīgos resursus.

4. Dalībvalstis un Komisija nodrošina, lai galalietotāji būtu pienācīgi informēti par numuru "116000" un attiecīgā gadījumā "116111" pastāvēšanu un pakalpojumiem, kas saņemami, zvanot uz šiem numuriem.

*97. pants***Numuru un pakalpojumu pieejamība**

1. Dalībvalstis nodrošina, ka, ja tas ir saimnieciski rentabli, izņemot gadījumus, ja izsauktais galalietotājs komerciālu iemeslu dēļ ir izvēlējis ierobežot konkrētās ģeogrāfiskās teritorijās esošu izsauceju piekļuvi, valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka galalietotājiem ir iespēja:

- a) piekļūt pakalpojumiem Savienībā un tos lietot, izmantojot neģeogrāfiskus numurus; un
- b) piekļūt visiem Savienības numuriem neatkarīgi no operatora izmantotās tehnoloģijas un iekārtām, tostarp numuriem dalībvalstu valsts numerācijas plānos un Vispārējiem starptautiskajiem bezmaksas numuriem (*UIFN*).

2. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts regulatīvās vai citas kompetentās iestādes var prasīt no pakalpojumu sniedzējiem, kas nodrošina publiskus elektronisko sakaru tīklus, vai publiski pieejamus elektronisko sakaru pakalpojumus, konkrētos gadījumos bloķēt piekļuvi numuriem vai pakalpojumiem, ja to pamato tādi iemesli kā krāpniecība vai ļaunprātīgs lietojums, un prasīt, lai tādos gadījumos elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji nedarītu zināmus ieņēmumus par attiecīgiem starpsavienojuma vai citiem pakalpojumiem.

III SADAĻA**GALALIETOTĀJU TIESĪBAS***98. pants***Atkāpe attiecībā uz dažiem mikrouzņēmumiem**

Šo sadaļu, izņemot 99. un 100. pantu, nepiemēro mikrouzņēmumiem, kas sniedz numurneatkarīgus starppersonu sakaru pakalpojumus, ja vien tie nesniedz arī citus elektronisko sakaru pakalpojumus.

▼B

Dalībvalstis nodrošina, ka galalietotāji ir informēti par atkāpi saskaņā ar pirmo daļu pirms tiek noslēgts līgums ar mikrouzņēmumu, uz kuru šāda atkāpe attiecas.

*99. pants***Diskriminācijas aizliegums**

Elektronisko sakaru tīklu vai pakalpojumu nodrošinātāji galalietotājiem attiecībā uz piekļuvi tīkliem vai pakalpojumiem vai to izmantošanu nenosaka nekādas atšķirīgas prasības vai vispārējus nosacījumus, tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar galalietotāja valstspiederību, dzīvesvietu vai uzņēmējdarbības vietu, ja vien tāda atšķirīga pieceja nav objektīvi pamatota.

*100. pants***Pamattiesību aizsardzības pasākumi**

1. Valstu pasākumos attiecībā uz galalietotāju piekļuvi pakalpojumiem un lietotnēm vai to izmantošanu ar elektronisko sakaru tīklu starpniecību ir jāievēro Eiropas Savienības Pamattiesību harta ("Harta") un Savienības tiesību aktu vispārīgie principi.

2. Jebkuru pasākumu attiecībā uz galalietotāju piekļuvi pakalpojumiem un lietotnēm vai to izmantošanu ar elektronisko sakaru tīklu starpniecību, kurš varētu ierobežot šo Hartā atzīto tiesību vai brīvību īstenošanu, veic vienīgi tad, ja tas ir noteikts tiesību aktos un respektē minētās tiesības un brīvības, ir samērīgs, vajadzīgs un patiesi atbilst vispārējās nozīmes mērķiem, kas atzīti Savienības tiesībās, vai vajadzībai aizsargāt citu personu tiesības un brīvības saskaņā ar Hartas 52. panta 1. punktu un Savienības tiesību aktu vispārīgajiem principiem, tostarp tiesības uz efektīviem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem un uz taisnīgu tiesu. Tādējādi šādus pasākumus veic vienīgi tad, ja tiek pienācīgi respektēts nevainīguma prezumpcijas princips un tiesības uz privātumu. Tiek garantēta iepriekšēja taisnīga un objektīva procedūra, tostarp iesaistītās personas vai iesaistīto personu tiesības tikt uzklausi, ņemot vērā vajadzību pienācīgi pamatotos steidzamības gadījumos nodrošināt atbilstīgus apstākļus un procedūras pasākumus saskaņā ar Hartu.

*101. pants***Saskaņošanas pakāpe**

1. Dalībvalstis savos valsts tiesību aktos nepatur spēkā vai neievieš tādus galalietotāju aizsardzības noteikumus jautājumos, kuri atšķiras no 102.–115. panta, tostarp stingrākus vai mazāk stingrus noteikumus, lai nodrošinātu atšķirīgu aizsardzības līmeni, ja vien šajā sadaļā nav noteikts citādi.

2. Līdz 2021. gada 21. decembrim dalībvalstis var turpināt piemērot stingrākus valsts patērētāju tiesību aizsardzības noteikumus, kas atšķiras no 102. līdz 115. pantā paredzētajiem noteikumiem, ar noteikumu, ka minētie noteikumi bija spēkā 2018. gada 20. decembrī un ka visi iekšējā tirgus darbības ierobežojumi, kas no tiem izriet, ir samērīgi ar patērētāju tiesību aizsardzības mērķi.

▼B

Dalībvalstis līdz 2019. gada 21. decembrim paziņo Komisijai par visiem valsts noteikumiem, kas ir piemērojami, pamatojoties uz šo punktu.

*102. pants***Informācijas prasības attiecībā uz līgumiem**

1. Pirms patērētājs uzņemas saistības saskaņā ar līgumu vai citu attiecīgu piedāvājumu, tādu publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji, kas nav mašīnas-mašīnas sakaru pakalpojumu sniegšanai izmantoti pārraidīšanas pakalpojumi, sniedz Direktīvas 2011/83/ES 5. un 6. pantā minēto informāciju un papildus tam – informāciju, kas uzskaitīta šīs direktīvas VIII pielikumā, ciktāl minētā informācija attiecas uz pakalpojumu, kuru tie sniedz.

Informāciju sniedz skaidri un saprotami, izmantojot pastāvīgu informācijas nesēju, kā noteikts Direktīvas 2011/83/ES 2. panta 10. punktā, vai, ja to nav iespējams sniegt, izmantojot pastāvīgu informācijas nesēju, tad viegli lejupielādējamā dokumentā, ko pieejamu darījis pakalpojumu sniedzējs. Pakalpojumu sniedzējs skaidri vērš patērētāja uzmanību uz to, ka ir pieejams minētais dokuments, un uz to, ka ir svarīgi to lejupielādēt, lai to varētu dokumentēt, izmantot turpmākai atsaucei un pavairot neizmainītā veidā.

Informāciju pēc pieprasījuma sniedz tādā veidā, lai tā būtu pieejama galalietotājiem ar invaliditāti saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, ar kuriem saskaņo produktu un pakalpojumu pieejamības prasības.

2. Šā panta 1., 3. un 5. punktā minēto informāciju sniedz arī galalietotājiem, kas ir mikrouzņēmumi, mazie uzņēmumi vai bezpeļņas organizācijas, ja vien tie nav nepārprotami piekrituši atteikties no šo noteikumu vai to daļas izmantošanas.

3. Tādu publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji, kas nav mašīnas-mašīnas sakaru pakalpojumu sniegšanai izmantoti pārraidīšanas pakalpojumi, patērētājiem sniedz kodolīgu un viegli lasāmu līguma kopsavilkumu. Minētajā kopsavilkumā norāda galvenos informācijas prasību elementus saskaņā ar 1. punktu. Minētie galvenie elementi ietver vismaz:

- a) pakalpojumu sniedzēja nosaukumu, adresi un kontaktinformāciju, un sūdzību iesniegšanai paredzētu kontaktinformāciju, ja tā atšķiras;
- b) katra sniegtā pakalpojuma galvenās iezīmes;
- c) attiecīgās cenas par elektronisko sakaru pakalpojumu aktivēšanu un jebkādas tādas maksas, kas atkārtojas vai ir saistītas ar patēriņu, ja pakalpojumu sniedz par tiešu naudas maksājumu;
- d) līguma termiņu un līguma atjaunošanas un izbeigšanas nosacījumus;

▼B

- e) apmēru, kādā produkti un pakalpojumi ir paredzēti galalietotājiem ar invaliditāti;
- f) attiecībā uz interneta piekļuves pakalpojumiem – Regulas (ES) 2015/2120 4. panta 1. punkta d) un e) apakšpunktā prasītās informācijas kopsavilkumu.

Līdz 2019. gada 21. decembrim Komisija pēc apspriešanās ar *BEREC* pieņem īstenošanas aktu, kurā iekļauj informāciju par līguma kopsavilkuma veidni, kas jāizmanto pakalpojumu sniedzējiem, lai izpildītu šajā punktā noteiktos pienākumus.

Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 118. panta 4. punktā minēto pārbaudes procedūru.

Pakalpojumu sniedzēji, uz kuriem attiecas 1.–4. punktā noteiktie pienākumi, pienācīgi aizpilda minēto līguma kopsavilkuma veidni, norādot prasīto informāciju, un pirms līguma, tostarp distances līguma, noslēgšanas bez maksas iesniedz līguma kopsavilkumu patērētājiem. Ja objektīvu tehnisku iemeslu dēļ konkrētajā brīdī nav iespējams iesniegt līguma kopsavilkumu, to bez liekas kavēšanās iesniedz pēc tam, un līgums stājas spēkā pēc tam, kad patērētājs pēc līguma kopsavilkuma saņemšanas ir apstiprinājis savu piekrišanu.

4. Šā panta 1. un 3. punktā minētā informācija kļūst par līguma neatņemamu daļu, un to nemaina, ja vien līgumslēdzējas puses nav skaidri vienojušās citādi.

5. Ja par interneta piekļuves pakalpojumiem vai publiski pieejamiem starppersonu sakaru pakalpojumiem norēķinās, pamatojoties uz to izmantošanas ilgumu vai apjomu, to sniedzēji piedāvā patērētājiem iespēju uzraudzīt un kontrolēt, kā tiek izmantots katrs no pakalpojumiem. Šī iespēja ietver piekļuvi savlaicīgai informācijai par tarifu plānā iekļauto pakalpojumu patēriņa līmeni. Konkrēti, pakalpojumu sniedzēji patērētājiem paziņo, pirms sasniegts jebkāds patēriņa limits – kā to iepriekš noteikušas kompetentās iestādes, vajadzības gadījumā koordinējot ar valsts regulatīvajām iestādēm –, kas iekļauts patērētāju tarifu plānā, un tad, kad viņu tarifu plānā iekļautais pakalpojums ir pilnībā patērēts.

6. Dalībvalstis savos tiesību aktos var saglabāt vai ieviest noteikumus, ar kuriem pakalpojumu sniedzējiem prasa sniegt papildu informāciju par patēriņa līmeni un uz laiku liegt turpināt attiecīgā pakalpojuma izmantošanu, ja tas pārsniedz finanšu vai apjoma limitu, ko noteikusi kompetentā iestāde.

7. Dalībvalstis arī turpmāk savos tiesību aktos var saglabāt vai ieviest noteikumus saistībā ar aspektiem, kas nav regulēti šajā pantā, jo īpaši nolūkā risināt no jauna radušos jautājumus.

103. pants

Pārredzamība, piedāvājumu salīdzināšana un informācijas publicēšana

1. Kompetentās iestādes, vajadzības gadījumā koordinējot ar valsts regulatīvajām iestādēm, nodrošina, ka, ja interneta piekļuves pakalpojumu vai publiski pieejamu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji minētos pakalpojumus sniedz, uz tiem attiecinot noteikumus un nosacījumus, IX pielikumā norādīto informāciju visi šādi pakalpojumu sniedzēji vai kompetentā iestāde pati, vajadzības gadījumā koordinējot ar valsts regulatīvo iestādi, publicē skaidrā, aptverošā, mašīnlasāmā veidā un tādā formātā, kas pieejams galalietotājiem ar invaliditāti saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, ar kuriem saskaņo produktu un pakalpojumu pieejamības prasības. Šo informāciju regulāri atjaunina. Kompetentās iestādes, vajadzības gadījumā koordinējot ar valsts regulatīvajām iestādēm, var noteikt papildu prasības, kas attiecas uz veidu, kā minētā informācija ir publicējama. Minēto informāciju pirms tās publicēšanas pēc pieprasījuma sniedz kompetentajai iestādei un vajadzības gadījumā valsts regulatīvajai iestādei.

2. Kompetentās iestādes, vajadzības gadījumā koordinējot ar valsts regulatīvajām iestādēm, nodrošina, ka galalietotājiem bez maksas ir pieejams vismaz viens neatkarīgs salīdzināšanas rīks, kas ļauj tiem salīdzināt un izvērtēt dažādus interneta piekļuves pakalpojumus un publiski pieejamus numuratkarīgus starppersonu sakaru pakalpojumus un – attiecīgā gadījumā – publiski pieejamus numurneatkarīgus starppersonu sakaru pakalpojumus attiecībā uz:

- a) tādu pakalpojumu cenām un tarifiem, par kuru sniegšanu ir paredzēti atkārtoti vai ar patēriņu pamatoti tieši naudas maksājumi, un
- b) pakalpojumu sniegšanas kvalitāti, ja tiek piedāvāta minimāla pakalpojuma kvalitāte vai uzņēmumam ir jāpublicē šāda informācija, ievērojot 104. pantu.

3. Šā panta 2. punktā minētais salīdzināšanas rīks:

- a) ir funkcionāli neatkarīgs no šādu pakalpojumu sniedzējiem, tādējādi nodrošinot, ka meklēšanas rezultātos pret minētajiem pakalpojumu sniedzējiem tiek nodrošināta vienlīdzīga attieksme;
- b) skaidri norāda, kas ir salīdzināšanas rīka īpašnieki un operatori;
- c) paredz skaidrus un objektīvus kritērijus, uz kuriem jābalsta salīdzināšana;
- d) izmanto vienkāršu un viennozīmīgu valodu;
- e) sniedz precīzu un atjauninātu informāciju un norāda pēdējās atjaunināšanas laiku;

▼B

f) ir atvērts visiem interneta piekļuves pakalpojumu vai publiski pieejamu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem, darot pieejamu attiecīgo informāciju, un ietver plašu klāstu piedāvājumu, kas aptver būtisku tirgus daļu, un, ja sniegtā informācija nav pilnīgs pārskats par tirgu, to skaidri paziņo pirms rezultātu uzrādīšanas;

g) nodrošina efektīvu procedūru ziņošanai par nepareizu informāciju;

h) ietver iespēju salīdzināt cenas, tarifus un pakalpojumu sniegšanas kvalitāti starp patērētājiem pieejamajiem piedāvājumiem un – ja to pieprasa dalībvalstis – starp minētajiem piedāvājumiem un publiski pieejamajiem standarta piedāvājumiem citiem galalietotājiem.

Salīdzināšanas rīkus, kuri atbilst a) līdz h) apakšpunkta prasībām, pēc šo rīku nodrošinātāja pieprasījuma sertificē kompetentās iestādes, vajadzības gadījumā koordinējot ar valsts regulatīvajām iestādēm.

Trešām personām ir tiesības bez maksas un atvērtos datu formātos izmantot informāciju, ko publicē interneta piekļuves pakalpojumu vai publiski pieejamu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji, nolūkā darīt pieejamus šādus neatkarīgus salīdzināšanas rīkus.

4. Dalībvalstis var prasīt, lai interneta piekļuves pakalpojumu vai publiski pieejamu numuratkārīgu starppersonu sakaru pakalpojumu, vai abu pakalpojumu, sniedzēji esošajiem un jauniem galalietotājiem attiecīgā gadījumā bez maksas sniegtu informāciju, kas sabiedrībā rada plašu ieinteresētību, izmantojot tādus līdzekļus, kurus uzņēmumi lieto ikdienas saziņā ar galalietotājiem. Šādā gadījumā informāciju, kas sabiedrībā rada plašu ieinteresētību, standarta formātā sniedz attiecīgās publiskās iestādes, un tā *inter alia* aptver šādus tematus:

a) parastākie veidi, kā interneta piekļuves pakalpojumus un publiski pieejamus numuratkārīgus starppersonu sakaru pakalpojumus lieto, lai iesaistītos nelikumīgās darbībās vai izplatītu kaitīgu saturu, jo īpaši, ja tas var skart citu cilvēku tiesību un brīvību respektēšanu, tostarp datu aizsardzības tiesību, autortiesību un blakustiesību pārkāpumi, un to krimināltiesiskās sekas; un

b) līdzekļi, kā aizsargāties pret personiskās drošības, privātās dzīves un personas datu apdraudējumiem, izmantojot interneta piekļuves pakalpojumus un publiski pieejamus numuratkārīgus starppersonu sakaru pakalpojumus.

104. pants

Ar interneta piekļuves pakalpojumu un publiski pieejamu starppersonu sakaru pakalpojumu saistītu pakalpojumu kvalitāte

1. Valsts regulatīvās iestādes, koordinējot ar citām kompetentajām iestādēm, var pieprasīt interneta piekļuves pakalpojumu un publiski pieejamu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem publicēt visaptverošu, salīdzināmu, uzticamu, ērti lietojamu un atjauninātu informāciju galalietotājiem par viņu sniegto pakalpojumu kvalitāti, ciktāl viņi – tieši vai šajā nolūkā izmantojot pakalpojumu līmeņa līgumu – kontrolē vismaz dažus tīkla elementus, un par pasākumiem, kas ir veikti, lai galalietotājiem ar invaliditāti nodrošinātu līdzvērtīgu piekļuvi. Valsts regulatīvās iestādes, koordinējot ar citām kompetentajām iestādēm, publiski pieejamu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem arī var pieprasīt informēt patērētājus, ja to nodrošināto pakalpojumu kvalitāte ir atkarīga no kādiem ārējiem faktoriem, piemēram, signālu pārraides kontroles vai tīkla savienojamības.

Minēto informāciju pirms tās publicēšanas pēc pieprasījuma sniedz valsts regulatīvajai iestādei un vajadzības gadījumā citām kompetentajām iestādēm.

Pakalpojuma kvalitātes nodrošināšanas pasākumi ir saskaņā ar Regulu (ES) 2015/2120.

2. Valsts regulatīvās iestādes, koordinējot ar citām kompetentajām iestādēm, maksimāli ņemot vērā *BEREC* pamatnostādnes, nosaka mērāmos pakalpojumu kvalitātes parametrus, izmantojamās mērīšanas metodes un publicējamās informācijas saturu, formu un tipu, arī iespējamās kvalitātes sertifikācijas mehānismus. Attiecīgos gadījumos izmanto X pielikumā izklāstītos parametrus, definīcijas un mērīšanas metodes.

Lai veicinātu šā punkta un X pielikuma konsekventu piemērošanu, līdz 2020. gada 21. jūnijam *BEREC* pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām un ciešā sadarbībā ar Komisiju pieņem pamatnostādnes, kurās sniedz detalizētu informāciju par attiecīgiem pakalpojumu kvalitātes parametriem, tostarp galalietotājiem ar invaliditāti svarīgiem parametriem, piemērojamām mērījumu metodēm, informācijas publikāciju saturu un formātu, kā arī kvalitātes sertifikācijas mehānismiem.

105. pants

Līguma termiņš un izbeigšana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka līguma izbeigšanas nosacījumi un procedūras neattiecas uz pakalpojumu sniedzēja maiņu un ka līgumos, kas tiek noslēgti starp patērētājiem un pakalpojumu sniedzējiem, kas sniedz publiski pieejamus elektronisko sakaru pakalpojumus, kas nav numur neatkarīgi starppersonu sakaru pakalpojumi un kas nav pārraidīšanas pakalpojumi, kurus izmanto mašīnas-mašīnas pakalpojumu sniegšanai, netiek prasīts saistību periods, kas pārsniedz 24 mēnešus. Dalībvalstis var pieņemt vai paturēt spēkā noteikumus, kuros noteikti īsāki maksimālie līgumsaistību periodi.

▼B

Šo punktu nepiemēro uzstādīšanas līguma ilgumam, ja patērētājs atsevišķā līgumā ir piekritis veikt uzstādīšanas maksājumus tikai par fiziskā savienojuma izvietojumu, jo īpaši ar ļoti augstas veiktspējas tīkliem. Uzstādīšanas līgumā par fiziska savienojuma izvietojumu neietver galiekārtu, piemēram, maršrutētāju vai modemu, un neliedz patērētājiem izmantot to tiesības saskaņā ar šo pantu.

2. Šā panta 1. punkts attiecas arī uz galalietotājiem, kas ir mikro-uzņēmumi, mazie uzņēmumi vai bezpeļņas organizācijas, ja vien tie nav skaidri piekrituši atteikties no minētajiem noteikumiem.

3. Ja līgumtiesībās vai valsts tiesību aktos paredzēts automātiski pagarināt noteikta termiņa līgumu elektronisko sakaru pakalpojumiem, kas nav numurēti starppersonu sakaru pakalpojumi un kas nav pārraidīšanas pakalpojumi, kurus izmanto mašīnas-mašīnas pakalpojumu sniegšanai, dalībvalstis nodrošina, ka pēc šādas pagarināšanas galalietotājiem ir tiesības jebkurā laikā izbeigt līgumu, ievērojot ilgākais viena mēneša paziņošanas periodu, kā noteikušas dalībvalstis, un bez jebkādam izmaksām, izņemot maksas par pakalpojuma saņemšanu paziņošanas periodā. Pirms līguma automātiskas pagarināšanas pakalpojumu sniedzēji nepārprotami un savlaicīgi un izmantojot pastāvīgu informācijas nesēju, kā definēts Direktīvas 2011/83/ES 2. panta 10) punktā, informē galalietotājus par līgumsaistību beigām un par līguma izbeigšanas veidiem. Papildus tam, un vienlaicīgi, pakalpojumu sniedzēji konsultē galalietotājus par labākajiem tarifiem attiecībā uz saviem pakalpojumiem. Pakalpojumu sniedzēji informāciju par labākajiem tarifiem galalietotājiem sniedz vismaz reizi gadā.

4. Galalietotājiem ir tiesības izbeigt līgumu bez jebkādam papildu izmaksām, ja tādu publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu, kas nav numurēti starppersonu sakaru pakalpojumi, sniedzējs ir paziņojis par ierosinātām līguma nosacījumu izmaiņām, izņemot gadījumus, kad ierosinātās izmaiņas nāk par labu tikai galalietotājam, kad tām ir vienīgi administratīvs raksturs un tām nav negatīvas ietekmes uz galalietotāju, vai kad tās ir tieši noteiktas Savienības vai valsts tiesību aktos.

Pakalpojumu sniedzēji vismaz vienu mēnesi iepriekš paziņo galalietotājiem par visām izmaiņām līguma nosacījumos un vienlaikus sniedz tiem informāciju par tiesībām izbeigt līgumu bez jebkādam papildu izmaksām, ja tie nepiekrīt jaunajiem nosacījumiem. Tiesības izbeigt līgumu ir izmantojamas viena mēneša laikā pēc paziņojuma. Dalībvalstis minēto termiņu var pagarināt uz laikposmu līdz trim mēnešiem. Dalībvalstis nodrošina, ka šādu paziņojumu sniedz skaidri un saprotami, izmantojot pastāvīgu informācijas nesēju.

5. Jebkuru starp tādu elektronisko sakaru pakalpojumu, kas nav interneta piekļuves pakalpojums vai numurēti starppersonu sakaru pakalpojumi, faktisko un līgumā paredzēto nodrošināšanu konstatētu būtisku neatbilstību, kas ir pastāvīga vai bieži atkārtojas, uzskata par pamatu tam, lai patērētājs varētu izmantot pieejamos tiesiskās aizsardzības līdzekļus saskaņā ar valsts tiesību aktiem, tostarp tiesības izbeigt līgumu bez izmaksu rašanās.

▼B

6. Ja saskaņā ar šo direktīvu, citiem Savienības tiesību aktu vai valsts tiesību aktu noteikumiem galalietotājam ir tiesības pirms līguma termiņa beigām izbeigt līgumu par publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu, kas nav numurēti atkarīgi starppersonu sakaru pakalpojumi, galalietotājs nemaksā nekādu kompensāciju, izņemot par paturēto subsidiāro galiekārtu.

Ja galalietotājs izvēlas paturēt galiekārtu, kas līguma noslēgšanas brīdī tika piedāvāta komplektā ar līgumu, jebkura kompensācija, kas jāmaksā, nepārsniedz galiekārtas *pro rata temporis* vērtību, par ko panākta vienošanās līguma noslēgšanas brīdī, vai atlikušo pakalpojuma maksas daļu līdz līguma darbības beigām – atkarībā no tā, kura summa ir mazāka.

Dalībvalstis var noteikt citas metodes kompensācijas likmes aprēķināšanai, ar noteikumu, ka šādas metodes nenozīmē kompensāciju, kas ir lielāka par kompensāciju, kura aprēķināta saskaņā ar otro daļu.

Dalībvalstu noteiktā termiņā un ne vēlāk kā pēc kompensācijas samaksas pakalpojumu sniedzējs bez maksas atceļ visus nosacījumus attiecībā uz minēto galiekārtu izmantošanu citos tīklos.

7. Ciktāl tiek skarti pārraidīšanas pakalpojumi, ko izmanto mašīnas-mašīnas pakalpojumiem, 4. un 6. punktā minētās tiesības izmanto tikai tie galalietotāji, kas ir patērētāji, mikrouzņēmumi, mazie uzņēmumi vai bezpeļņas organizācijas.

106. pants

Pakalpojumu sniedzēja maiņa un numura pārnesamība

1. Ja notiek interneta piekļuves pakalpojumu sniedzēju maiņa, attiecīgie pakalpojumu sniedzēji pirms maiņas procesa un tā laikā sniedz galalietotājam pienācīgu informāciju un nodrošina interneta piekļuves pakalpojuma nepārtrauktību, ja vien tas nav tehniski neiespējami. Saņemotais pakalpojumu sniedzējs nodrošina, ka interneta piekļuves pakalpojums tiek aktivizēts pēc iespējas īsākā termiņā dienā un laikposmā, par kuru skaidri panākta vienošanās ar galalietotāju. Nodotošais pakalpojumu sniedzējs turpina sniegt savu interneta piekļuves pakalpojumu ar tiem pašiem noteikumiem, līdz saņemotais pakalpojumu sniedzējs aktivizē savu interneta piekļuves pakalpojumu. Pakalpojuma zaudēšana pakalpojumu sniedzēju maiņas procesā nav ilgāka par vienu darbdienu.

Valsts regulatīvās iestādes nodrošina pakalpojumu sniedzēju maiņas procesa efektivitāti un vienkāršību galalietotāja vajadzībām.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka visiem galalietotājiem ar numuriem no valsts numerācijas plāna pēc pieprasījuma ir tiesības saglabāt savus numurus neatkarīgi no uzņēmuma, kas sniedz pakalpojumus, saskaņā ar VI pielikuma C daļu.

▼B

3. Ja galalietotājs izbeidz līgumu, dalībvalstis nodrošina, ka galalietotājs var saglabāt tiesības pārņemt numuru no valsts numerācijas plāna pie cita pakalpojumu sniedzēja ne mazāk kā viena mēneša laikā pēc līguma izbeigšanas dienas, ja vien galalietotājs nav atteicies no minētajām tiesībām.

4. Valsts regulatīvās iestādes nodrošina, ka cenas, ko pakalpojumu sniedzēji savstarpēji piemēro par numura pārnesamības nodrošināšanu, ir uz izmaksām vērstas un ka nekādas tiešās maksas galalietotājiem netiek piemērotas.

5. Numuru pārņemšanu un to sekojošu aktivēšanu veic pēc iespējas īsākā termiņā dienā, par kuru skaidri panākta vienošanās ar galalietotāju. Jebkurā gadījumā tiem galalietotājiem, kuri ir noslēguši līgumu par numura pārņemšanu uz jaunu pakalpojumu sniedzēju, numuru aktivizē vienas darbdienu laikā pēc dienas, par kuru panākta vienošanās ar galalietotāju. Ja numura pārņemšanas process neizdodas, nododošais pakalpojumu sniedzējs atkārtoti aktivizē galalietotāja numuru un saistītus pakalpojumus līdz sekmīgai numura pārņemšanai. Nododošais pakalpojumu sniedzējs turpina sniegt savus pakalpojumus ar tiem pašiem noteikumiem un nosacījumiem, līdz tiek aktivizēti saņemotais pakalpojumu sniedzēja pakalpojumi. Jebkurā gadījumā pakalpojuma zaudēšana pakalpojumu sniedzēja maiņas un numuru pārņemšanas procesā nepārsniedz vienu darbdienu. Operatori, kuru piekļuves tīklus vai iekārtas izmanto nododošais vai saņemotais pakalpojumu sniedzējs vai abi, nodrošina, ka nav pakalpojumu zaudēšanas, kas aizkavētu pakalpojumu sniedzēja maiņas un numura pārņemšanas procesu.

6. Saņemotais pakalpojumu sniedzējs vada pakalpojumu sniedzēju maiņas un numura pārņemšanas procesu, kas izklāstīts 1. un 5. punktā, un gan saņemotais, gan nododošais pakalpojumu sniedzējs labticīgi sadarbojas. Tie neaizkavē vai ļaunprātīgi neizmanto pakalpojumu sniedzēja maiņas un pārņemšanas procesus, ne arī pārņemas vai pārslēdz galalietotājus bez galalietotāju skaidras piekrišanas. Galalietotāju līgumus ar nododošo pakalpojumu sniedzēju pēc pakalpojumu sniedzēja maiņas procesa pabeigšanas automātiski izbeidz.

Valsts regulatīvās iestādes var noteikt pakalpojumu sniedzēju maiņas un numuru pārņemšanas procesu sīku informāciju, ņemot vērā attiecīgās valsts noteikumus par līgumiem, tehnisko īstenojamību un nepieciešamību saglabāt pakalpojuma nepārtrauktību galalietotājiem. Šādā procesā, ja tas ir tehniski īstenojams, ietver prasību, ka numura pārņemšana jāpabeidz, izmantojot attālināto nodrošināšanu, ja vien galalietotājs nepieprasa citādi. Valsts regulatīvās iestādes arī veic attiecīgus pasākumus nolūkā nodrošināt galalietotāju pienācīgu informētību un aizsargātību maiņas un pārņemšanas procesos, un to, ka maiņa uz citu pakalpojumu sniedzēju nenotiek pret viņu gribu.

Nododošie pakalpojumu sniedzēji pēc pieprasījuma atlīdzina atlikušo kredītu tiem patērētājiem, kuri izmantojuši priekšapmaksas pakalpojumus. Par atlīdzināšanu maksu ietur vienīgi tad, ja tā ir paredzēts līgumā. Ikviens šāda maksa ir proporcionāla un samērīga ar faktiskajām izmaksām, kas nododošajam pakalpojumu sniedzējam radušās, piedāvājot atlīdzināšanu.

▼B

7. Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām gadījumā, ja pakalpojumu sniedzējs neievēro šajā pantā noteiktos pienākumus, tostarp, ja numuru pārņemšana ir novēlota vai pakalpojumu sniedzējs to ir ļaunprātīgi izmantojis vai tas ir darīts viņu vārdā.

8. Dalībvalstis paredz noteikumus pakalpojumu sniedzējiem par vienkāršu un savlaicīgu kompensāciju izmaksu galalietotājiem gadījumā, ja pakalpojumu sniedzējs neievēro šajā pantā noteiktos pienākumus, kā arī gadījumā, ja numura pārņemšanas un pakalpojumu sniedzēju maiņas procesi ir novēloti vai notiek to ļaunprātīga izmantošana, un ja nav sniegts pakalpojums un nodrošināta ierīkošana.

9. Papildus informācijai, kas prasīta VIII pielikumā, dalībvalstis nodrošina, ka galalietotāji ir pienācīgi informēti par tiesību uz 7. un 8. punktā minēto kompensāciju esību.

*107. pants***Piedāvājumu komplekti**

1. Ja patērētājam piedāvātā pakalpojumu komplektā vai pakalpojumu un galiekārtas komplektā ietverts vismaz interneta piekļuves pakalpojums vai publiski pieejams numuratkarīgs starppersonu sakaru pakalpojums, tad 102. panta 3. punktu, 103. panta 1. punktu, 105. pantu un 106. panta 1. punktu piemēro visiem komplekta elementiem, tostarp *mutatis mutandis* tiem elementiem, uz kuriem citādi minētie noteikumi neattiektos.

2. Ja patērētājam atbilstīgi Savienības tiesību aktiem vai valstu tiesību aktiem saskaņā ar Savienības tiesību aktiem ir tiesības izbeigt jebkuru elementu komplektā, kā minēts 1. punktā, pirms nolīgta līguma termiņa beigām, jo pakalpojums nav sniegts atbilstoši līgumam vai nav sniegts, dalībvalstis nodrošina, ka patērētājam ir tiesības izbeigt līgumu attiecībā uz visiem komplekta elementiem.

3. Ja no tā paša interneta piekļuves pakalpojumu vai publiski pieejamu numuratkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēja nolemj abonēt papildu pakalpojumus vai galiekārtas, ko nodrošina vai izplata šis pakalpojumu sniedzējs, nepagarina tā līguma sākotnējo ilgumu, kuram tiek pievienoti šādi pakalpojumi vai galiekārtas, izņemot gadījumus, kad patērētājs, abonējot papildu pakalpojumus vai galiekārtas, skaidri piekrīt citiem noteikumiem.

4. Šā panta 1. un 3. punktu piemēro arī galalietotājiem, kas ir mikro-uzņēmumi, mazie uzņēmumi vai bezpeļņas organizācijas, ja vien tie nav nepārprotami piekrituši atteikties no minēto noteikumu vai to daļas piemērošanas.

5. Dalībvalstis 1. punktu var piemērot arī citiem šajā sadaļā minētajiem noteikumiem.

108. pants

Pakalpojumu pieejamība

Dalībvalstis veic visus nepieciešamos pasākumus, lai katastrofālu tīkla darbības pārrāvumu vai force majeure gadījumā nodrošinātu pēc iespējas pilnīgāku piekļuvi balss sakaru pakalpojumiem un interneta piekļuves pakalpojumiem, izmantojot publiskos elektronisko sakaru tīklus. Dalībvalstis nodrošina, ka balss sakaru pakalpojumu sniedzēji veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu nepārtrauktu piekļuvi neatliekamās palīdzības dienestiem un sabiedrībai paredzētu brīdinājumu nepārtrauktu pārraidīšanu.

109. pants

Neatliekamās palīdzības sakari un vienots Eiropas neatliekamās palīdzības numurs

1. Dalībvalstis nodrošina, ka visi 2. punktā minēto pakalpojumu galalietotāji, tostarp taksofonu lietotāji, izmantojot vienoto Eiropas neatliekamās palīdzības dienesta numuru “112” un dalībvalstu norādītus valsts neatliekamās palīdzības dienestu numurus, var piekļūt neatliekamās palīdzības dienestiem ar ārkārtas gadījuma saziņas starpniecību bez maksas un neizmantojot nekādus maksāšanas līdzekļus.

Dalībvalstis veicina piekļuvi neatliekamās palīdzības dienestiem, izmantojot vienoto Eiropas neatliekamās palīdzības dienesta numuru “112” no elektronisko sakaru tīkliem, kas nav publiski pieejami, bet kas nodrošina iespēju zvanīt uz publiskiem tīkliem, jo īpaši, ja atbildīgais tīkla uzņēmums nesniedz alternatīvu un vieglu piekļuvi neatliekamās palīdzības dienestam.

2. Dalībvalstis, pēc konsultēšanās ar valsts regulatīvajām iestādēm un neatliekamās palīdzības dienestiem, un elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem nodrošina, ka publiski pieejamu numuratkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji gadījumos, kad minētie pakalpojumi sniedz galalietotājiem iespēju veikt zvanus uz numuriem valsts vai starptautiskā numerācijas plānā, nodrošina piekļuvi neatliekamās palīdzības dienestiem, nodibinot ārkārtas gadījuma saziņu ar vispiemērotāko ĀIC.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka uz jebkādu nodibināto ārkārtas gadījuma saziņu ar vienoto Eiropas neatliekamās palīdzības dienesta numuru “112” tiek pienācīgi atbildēts un ka to apstrādā valsts neatliekamās palīdzības sistēmu organizācijai vispiemērotākajā veidā. Uz šādu ārkārtas gadījuma saziņu atbild un to apstrādā vismaz tikpat ātri un efektīvi kā ārkārtas gadījuma saziņu ar valsts ārkārtas palīdzības izsaukuma numuru vai numuriem, ja tādus turpina izmantot.

4. Līdz 2020. gada 21. decembrim un katrus divus gadus pēc tam Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par vienoto Eiropas neatliekamās palīdzības dienesta numura “112” ieviešanas efektivitāti.

▼B

5. Dalībvalstis nodrošina, ka galalietotājiem ar invaliditāti ir pieejama piekļuve neatliekamās palīdzības dienestiem ar ārkārtas gadījuma saziņas starpniecību un tā ir līdzvērtīga piekļuvei, ko nodrošina citiem galalietotājiem saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, ar kuriem saskaņo produktu un pakalpojumu pieejamības prasības. Komisija, valsts regulatīvās iestādes vai citas kompetentās iestādes veic attiecīgus pasākumus, lai nodrošinātu, ka galalietotāji ar invaliditāti, ceļojot citās dalībvalstīs, tāpat kā citi galalietotāji var piekļūt neatliekamās palīdzības dienestiem, ja iespējams, bez iepriekšējas reģistrēšanās. Ar minētajiem pasākumiem cenšas nodrošināt savstarpēju izmantojamību visās dalībvalstīs un to īstenošanā, cik vien iespējams, pamatojas uz Eiropas standartiem vai specifikācijām, ko nosaka saskaņā ar 39. pantu. Šādi pasākumi neliedz dalībvalstīm pieņemt papildu prasības, lai sasniegtu šajā pantā izklāstītos mērķus.

6. Dalībvalstis nodrošina, ka izsaucēja atrašanās vietas informācija ir darīta pieejama vispiemērotākajai ĀIC tūlīt pēc ārkārtas gadījuma saziņas nodibināšanas. Tas ietver informāciju par zvanītāja atrašanās vietu, kas iegūta, nosakot atrašanās vietu tīklā un, ja šāda informācija ir pieejama, no mobilā tālruņa. Dalībvalstis nodrošina, ka par galalietotāja atrašanās vietas informācijas noteikšanu un pārraidīšanu neiekasē maksu no galalietotāja un ĀIC attiecībā uz jebkādu ārkārtas gadījuma saziņu ar vienoto Eiropas neatliekamās palīdzības dienesta numuru "112". Dalībvalstis var attiecināt minētās saistības uz ārkārtas gadījuma saziņu ar valsts ārkārtas palīdzības izsaukuma numuriem. Kompetentās valsts regulatīvās iestādes, ja nepieciešams, pēc apspriešanās ar *BEREC*, nosaka zvanītāja atrašanās vietas informācijas precizitātes un uzticamības kritērijus.

7. Dalībvalstis nodrošina, ka galalietotājus pienācīgi informē par vienotā Eiropas neatliekamās palīdzības dienesta numura "112" pieejamību un izmantošanu, kā arī tā pieejamības iespējām, tostarp ar tādām ierosmēm, kas konkrēti paredzētas personām, kuras ceļo no vienas dalībvalsts uz citu, un galalietotājiem ar invaliditāti. Minēto informāciju sniedz pieejamos formātos, kas piemēroti dažādu veidu invaliditātei. Komisija atbalsta un papildina dalībvalstu rīcību.

8. Lai nodrošinātu efektīvu piekļuvi neatliekamās palīdzības dienestiem, nodibinot ārkārtas gadījuma saziņu ar vienotā Eiropas neatliekamās palīdzības dienesta numuru "112" dalībvalstīs, Komisija pēc apspriešanās ar *BEREC* pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 117. pantu, kuri papildina šā panta 2., 5. un 6. punktu, par pasākumiem, kas vajadzīgi, lai Savienībā nodrošinātu ārkārtas gadījuma saziņas saderību, sadarbību, kvalitāti, uzticamību un nepārtrauktību attiecībā uz risinājumiem izsaucēja atrašanās vietas noteikšanai, pieejamību galalietotājiem ar invaliditāti un maršrutēšanu uz vispiemērotāko ĀIC. Pirmo šādu deleģēto aktu pieņem līdz 2022. gada 21. decembrim.

Minētos deleģētos aktus pieņem, neskarot un neietekmējot neatliekamās palīdzības dienestu organizēšanu, kas paliek vienīgi dalībvalstu kompetencē.

▼B

BEREC uztur dalībvalstu neatliekamās palīdzības dienestu E.164 formāta numuru datubāzi, lai nodrošinātu, ka neatliekamās palīdzības dienesti dažādās dalībvalstīs var savstarpēji sazināties, ja šādu datubāzi neuztur cita organizācija.

*110. pants***Sabiedrības brīdināšanas sistēma****▼C2**

1. Līdz 2022. gada 21. jūnijam dalībvalstis nodrošina, lai tad, kad ir ieviestas sistēmas sabiedrības brīdināšanai par tiešām vai draudošām ārkārtas situācijām un katastrofām, numuratarīgu starppersonu mobilo sakaru pakalpojumu sniedzēji attiecīgajiem galalietotājiem nosūtītu brīdinājumus sabiedrībai.

▼B

2. Neatkarīgi no 1. punkta dalībvalstis var noteikt, ka brīdinājumus sabiedrībai nosūta, izmantojot publiski pieejamus elektronisko sakaru pakalpojumus, kas nav 1. punktā minētie pakalpojumi un kas nav apraides pakalpojumi, vai izmantojot mobilo lietotni, kas darbojas, izmantojot interneta piekļuves pakalpojumu, ar noteikumu, ka sabiedrības brīdināšanas sistēmas efektivitāte ir līdzvērtīga attiecībā uz pārklājumu un spēju sasniegt galalietotājus, tostarp tos, kuri tikai īslaicīgi uzturas skartajā zonā, maksimāli ņemot vērā *BEREC* pamatnostādnes. Brīdinājumi sabiedrībai ir galalietotājiem viegli saņemami.

BEREC pēc apspriešanās ar iestādēm, kas atbild par AĪC, un līdz 2020. gada 21. jūnijam publicē pamatnostādnes par to, kā novērtēt, vai šajā punktā minēto sistēmu sabiedrības brīdināšanai efektivitāte ir līdzvērtīga 1. punktā minēto sistēmu efektivitātei.

*111. pants***Līdzvērtīga piekļuve un izvēle galalietotājiem ar invaliditāti**

1. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes nosaka prasības, kas jāievēro publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem, lai nodrošinātu, ka galalietotāji ar invaliditāti:

- a) var izmantot piekļuvi elektronisko sakaru pakalpojumiem, tostarp saskaņā ar 102. pantu sniegtajai attiecīgajai līgumiskajai informācijai, kas ir līdzvērtīga piekļuvei, ko izmanto lielākā daļa galalietotāju; un
- b) var izmantot galalietotāju lielākajai daļai pieejamo uzņēmumu un pakalpojumu sniedzēju izvēli.

2. Veicot šā panta 1. punktā minētos pasākumus, dalībvalstis veicina atbilstību attiecīgajiem standartiem vai specifikācijām, kas noteikti saskaņā ar 39. pantu.

▼B

112. pants

Uzziņu dienesti

1. Dalībvalstis nodrošina, ka visi numuratarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji, kuri piešķir numurus no numerācijas plāna, pilda visus pamatotos pieprasījumus publiski pieejamu uzziņu dienestu un sarakstu nodrošināšanas nolūkā darīt pieejamu attiecīgo informāciju norunātā formātā un ar noteikumiem, kas ir taisnīgi, objektīvi, uz izmaksām vērsti un nediskriminējoši.

2. Valsts regulatīvajām iestādēm ir tiesības noteikt pienākumus un nosacījumus uzņēmumiem, kas kontrolē piekļuvi galalietotājiem, lai sniegtu uzziņu dienestu pakalpojumus saskaņā ar 61. pantu. Šādi pienākumi un nosacījumi ir objektīvi, taisnīgi, nediskriminējoši un pārredzami.

3. Dalībvalstis neuztur nekādus normatīvus ierobežojumus, kas galalietotājiem vienā dalībvalstī liedz tiešu piekļuvi uzziņu dienestam citā dalībvalstī, izmantojot balss izsaukumu vai SMS, un dara visu iespējamo, lai to nodrošinātu saskaņā ar 97. pantu.

4. Šo pantu piemēro saskaņā ar Savienības tiesību aktu prasībām par personas datu un privātās dzīves aizsardzību un jo īpaši saskaņā ar Direktīvas 2002/58/EK 12. pantu.

113. pants

Automobiļa radiouztvērēju un patērētāja radiouztvērēju un patērētāja ciparu televīzijas aprīkojuma sadarbspēja

1. Dalībvalstis nodrošina automobiļa radiouztvērēju un patērētāja ciparu televīzijas aprīkojuma sadarbspēju saskaņā ar XI pielikumu.

2. Dalībvalstis var pieņemt pasākumus, lai nodrošinātu citu patērētāja radiouztvērēju sadarbspēju, samazinot ietekmi, ko tirgū rada mazvērtīgi radio apraides uztvērēji, un nodrošinot, lai šādus pasākumus nepiemērotu ražojumiem, kuros radiouztvērējs ir tikai papildfunkcija, piemēram, viedtālruniem, un aprīkojumam, ko izmanto radioamatieri.

3. Dalībvalstis mudina ciparu televīzijas pakalpojumu sniedzējus attiecīgā gadījumā nodrošināt, lai ciparu televīzijas iekārtas, ko tie nodrošina saviem galalietotājiem būtu tik sadarbspējīgas, ka ciparu televīzijas iekārtas, kur tas tehniski ir iespējams, būtu atkārtoti izmantojamas ar citiem ciparu televīzijas pakalpojumu sniedzējiem.

▼B

Neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2012/19/ES ⁽¹⁾ 5. panta 2. punktu, dalībvalstis nodrošina, ka galalietotājiem pēc sava līguma beigām ir iespēja ciparu televīzijas iekārtu atdot atpakaļ bez maksas un vienkāršā procesā, ja vien pakalpojumu sniedzējs nepierāda, ka tā ir pilnībā sadarbaspējīga ar ciparu televīzijas pakalpojumiem, ko sniedz citi pakalpojumu sniedzēji, tostarp tie, pie kuriem ir pārgājis galalietotājs.

Ciparu televīzijas iekārtas, kas atbilst harmonizētajiem standartiem, atsaucies uz kuriem ir publicētas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, vai to daļām, tiek uzskatītas par tādām, kas atbilst sadarbības prasībai, kura ir izklāstīta šā punkta otrajā daļā un uz kuru minētie standarti vai to daļas attiecas.

114. pants

“Saistības, kas jāievēro”

1. Dalībvalstis var noteikt pamatotas “saistības, kas jāievēro”, īpašu radio un televīzijas apraides kanālu un saistīto papildu pakalpojumu, jo īpaši pieejamības pakalpojumu, ar ko galalietotājiem ar invaliditāti nodrošina pienācīgu piekļuvi, un hibrīdtelevīzijas pakalpojumu un elektronisku raidījumu programmu atbalsta datu, raidīšanai, uzņēmumiem, kas ir to jurisdikcijā un kas nodrošina elektronisko sakaru tīklus un pakalpojumus, kurus izmanto radio vai televīzijas apraides kanālu izplatīšanai sabiedrībai, ja nozīmīgs šādu tīklu un pakalpojumu galalietotāju skaits izmanto tos kā galveno līdzekli radio un televīzijas apraides kanālu saņemšanai. Šādas saistības nosaka tikai tad, ja tās ir vajadzīgas, lai īstenotu vispārējo interešu mērķus, kas skaidri un konkrēti noteikti katras dalībvalsts tiesību aktos, un tās ir samērīgas un pārredzamas.

2. Šā panta 1. punktā minētās saistības dalībvalstis pārskata līdz 2019. gada 21. decembrim, izņemot gadījumus, kad dalībvalstis veikušas šādu pārskatīšanu iepriekšējos četros gados.

3. Ne šī panta 1. punkts, ne arī 59. panta 2. punkts neskar dalībvalstu spēju noteikt atbilstošu atlīdzību, ja tāda ir, attiecībā uz pasākumiem, kas veikti saskaņā ar šo pantu, nodrošinot to, ka līdzīgos apstākļos nav diskriminācijas attieksmē pret elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu nodrošinātājiem. Ja ir paredzēta atlīdzība, dalībvalstis nodrošina, ka pienākums sniegt atlīdzību, tostarp, attiecīgā gadījumā, kritēriji šādas atlīdzības aprēķināšanai, ir skaidri noteikts valsts tiesību aktos. Dalībvalstis nodrošina arī to, ka to piemēro samērīgi un pārredzami.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/19/ES (2012. gada 4. jūlijs) par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA) (OV L 197, 24.7.2012., 38. lpp.).

▼B

115. pants

Papildu iespēju nodrošināšana

1. Neskarot 88. panta 2. punktu, dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes, attiecīgā gadījumā koordinējot ar valsts regulatīvajām iestādēm, var pieprasīt visiem pakalpojumu sniedzējiem, kas sniedz interneta piekļuves pakalpojumus vai publiski pieejamus numuratkarīgus starppersonu sakaru pakalpojumus, bez maksas darīt pieejamas pilnībā vai daļēji VI pielikuma B daļā minētās papildu iespējas, ņemot vērā tehniskās iespējas, kā arī pilnīgi vai daļēji dara pieejamas papildu iespējas, kas minētas VI pielikuma A daļā.

2. Piemērojot 1. punktu, dalībvalstis var paplašināt papildu iespēju sarakstu VI pielikuma A un B daļā, lai nodrošinātu augstāka līmeņa patērētāju aizsardzību.

3. Dalībvalsts var pieņemt lēmumu atcelt 1. punkta piemērošanu visā vai daļā tās teritorijas, ja tā, ņemot vērā ieinteresēto pušu viedokļus, uzskata, ka ir pietiekama piekļuve minētajām iespējām.

116. pants

Pielāgojumi pielikumos

Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 117. pantu attiecībā uz grozījumiem V, VI, IX, X, un XI pielikumā, lai ņemtu vērā tehnoloģiju un sabiedrības attīstību vai tirgus pieprasījuma izmaiņas.

IV DAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

117. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Pilnvaras pieņemt 75., 109. un 116. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2018. gada 20. decembra. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 75., 109. un 116. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

▼B

4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.

5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

6. Saskaņā ar 75., 109. un 116. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

*118. pants***Komiteja**

1. Komisijai palīdz komiteja ("Komunikāciju komiteja"). Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Attiecībā uz 28. panta 4. punkta minētajiem īstenošanas aktiem Komisijai palīdz Radiofrekvenču spektra komiteja, kas izveidota saskaņā ar Lēmuma Nr. 676/2002/EK 3. panta 1. punktu. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.

Ja komitejas atzinums jāsaņem rakstiskā procedūrā, minēto procedūru izbeidz, nepanākot rezultātu, ja atzinuma sniegšanas termiņā tā nolemj komitejas priekšsēdētājs vai to pieprasa kāds komitejas loceklis. Šādā gadījumā priekšsēdētājs savlaicīgi sasauc komitejas sanāksmi.

4. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu, ievērojot minētās regulas 8. pantu.

Ja komitejas atzinums jāsaņem rakstiskā procedūrā, minēto procedūru izbeidz, nepanākot rezultātu, ja atzinuma sniegšanas termiņā tā nolemj komitejas priekšsēdētājs vai to pieprasa kāds komitejas loceklis. Šādā gadījumā priekšsēdētājs savlaicīgi sasauc komitejas sanāksmi.

*119. pants***Informācijas apmaiņa**

1. Komisijas Komunikāciju komiteju nodrošina ar visu attiecīgo informāciju par regulāro apspriežu rezultātiem ar tīkla operatoru, pakalpojumu nodrošinātāju, lietotāju, patērētāju, ražotāju un tirdzniecības apvienību pārstāvjiem, kā arī ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām.

▼B

2. Komunikāciju komiteja, ņemot vērā Savienības elektronisko sakaru politiku, veicina informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm un starp dalībvalstīm un Komisiju par reglamentējošo darbību stāvokli un attīstību attiecībā uz elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem.

*120. pants***Informācijas publicēšana**

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka jaunākā informācija, kas attiecas uz šīs direktīvas īstenošanu, tiek padarīta publiski pieejama tādā veidā, kas garantē visām ieinteresētajām personām vieglu piekļuvi minētajai informācijai. Tās publicē paziņojumu savas valsts oficiālajā laikrakstā par to, kā un kur informācija ir darīta zināma. Pirmo šādu paziņojumu publicē pirms 2020. gada 21. decembra un pēc tam paziņojumu publicē katru reizi, ja rodas izmaiņas tajā iekļautajā informācijā.

2. Dalībvalstis Komisijai iesniedz visu šādu paziņojumu kopijas publikācijas laikā. Komisija atbilstīgi nosūta informāciju Komunikāciju komitejai.

3. Dalībvalstis nodrošina to, ka visu attiecīgo informāciju par tiesībām, nosacījumiem, procedūrām, nodevām, maksām un lēmumiem, kas attiecas uz vispārējām atļaujām, lietošanas tiesībām un tiesībām uzstādīt iekārtas, publicē un atjaunina piemērotā veidā, lai šī informācija būtu viegli pieejama visām ieinteresētajām pusēm.

4. Ja 3. punktā minēto informāciju glabā dažādos valdības līmeņos, jo īpaši informāciju attiecībā uz procedūrām un nosacījumiem par tiesībām uzstādīt iekārtas, kompetentā iestāde veic visus vajadzīgos pasākumus, ņemot vērā ar tiem saistītās izmaksas, lai radītu lietotājam draudzīgu visas šādas informācijas pārskatu, ietverot informāciju par attiecīgajiem valdības līmeņiem un atbildīgajām iestādēm, lai veicinātu tiesību uzstādīt iekārtas piemērošanu.

5. Dalībvalstis nodrošina to, ka publicē īpašos pienākumus, kas uzlikti uzņēmumiem saskaņā ar šo direktīvu, un ka nosaka īpašos produktu un pakalpojumu un ģeogrāfiskos tirgus. Ja vien nav vajadzības aizsargāt komercnoslēpumu, tās nodrošina to, ka jaunākā informācija ir padarīta publiski pieejama tādā veidā, kas visām ieinteresētajām personām garantē vieglu piekļuvi minētajai informācijai.

6. Dalībvalstis Komisijai sniedz informāciju, ko tās dara publiski pieejamu, ievērojot 5. punktu. Komisija minēto informāciju padara pieejamu viegli pieejamā veidā un attiecīgi nosūta to Komunikāciju komitejai.

121. pants

Paziņošana un uzraudzība

1. Valsts regulatīvās iestādes vēlākais līdz 2020. gada 21. decembrim un nekavējoties, ja pēc tam rodas izmaiņas, Komisijai paziņo to uzņēmumu nosaukumus, kas izraudzīti kā uzņēmumi ar universālā pakalpojuma saistībām saskaņā ar 85. panta 2. punktu, 86. vai 87. pantu.

2. Valsts regulatīvās iestādes Komisijai paziņo to uzņēmumu nosaukumus, kas šīs direktīvas nolūkos atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū, uzskatāmi par operatoriem, kam ir būtiska ietekme tirgū, un pienākumus, kas tiem uzlikti saskaņā ar šo direktīvu. Komisijai nekavējoties paziņo par jebkurām izmaiņām, kas ietekmē pienākumus, kuri uzlikti uzņēmumiem, vai par uzņēmumiem, kas ietekmēti saskaņā ar šo direktīvu.

122. pants

Pārskatīšanas procedūras

1. Līdz 2025. gada 21. decembrim un pēc tam reizi piecos gados Komisija pārskata šīs direktīvas darbību un ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei.

Minētajos pārskatos novērtē jo īpaši 61. panta 3. punkta un 76., 78. un 79. panta ietekmi uz tirgu un to, vai *ex ante* un citas iejaukšanās pilnvaras saskaņā ar šo direktīvu ir pietiekamas, lai valsts regulatīvās iestādes spētu pievērsties konkurences principiem neatbilstošu oligopolistisku tirgus struktūru jautājumam un nodrošināt, ka konkurence elektronisko sakaru tirgots turpina attīstīties galalietotāju labā.

Šajā nolūkā Komisija var no dalībvalstīm pieprasīt informāciju, kuru tās sniedz nekavējoties.

2. Līdz 2025. gada 21. decembrim un pēc tam reizi piecos gados Komisija pārskata universālā pakalpojuma darbības jomu, jo īpaši, lai piedāvātu Eiropas Parlamentam un Padomei iespēju mainīt vai atkārtoti noteikt šo darbības jomu.

Minēto pārskatīšanu veic, ņemot vērā sociālo, ekonomisko un tehnoloģijas attīstību, *inter alia* pievēršot uzmanību mobilitātei un datu pārraides ātrumam, ņemot vērā galvenās galalietotāju vairākuma izmantotās tehnoloģijas. Komisija iesniedz Eiropas Parlamentā un Padomē ziņojumu attiecībā uz pārskatīšanas rezultātu.

3. *BEREC* līdz 2021. gada 21. decembrim un pēc tam reizi trijos gados publicē atzinumu par vispārējās atļaujas īstenošanu un darbību valsts līmenī un par to, kāda ir to ietekme uz iekšējā tirgus darbību.

▼B

Komisija, maksimāli ņemot vērā *BEREC* atzinumu, var publicēt ziņojumu par I daļas II sadaļas II nodaļas un I pielikuma piemērošanu un iesniegt tiesību akta priekšlikumu, lai grozītu šos noteikumus, ja tā uzskata, ka tas ir vajadzīgs nolūkā novērst šķēršļus iekšējā tirgus pareizai darbībai.

*123. pants***Īpaša pārskatīšanas procedūra un galalietotāju tiesības**

1. *BEREC* uzrauga tirgu un tehnoloģiju attīstību attiecībā uz dažāda veida elektroniskajiem sakaru pakalpojumiem un līdz 2021. gada 21. decembrim un katru trešo gadu pēc tam vai pēc pamatota vismaz divu dalībvalsts locekļu pieprasījuma publicē atzinumu par šādu attīstību un par tās ietekmi uz III daļas III sadaļu.

Minētajā atzinumā *BEREC* izvērtē, kādā mērā III daļas III sadaļa atbilst 3. pantā izklāstītajiem mērķiem. Atzinumā jo īpaši ņem vērā III daļas III sadaļas darbības jomu attiecībā uz aptvertajiem elektronisko sakaru pakalpojumu veidiem. Lai pamatotu atzinumu, *BEREC* jo īpaši analizē:

- a) to, cik lielā mērā visu elektronisko sakaru pakalpojumu galalietotāji var izdarīt brīvu un apzinātu izvēli, ieskaitot izvēli uz pilnīgas līgumiskas informācijas pamata, un viegli mainīt savu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēju;
- b) to, cik lielā mērā jebkāds a) apakšpunktā minēto iespēju trūkums izraisa tirgus izkropļojumus vai kaitējumu galalietotājiem;
- c) cik lielā mērā efektīvu piekļuvi neatliekamās palīdzības dienestiem, jo īpaši plašākas numurējamās starppersonu sakaru pakalpojumu izmantošanas dēļ, jūtami apdraud sadarbības vai tehnoloģiskās attīstības trūkums.
- d) to, cik var izmaksāt jebkāda iespējamā III daļas III sadaļā noteikto pienākumu pielāgošana vēlreiz vai ietekme uz elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēju inovāciju.

2. Komisija, maksimāli ņemot vērā *BEREC* atzinumu, publicē ziņojumu par III daļas III sadaļas piemērošanu un iesniedz tiesību akta priekšlikumu, lai grozītu III daļas III sadaļu, ja tā uzskata, ka tas ir nepieciešams, lai arī turpmāk nodrošinātu atbilstību 3. pantā izklāstītajiem mērķiem.

*124. pants***Transponēšana**

1. Dalībvalstis līdz 2020. gada 21. decembrim pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Tās nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

Dalībvalstis minētos pasākumus piemēro no 2020. gada 21. decembra.

▼B

Kad dalībvalstis pieņem minētos aktus, tajos iekļauj atsauci uz šo direktīvu, vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Tajos ietver arī paziņojumu, ka atsaucē esošajos normatīvajos un administratīvajos aktos uz direktīvām, kas atceltas ar šo direktīvu, uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce un kā formulējams minētais paziņojums.

2. Atkāpjoties no šā panta 1. punkta, šīs direktīvas 53. panta 2., 3. un 4. punktu piemēro no 2018. gada 20. decembra, ja saskaņā ar Lēmumu Nr. 676/2002/EK ar tehniskiem īstenošanas pasākumiem ir noteikti harmonizēti nosacījumi, lai radiofrekvenču spektru ļautu lietot bezvadu platjoslas tīklos un pakalpojumos. Radiofrekvenču spektra joslām, attiecībā uz kurām harmonizētie nosacījumi nav noteikti līdz 2018. gada 20. decembrim, šīs direktīvas 53. panta 2., 3. un 4. punktu piemēro no dienas, kad pieņem tehniskos īstenošanas pasākumus saskaņā ar Lēmuma Nr. 676/2002/EK 4. pantu.

Atkāpjoties no šā panta 1. punkta, pasākumus, kas nepieciešami, lai izpildītu 54. pantu, dalībvalstis piemēro no 2020. gada 31. decembra.

3. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

*125. pants***Atcelšana**

Direktīvas 2002/19/EK, 2002/20/EK, 2002/21/EK un 2002/22/EK, kā uzskaitīts XII pielikuma A daļā, atceļ no 2020. gada 21. decembra, neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem XII pielikuma B daļā norādīto direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos.

Lēmuma Nr. 243/2012/ES 5. pantu svīturo no 2020. gada 21. decembra.

Atsaucē uz atceltajām direktīvām uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu, un tās jālasa saskaņā ar XIII pielikumā iekļauto atbilstības tabulu.

*126. pants***Stāšanās spēkā**

Šī direktīva stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

*127. pants***Adresāti**

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

1 PIELIKUMS

SARAKSTS AR NOSACĪJUMIEM, KAS VAR BŪT PIESAISTĪTI VISPĀRĒJĀM ATĻAUJĀM, RADIOFREKVENČU SPEKTRA LIETOŠANAS TIESĪBĀM UN TIESĪBĀM LIETOT NUMURU RESURSUS

Šajā pielikumā ir visplašākais saraksts ar nosacījumiem, kas var būt saistīti ar vispārējām atļaujām elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem, izņemot numurējamās starppersonu sakaru pakalpojumus (A daļa), elektronisko sakaru tīkliem (B daļa), elektronisko sakaru pakalpojumiem, izņemot numurējamās starppersonu sakaru pakalpojumus (C daļa), radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām (D daļa) un numuru resursu lietošanas tiesībām (E daļa).

A. Vispārēji nosacījumi, kurus var piesaistīt vispārējai atļaujai

1. Administratīvās nodevas saskaņā ar 16. pantu.
2. Elektronisko sakaru nozarei specifiska personas datu un privātuma aizsardzība saskaņā ar Direktīvu 2002/58/EK.
3. Informācija, kas sniedzama saskaņā ar paziņošanas procedūru saskaņā ar 12. pantu un citam nolūkam, kā noteikts 21. pantā.
4. Noteikumi, kas ļauj kompetentajām valsts iestādēm veikt juridisku pārņemšanu saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679 un Direktīvu 2002/58/EK.
5. Nosacījumi, ar kādiem valsts iestādes var izmantot paziņojumus plašai sabiedrībai, lai brīdinātu sabiedrību par nenovēršamiem draudiem un mazinātu lielu katastrofu sekas.
6. Izmantošanas noteikumi katastrofu laikā vai valsts mēroga ārkārtējās situācijās, lai nodrošinātu saziņu starp neatliekamās palīdzības dienestiem un iestādēm.
7. Piekļuves pienākumi, kas nav tie pienākumi, kas paredzēti 13. pantā, kuri attiecas uz uzņēmumiem, kas nodrošina elektronisko sakaru tīklus vai pakalpojumus.
8. Pasākumi, kas izraudzīti, lai nodrošinātu atbilstību standartiem vai specifikācijām, kas minētas 39. pantā.
9. Pārredzamības pienākumi pakalpojumu sniedzējiem, kas nodrošina publisko elektronisko sakaru tīklu, kas sniedz publiski pieejamus elektronisko sakaru pakalpojumus ar mērķi nodrošināt gala-gala savienojamību, saskaņā ar 3. pantā izklāstītajiem mērķiem un principiem un, ja tas vajadzīgs un ir samērīgi, kompetento iestāžu piekļuve šādai informācijai, ja piekļuve vajadzīga, lai pārbaudītu šādas publiskošanas pareizumu.

B. Īpašie nosacījumi, kas var būt piesaistīti vispārējai atļaujai elektronisko sakaru tīklu nodrošināšanai

1. Tīklu starpsavienojums saskaņā ar šo direktīvu.
2. "Saistības, kas jāievēro" saskaņā ar šo direktīvu.
3. Pasākumi sabiedrības veselības aizsardzībai no elektromagnētiskajiem laukiem, ko izraisa elektronisko sakaru tīkli, saskaņā ar Savienības tiesībām, īpaši ņemot vērā lēmumu 1999/519/EK.

▼B

4. Publisko elektronisko sakaru tīklu integritātes uzturēšana saskaņā ar šo direktīvu, ietverot nosacījumus, lai novērstu elektromagnētiskos traucējumus starp elektronisko sakaru tīkliem vai pakalpojumiem saskaņā ar Direktīvu 2014/30/ES.
 5. Publisko tīklu aizsardzība pret neatļautu piekļuvi saskaņā ar Direktīvu 2002/58/EK.
 6. Noteikumi radiofrekvenču spektra lietošanai, kas ir saskaņā ar Direktīvas 2014/53/ES 7. panta 2. punktu, ja šāda lietošana nav pakļauta individuālu lietošanas tiesību piešķiršanai saskaņā ar šīs direktīvas 46. panta 1. punktu un 48. pantu.
- C. Īpaši nosacījumi, kas var būt piesaistīti vispārējai atļaujai elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanai, izņemot numurējamās starppersonu sakaru pakalpojumus
1. Pakalpojumu sadarbība saskaņā ar šo direktīvu.
 2. Galalietotāju piekļuve valsts numerācijas plāna numuriem, *UIFN* un, ja tehniski un ekonomiski iespējams, citu dalībvalstu numerācijas plāniem un nosacījumi saskaņā ar šo direktīvu.
 3. Patērētāju aizsardzības noteikumi, kas attiecas tieši uz elektronisko sakaru nozari.
 4. Ierobežojumi attiecībā uz nelegāla satura pārraidīšanu saskaņā ar Direktīvu 2000/31/EK un ierobežojumi attiecībā uz kaitīga satura pārraidīšanu saskaņā ar Direktīvu 2010/13/ES.
- D. Nosacījumi, kas var būt piesaistīti radiofrekvenču spektra lietošanas tiesībām
1. Pienākums sniegt pakalpojumu vai izmantot tehnoloģiju saskaņā ar 45. pantā noteiktajiem ierobežojumiem, vajadzības gadījumā ietverot pārklājuma nodrošināšanas un pakalpojuma kvalitātes prasības.
 2. Radiofrekvenču spektra efektīva lietošana saskaņā ar šo direktīvu.
 3. Tehniskie vai darbības nosacījumi, kas vajadzīgi, lai izvairītos no kaitīgiem traucējumiem un lai aizsargātu sabiedrības veselību no elektromagnētiskajiem laukiem, īpaši ņemot vērā Padomes Ieteikumu 1999/519/EK, ja šādi nosacījumi atšķiras no tiem, kas ir iekļauti vispārējā atļaujā.
 4. Maksimālais ilgums saskaņā ar 49. pantu, uz kuru attiecas visas izmaiņas valsts frekvenču piešķiršanas plānā.
 5. Tiesību nodošana vai noma pēc tiesību subjekta iniciatīvas un šādas nodošanas nosacījumi saskaņā ar šo direktīvu.
 6. Maksas par lietošanas tiesībām saskaņā ar 42. pantu.
 7. Visas saistības, kuras uzņēmumam, saņemot lietošanas tiesības, tiek uzliktas atļaujas piešķiršanas vai atļaujas atjaunošanas procesa gaitā pirms atļaujas piešķiršanas vai attiecīgā gadījumā pirms uzaicinājuma iesniegt lietošanas tiesību pieprasījumu.
 8. Pienākums apvienot vai koplietot radiofrekvenču spektru vai dot piekļuvi radiofrekvenču spektram citiem lietotājiem konkrētos reģionos vai valsts mērogā.

▼B

9. Saistības saskaņā ar attiecīgiem starptautiskiem nolīgumiem, kas attiecas uz radiofrekvenču spektra joslu lietošanu.
 10. Pienākumi, ko parasti piemēro radiofrekvenču spektra joslu eksperimentālai lietošanai.
- E. Nosacījumi, kas var būt piesaistīti tiesībām lietot numuru resursus
1. Pakalpojuma izraudzīšanās, kuram šo numuru izmanto, ietverot visas prasības, kas saistītas ar šā pakalpojuma sniegšanu, un, lai neradītu neskaid-rības, tarifa principi un maksimālās cenas, ko var piemērot konkrētā numuru diapazonā, lai nodrošinātu patērētāja aizsardzību saskaņā ar 3. panta 2. punkta d) apakšpunktu.
 2. Numuru efektīva izmantošana saskaņā ar šo direktīvu.
 3. Numura pārnesamības prasības saskaņā ar šo direktīvu.
 4. Pienākums nodrošināt atklātas ziņas par galalietotājiem 112. panta mērķiem.
 5. Maksimālais ilgums saskaņā ar 94. pantu, uz kuru attiecas visas izmaiņas valsts numerācijas plānā.
 6. Tiesību nodošana pēc tiesību subjekta iniciatīvas un šādas nodošanas nosa-cījumi saskaņā ar šo direktīvu, tostarp visi nosacījumi, kas piesaistīti numura lietošanas tiesībām, ir saistoši visiem uzņēmumiem, kuriem tiesības tiek nodotas.
 7. Maksas par lietošanas tiesībām saskaņā ar 95. pantu.
 8. Visas saistības, kuras uzņēmumam, saņemot lietošanas tiesības, tiek uzliktas konkursa kārtā veiktas vai salīdzinošas atlases procedūras gaitā.
 9. Saistības saskaņā ar attiecīgiem starptautiskiem nolīgumiem, kas attiecas uz numuru izmantošanu.
 10. Pienākumi, kas attiecas uz numuru eksteritoriālu izmantošanu Savienībā, lai nodrošinātu atbilstību patērētāju aizsardzības noteikumiem un citiem ar numuriem saistītiem noteikumiem dalībvalstīs, kuri nav valsts kodeksa noteikumi.

II PIELIKUMS

NOSACĪJUMI PIEKĻUVEI CIPARU TELEVĪZIJAS UN RADIO PAKALPOJUMIEM, KAS SNIEGTI SKATĪTĀJIEM UN KLAUSĪTĀJIEM SAVIENĪBĀ

I daļa

Nosacījumi nosacītas piekļuves sistēmām, kas piemērojami saskaņā ar 62. panta 1. punktu

Dalībvalstis nodrošina, ka attiecībā uz nosacītu piekļuvi ciparu televīzijas un radio pakalpojumiem, kas sniegti skatītājiem un klausītājiem Savienībā, neatkarīgi no pārraides līdzekļiem saskaņā ar 62. pantu piemēro šādus nosacījumus:

- a) visi uzņēmumi, kas sniedz nosacītas piekļuves pakalpojumus, neatkarīgi no pārraides līdzekļiem, un kas nodrošina piekļuves pakalpojumus ciparu televīzijas un radio pakalpojumiem un kuru piekļuves pakalpojumu raidorganizācijas ir no tiem atkarīgas, lai sasniegtu jebkuru grupu potenciālo skatītāju vai klausītāju:
 - visām raidorganizācijām taisnīgi, samērīgi un nediskriminējoši saskaņā ar Savienības konkurences tiesībām ir jāpiedāvā tehniskie pakalpojumi, kas ļauj raidorganizāciju digitāli pārraidītos pakalpojumus saņemt skatītājiem vai klausītājiem, kuriem tas atļauts ar dekodēru palīdzību, kurus pārvalda pakalpojuma operatori, un jāievēro Savienības konkurences tiesības,
 - jāveic atsevišķa finanšu atskaite attiecībā uz to kā nosacītas piekļuves operatoru darbībām;
- b) piešķirot licences patērētāju ierīču ražotājiem, rūpnieciskā īpašuma tiesību uz nosacītas piekļuves produktiem un sistēmām subjektiem ir jānodrošina, ka tas tiek darīts ar taisnīgiem, samērīgiem un nediskriminējošiem noteikumiem. Ņemot vērā tehniskos un komerciālos faktorus, tiesību subjektiem nav jāizvirza licenču piešķiršanai tādi nosacījumi, kas liedz vai kavē šajā pašā produktā iekļaut:
 - kopēju saskarni, kas ļauj veikt savienojumu ar vairākām citām piekļuves sistēmām, vai
 - līdzekļus, kas ir raksturīgi citai piekļuves sistēmai, ar noteikumu, ka licences saņēmējs izpilda attiecīgus un samērīgus nosacījumus, nodrošinot, ciktāl tas attiecas uz licences saņēmēju, nosacītas piekļuves sistēmas operatoru darbību drošību.

II daļa

Citas iekārtas, kurām var piemērot nosacījumus saskaņā ar 61. panta 2. punkta D) apakšpunktu

- a) Piekļuve *API*;
- b) Piekļuve *EPG*.

III PIELIKUMS

VAIRUMTIRDZNIECĪBAS LĪMEŅA BALSS SAVIENOJUMA PABEIGŠANAS TARIFU NOTEIKŠANAS KRITĒRIJI

Šīs direktīvas 75. panta 1. punktā minētie principi, kritēriji un parametri vairumtirdzniecības līmeņa balss savienojuma pabeigšanas tarifu noteikšanai fiksēto un mobilo sakaru tirgos:

- a) tarifus nosaka, pamatojoties uz izmaksām, kas rodas efektīvam operatoram; efektīvu izmaksu novērtējuma pamatā ir esošo izmaksu vērtības; efektīvu izmaksu aprēķināšanai izmantotās metodes pamatā ir augšupēja modelēšanas pieeja, kurā izmantotas ar datplūsmu saistītas ilgtermiņa papildu izmaksas par vairumtirdzniecības balss savienojuma pabeigšanas pakalpojuma sniegšanu trešām personām.
- b) vairumtirdzniecības līmeņa balss savienojuma pabeigšanas pakalpojuma attiecīgās papildu izmaksas ir starpība starp kopējām ilgtermiņa izmaksām, kas rodas operatoram, kurš nodrošina pilnu pakalpojumu klāstu, un kopējām ilgtermiņa izmaksām, kas šim operatoram rodas, ja tas trešām personām neno drošina vairumtirdzniecības līmeņa balss savienojuma pabeigšanas pakalpojumu;
- c) tikai tās ar datplūsmu saistītās izmaksas, no kurām varētu izvairīties, ja netiktu sniegts vairumtirdzniecības līmeņa balss savienojuma pabeigšanas pakalpojums, piesaista attiecīgajam savienojuma pabeigšanas pieaugumam;
- d) ar papildu tīkla jaudu saistītās izmaksas ietver tikai tādā apmērā, ciktāl tās vajadzīgas jaudas palielināšanai nolūkā nodrošināt papildu datplūsmu vairumtirdzniecības līmeņa balss savienojuma pabeigšanai;
- e) radiofrekvenču spektra maksas izslēdz no mobilo sakaru balss savienojuma pabeigšanas pieauguma;
- f) ietver tikai tās vairumtirdzniecības komerciālās izmaksas, kas ir tieši saistītas ar vairumtirdzniecības līmeņa balss savienojuma pabeigšanas pakalpojuma sniegšanu trešām personām;
- g) uzskata, ka visi fiksēto tīklu operatori neatkarīgi no to lieluma sniedz vairumtirdzniecības līmeņa balss savienojuma pabeigšanas pakalpojumus ar tādām pašām vienības izmaksām kā efektīvi strādājošs operators;
- h) mobilo sakaru tīklu operatoru minimālo efektivitātes pakāpi nosaka kā tirgus daļu, kas nav mazāka kā 20 %;
- i) attiecīgā pieeja aktīvu nolietojumam ir ekonomisks nolietojums; un
- j) modelētajiem tīkliem izvēlas tehnoloģiju, kas ļauj izveidot progresīvu, IP balstītu pamattīklu, ņemot vērā dažādās tehnoloģijas, kas varētu tikt izmantotas maksimālā tarifa derīguma laikā; uzskata, ka fiksētajos tīklos izsaukumu nodrošināšanai izmanto tikai pakešu komutāciju.

IV PIELIKUMS

KOLEKTĪVĀ IEGULDĪJUMA PIEDĀVĀJUMU NOVĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Novērtējot kolektīvā ieguldījuma piedāvājumu saskaņā ar 76. panta 1. punktu, valsts regulatīvā iestāde pārbauda, vai ir izpildīti vismaz turpmāk minētie kritēriji. Valsts regulatīvās iestādes var apsvērt papildu kritērijus, ciktāl tie ir nepieciešami, lai nodrošinātu potenciālo kolektīvā ieguldījuma ieguldītāju piekļuvi, ņemot vērā konkrētos vietējos apstākļus un tirgus struktūru:

a) kolektīvā ieguldījuma piedāvājums ir atvērts visiem uzņēmumiem bez diskriminācijas visā saskaņā ar kolektīvā ieguldījuma piedāvājumu uzbūvētā tīkla darbību laikā. Uzņēmumi, kas atzīti par tādiem, kam ir būtiska ietekme tirgū, var piedāvājumā ietvert samērīgus nosacījumus attiecībā uz jebkura uzņēmuma finansiālajām spējām, piemēram, prasību potenciālajiem kolektīvajiem ieguldītājiem pierādīt savu spēju veikt pakāpeniskus maksājumus, pamatojoties uz kuriem tiek plānota izvietošana, tāda stratēģiska plāna pieņemšanu, pamatojoties uz kuru tiek sagatavoti vidēja termiņa izvietošanas plāni, utt.;

b) kolektīvā ieguldījuma piedāvājums ir pārredzams:

— piedāvājums ir pieejams un viegli atrodamas uzņēmuma, kas atzīts par tādu, kam ir būtiska ietekme tirgū, tīmekļa vietnē,

— pilnīgus, sīki izstrādātus noteikumus, tostarp par kolektīvā ieguldījuma līguma juridisko formu un, vajadzības gadījumā, kolektīvā ieguldījuma instrumenta pārvaldības noteikumu pamatprincipiem, bez liekas kavēšanās dara pieejamus jebkuram potenciālajam pretendents, kas paudis interesi; un

— process ir iepriekš noteikts kolektīvā ieguldījuma projekta izveides un attīstības ceļveža veidā, ir skaidri izklāstīts rakstveidā visiem potenciālajiem kolektīvajiem ieguldītājiem, un par visiem nozīmīgajiem atskautes punktiem nepārprotami ir paziņots visiem uzņēmumiem bez diskriminācijas;

c) potenciālajiem kolektīvajiem ieguldītājiem izteiktajā kolektīvā ieguldījuma piedāvājumā ietverti noteikumi, kas atbalsta noturīgu konkurenci ilgtermiņā, it sevišķi šādi noteikumi:

— visiem uzņēmumiem piedāvā taisnīgus, samērīgus un nediskriminējošus noteikumus un nosacījumus dalībai kolektīvā ieguldījuma līgumā atkarībā no to iesaistīšanās laika, tostarp šādos aspektos: konkrētu tiesību iegūšanai prasītā finansiālā atlīdzība, aizsardzība, ko minētās tiesības dod kolektīvajiem ieguldītājiem būves posmā un ekspluatācijas posmā (piemēram, pieskīrot neatņemamas lietošanas tiesības uz visu tīkla, kas uzbūvēts, izmantojot kolektīvo ieguldījumu, paredzamo darbību laiku), un nosacījumi, saskaņā ar kuriem pievienojas kolektīvā ieguldījuma līgumam un var no tā izstāties. Nediskriminējoši noteikumi šajā kontekstā nenozīmē vis to, ka visiem potenciālajiem kolektīvajiem ieguldītājiem piedāvā pilnīgi vienādus noteikumus, tostarp finansiālos noteikumus, bet gan to, ka visas piedāvāto noteikumu atšķirības ir pamatotas ar vienādiem objektiem, pārredzamiem, nediskriminējošiem un prognozējamiem kritērijiem, tādiem kā harmonizētais galalietotāju līniju skaits,

— piedāvājums paredz elastīgumu tādā aspektā kā to saistību vērtība un grafiks, kuras uzņemies katrs kolektīvais ieguldītājs, piemēram, paredzot saskaņot un pakāpeniski pieaugošu procentuālo daļu no kopējā galalietotāju līniju skaita konkrētā apgabalā, attiecībā uz ko kolektīvajiem ieguldītājiem ir iespēja uzņemties saistības pakāpeniski un kas ir noteikts vienības līmenī, lai nelieliem kolektīvajiem ieguldītājiem ar ierobežotiem resursiem iesaistei kolektīvā ieguldījumā samērīgā minimālā apmērā, būtu iespēja pakāpeniski palielināt savu dalību, vienlaikus nodrošinot pienācīgu sākotnējo saistību līmeni. Nosakot finansiālo atlīdzību, ko maksā katrs kolektīvais ieguldītājs, jāatspoguļo tas, ka agrīnie ieguldītāji uzņemas lielāku risku un agrāk iegulda kapitālu,

▼B

- lai atspoguļotu risku samazināšanos un neitralizētu stimulus atturēties no kapitāla ieguldīšanas agrīnos posmos, piemaksu, kas laika gaitā palielinās, uzskata par pamatotu attiecībā uz saistībām, kuras ieguldītāji uzņemas vēlāk, un attiecībā uz jauniem ieguldītājiem, kuri kolektīvajā ieguldījumā iesaistās pēc projekta uzsākšanas,
 - kolektīvā ieguldījuma līgumā paredz iespēju kolektīvo ieguldītāju iegūtās tiesības nodot citiem kolektīvajiem ieguldītājiem vai trešām personām, kas vēlas iesaistīties kolektīvā ieguldījuma līgumā, ja uzņēmumam, kuram nodod tiesības, ir pienākums izpildīt visus uzņēmuma, kas nodod tiesības, sākotnējos pienākumus saskaņā ar kolektīvā ieguldījuma līgumu,
 - kolektīvie ieguldītāji cits citam piešķir savstarpējas tiesības ar taisnīgiem un samērīgiem noteikumiem un nosacījumiem piekļūt infrastruktūrai, kurā veikts kolektīvais ieguldījums, lai sniegtu lejupējus pakalpojumus, tostarp galalietotājiem, saskaņā ar pārredzamiem nosacījumiem, kuri skaidri jānorāda kolektīvā ieguldījuma piedāvājumā un pēc tam noslēgtajā līgumā, it sevišķi tad, ja kolektīvie ieguldītāji ir pa vienam un atsevišķi atbildīgi par konkrētu tīkla daļu izvēršanu. Ja ir izveidots kolektīvā ieguldījuma instruments, tas visiem kolektīvajiem ieguldītājiem tieši vai netieši ļauj piekļūt tīklam uz devuma līdzvērtīguma pamata un saskaņā ar taisnīgiem un samērīgiem noteikumiem un nosacījumiem, tostarp finansiāliem nosacījumiem, kas atspoguļo dažādā līmeņa risku, kuru uzņēmušies atsevišķi kolektīvie ieguldītāji;
- d) kolektīvā ieguldījuma piedāvājums nodrošina ilgtspējīgus ieguldījumus, kas, visticamāk, atbildīs nākotnes vajadzībām, izvietojot jaunus tīkla elementus, kuri ievērojami veicina ļoti augstas veiktspējas tīklu izveidi.

V PIELIKUMS

MINIMĀLAIS TO PAKALPOJUMU KOPUMS, KURUS SASKAŅĀ AR
83. PANTA 3. PUNKTU JĀSPĒJ ATBALSTĪT PAKALPOJUMAM, AR KO
NODROŠINA ATBILSTĪGU PIEKĻUVI PLATJOSLAS INTERNETAM

1. E-pasts
2. Meklētājprogrammas, kas ļauj meklēt un atrast visu veidu informāciju
3. Mācību un izglītības pamatrīki tiešsaistē
4. Avīzes vai ziņas tiešsaistē
5. Preču un pakalpojumu iegāde vaipasūtījumi tiešsaistē
6. Darba meklēšana un darba meklēšanas rīki
7. Profesionālo kontaktu veidošana
8. Internetbankas pakalpojumi
9. E-pārvaldes pakalpojumu izmantošana
10. Sociālie plašsaziņas līdzekļi un tūlītējā ziņapmaiņa
11. Izsaukumi un videoizsaukumi (standarta kvalitātē)

VI PIELIKUMS

DIREKTĪVAS 88. PANTĀ (IZDEVUMU KONTROLE), 115. PANTĀ (PAPILDU IESPĒJAS) UN 106. PANTĀ (PAKALPOJUMU SNIEDZĒJA MAIŅA UN NUMURA PĀRNESAMĪBA) MINĒTO IESPĒJU UN PAKALPOJUMU APRAKSTS

A daļa

Direktīvas 88. un 115. pantā minētās iespējas un pakalpojumi

Piemērojot A daļu, pamatojoties uz 88. pantu, tā ir piemērojama patērētājiem un citām galalietotāju kategorijām, ja dalībvalstis ir paplašinājušas grupas, uz kurām attiecinā 88. panta 2. punktu.

Piemērojot A daļu, pamatojoties uz 115. pantu, tā ir piemērojama dalībvalstu noteiktām galalietotāju kategorijām, izņemot šīs daļas c), d) un g) punktus, kurus piemēro tikai patērētājiem.

a) Detalizēti rēķini

Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes, vajadzības gadījumā koordinējot ar valsts regulatīvajām iestādēm, saskaņā ar attiecīgo tiesību aktu prasībām par personas datu un privātās dzīves aizsardzību var noteikt to detalizēto rēķinu pamatlīmeni, kas pakalpojumu sniedzējiem bez maksas jāpiedāvā galalietotājiem, lai tie varētu:

- i) pārbaudīt un kontrolēt maksu par interneta piekļuves pakalpojumu vai balss sakaru pakalpojumu vai, 115. panta gadījumā, numuratkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu izmantošanu; un
- ii) pienācīgi pārraudzīt to lietošanu un patēriņu un tādējādi samērīgi kontrolēt savus rēķinus.

Attiecīgā gadījumā par samērīgiem tarifiem vai bez maksas galalietotājiem var piedāvāt papildu līmeņa detalizāciju.

Šādos detalizētos rēķinos skaidri norāda pakalpojumu sniedzēja identitāti un to pakalpojumu ilgumu, attiecībā uz kuriem iekasē maksu par specializētu numuru izsaukumiem, ja vien galalietotājs nav pieprasījis minēto informāciju nenorādīt.

Zvani, kas zvanītājiem galalietotājiem ir par brīvu, ieskaitot zvanus uz palīdzības līnijām, nav jānorāda attiecīgā galalietotāja detalizētajā rēķinā.

Valsts regulatīvās iestādes var pieprasīt, lai operatori bez maksas nodrošinātu izsaukēja līnijas identificēšanu.

b) Izvēles izsaukumu bloķējums izejošajiem izsaukumiem vai īpašām SMS vai MMS, vai, ja tehniski iespējams, citām līdzīgām lietotnēm, bez maksas

proti, iespēja, kad galalietotāji, pieprasot pakalpojumu sniedzējiem, kas nodrošina balss sakaru pakalpojumus vai, 115. panta gadījumā, numuratkarīgus starppersonu sakaru pakalpojumus, bez maksas var bloķēt noteikta veida izejošos izsaukumus vai īpašas SMS vai MMS, vai citas līdzīgas lietotnes, vai noteikta veida numuru izsaukumus.

▼B**c) Priekšapmaksas sistēmas**

Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes, vajadzības gadījumā koordinējot ar valsts regulatīvajām iestādēm, var pieprasīt pakalpojumu sniedzējiem piedāvāt iespēju patērētājiem maksāt par piekļuvi publiskajam elektronisko sakaru tīklam un izmantot balss sakaru pakalpojumus vai interneta piekļuves pakalpojumus, vai, 115. panta gadījumā, numuratkarīgus starppersonu sakaru pakalpojumus ar priekšapmaksas noteikumiem.

d) Pieslēguma maksas pēcapmaksa

Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes, vajadzības gadījumā koordinējot ar valsts regulatīvajām iestādēm var pieprasīt pakalpojumu sniedzējiem ļaut patērētājiem veikt samaksu par pieslēgumu publiskajam elektronisko sakaru tīklam ar pēcapmaksu zināmā laikposmā.

e) Rēķinu neapmaksāšana

Dalībvalstis atļauj konkrētus pasākumus, kam jābūt samērīgiem, nediskriminējošiem un atklātiem, lai segtu neapmaksātus rēķinus, ko izdevuši pakalpojumu sniedzēji. Minētie pasākumi ir paredzēti, lai nodrošinātu to, ka galalietotājiem iepriekš izsniedz pienācīgu brīdinājumu par vēlāku pakalpojuma pārtraukšanu vai atvienošanu. Izņemot krāpniecības gadījumus, gadījumus, ja rēķinu samaksa ir pastāvīgi kavēta vai nenotiek vispār, minētie pasākumi, ciktāl tas ir tehniski iespējams, nodrošina, ka jebkura pakalpojuma pārtraukšana aprobežotos ar attiecīgo pakalpojumu. Atvienošana par rēķinu nemaksāšanu notiek tikai pēc pienācīga brīdinājuma galalietotājiem. Dalībvalstis var ļaut ierobežota pakalpojuma posmu pirms pilnīgas atvienošanas, un tā laikā ir atļauti izsaukumi, par ko galalietotājiem nav jāmaksā (piemēram, izsaukumi uz numuru "112"), un minimāls interneta piekļuves pakalpojumu līmenis, ko noteikušas dalībvalstis, ņemot vērā apstākļus valstī.

f) Konsultācijas par tarifiem

proti, pakalpojums, saskaņā ar kuru galalietotāji var pieprasīt pakalpojumu sniedzējam piedāvāt informāciju par alternatīviem zemākiem tarifiem, ja tādi ir pieejami.

g) Izmaksu kontrole

proti, pakalpojums, saskaņā ar kuru pakalpojumu sniedzēji piedāvā citus rīkus galalietotājiem, ja šos rīkus kompetentās iestādes, vajadzības gadījumā koordinējot ar valsts regulatīvajām iestādēm, atzinušas par pienācīgiem, lai viņi varētu kontrolēt balss sakaru pakalpojumu vai interneta piekļuves pakalpojumu vai, 115. panta gadījumā, numuratkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu izmaksas, tostarp nodrošinot bezmaksas brīdinājumu nosūtīšanu patērētājiem, ja konstatēti normai neatbilstīgi patēriņa modeļi.

h) Pakalpojums, ar ko deaktivē trešās puses rēķinu apmaksu

proti, pakalpojums, ar ko galalietotāji deaktivē iespēju, ka trešās puses pakalpojumu sniedzēji var izmantot interneta piekļuves pakalpojumu sniedzēja vai publiski pieejama starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēja rēķinu, lai ņemtu maksu par savām precēm vai pakalpojumiem.

*B daļa***Iespējas, kas minētas 115. pantā****a) Izsaucēja līnijas noteikšana**

proti, izsaucēja numurs tiek uzrādīts izsauktajai personai pirms savienojuma izveidošanas.

▼B

Šo iespēju nodrošina saskaņā ar attiecīgiem tiesību aktiem par personīgo datu un privātās dzīves aizsardzību, it īpaši Direktīvu 2002/58/EK.

Ciktāl tas ir tehniski iespējams, operatori nodrošina datus un signālus, lai atvieglotu izsauceja līnijas noteikšanu un tonālo numura sastādīšanu, sniedzot pakalpojumus starp dalībvalstīm.

- b) E-pasta vēstuļu pārsūtīšana vai piekļuve e-pasta vēstulēm pēc līguma izbeigšanas ar interneta piekļuves pakalpojumu sniedzēju.

Šī iespēja pēc pieprasījuma un bez maksas ļauj galalietotājiem, kas izbeidz līgumu ar interneta piekļuves pakalpojuma sniedzēju, noteiktā laikposmā, ko par vajadzīgu un samērīgu uzskata valsts regulatīvā iestāde, vai nu piekļūt saņemtajām e-pasta vēstulēm e-pasta adresē(-ēs), kurā(-ās) izmantots iepriekšējā pakalpojumu sniedzēja komercnosaukums vai preču zīme, vai minētajā laikposmā uz minēto(-ajām) adresi(-ēm) nosūtītās e-pasta vēstules pārnest uz jaunu e-pasta adresi, ko nosaka galalietotājs.

*C daļa***Direktīvas 106. pantā minēto numura pārnēsāšanas noteikumu īstenošana**

Prasību par to, ka visi galalietotāji ar numuriem no valsts numerācijas plāna pēc pieprasījuma var saglabāt savus numurus neatkarīgi no uzņēmuma, kas sniedz pakalpojumus, piemēro:

- a) ģeogrāfisko numuru gadījumā – noteiktā atrašanās vietā; un
b) nēģeogrāfisko numuru gadījumā – jebkurā atrašanās vietā.

Šī daļa neattiecas uz numura pārnešanu, pārejot starp tīkliem, kas nodrošina pakalpojumus noteiktā atrašanās vietā, un mobilajiem tīkliem.

VII PIELIKUMS

UNIVERSĀLĀ PAKALPOJUMA SAISTĪBU TĪRO IZMAKSU, JA TĀDAS IR, APRĒĶINĀŠANA UN IZMAKSU KOMPENSĀCIJAS VAI SADALES MEHĀNISMA IZVEIDE SASKAŅĀ AR 89. UN 90. PANTU

A daļa

Tīro izmaksu aprēķināšana

Universālā pakalpojuma saistības attiecas uz tām saistībām, ko dalībvalsts uzliek uzņēmumam attiecībā uz 84.–87. pantā noteiktā universālā pakalpojuma nodrošināšanu.

Valsts regulatīvajām iestādēm jāizskata visi līdzekļi, lai nodrošinātu atbilstīgus stimulus, lai uzņēmumi (izraudzītie vai neizraudzītie) veiktu universālā pakalpojuma saistības par efektīvām izmaksām. Veicot aprēķināšanu, universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas aprēķina kā starpību starp jebkura uzņēmuma ar universālā pakalpojuma saistībām un uzņēmuma bez universālā pakalpojuma saistībām tīrajām izmaksām. Pienācīga uzmanība ir jāpievērš pareizai to izmaksu izvērtēšanai, no kurām uzņēmums izvēlētos izvairīties, ja tam nebūtu universālā pakalpojuma saistību. Tīro izmaksu aprēķināšanā izvērtē universālā pakalpojuma sniedzēja ieguvumus, ietverot netiešos ieguvumus.

Aprēķinus pamato ar izmaksām, kas ir attiecināmas uz:

- i) norādīto pakalpojumu elementiem, ko var nodrošināt tikai ar zaudējumiem vai tādiem izmaksu nosacījumiem, kas neatbilst parastiem komerciāliem standartiem.

Šajā kategorijā var būt iekļauti pakalpojuma elementi, tādi kā piekļuve neatliekamās palīdzības telefonpakalpojumiem, konkrētu taksofonu nodrošināšana, konkrētu pakalpojumu vai aprīkojuma nodrošināšana galalietotājiem utt.;

- ii) īpašiem galalietotājiem vai galalietotāju grupām, ko, ņemot vērā īpaša tīkla un pakalpojumu nodrošināšanas izmaksas, radītos ieņēmumus un dalībvalsts uzlikto cenu vienādošanu ģeogrāfiskajā apgabalā, var apkalpot tikai ar zaudējumiem vai tādiem izmaksu nosacījumiem, kuri neatbilst parastiem komerciāliem standartiem.

Šajā kategorijā ir iekļauti tie galalietotāji vai galalietotāju grupas, ko neapkalpotu komerciālais pakalpojuma sniedzējs, kam nav universālā pakalpojuma saistību.

Universālā pakalpojuma saistību īpašu aspektu tīro izmaksu aprēķināšana jāveic atsevišķi un tā, lai izvairītos no jebkuru tiešu vai netiešu ieguvumu un izmaksu divkāršas uzskaitīšanas. Universālā pakalpojuma saistību vispārējās tīrās izmaksas jebkurai uzņēmumam jāaprēķina kā to tīro izmaksu summa, kas rodas no īpašiem universālā pakalpojuma saistību komponentiem, ņemot vērā visus nemateriālos ieguvumus. Tīro izmaksu pārbaudīšana ir valsts regulatīvās iestādes pienākums.

▼B*B daļa***Universālu pakalpojumu saistību tīro izmaksu kompensēšana**

Jebkādu universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu kompensēšana vai finansēšana var prasīt, ka izraudzītajiem uzņēmumiem ar universālā pakalpojuma saistībām ir jāsaņem kompensācija par pakalpojumiem, ko tie sniedz saskaņā ar nekomerciāliem nosacījumiem. Tā kā šāda kompensācija ietver finanšu pārvedumus, dalībvalstīm ir jānodrošina, lai tie tiktu veikti objektīvā, pārredzamā, nediskriminējošā un samērīgā veidā. Tādējādi šie pārvedumi rada pēc iespējas mazāku konkurences un lietotāju pieprasījuma izkropļojumu.

Saskaņā ar 90. panta 3. punktu sadales mehānismā, kura pamatā ir fonds, izmanto pārredzamus un neitrālus iemaksu iekasēšanas līdzekļus, kas ļauj izvairoties no divkārtas iemaksu uzlikšanas gan attiecībā uz uzņēmumu ieguldījumiem, gan peļņu.

Neatkarīgajai struktūrai, kas administrē fondu, ir jābūt atbildīgai par iemaksu iekasēšanu no uzņēmumiem, kas dalībvalstī ir novērtēti kā tādi, kuriem jāpiedalās universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu segšanā, un ir jāpārtrauga attiecīgo summu vai administratīvo maksājumu pārskaitīšana uzņēmumiem, kas ir tiesīgi saņemt maksājumus no fonda.

VIII PIELIKUMS

SASKAŅĀ AR 102. PANTU SNIEDZAMĀS INFORMĀCIJAS PRASĪBAS
(INFORMĀCIJAS PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ LĪGUMIEM)

- A. Informācijas prasības tādu publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem, kas nav mašīnas-mašīnas sakaru pakalpojumu sniegšanai izmantoti pārraidīšanas pakalpojumi.

Tādu publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji, kas nav mašīnas-mašīnas sakaru pakalpojumu sniegšanai izmantoti pārraidīšanas pakalpojumi, sniedz šādu informāciju:

- 1) kā daļa no katra sniegtā pakalpojuma galvenajām iezīmēm – pakalpojuma kvalitātes minimālais līmenis, ciktāl tāds tiek piedāvāts, un attiecībā uz pakalpojumiem, kas nav interneta piekļuves pakalpojumi, – konkrētie nodrošinātie kvalitātes parametri.

Ja pakalpojuma minimālais kvalitātes līmenis netiek piedāvāts, to attiecīgi norāda;

- 2) kā daļa no informācijas par cenu, ja un ciktāl piemērojams, – attiecīgās cenas par elektronisko sakaru pakalpojuma aktivēšanu un jebkādas tādas maksas, kas atkārtojas vai ir saistītas ar patēriņu;

- 3) kā daļa no informācijas par līguma termiņu un līguma atjaunošanas un izbeigšanas nosacījumiem, tostarp iespējamā izbeigšanas maksa, ciktāl šādi nosacījumi tiek piemēroti:

- i) minimālais lietošanas apjoms vai ilgums, kas prasīts, lai varētu izmantot reklāmas kampaņas piedāvājuma noteikumus;

- ii) jebkādas maksas, kas saistītas ar pakalpojumu sniedzēja maiņu un kompensāciju, un atlīdzinājuma noteikumi par pakalpojumu sniedzēja maiņas kavējumiem vai ļaunprātīgu izmantošanu, kā arī informācija par attiecīgajām procedūrām;

- iii) informācija par to patērētāju, kuri izmanto priekšapmaksas pakalpojumus, tiesībām pēc pieprasījuma gūt atlikušā kredīta atmaksu, ja tie ir veikuši maiņu, kā izklāstīts 106. panta 6. punktā;

- iv) jebkāda maksa par līguma izbeigšanu pirms termiņa beigām, tostarp informāciju par galiekārtu atbloķēšanu, un izmaksu atgūšanu attiecībā uz galiekārtām;

- 4) jebkādi kompensācijas un atlīdzinājuma noteikumi, tostarp attiecīgā gadījumā skaidra atsauce uz patērētāju tiesībām, kas piemērojami, ja līgumā norādītais pakalpojuma kvalitātes līmenis nav nodrošināts vai ja pakalpojumu sniedzējs neadekvāti reaģē uz drošības incidentu, apdraudējumu vai ievainojamību;

- 5) tas, kāda veida pasākumus var veikt pakalpojumu sniedzējs, reaģējot uz drošības incidentiem vai apdraudējumiem vai ievainojamību.

- B. Informācijas prasības interneta piekļuves pakalpojumu un publiski pieejamu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem

- I. Papildus A daļā izklāstītajām prasībām interneta piekļuves pakalpojumu un publiski pieejamu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji sniedz šādu informāciju:

▼B

1) kā daļa no katra sniegtā pakalpojuma galvenajām iezīmēm:

i) pakalpojuma kvalitātes minimālais līmenis, ciktāl tāds tiek piedāvāts, un maksimāli ņemot vērā *BEREC* pamatnostādnes, kas pieņemtas saskaņā ar 104. panta 2. punktu, attiecībā uz:

— interneta piekļuves pakalpojumiem: vismaz latentums, trīce, pakešu zudums,

— publiski pieejamiem starppersonu sakaru pakalpojumiem, ja tie kontrolē vismaz dažus tīkla elementus vai ja šajā nolūkā ir noslēgts pakalpojumu līmeņa līgums ar uzņēmumiem, kas nodrošina piekļuvi tīklam: vismaz pirmā savienojuma nodrošināšanas laiks, atteices iespējamība, izsaukuma signalēšanas kavējumi saskaņā ar X pielikumu; un

ii) neskarot galalietotāju tiesības lietot galiekārtas pēc savas izvēles saskaņā ar Regulas (ES) 2015/2120 3. panta 1. punktu, visi nosacījumi, tostarp maksas, ko pakalpojumu sniedzējs noteicis attiecībā uz nodrošināto galiekārtu izmantošanu;

2) kā daļa no informācijas par cenu, ja un ciktāl piemērojams, – attiecīgās cenas par elektronisko sakaru pakalpojuma aktivēšanu un attiecībā uz jebkādam tādām maksām, kas atkarojas vai ir saistītas ar patēriņu:

i) sīka informācija par konkrētu tarifu plānu vai plāniem saskaņā ar līgumu un par katru šādu tarifu plānu – piedāvāto pakalpojumu veidi, tostarp attiecīgā gadījumā ietvertais sakaru apjoms (piemēram, MB, minūtes, ziņas) norēķinu periodā un papildu sakaru vienību cena;

ii) tāda tarifa plāna vai plānu gadījumā, kuri ietver iepriekš noteiktu sakaru apjomu, patērētājiem nodrošināta iespēja iepriekšējā rēķina sagatavošanas periodā neizmantoto sakaru apjomu pārcelt uz nākamo rēķina sagatavošanas periodu, ja šī iespēja ir iekļauta līgumā;

iii) procedūras rēķinu pārredzamības nodrošināšanai un patēriņa līmeņa pārraudzībai;

iv) tarifu informācija par visiem numuriem vai pakalpojumiem, uz kuriem attiecas īpaši izcenojuma nosacījumi; attiecībā uz atsevišķām pakalpojumu kategorijām kompetentās iestādes, attiecīgā gadījumā koordinējot ar valsts regulatīvajām iestādēm var prasīt papildus, lai šāda informācija tiktu sniegta tieši pirms izsaukuma savienojuma vai savienojuma ar pakalpojumu sniedzēju;

v) attiecībā uz pakalpojumu komplektiem un komplektiem, kas ietver pakalpojumus un galiekārtas, – atsevišķu komplekta elementu cena, ciktāl tie tiek tirgoti arī atsevišķi;

vi) sīka informācija un nosacījumi, tostarp maksas, attiecībā uz jebkādiem garantijas remonta pakalpojumiem, tehnisko apkopi un palīdzību klientiem; un

vii) līdzekļi, ar kādiem var iegūt jaunāko informāciju par visiem piemērojamajiem tarifiem un tehniskās apkopes maksām;

▼B

- 3) kā daļa no informācijas par līguma termiņu pakalpojumu komplektiem un attiecīgā gadījumā līguma atjaunošanas un izbeigšanas nosacījumiem – komplekta vai tā elementu izbeigšanas nosacījumi;
 - 4) neskarot Regulas (ES) 2016/679 13. pantu, informācija par to, kādus personas datus sniedz pirms pakalpojuma sniegšanas vai apkopo saistībā ar pakalpojuma sniegšanu;
 - 5) sāka informācija par produktiem un pakalpojumiem, kas paredzēti galalietotājiem ar invaliditāti, un par to, kā var iegūt jaunāko šāda veida informāciju;
 - 6) līdzekļi domstarpību, tostarp valsts mēroga un pārrobežu domstarpību, izšķiršanas procedūru uzsākšanai saskaņā ar 25. pantu;
- II. Papildus A daļā un I punktā izklāstītajām prasībām publiski pieejamu numuratkārīgu starppersonu sakaru pakalpojumus sniedzēji sniedz arī šādu informāciju:
- 1) jebkādi ierobežojumi, kas tehnisko iespēju trūkuma dēļ liedz piekļuvi neatliekamās palīdzības dienestiem vai izsaucēja atrašanās vietas informācijai, ciktāl pakalpojums sniedz galalietotājiem iespēju veikt zvanus uz numuru valsts vai starptautiskajā numerācijas plānā;
 - 2) galalietotāju tiesības noteikt, vai viņu personas datus iekļaut galalietotāju sarakstā, un attiecīgie datu tipi saskaņā ar Direktīvas 2002/58/EK 12. pantu;
- III. Papildus A daļā un I punktā izklāstītajām prasībām interneta piekļuves pakalpojumu sniedzēji sniedz arī informāciju, kas prasīta, ievērojot Regulas (ES) 2015/2120 4. panta 1. punktu.

IX PIELIKUMS

INFORMĀCIJA, KAS JĀPUBLICĒ SASKAŅĀ AR 103. PANTU
(INFORMĀCIJAS PĀRREDZAMĪBA UN PUBLICĒŠANA)

Kompetentā iestāde, attiecīgā gadījumā koordinācijā ar valsts regulatīvo iestādi, ir atbildīga par to, lai nodrošinātu, ka šajā pielikumā minēto informāciju publicē saskaņā ar 103. pantu. Kompetentā iestāde, attiecīgā gadījumā koordinācijā ar valsts regulatīvo iestādi, izlemj, kura informācija ir būtiska, lai to publicētu interneta piekļuves pakalpojumu vai publiski pieejamu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji, un kura informācija jāpublicē pašai kompetentajai iestādei, attiecīgā gadījumā koordinējot ar valsts regulatīvo iestādi, lai nodrošinātu to, ka visi galalietotāji varētu izdarīt izvēli, pamatojoties uz informāciju. Ja to uzskata par piemērotu, kompetentās iestādes, attiecīgā gadījumā koordinējot ar valsts regulatīvajām iestādēm, var veicināt pašregulatīvus vai kopregulatīvus pasākumus, pirms uzlikt kādu pienākumu.

1. Uzņēmuma kontaktinformācija
2. Piedāvāto pakalpojumu apraksts
 - 2.1. Piedāvāto pakalpojumu joma un katra sniegtā pakalpojuma galvenās iezīmes, tostarp pakalpojuma kvalitātes minimālais līmenis, ja tāds tiek piedāvāts, un visi nodrošināto galiekārtu izmantošanas ierobežojumi, kurus noteicis pakalpojumu sniedzējs.
 - 2.2. Piedāvāto pakalpojumu tarifi, tostarp informācija par konkrētu tarifu plānu sakaru apjomiem (piemēram, ierobežojumi attiecībā uz datu izmantošanu, balss izsaukuma minūšu skaitu, ziņu skaitu) un tarifiem, kas piemērojami par papildu sakaru vienībām, numuriem vai pakalpojumiem, uz kuriem attiecas īpaši izcenojuma nosacījumi, maksām par piekļuvi un tehnisko apkopi, visām maksām par lietošanu, īpašiem tarifu režīmiem, un konkrētām grupām paredzētiem tarifu režīmiem, un visām papildu maksām, kā arī maksām par galiekārtām.
 - 2.3. Piedāvātie garantijas remonta, tehniskās apkopes un ar palīdzību klientiem saistītie pakalpojumi un attiecīgā kontaktinformācija.
 - 2.4. Standarta līguma nosacījumi, tostarp līguma darbības laiks, maksas par līguma izbeigšanu pirms termiņa beigām, tiesības, kas saistītas ar piedāvājumu komplektu vai to elementu izbeigšanu, un kārtība un tiesās maksas saistībā ar numura un citu identifikatoru pārsamību, ja tādi ir.
 - 2.5. Ja uzņēmums sniedz numuratkarīgus starppersonu sakaru pakalpojumus – informācija par neatliekamās palīdzības dienestu pieejamību un informācija par zvanītāja atrašanās vietu vai jebkādi ierobežojumi attiecībā uz to. Ja uzņēmums sniedz numurneatkarīgus starppersonu sakaru pakalpojumus – informācija par pakāpi, kādā var vai nevar atbalstīt neatliekamās palīdzības dienestu pieejamību;
 - 2.6. Sīka informācija par produktiem un pakalpojumiem, tostarp jebkādam funkcijām, praksi, politiku, procedūrām un izmaiņām to pakalpojumu darbībā, kas paredzēti tieši galalietotājiem ar invaliditāti saskaņā Savienības tiesību aktiem, ar kuriem saskaņo produktu un pakalpojumu pieejamības prasības.
3. Domstarpību izšķiršanas mehānismi, tostarp uzņēmuma izveidotie.

X PIELIKUMS

PAKALPOJUMA KVALITĀTES PARAMETRI

Pakalpojuma kvalitātes parametri, definīcijas un mērījumu metodes, kas minētas 104. pantā

Publiska elektronisko sakaru tīkla piekļuves pakalpojuma sniedzējiem

PARAMETRS (1. piezīme)	DEFINĪCIJA	MĒRĪJUMU METODE
Pirmā savienojuma nodrošināšanas laiks	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Kļūmes savienojumos katrā piekļuves līnijā	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Kļūmju novēršanas laiks	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057

Starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem, kas kontrolē vismaz dažus tīkla elementus vai kas šajā nolūkā ir noslēguši pakalpojumu līmeņa līgums ar uzņēmumiem, kuri nodrošina piekļuvi tīklam

PARAMETRS (2. piezīme)	DEFINĪCIJA	MĒRĪJUMU METODE
Savienošanās ilgums	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Sūdzības par kļūdainiem rēķiniem	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Balss savienojuma kvalitāte	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Atvienoto izsaukumu daļa	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Nesekmīgo izsaukumu daļa (2. piezīme)	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Atteices iespējamība		
Izsaukuma signalēšanas kavējumi		

ETSI EG 202 057-1, versijas numurs 1.3.1. (2008. gada jūlijs)

Interneta piekļuves pakalpojumu sniedzējiem

PARAMETRS	DEFINĪCIJA	MĒRĪJUMU METODE
Latentums (aizkave)	ITU-T Y.2617	ITU-T Y.2617
Trīce	ITU-T Y.2617	ITU-T Y.2617
Pakešu zudums	ITU-T Y.2617	ITU-T Y.2617

▼B

1. piezīme

Parametri dod iespēju analizēt darbību reģionālā mērogā (proti, ne mazāk kā 2. līmenis *Eurostat* izstrādātajā statistiski teritoriālo vienību nomenklatūrā (*NUTS*)).

2. piezīme

Dalībvalstis var izlemt nepieprasīt saglabāt atjauninātu informāciju par minēto divu parametru darbību, ja ir pieejami pierādījumi, kas apliecina apmierinošu darbību šajās divās jomās.

▼B*XI PIELIKUMS***AUTOMOBĪĻA RADIOUZTVĒRĒJU UN PATĒRĒTĀJA CIPARU TELEVĪZIJAS
APRĪKOJUMA SADARBSPĒJA, KAS MINĒTA 113. PANTĀ****1. Kopējais kodēšanas algoritms un atvērta uztveršana**

Visām patērētāju iekārtām, kas ir paredzētas, lai uztvertu digitālus televīzijas signālus (proti, apraidi, izmantojot zemes, kabeļu vai satelītu pārraides), ko pārdod vai iznomā, vai citādi dara pieejamas Savienībā, un kas var atkodēt digitālus televīzijas signālus, ir jāspēj:

- a) atkodēt tādus signālus saskaņā ar kopējo Eiropas vienotu kodēšanas algoritmu, ko piemēro atzīta Eiropas standartizācijas organizācija (pašlaik *ETSI*),
- b) skaidri rādīt pārraidītos signālus ar noteikumu, ka, ja iekārtas ir nomātas, nomnieks pilda attiecīgo nomas līgumu.

2. Sadarbspēja digitāliem televizoriem

Jebkuram digitālam televizoram ar integrālo ekrānu ar redzamo diagonāli, lielāku par 30 cm, ko pārdod vai iznomā Savienībā, ir jābūt ar vismaz vienu atvērtais saskarnes rozeti (kas atbilst vai nu Eiropas standartizācijas organizācijas pieņemtam vai atzītam standartam, vai rūpniecībā plaši lietotiem parametriem), kas ļauj vienkārši pieslēgt perifēras iekārtas, un tam jāspēj cauri laist attiecīgos digitālo televīzijas signālu elementus, arī informāciju par interaktīviem un nosacītas piekļuves pakalpojumiem.

▼C3**3. Automaģiļa radiouztvērēju sadarbspēja**

Visiem automaģiļa radiouztvērējiem, kas ir integrēti jaunos M kategorijas transportlīdzekļos, kuri ir laisti tirgū vai tiek iznomāti Savienībā no 2020. gada 21. decembra, ir uztvērējs, kurš, izmantojot zemes ciparu radio apraidi, spēj uztvert un pārraidīt vismaz radio pakalpojumus. Uztvērēji, kas atbilst harmonizētajiem standartiem, atsaucies uz kuriem ir publicētas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, vai to daļām, tiek uzskatītas par tādām, kas atbilst minētajai prasībai un uz kuru attiecas minētie standarti vai to daļas.

XII PIELIKUMS

A daļa

Atceltās direktīvasar tajās secīgi veikto grozījumu sarakstu

(minēti 125. pantā)

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/21/EK

(OV L 108, 24.4.2002., 33. lpp.)

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/140/EK 1. pants

(OV L 337, 18.12.2009., 37. lpp.)

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 544/2009 2. pants

(OV L 167, 29.6.2009., 12. lpp.)

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 717/2007 10. pants

(OV L 171, 29.6.2007., 32. lpp.)

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/20/EK

(OV L 108, 24.4.2002., 21. lpp.)

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/140/EK 3. pants un pielikums

(OV L 337, 18.12.2009., 37. lpp.)

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/19/EK

(OV L 108, 24.4.2002., 7. lpp.)

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/140/EK 2. pants

(OV L 337, 18.12.2009., 37. lpp.)

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/22/EK

(OV L 108, 24.4.2002., 51. lpp.)

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/136/EK 1. pants un I pielikums

(OV L 337, 18.12.2009., 11. lpp.)

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/2120 8. pants

(OV L 310, 26.11.2015., 1. lpp.)

B daļa

Termiņš transponēšanai valsts tiesību aktos un piemērošanas dienas

(minēts 125. pantā)

Direktīva	Termiņš transponēšanai	Piemērošanas diena
2002/19/EK	2003. gada 24. jūlijs	2003. gada 25. jūlijs
2002/20/EK	2003. gada 24. jūlijs	2003. gada 25. jūlijs
2002/21/EK	2003. gada 24. jūlijs	2003. gada 25. jūlijs
2002/22/EK	2003. gada 24. jūlijs	2003. gada 25. jūlijs

XIII PIELIKUMS

ATBILSTĪBAS TABULA

Direktīva 2002/21/EK	Direktīva 2002/20/EK	Direktīva 2002/19/EK	Direktīva 2002/22/EK	Šī direktīva
1. panta 1., 2. un 3. punkts				1. panta 1., 2. un 3. punkts
1. panta 3.a punkts				1. panta 4. punkts
1. panta 4. un 5. punkts				1. panta 5. un 6. punkts
2. panta a) punkts				2. panta 1. punkts
—	—	—	—	2. panta 2. punkts
2. panta b) punkts				2. panta 3. punkts
2. panta c) punkts				2. panta 4. punkts
—	—	—	—	2. panta 5. punkts
—	—	—	—	2. panta 6. punkts
—	—	—	—	2. panta 7. punkts
2. panta d) punkts				2. panta 8. punkts
2. panta da) punkts				2. panta 9. punkts
2. panta e) punkts				2. panta 10. punkts
2. panta ea) punkts				2. panta 11. punkts
2. panta f) punkts				2. panta 12. punkts
2. panta g) punkts				—
2. panta h) punkts				2. panta 13. punkts
2. panta i) punkts				2. panta 14. punkts
2. panta j) punkts				—
2. panta k) punkts				—
2. pants, l) punkts				—
2. panta m) punkts				2. panta 15. punkts
2. panta n) punkts				2. panta 16. punkts
2. panta o) punkts				2. panta 17. punkts
2. panta p) punkts				2. panta 18. punkts
2. panta q) punkts				2. panta 19. punkts
2. panta r) punkts				2. panta 20. punkts
2. panta s) punkts				2. panta 31. punkts
—	—	—	—	2. panta 22. punkts
3. panta 1. punkts				5. panta 1. punkts
—	—	—	—	5. panta 2. punkts
3. panta 2. punkts				6. panta 1. punkts
3. panta 3. punkts				6. panta 2. punkts

▼B

Direktīva 2002/21/EK	Direktīva 2002/20/EK	Direktīva 2002/19/EK	Direktīva 2002/22/EK	Šī direktīva
3. panta 3.a punkta pirmā daļa				8. panta 1. punkts
—	—	—	—	8. panta 2. punkts
—	—	—	—	7. panta 1. punkts
3. panta 3.a punkta otrā daļa				7. panta 2. un 3. punkts
3. panta 3.a punkta trešā daļa				9. panta 1. un 3. punkts
—	—	—	—	9. panta 2. punkts
3. panta 3.b punkts				10. panta 1. punkts
3. panta 3.c punkts				10. panta 2. punkts
3. panta 4. punkts				5. panta 3. punkts
3. panta 5. punkts				11. pants
3. panta 6. punkts				5. panta 4. punkts
4. pants				31. pants
5. pants				20. pants
—	—	—	—	22. pants
6. pants				23. pants
7. pants				32. pants
7.a pants				33. pants
—	—	—	—	33. panta 5. punkta c) apakšpunkts
8. panta 1. un 2. punkts				3. panta 1. un 2. punkts
8. panta 5. punkts				3. panta 3. punkts
8.a panta 1. un 2. punkts				4. panta 1. un 2. punkts
—	—	—	—	4. panta 3. punkts
8.a panta 3. punkts				4. panta 4. punkts
—	—	—	—	29. pants
9. panta 1. un 2. punkts				45. panta 1. un 2. punkts
—	—	—	—	45. panta 3. punkts
9. panta 3. punkts				45. panta 4. punkts
9. panta 4. un 5. punkts				45. panta 5. un 6. punkts
9. panta 6. un 7. punkts				—
9.a pants				—

▼B

Direktīva 2002/21/EK	Direktīva 2002/20/EK	Direktīva 2002/19/EK	Direktīva 2002/22/EK	Šī direktīva
9.b panta 1. un 2. punkts				51. panta 1. un 2. punkts
9.b panta 3. punkts				51. panta 4. punkts
—	—	—	—	51. panta 3. punkts
10. panta 1. punkts				95. panta 1. punkts
10. panta 2. punkts				95. panta 3. punkts
—	—	—	—	95. panta 2. punkts
—	—	—	—	95. panta 4. punkts
—	—	—	—	95. panta 5. punkts
—	—	—	—	95. panta 6. punkts
10. panta 3. punkts				95. panta 7. punkts
10. panta 4. punkts				95. panta 8. punkts
10. panta 5. punkts				—
11. pants				43. pants
12. panta 1. punkts				44. panta 1. punkts
12. panta 2. punkts				—
12. panta 3. punkts				61. panta 2. punkts
12. panta 4. punkts				—
12. panta 5. punkts				44. panta 2. punkts
13. pants				17. pants
13.a panta 1., 2. un 3. punkts				40. panta 1., 2. un 3. punkts
13.a panta 4. punkts				—
—				40. panta 5. punkts
—	—	—	—	40. panta 4. punkts
13.b panta 1., 2. un 3. punkts				41. panta 1., 2. un 3. punkts
—	—	—	—	41. panta 4. punkts

▼B

Direktīva 2002/21/EK	Direktīva 2002/20/EK	Direktīva 2002/19/EK	Direktīva 2002/22/EK	Šī direktīva
13.b panta 4. punkts				41. panta 7. punkts
—	—	—	—	41. panta 5. punkts
—	—	—	—	41. panta 6. punkts
14. pants				63. pants
15. panta 1., 2. un 3. punkts				64. panta 1., 2., 3. punkts
15. panta.4. punkts	—	—	—	—
—	—	—	—	66. pants
16. pants				67. pants
17. pants				39. pants
18. pants				—
19. pants				38. pants
20. pants				26. pants
21. panta 1. punkts				27. panta 1. punkts
21. panta 2. punkta pirmā un otrā daļa				27. panta 2. punkts
21. panta 2. punkta trešā daļa				27. panta 3. punkts
21. panta 2. punkta ceturrtā un piektā daļa				27. panta 4. punkts
—				27. panta 5. punkts
21. panta 3. punkts				—
21. panta 4. punkts				27. panta 6. punkts
21.a pants				29. pants
22. panta 1. punkts				118. panta 1. punkts
22. panta 2. punkts				118. panta 3. punkts
22. panta 3. punkts				118. panta 4. punkts
—	—	—	—	11. panta 2. punkts
—	—	—	—	118. panta 5. punkts
—	—	—	—	117. pants
23. pants				119. pants

▼ B

Direktīva 2002/21/EK	Direktīva 2002/20/EK	Direktīva 2002/19/EK	Direktīva 2002/22/EK	Šī direktīva
24. pants				120. panta 1. un 2. punkts
25. pants				122. panta 1. punkts
26. pants				125. pants
28. pants				124. pants
29. pants				127. pants
30. pants				128. pants
II pielikums				—
	1. pants			1. panta 1. punkts
	2. panta 1. punkts			—
	2. panta 2. punkts			2. panta 22. punkts
—	—	—	—	2. panta 23. punkts
—	—	—	—	2. panta 24. punkts
—	—	—	—	2. panta 25. punkts
—	—	—	—	2. panta 26. punkts
	3. panta 1. punkts			12. panta 1. punkts
	3. panta 2. punkta pirmais teikums			12. panta 2. punkts
	3. panta 2. punkta otrais, trešais un ceturtais teikums			12. panta 3. punkts
	3. panta 3. punkts			12. panta 4. punkts
—	—	—	—	
	4. pants			15. pants
	5. panta 1. punkts			46. panta 1. punkts
—	—	—	—	46. panta 2. un 3. punkts
	5. panta 2. punkta pirmā daļa			48. panta 1. punkts
	5. panta 2. punkta otrās daļas pirmais teikums			48. panta 2. punkts
	5. panta 2. punkta trešā daļa			48. panta 5. punkts
	5. panta 2. punkta otrās daļas otrais teikums			48. panta 3. punkts
—	—	—	—	48. panta 4. punkts

▼B

Direktīva 2002/21/EK	Direktīva 2002/20/EK	Direktīva 2002/19/EK	Direktīva 2002/22/EK	Šī direktīva
	5. panta 3. punkts			48. panta 6. punkts
	5. panta 4. un 5. punkts			93. panta 4. un 5. punkts
	5. panta 6. punkts			52. pants
—	—	—	—	93. pants
	6. panta 1., 2., 3. un 4. punkts			13. pants
—	—	—	—	47. pants
	7. pants			—
	—			55. pants
	8. pants			36. pants
	9. pants			14. pants
	10. pants			30. pants
—	—	—	—	
	11. pants			21. pants
	12. pants			16. pants
	13. pants			42. pants
—	—	—	—	94. pants
	14. panta 1. punkts			18. pants
	14. panta 2. punkts			19. pants
	15. pants			120. panta 3. un 4. punkts
	16. pants			—
	17. pants			—
	18. pants			—
	19. pants			—
	20. pants			—
	Pielikums			I pielikums
		1. panta 1. un 2. punkts		1. panta 2. un 3. punkts
		2. panta a) punkts		2. panta 27. punkts
		2. panta b) punkts		2. panta 28. punkts
		2. panta c) punkts		2. panta 29. punkts
		2. panta d) punkts		—
		2. panta e) punkts		2. panta 30. punkts
		3. pants		59. pants

▼ B

Direktīva 2002/21/EK	Direktīva 2002/20/EK	Direktīva 2002/19/EK	Direktīva 2002/22/EK	Šī direktīva
		4. pants		60. pants
		5. pants		61. pants
		6. pants		62. pants
				—
		8. pants		68. pants
		9. pants		69. pants
		10. pants		70. pants
		11. pants		71. pants
—	—	—	—	72. pants
		12. pants		73. pants
		13. pants		74. pants
—	—	—	—	75. pants
—	—	—	—	76. pants
		13.a pants		77. pants
		13.b pants		78. pants
—	—	—	—	80. pants
—	—	—	—	81. pants
		14. pants		—
		15. pants		120. panta 5. punkts
		16. panta 1. punkts		—
		16. panta 2. punkts		121. panta 4. punkts
		17. pants		—
		18. pants		—
		19. pants		—
		20. pants		—
		I pielikums		II pielikums
		II pielikums		—
—	—	—	—	III pielikums
			1. pants	1. panta 4. un 5. punkts
			2. panta a) punkts	—
			2. panta c) punkts	2. panta 32. punkts
			2. panta d) punkts	2. panta 32. punkts
			2. panta f) punkts	2. panta 34. punkts
—	—	—	—	2. panta 35. punkts

▼B

Direktīva 2002/21/EK	Direktīva 2002/20/EK	Direktīva 2002/19/EK	Direktīva 2002/22/EK	Šī direktīva
—	—	—	—	2. panta 37. punkts
—	—	—	—	2. panta 38. punkts
—	—	—	—	2. panta 39. punkts
—	—	—	—	84. pants
—	—	—	—	85. pants
			3. pants	86. panta 1. un 2. punkts
			4. pants	—
			5. pants	—
			6. pants	—
			7. pants	—
			8. panta 1. punkts	86. panta 3. punkts
			8. panta 2. punkts	86. panta 4. punkts
			8. panta 3. punkts	86. panta 5. punkts
			9. pants	—
—	—	—	—	87. pants
			10. pants	88. pants
			11. pants	—
			12. pants	89. pants
			13. pants	90. pants
			14. pants	91. pants
			15. pants	122. panta 2. un 3. punkts
			17. pants	—
—	—	—	—	99. pants
—	—	—	—	101. pants
			20. panta 1. punkts	102. pants
			20. panta 2. punkts	105. panta 3. punkts
			21. pants	103. pants
			22. pants	104. pants
			23. pants	108. pants
			23.a pants	111. pants
			24. pants	113. pants

▼B

Direktīva 2002/21/EK	Direktīva 2002/20/EK	Direktīva 2002/19/EK	Direktīva 2002/22/EK	Šī direktīva
			25. pants	112. pants
			26. pants	109. pants
			27. pants	—
			27.a pants	96. pants
			28. pants	97. pants
			29. pants	115. pants
			30. panta 1. punkts	106. panta 2. punkts
			30. panta 2. punkts	106. panta 4. punkts
			30. panta 3. punkts	106. panta 4. punkts
			30. panta 4. punkts	106. panta 5. punkts
			30. panta 5. punkts	105. panta 1. punkts
			31. pants	114. pants
			32. pants	92. pants
			33. pants	24. pants
			34. pants	25. pants
			35. pants	116. pants
			36. pants	121. pants
			37. pants	—
			38. pants	—
			39. pants	—
			40. pants	—
			I pielikums	V pielikums
			II pielikums	VII pielikums
			III pielikums	IX pielikums
			IV pielikums	VI pielikums
			V pielikums	—
			VI pielikums	X pielikums
				IV pielikums